

Országgyűlési Napló

***Dr. Hiller István, dr. Latorcai János,
Lezsák Sándor és Sneider Tamás***
elnöklete alatt

Jegyzők: ***Arató Gergely, Földi László,
Szávay István, dr. Tiba István***

Az ülésnap megnyitása	5257
A köztársasági elnök átiratának ismertetése államtitkár kinevezéséről:	
Dr. Szűcs Lajos jegyző	5257
A közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslat, valamint A közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról szóló törvényjavaslat	
együttes általános vitája a lezárásig	5257
Dr. Trócsányi László igazságügyi miniszter, a napirendi pont előterjesztője	5257
Felszólalók:	
Dr. Kovács Zoltán , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	5268
Dr. Staudt Gábor , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	5272
Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	5280
Dr. Varga László , az MSZP képviselőcsoportja részéről	5283
Arató Gergely , a DK képviselőcsoportja részéről	5288
Dr. Keresztes László Lóránt , az LMP képviselőcsoportja részéről.....	5292
Szabó Timea , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	5296
Dr. Szél Bernadett (független)	5302
Dr. Varga-Damm Andrea (Jobbik).....	5307
Dr. Varga-Damm Andrea (Jobbik).....	5311
Dr. Völner Pál igazságügyi minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	5316
A Magyarország és a Vietnami Szocialista Köztársaság között a polgári ügyekben nyújtandó kölcsönös jogsegélyről szóló megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslat	
általános vitája a lezárásig	5319
Dr. Bóka János igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előterjesztője	5320
Felszólalók:	
Riz Gábor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	5324
Dr. Varga-Damm Andrea , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	5326
Dr. Varga László , a KDNP képviselőcsoportja részéről	5327
Dr. Bóka János igazságügyi minisztériumi államtitkár előterjesztői válasza.....	5328
Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat	
általános vitája a lezárásig	5328
Tuzson Bence , a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előterjesztője.....	5329
Felszólalók:	
Demeter Zoltán , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	5331
Szávay István , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	5332
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	5338
Dr. Varga László , az MSZP képviselőcsoportja részéről	5341
Arató Gergely , a DK képviselőcsoportja részéről	5343
Csárdi Antal , az LMP képviselőcsoportja részéről	5345
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....	5347
Nacsa Lőrinc (KDNP)	5348
Csárdi Antal (LMP)	5349
Tuzson Bence , a Miniszterelnökség államtitkárának előterjesztői válasza	5349
Egyes törvényeknek az építészeti alkotásokra, műszaki létesítményekre és azok terveire vonatkozó szerzői jogi szabályozással összefüggő módosításáról szóló törvényjavaslat	
általános vitája a lezárásig	5351
Tuzson Bence , a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előterjesztője.....	5351
Felszólalók:	
Dr. Becsó Károly , a Fidesz képviselőcsoportja részéről.....	5354
Dr. Varga-Damm Andrea , a Jobbik képviselőcsoportja részéről.....	5355
Nacsa Lőrinc , a KDNP képviselőcsoportja részéről	5357
Dr. Varga László , az MSZP képviselőcsoportja részéről	5359
Hajdu László , a DK képviselőcsoportja részéről	5359

Tuzson Bence, a Miniszterelnökség államtitkárának előterjesztői válasza5361

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig 5363
Tuzson Bence, a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előterjesztője..... 5363

Felszólalók:

Witzmann Mihály, a Fidesz képviselőcsoportja részéről 5367
Z. Kárpát Dániel, a Jobbik képviselőcsoportja részéről..... 5369
Nacsa Lőrinc, a KDNP képviselőcsoportja részéről 5372
Dr. Varga László, az MSZP képviselőcsoportja részéről 5373
Varju László, a DK képviselőcsoportja részéről 5374
Z. Kárpát Dániel (Jobbik).....5377
Potocskáné Kőrösi Anita (Jobbik)..... 5379
Hajdu László (DK).....5381
Z. Kárpát Dániel (Jobbik).....5383

Tuzson Bence, a Miniszterelnökség államtitkárának előterjesztői válasza 5384

A közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig 5387
Tuzson Bence, a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előterjesztője..... 5388

Felszólalók:

Dr. Becsó Károly, a Fidesz képviselőcsoportja részéről 5390
Dr. Varga-Damm Andrea, a Jobbik képviselőcsoportja részéről5391
Dr. Varga László, az MSZP képviselőcsoportja részéről 5392

A településképvédelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig 5393
Tuzson Bence, a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előterjesztője..... 5394

Felszólalók:

Witzmann Mihály, a Fidesz képviselőcsoportja részéről 5395
Bangóné Borbély Ildikó, az MSZP képviselőcsoportja részéről 5397
Juhász Hajnalka, a KDNP képviselőcsoportja részéről.....5400
Jakab Péter, a Jobbik képviselőcsoportja részéről 5401
Arató Gergely, a DK képviselőcsoportja részéről 5403
Csárdi Antal, az LMP képviselőcsoportja részéről 5405
Szabó Tímea, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről.....5408
Szabó Szabolcs (független).....5413

Tuzson Bence, a Miniszterelnökség államtitkárának előterjesztői válasza 5417

Az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig 5418
Dr. Fónagy János, a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára, a napirendi pont előterjesztője...5419

Felszólalók:

Domokos László, az Állami Számvevőszék elnöke 5420
Hadházy Sándor, a Fidesz képviselőcsoportja részéről..... 5423
Potocskáné Kőrösi Anita, a Jobbik képviselőcsoportja részéről..... 5425
Hiszékeny Dezső, az MSZP képviselőcsoportja részéről..... 5427
Varju László, a DK képviselőcsoportja részéről 5430
Csárdi Antal, az LMP képviselőcsoportja részéről 5433
Tordai Bence, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről..... 5437
Z. Kárpát Dániel (Jobbik).....5440
Hadházy Sándor (Fidesz)5442
Hajdu László (DK).....5445
Csárdi Antal (LMP)5447
Z. Kárpát Dániel (Jobbik).....5450
Szabó Szabolcs (független).....5451
Hiszékeny Dezső (MSZP) 5452
Tordai Bence (Párbeszéd) 5452
Hadházy Sándor (Fidesz) 5453

Csárdi Antal (LMP)	5454
Dr. Fónagy János , a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkárának előterjesztői válasza	5454
Az állami vagyongazdálkodással és a nemzeti pénzügyi szolgáltatásokkal összefüggő egyes törvények módosításáról, valamint egyes önkormányzati vagyont érintő rendelkezésekről szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig	5456
Dr. Fónagy János , a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára, a napirendi pont előterjesztője... ..	5456
Felszólalók:	
Hadházy Sándor , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	5459
Potocskáné Kőrösi Anita , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	5461
Varju László , a DK képviselőcsoportja részéről	5463
Csárdi Antal , az LMP képviselőcsoportja részéről	5466
Tordai Bence , a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről	5470
Dr. Fónagy János , a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkárának előterjesztői válasza	5473
Napirend utáni felszólalások:	
Szabó Szabolcs (független)	5475
Az ülésnap bezárása	5478

Az ülésen jelen voltak:

TUZSON BENCE, a Miniszterelnökség államtitkára, DR. FÓNAGY JÁNOS, a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára, DR. TRÓCSÁNYI LÁSZLÓ igazságügyi miniszter, DR. BÓKA JÁNOS államtitkár, DR. VÖLNER PÁL államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakának
19. ülésnapja
2018. november 14-én, szerdán
(9.03 óra - Elnök: dr. Hiller István
Jegyzők: Földi László és Szávay István)

ELNÖK: *(A teremben lévők felállnak, és ezzel köszöntik a választópolgárok közösségét. Amikor az ülést vezető elnök helyet foglal, a teremben lévők is leülnek.)* Jó napot kívánok mindenkinek! Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés őszi ülészakának 19. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Földi László és Szávay István jegyző urak lesznek a segítségemre.

Köszöntöm kedves vendégeinket és mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Áder János köztársasági elnök úr **új államtitkár kinevezéséről szóló átiratot** küldött az Országgyűlésnek. *(Arató Gergely: Végre!)* Felkérem Földi László jegyző urat, hogy ismertesse a köztársasági elnök úr átiratát. Jegyző úr!

FÖLDI LÁSZLÓ jegyző: „Kövér László úr, az Országgyűlés elnöke részére. Tisztelt Elnök Úr! Tájékoztatom az Országgyűlést, hogy az Alaptörvény 9. cikk (4) bekezdés j) pontja, továbbá a központi államigazgatási szervekről, valamint a kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 52. § (2) bekezdése alapján - a miniszterelnök javaslatára - 2018. november 13-ai hatállyal Gion Gábort a Pénzügyminisztérium államtitkárává kineveztem. Budapest, 2018. november 12. Üdvözlettel: Áder János.”

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! Engedjék meg, hogy az Országgyűlés és a magam nevében gratuláljak államtitkár úrnak, és sok sikert kívánjak munkájához.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **közigazgatási bíróságokról** szóló törvényjavaslat, valamint a **közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépéséről és egyes átmeneti szabályokról** szóló törvényjavaslat együttes általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztések T/3353. és T/3354. számokon a parlamenti informatikai hálózaton elérhetők.

Elsőként megadom a szót Trócsányi László igazságügyi miniszter úrnak, a törvényjavaslatok előterjesztőjének. Parancsoljon, miniszter úr!

DR. TRÓCSÁNYI LÁSZLÓ igazságügyi miniszter, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Úgy gondolom, nem túlzás expozémat azzal a kijelentéssel kezdenem, hogy hazánk jogtörténetében kiemelkedő jelentőségű esemény részesei vagyunk. A rendszerváltás egyik adósságának - vagy akár nevezhetem mostohagyermekének - törvényi szintű rendezésére teszek a kormány nevében javaslatot.

1989-1990-ben sokan voltunk, akik hittük, hogy szükség van a rendes bíróságoktól elkülönült és a kommunizmus éveiben megszüntetett önálló közigazgatási bíróság visszaállítására. Erre azonban különböző okokból nem került sor, a politikai fősodor akkoriban csak a megszülető Alkotmánybíróságra figyelt. A sebtében összeállított 1991. évi XXXVI. törvény preambuluma, amely a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának kiterjesztéséről rendelkezett, ekként fogalmazott: „Az Országgyűlés a közigazgatási bírászkodás teljes körű megteremtéséig a következő törvényt alkotja.” Ez a törvény nem volt hosszú életű, és a közigazgatási bírászkodás kérdése a következő évtizedekben feledésbe is merült. Az idézett fordulat egyébként nagyon hasonlított az 1989. évi alkotmány preambulumban foglalt azon kitételehez, ami az új alkotmány elfogadásáig állapította meg Magyarország alkotmányának szövegét, azzal az ideiglenesség üzenetét kívánta a törvényalkotó megfogalmazni 1991-ben.

Az önálló közigazgatási bírászkodás teljes körű megteremtésének végállomáshoz most az általános vita tárgyát képező törvényjavaslatok elfogadásával jutunk el. Közel 30 éves késéssel állítjuk fel a csaknem hetven évvel ezelőtt megszüntetett, a rendes bíróságtól elkülönítetten működő, jogállami garanciát jelentő közigazgatási bírósági rendszert. Figyelemmel arra, hogy jelen törvény elfogadása kiemelt figyelmet kap mind Magyarországon, mind külföldön, szeretném bemutatni azt a folyamatot, amely megelőzte a most megkezdett általános vitát. Igazságügyi miniszteri jelöltként már 2014 májusában bejelentettem az Igazságügyi bizottság előtti meghallgatásomkor, hogy a közigazgatási bírászkodás kérdését napirendre kívánom tűzni.

A polgári perrendtartás kidolgozásával egyidejűleg megkerülhetetlen kérdés volt az is, hogy miként szabályozzuk a közigazgatási pereket. 2014. június 30-án kaptam kézhez a polgári perrendtartás reformjához kapcsolódó szakértői anyagot, amit a Németh János professzor úr által vezetett szakértői munkacsoport készített. Ebben az anyagban már megjelenik az a legitim, eldöntendő kérdés, hogy vajon kell-e a polgári perrendtől elkülönült közigazgatási perrendtartás és ehhez kapcsolódó független, önálló közigazgatási bírósági szervezet. A szakértői anyag az igazságügyi miniszterre, illetve a kormányra bízta e kérdés eldöntését. A téma iránti több mint 30 éves személyes és tudományos elkötelezettségem során mindig ugyanazt az álláspontot képviseltem; nevezetesen, hogy vissza kell állítani a közigazgatási bírászkodás becsületét, továbbá a nemzetközi példák és az összehasonlító jog eredményét is figyelembe véve, vissza kell állítani a közigazgatási bírósági rendszer önállóságát.

Már az előző kormányzati ciklus kezdetétől fogva igazságügyi miniszterként minden, a közigazgatási bírászkodást érintő nyilatkozatomban egyértelműen fogalmaztam, így nem érhet az a vád, hogy valamiféle

aktuális politikai sugallat hatására került ez a törvényjavaslat a tisztelt Ház elé.

A két mai törvényjavaslat közvetlen előzménye a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény elfogadása volt, ami Magyarország történetében első alkalommal határozta meg a közigazgatási bírászkodás hatáskörét, az úgynevezett generálklauzulával, vagyis a közigazgatási jogvita fogalmának bevezetésével. Ez önmagában is óriási fegyvertény volt, hiszen így ma már a közigazgatás valamennyi joghatást kiváltó cselekménye megtámadható a bíróság előtt. Értelmetlen volt számomra, és most sem értem, hogy a tisztelt ellenzéki képviselők ezt a maga nemében kiemelkedő törvényt akkor miért nem szavazták meg. Pedig a közigazgatási perrend nemzetközi viszonylatban is nagyon előremutató megoldásokat tartalmaz.

Hozzá kell tennem, hogy a közigazgatási bírászkodás autonómiáját már akkor meg akartuk teremteni, de nem kaptuk meg a szükséges támogatást. A 2018-as parlamenti választások eredménye azonban lehetővé teszi, hogy az elkezdett munkát befejezzük, és megteremtjük a rendes bíróságoktól szervezetileg elkülönült, önálló közigazgatási bírósági rendszert. Tudom, hogy a tisztelt Ház tagjai között vannak, akik a jelen törvényjavaslatot eleve gyanakvással fogadják. Az én feladatom most az, hogy igyekezzem eloszlatni a félelmeiket, még akkor is, ha biztos vagyok benne, hogy erre kevés az esélyem. Gyakran éri a kormányt és az igazságügyi kormányzatot a múltba révedés vádja. Úgy gondolom, hogy a múltat nem önmagáért kell tisztelni, hanem vissza kell nyúlunk olyan nemes hagyományainkhoz, amelyek a jövőbe mutatnak, és amelyek a jövő számára is hordoznak üzenetet.

Felhívnom a figyelmüket arra, hogy a közigazgatási bírászkodást a kommunista rezsim szüntette meg 1949-ben. A totalitárius berendezkedés, az úgynevezett népi demokrácia ugyanis nem tűrhette független, jogállamot védő intézmények létét. A közigazgatási bíróságok ugyanakkor Európa nagy részében ma is virágzó intézmények. A mostani törvényjavaslatok célja tehát visszatérni az európai fősodorba, visszatérni az 1896-ban elfogadott törvényünkben kifejezett törekvésekhez.

Az önálló közigazgatási bírászkodás tudományos megalapozása nem új keletű hazánkban. Tudományos pályám elején, még a nyolcvanas években kezdtem el foglalkozni a témával, amikor először felmerülhetett az államigazgatásnak a jog uralma alá rendlése. Olyan nagyságoktól tanulhattam erről, mint Kilyényi Géza vagy Rácz Attila, akik tudományos elkötelezettségéhez kétség nem férhet, ők mindketten az elkülönült, önálló közigazgatási bírászkodás megteremtését szorgalmazták.

(9.10)

A közigazgatási bírászkodásról szóló kandidátusi értekezésem megírása során olyan szellemi kútfőket

fedezhettem fel újra, mint Boér Elek, idősebb Martonyi János vagy Szabó József, akik több nyelven voltak naprakészek a közigazgatási bírászkodás nemzetközi irodalmából és gyakorlatából.

De engedjék meg, hogy a múlt után beszéljünk a jelenről és arról, hogy hogyan született meg a jelenleg önök előtt fekvő két törvényjavaslat. Kiemelkedő tudású és hitelességű jogászok dolgoztak az önök előtt fekvő törvényjavaslatokon. Büszke vagyok arra, hogy olyan tudósok fogadták el felkérésemet a kodifikációt előkészítő szakértői bizottságban való részvételre, mint Kiss György akadémikus vagy Stipta István jogtörténész professzor, a téma kiváló szakértője.

Rajtuk kívül is egytől egyig olyan emberek vállaltak szerepet ebben a bizottságban, akik nem volnának hajlandók kockára tenni szakmai és emberi hitelességüket azzal, hogy elvakult módon, pártszempontokat kiszolgálva dolgozzanak. Felerészben tudományos, felerészben pedig bírák képviselőiből állt az általam létrehozott tudományos bizottság.

Az azért meglep, hogy annak ellenére, a szakértői bizottság névsorát azonnal nyilvánosságra hoztuk, hányszor kaptam közérdekű adatot, hogy kik a bizottság tagjai. Minden egyes alkalommal azt válaszoltam, hogy változatlan, és jelen van első naptól kezdve azok névsora, akikkel együtt dolgozom. Külön is meg kell említenem Hajnal Péter kúriai tanácselnököt, aki a Közigazgatási Bírák Egyesületének elnökeként és Ferka Kálmán kúriai tanácselnököt, aki az egyesület elnökségi tagjaként vett részt a szakértői bizottság munkájában.

Nemzetközi konferenciákat tartottunk, többek között: „A végrehajtó hatalom alkotmányos felelőssége és a bírói hatalom aktuális kihívásai a XXI. században”. Mindezt csak azért mondtam és azért akartam jelezni, hogy ennek a törvényjavaslatnak az előkészítését óriási munka előzte meg, és akik részt vettek benne, kiváló szakértők, bírók, egyetemi háttérű emberek. Az Országgyűlés előtt levő két törvényjavaslattal kapcsolatban pedig kikértem a Velencei Bizottság véleményét is annak érdekében, hogy azt a törvénytervezet 2020. évi hatálybalépése előtt megfontolhassuk.

Nyugodt szívvel állok a testület esetleges kritikái elébe, hisz a tervezet megalkotásának széles körű nemzetközi jogi összehasonlítását végeztük, és a legjobb gyakorlatok átvételére törekedtünk. Ennek fényében el tudjuk oszlatni azt az aggályt is szerintem, miszerint káros, de legalábbis felesleges külön bíróságot létrehozni, mert a közigazgatási jogvitákat a rendes bíróságoknak kellene eldönteniük. A példák ugyanis azt mutatják, hogy az Európai Unió tagállamainak többségében külön bíróságok ítéleznek ezekben az ügyekben.

Tisztelt Ház! Engedjék meg, hogy a következőkben tárgyalj törvényjavaslatok legfontosabb elemeiről szóljak! A bíró igazságszolgáltatásban betöltött szerepének jelentőségét kiválóan megvilágítja anyanyelvünk azzal, hogy szemben számos európai nyelvvel, a

bíróság szavunkat éppen az ítélező tevékenységet végző személy megnevezéséből képezi. Ezzel a kitüntetett figyelemmel tekintjük át elsőként az új közigazgatási bírósági szervezet bírásra vonatkozó szabályokat! Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése szerit a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatók.

A bírákat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártnak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet. E rendelkezések jelentőségét és garanciális jellegét nem lehet túlbecsülni, hiszen a bírói jogállás legfontosabb elemeit határozzák meg, amelyek a bírói függetlenség kimondása mellett azok alkotmányos biztosítékait is tételezik. A bírói függetlenség pedig - ahogyan azt hosszú ideje hangoztatom és legutóbb e falak között az Alaptörvény hetedik módosításáról szóló javaslat tárgyalásakor is kifejtettem - a demokrácia állócsillaga, önmagában is kiemelt alkotmányos alapelv és érték.

Érdemes felhívni a figyelmet arra is, hogy az idézett alaptörvényi tétel értelmében a bírói jogállás egységes: nem tesz és jogállamban nem is tehet különbséget rendes bírósági bíró és közigazgatási bíró között. A szakértői bizottságban számos kérdésben élénk vita folyt, azonban a bírói jogállás egységességét ott is a legszélesebb konszenzus övezte. A közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslat ezért garanciális rendelkezésként tételesen is, alapelvi éllel rögzíti, hogy a közigazgatási bíró az egységes bírói kar tagja.

Ez nemcsak azt jelenti, hogy a rendes bíróságok bírái és a közigazgatási bírák között nincs különbség - sem függetlenségük és azok garanciái tekintetében -, hanem azt is, hogy a bírói jogállásra alapvetően egységes szabályrendszer vonatkozik, amelyet az Alaptörvényen túl elsősorban a bírák jogállásáról szóló törvény szabályoz. Így a közigazgatási bíróra is mindazok az alapelvek és tételes szabályok vonatkoznak, amelyeket más törvény szabályoz, és amelyektől a tárgyalt törvényjavaslat sem tér el.

Ennek megfelelően a közigazgatási bíróra is áll az a függetlenségét kiegyensúlyozó elv, hogy az ítélező tevékenységét egy szervezet tagjaként folytatja. Ez a kiegyensúlyozó szerep abban nyilvánul meg, hogy a bíró egy többszintű szervezetben ítélezik, a törvények által meghatározott esetekben a társasbíráskodás keretei között jár el, és a törvények által meghatározott döntésfelülvizsgálati rendszernek alávetve határoz.

További alapelvi jelentőségű elemi, hogy a bírói szolgálatot teljesít, azaz az állam igazságszolgáltatási közfeladatát látja el, ítélező tevékenységével lényegében magas szintű közszolgáltatást nyújt. A közigazgatási bíróságok bíráit ennek megfelelően a köztársasági elnök nevezi ki azon cselekvőképes, jogász végzettségű magyar állampolgárok közül, akik a feltételeknek megfelelően.

Nincs különbség a közigazgatási bíráskodásban sem a javadalmazásban, sem a bírói függetlenség té-

teles jogi garanciáiban, és a megbízás megszűnésének feltételeiben sem. A közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslat csak a közigazgatási bíráskodás sajátosságai által indokolt körben állapít meg eltérő, kiegészítő rendelkezéseket, illetve többletkövetelményeket. Ezeknek azonban minden esetben közigazgatási ismeretek megléte, illetve megszerzése, ezen keresztül pedig a közigazgatási bíráskodás színvonalának növelése a célja.

122 éve, a közigazgatási bíróságról szóló törvény 1896-os képviselőházi vitájában Hieronymi Károly kifejtette: „Ha elismerjük azt, hogy szükségesek közigazgatási ismeretek a bíróság tagjainál, akkor nem vehetjük az elsőfokú bíróság tagjait máshonnan, mint csak a közigazgatási tisztviselői karból, mert csak a közigazgatási tisztviselői kar van abban a helyzetben, hogy a közigazgatási kérdéseket gyakorlatilag az életből megismerje.” Ugyanakkor azt is hozzátette: „Természetes, hogy a mostani közigazgatási tisztviselői kar legjobb elemeit fognók a közigazgatási bírói állásra alkalmazni. Hiszi-e valaki, aki viszonyainkat ismeri, hogy azokat a hézagokat, amelyeket ezáltal tisztviselői karunkban okoznánk, pótolni tudnók?!”

Látható tehát, hogy a magyar közigazgatási bíráskodás történetének egyik meghatározó kérdése a közigazgatási ismeretek biztosítása. A közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslat azonban nem osztja a bírói kar összetételére vonatkozó, előbb idézett álláspontot. Sőt, a magyar királyi közigazgatási bíróságról szóló törvénycikk 5. §-ával ellentétben nem határozza meg a bírói és a közigazgatási gyakorlattal rendelkezők arányát is, mint ahogy számos országban erre van példa.

Elhelyett az esélyegyenlőséget teremti meg a bírói és nem bírói pályázók között. Nemcsak az én meggyőződésem, hanem a Szakértői Bizottság álláspontja is egyöntetű volt ugyanis abban, hogy a közigazgatási tapasztalat a közigazgatási bíráskodás során nemhogy hátrány nem jelent, hanem kifejezetten alkalmas az ítélezés színvonalának emelésére.

Ennek megfelelően - hasonlóan a német szabályozáshoz - indokolt a jelenleginél sokkal szélesebb körben biztosítani, hogy a közigazgatási bírák - hangsúlyozottan: csak kérelmükre - más állami szervnél úgynevezett beosztott bíróként közigazgatási tapasztalatot szerezhessenek.

(9.20)

Jelzem, az Igazságügyi Minisztériumban is vannak jelenleg is beosztott bírák.

Amennyire fontos a közigazgatási ismeret, tapasztalat a közigazgatási bíráskodásban, legalább annyira érték a bírói tapasztalat is. Ki kell emelnem, hogy mindenki, aki közigazgatási perben ítélezik, átvételre kerül az új bírói szervezetbe. Senki nem vesztí el a bírói pozícióját. Az átmeneti szabályokról szóló törvényjavaslat ezért biztosítja, hogy minden

közigazgatási perben ítélező bíró, valamennyi, a közigazgatási és munkaügyi ügyszakban szolgálatot teljesítő bírósági titkár és joggyakorlati idejének legalább a felét kitöltött bírósági fogalmazó kérelmére a törvény erejénél fogva külön pályázat vagy válogatás nélkül a közigazgatási bírósági szervezet tagjává váljon.

Nem mond igazat, aki azt állítja, hogy a jelenlegi bírák közül a kormány vagy az igazságügyi miniszter válogatna. Az igazság ezzel szemben az, hogy kizárólag az érintett bírák, bírósági titkárok és fogalmazók választásán múlik, hogy hivatásukat 2020. január 1. napja után melyik bírósági szervezetben kívánják folytatni. A magam részéről rendszeresen találkozom a közigazgatási bírákkal, a Közigazgatási Bírák Egyesülete rendszeresen szervez konferenciákat, és folyamatosan beszámoltam a törvényalkotás menetéről, és majdnem biztos vagyok benne, hogy valamennyi bíró át fogja kérni magát az új szervezetbe. Tehát aki bíró, az bíró is marad. Az igazságügyi miniszternek a nyilatkozatot tett bírákkal kapcsolatban egyetlen és merőben adminisztratív feladata van: a közigazgatási és munkaügyi bíróságon ítélező bírót arra a közigazgatási törvényszékre kell beosztania, amelynek a közigazgatási bíróságokról szóló törvény szerinti illetékességi területe magában foglalja a bíró álláshelye szerinti bíróság illetékességi területét. A Fővárosi Törvényszék bírái választhatnak, hogy melyik közigazgatási törvényszékre kívánnak átkerülni, a Kúria Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiumának tagjai pedig azt is eldönthetik, hogy a közigazgatási felsőbíróságra vagy valamely közigazgatási törvényszékre kívánjanak átkerülni.

Az átmeneti szabályokról szóló törvényjavaslat azt is rögzíti, hogy a nyilatkozattételre jogosult bírót a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépésének napjától, beosztásától függően a rendes bírósági szervezetben vagy a közigazgatási bírósági szervezetben a korábbi bírói javadalmazása illeti meg, kivéve, ha magasabb javadalmazásra lenne jogosult.

Továbbá a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépését megelőző napon tanácselnöki megbízatással rendelkező bírót a törvény hatálybalépésének napjától mindkét bírósági szervezetben pályázat nélkül tanácselnökké kell kinevezni. Figyelemmel arra, hogy a bírósági vezetők létszáma a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűnése miatt csökkenni fog, az elnökök és helyetteseik, valamint a kollégiumvezetők és helyetteseik megbízatása megszűnik ugyan, azonban korábbi bírósági vezetői megbízatásuknak megfelelő javadalmazása illeti meg őket az eredeti megbízatásuk lejártának időpontjáig. Ez a szabályozás pedig megfelel még a strasbourgi követelményeknek is.

Az előbbiekből kifejtettek tehát messzemenőig biztosítják, ismétlem, hogy aki bíró, bíró maradjon, és szabad akaratából, azonos feltételek választásának lehetőségével mellett dönthessen arról, melyik bírósági szervezetben kívánja ítélezési tevékenységét folytatni.

Ezt a szabályozást nemcsak a kormány, hanem a Szakértői Bizottság és a Magyar Közigazgatási Bírák Egyesülete egyaránt megfelelőnek tartja.

Mindenképpen szólnom kell a közigazgatási bíróságok igazgatásáról is. Az Alaptörvény 25. cikke alapján biztos, hogy a közigazgatási bíróságok igazgatásának központi feladatait nem az Országos Bírósági Hivatal elnöke végzi, és bírói önkormányzati szervek közreműködnek a bíróságok igazgatásában. Mindebből pedig az következik, hogy a közigazgatási bíróságok igazgatására egy olyan önálló modellt kell kialakítani, amelyben bírói testületek is közreműködnek.

A bíróságok központi igazgatásának három lehetséges modelljéből ez az alaptörvényi rendelkezés kettőt lényegében kizár. Az önálló bírósági hivatali modellel kapcsolatban ez a döntése kifejezett, különben az alkotmányozó nem vonta volna ki a közigazgatási bíróságokat az Országos Bírósági Hivatal elnökének igazgatási hatásköre alól.

A teljes bírói öngazgatáson alapuló modell ki zártságára pedig abból tudunk következtetni, hogy a bírói önkormányzati szervek közreműködéséről rendelkezik az Alaptörvény, nem pedig arról, hogy ezek a testületek önállóan igazgatnák a bíróságokat.

Európa több országában elkülönül, mint említettem, a rendes és a közigazgatási bíróságok igazgatása. A latin, államtanácsai modell esetében a kormány meghatározó szerepet játszik a bírósági szervezet igazgatását illetően. Lengyelországban a közigazgatási bíróságok teljes öngazgatása valósul meg. Miniszteriális igazgatási modellben is van példa az elkülönülő igazgatásra: Ausztriában egészen a közelmúltig a közigazgatási bíróság igazgatása a miniszterelnökség feladata volt, Bajorországban pedig ez a belügyminisztérium feladata ma is. Szeretném megjegyezni azt is, hogy az európai országok döntő többségében az igazságügyi miniszterek rendelkeznek az igazságügyi igazgatás valamilyen szélességű hatáskörével.

Fel szeretném hívni a tisztelt Ház figyelmét arra, hogy a közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslat az igazgatási modell kialakítása során megteremti az igazgatásban feladat- és hatáskörrel rendelkezők közötti egyensúlyt. A szereplők párbeszédre és együttműködésre vannak ítélve, sem a miniszternek, sem a bírói testületeknek, sem pedig a bírósági elnököknek nincs túlhatalma. Valamennyi szereplőnek a közigazgatási bíróságok igazgatásának minden területén van feladata, együttműködniük kell.

Magyarország jogtörténeti hagyományaira figyelemmel az új modell alapvető jellemzőinek megállapításakor a javaslatunk az alternatívák alapos és körültekintő mérlegelését követően a miniszteriális igazgatási modellt követi. Az igazságügyi igazgatás közigazgatási bíróságokat érintő feladataiban - hasonlóan más európai országokhoz - a miniszternek meghatározó szerep jut. A miniszter igazgatási jogkörei - az Alkotmánybíróság által megfogalmazott alkotmányossági követelmények szem előtt tartásával, széles

körű garanciák biztosítása mellett - kiterjednek a központi költségvetés közigazgatási bíróságok fejezete tekintetében a fejezetet irányító szerv hatásköreinek gyakorlására, a közigazgatási bírói pályázatokkal, bírói és bírósági vezetői kinevezésekkel kapcsolatos feladatokra, továbbá a közigazgatási bíróságok működéséhez szükséges statisztikai, infrastrukturális és informatikai feltételek biztosítására. Az osztrák igazságügyi miniszterrel személyesen találkoztam, meg a korábbival is. Mindezek, amiket Magyarországon bevezetünk, Ausztriában egy az egyben így van.

A klasszikus miniszteri igazgatási modellt követő országokban a szakirodalom megosztott a bírói önkormányzatok létjogosultságát illetően, azonban a bírói testületek ott is szereppel bírnak a bíróságok igazgatásában. A tisztelt Ház előtt fekvő törvényjavaslat azoknál sokkal szélesebb körben és sokkal jelentősebb hatáskörökkel ruházza fel a bírósági önzagatási szerveket.

A bírói testületek hatásköreit a törvényjavaslat a nemzetközi sztenderdekkel összhangban határozza meg. Alapvetően véleményező, javaslattevési és konzultációs feladatokat látnak el, elsősorban a bírói életpályával, a bírák előmenetelével és a bíróságok működésének garanciális jellegű kérdéseivel - személyi kérdések, ügyelosztási rend meghatározása, költségvetési források biztosítása - összefüggésben. Szeretném itt kiemelni azonban az ügyelosztás rendszerét, tudniillik egy olyan garanciális kérdésről van szó, amelyik alfája és ómegája a bírósági függetlenségnek. Az ügyelosztási rendszerre az igazságügyi miniszternek semmilyen ráhatása nincs. Az ügyelosztási rendszert, amit meghatároznak, a Bírósági Tanács jogosult a Szolgálati Bíróság előtt megtámadni, amennyiben az ügyelosztási rendszer nem megfelelő. Valamennyi bíró jogosult megtámadni az ügyelosztási rendszert, ha olyan ügyet akarnak rábízni vagy elvenni tőle, amelyik nem tartozik a hatáskörébe, illetve a hatáskörébe tartozik. Olyan garanciákat építettünk ki, amelyek - ha szabad így mondanom - modernnek, nagyon megfelelnek a jogállamiság követelményének, és azt gondolom, hogy európai szinten is példamutatók.

Ugyanígy azt mondom, hogy a miniszternek a személyi kérdésekben a döntései rendkívül korlátozottak. Aki elolvassa a törvényjavaslatot, láthatja azt, hogy a transzparencia mellett kell meghoznia a döntését, minden döntése nyilvánosság előtt zajlik a bírónak a válás folyamatában is. A bírói testületek két szinten jönnek létre, van az összbírói értekezlet, a közigazgatási bírói tanács, országos szinten pedig az Országos Közigazgatási Bírói Tanács. Tehát több bírói tanács jön létre az új rendszerben, mint amennyi a jelenlegi rendszerben van.

A törvényjavaslat az egyes közigazgatási bíróságok igazgatásában a közigazgatási bírósági elnököknek juttat kiemelt szerepet, például a továbbképzés teljes mértékben az önzagatás keretében valósul meg, és ezen az adott bíróságok működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításával összefüggő feladatokat is

érteni kell. Ebben az elnököket hivatalvezető segíti. Egyes, valamennyi közigazgatási bíróságot érintő, egyetemes fellépést igénylő ügyekben a közigazgatási felsőbíróság elnökéhez telepít a szabályozás javaslattevési, véleményező és döntési hatásköröket.

A közigazgatási bíróságok önálló igazgatásának kialakításra kerülő modellje a bírói függetlenség és a hatalommegosztás elveinek tiszteletben tartásával olyan megoldásra törekszik, amely megteremti az igazságügyi miniszter igazságügyi igazgatással összefüggő hatásköreit, hogy jelenlegi eszközrendszeréhez viszonyítva nagyobb mértékben tudjon a parlament előtt felelősséget vállalni a közigazgatási bíróságok igazgatásáért és ezen keresztül a közigazgatási bírósági szervezet működésének biztosításáért. A miniszter interpellálható, a miniszter kérdezhető, a miniszternek parlament előtti felelőssége van.

A bírói testületek hatásköre a bírói jogállás és az ítélezést érintő igazgatás terén pedig megfelelően garantálják a bírói függetlenség elvének érvényesülését az ítélezési tevékenységgel legszorosabban összefüggő területeken.

(9.30)

Tisztelt Ház! Szólnom kell az átmenet évéről, a 2019-es esztendő teendőiről is. Feladatunk, hogy a közigazgatási bíróság szervezetének felállítása a lehető leggyorsabban történjen. Erre figyelemmel az átmeneti szabályok nagyon szoros menetrendet írnak elő: meghatározzák, meddig kell a közigazgatási felsőbíróság elnökét megválasztani, milyen határidőig nyilatkozhatnak áthelyezésükről a bírók, bírósági titkárok és fogalmazók, 2019. április 30-ig, miként kell megállapítani az előzetesen rendszeresített létszámokat.

Fontos rendelkezni azokról a helyzetekről, amikor még nem áll fel az új bírósági szervezet, ezért sem a bírói testületek nem működnek, sem pedig, a közigazgatási felsőbíróság megválasztott elnökén kívül, bírósági elnökök sincsenek. Erre figyelemmel az átmeneti szabályokról szóló törvényjavaslat biztosítja, hogy bírósági vezetői pályázatok elbírálására csak a bírói testületek felállítását követően kerüljön sor. Ez azonban rövid időtartamú megbízott vezetői kinevezéseket is szükségessé tesz.

A tervezett bírósági szervezeti és közigazgatási eljárási változtatások miatt kétséges, hogy kizárólag az átvett bírókkal a szervezet működőképessége biztosítható. A teljes körű működőképesség biztosítása érdekében, a megnövekedett ügyteher ellátása miatt, még a közigazgatási bírósági szervezet felállítása előtt szükségessé válhat új bírók kinevezése is. A miniszter a betöltetlen álláshelyek legfeljebb felére ír ki pályázatot 2019. június 15-ig, ez is a Közigazgatási Bírák Egyesületével egyeztetett módon került meghatározásra, a betöltetlen álláshelyek másik felére legkorábban 2020-ban kerülhet sor a pályázat kiírására.

E pályázatok elbírálása a közigazgatási bírói pályázatok eljárásrendjével azonosan történik majd azaz, hogy abban a többségében bíróból álló véleményező bizottság jár el a még fel nem állított Országos Közigazgatási Bírói Tanács személyi tanácsának hatáskörében. Szeretném jelezni, hogy az Országos Közigazgatási Bírói Tanács is többségében bíróból fog állni. Ez is megfelel a Velencei Bizottságban meghatározott sztenderdeknek.

Tisztelt Ház! Végül, de nem utolsósorban szólnom kell arról is, miért Esztergomban lesz a közigazgatási felsőbíróság székhelye. Távolról sem magától értetődő, hogy egy ország bírósági szervezetének legfőbb szervei a fővárosban működjenek. Csehországban a legfelsőbb bíróság és a legfelsőbb közigazgatási bíróság székhelye is Brünnben van, Németországban a legfelsőbb bíróság az alkotmánybírósághoz hasonlóan Karlsruheban, a szövetségi közigazgatási bíróság Lipcsében, a szövetségi pénzügyi bíróság Münchenben, a szövetségi munkaügyi bíróság Erfurtban, a szövetségi szociális bíróság pedig Kasselben székel. Megemlíthetjük még, hogy a szlovák alkotmánybíróság Kassán működik.

Az 1989-es alkotmánybírósági törvény meglehetősen sommásan fogalmazva a „történelmi és közjogi hagyományainkra tekintettel, valamint a hatalom fővárosi centralizációjának oldásra érdekében” jelölte meg az Alkotmánybíróság székhelyeként Esztergomot. Esztergom története a magyar államisággal összeforrt, királyi székhelyként működött, s mint ilyen, az igazságszolgáltatásban betöltött szerepe is évezredek múlta tekint vissza.

Esztergom városa ugyanakkor a XX. század nagy vesztesei közé tartozik. A trianoni békeszerződés megfosztotta természetes vonzáskörzetétől, Esztergom vármegye északi részétől és az esztergomi érsekiség területének 90 százalékától. A második világháborút követően történelmi jelentősége és egyházi központi múltja miatt a kommunista kormányok folyamatosan büntették, és funkcióit más városokba telepítették. Például a megyei bíróság Tatabányán van és nem Esztergomban, holott korábban Esztergomban volt a megyei bíróság is.

Bízunk abban, hogy ezzel a döntéssel segítjük Esztergom régiós fejlődését, csökkentjük az ország Budapest-központúságát, és az egykori királyváros magyar állami működésben betöltött szerepét is újra megteremtjük. Jómagam megtekintettem azt az épületet, ami a közigazgatási felsőbíróság székhelye lesz, a déli kanonokson, egy fantasztikus épület, amelynek felújítási munkálatai megkezdődnek, és bízunk abban, hogy 2020. január 1-ével a közigazgatási felsőbíróságnak méltó helye lesz ebben az épületben.

Tisztelt Országgyűlés! Legjobb szakmai-tudományos meggyőződés szerint alkotmányos és közjogi hagyományainkkal és az európai fősodorról egyaránt összhangban lévő, korszerű törvényjavaslatok kerültek a tisztelt Ház napirendjére. Természetesnek tartom, hogy erről komoly vita alakulhat ki, sőt ki is kell

alakulnia. Mindazonáltal az igazságügyi miniszter törekedett a tökéletességre, igyekezett arra, hogy egy olyan anyagot terjesszen a tisztelt Ház elé, amelyik megfelel az európai normáknak, kiállja a Velencei Bizottság kritikáját, és szolgálja a magyar állam érdekét, Magyarország érdekét.

Kérem a tisztelt Háztól ennek elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormány-
párti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Tisztelt Országgyűlés! Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Kovács Zoltán képviselő úrnak, a Fidesz vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. KOVÁCS ZOLTÁN, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Képviselőtársak! A mai napon a közigazgatási bíróságokról folytatunk majd vitát, remélem, színvonalas vitát. Ennek alapját megadta a miniszter úr nyitó exozéja, amely történelmi hagyományokra alapítottan, mai divatos szóval benchmarkokkal, külföldi kitekintéssel és a történelmi hagyományokkal együtt mondta el, hogy miért is van szükség közigazgatási bíróságokra. Nézzük azt, hogy honnan indultunk valamikor 2010-ben! Az Orbán-kormány az állam megújítását tűzte maga elé, tekintettel arra, hogy mivel találták akkor szembe magukat az állampolgárok: egy túlbürokratizált, kevésbé hatékony, párhuzamosságokat felmutató állammal. A legtöbb esetben a közigazgatásban érintettek az állampolgárok. Ha azt nézzük, ma csak a területi közigazgatásban több mint 20 millió ügy van évente, ezért szükség volt egyfelől a szervezeti rendszer megújítására, másfelől jogalkotási kérdések merültek fel, jogalkotási kérdéseket kellett megoldani.

Miniszter úr rendkívül erőteljes vállalásokat tett kinevezésekor. Egyfelől a büntető törvénykönyv, a büntetőeljárás, másfelől a polgári eljárás megújítását, a közigazgatási bíróságok felállítását, valamint az általános közigazgatási rendtartás és az úgynevezett a „közig Pp.” létrehozatalát. A mai napon a kiindulási alap a közigazgatási szervezet megújításán kívül, ahol létrejöttek a járási hivatalok, a területi közigazgatási szervek, létrejöttek a kormányablakok, a jogalkotási kérdéseket is megoldottuk az eddigi időszakig, most az utolsó, egyben az egyik legfontosabb jogállami lépés van hátra, hogy létre kell hozni a közigazgatási bíróságokat, amelyeket, mint elhangzott, 1949-ben, gyakorlatilag a '20-as hatálybalépéssel, 70 évvel ezelőtt a kommunista diktatúra szüntetett meg.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A legalapvetőbb biztosítéknak tekintette már a XIX. század végén is a közigazgatás feletti bírói kontroll jogintézményét az akkori Országgyűlés. Hiszen az államhatalom kiszélesedett, sokkal szélesebb körben találkozott az állampolgárok a különböző ügyekkel, nemcsak a szociális és jóléti intézkedésekkel, hanem az életviszonyok területén is jelentős befolyással volt maga az állam

is. Ennek köszönhetően a közigazgatási tevékenységek és az egyének közvetlen életviszonyai közötti találkozások száma ugrásszerűen nőtt meg.

Az alapvető jogok biztosításának felerősödése magával hozta azt a folyamatot is, hogy a jogszabályalkotási tevékenység felgyorsult és megsokszorozódott. Ez a tendencia kezdte szétfeszíteni a meglévő szervezeti rendszer kereteit. Az így kialakult helyzet kívánta meg, hogy egy olyan független és szakosodott önálló fórum jöjjön létre, ami az állami túlhatalommal szemben biztosítja a közérdek és az egyéni érdekek egyensúlyában a jog uralmának érvényre juttatását, a hatékony közigazgatás figyelembevételét.

Erre az igényre tekintettel alakultak ki sorra Európában az önálló közigazgatási bíróságok, ami alól hazánk bírósági rendszere sem volt kivétel. Az 1896. évi XXVI. törvénycikk hozta létre a magas szakmai színvonalon működő királyi közigazgatási bíróságot.

Említésre került, hogy a kommunista diktatúra az állampolgárok jogainak védelmét biztosító intézmények felszámolásának sorából nem hagyhatta ki ezt a fórumot sem, az állam túlhatalma feletti kontrollt megtestesítő önálló közigazgatási bíróságot.

(9.40)

Hangsúlyosnak tartom felidézni, hogy mindezek ellenére a '49. évi II. törvény az indoklásában a következő módon ismerte el, hogy a jogállam fogalmához hozzátartozott a közjogi bírászkodásnak az a rendszere, amelyben a közhatalom és a jogkeresők között felmerülő közjogi jellegű jogviták eldöntése egy, a végrehajtó hatalmon kívül álló bírói szerv hatáskörébe tartozik, és mindezek ellenére, hogy ez leírásra került, megszüntették ezt a típusú bíróságot. Ismerve a tényeket, visszásnak hangzanak azok a gondolatok, amelyek a közigazgatási bíróságoktól féltik a demokráciát - erre több esetben utalt a miniszter úr is -, miközben a demokráciát tűzzel-vassal üldöző rendszer bontotta le az önálló közigazgatási bírászkodást.

Főleg annak ismeretében kívánom ezt megjegyezni, hogy az Európai Unió tagállamainak döntő többségében is működnek különálló közigazgatási bíróságok. 14 európai uniós tagállamban a bírósági önigazgatási szerv kiemelt jogköreire épülő bírósági igazgatási modell működik, további 11 tagállam modellje két csoportba sorolható, 5 tagállamban hangsúlyosan miniszteri igazgatás érvényesül. Ennek bővebb kifejtését miniszter úr már megtette, például Ausztriában, Csehországban, Észtországban, Finnországban és Németországban, 6 tagállamban pedig bírósági hivatal végzi a bíróságok igazgatását. A bírósági hivatalok részben függetlenek, például Litvánia, részben az igazságügyi minisztériumnak alárendeltek, például Svédország.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvényjavaslat a magyarországi demokrácia 30 éves sú-

lyos mulasztását pótolja. Az önálló közigazgatási bíróságok létrehozása és a szakmai viták lefolytatásának folyamata a pártpolitikai érdekektől mentesen kell hogy végbemenjen. Szeretném idézni Pulszky Ágost, a közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslat előadójának 1896. május 18-án a képviselőházban elhangzott szavait, idézem: „Én azt hiszem, a tárgy van annyira komoly, hogy ne foglalkozzunk egyes párttörédek személyes rokon- vagy ellenszenvével.” Milyen igaz ez ma is!

Az önálló közigazgatás működésének létjogosultságát nem is adhatná semmi sem jobban vissza, mint Wlassics Gyulának a Magyar Királyi Közigazgatási Bíróság elnökeként 1930-ban elhangzott szavai, idézem: „Semmi kétség, ha még a messze jövő képe is az, hogy a kontenciózus közigazgatási ügyek egyenesen elvi alapon taxáció nélkül kerüljenek a közigazgatási bírászkodás elé, de mindenesetre ez lesz a közigazgatási bírászkodás fejlődésének végállomása.”

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány felismerve a Wlassics Gyula által megfogalmazott igazságot, megkezdte az önálló professzionális közigazgatási bírászkodás alapjainak a megteremtését. Az előző parlamenti ciklus alatt került elfogadásra a magyar közjogi törvényhozás során első alkalommal az önálló közigazgatási perrendtartás. Ennek elfogadásával az első lépés megtörtént a közigazgatási bírászkodás újrapozicionálása terén.

A jelenlegi Országgyűlés, a választópolgárok bizalmának köszönhetően, az Alaptörvény hetedik módosításával lefektette a szervezetenként független közigazgatási bírósági rendszer kereteit, ma pedig megkezdjük a vitáját, hogy jogszabályokkal, tartalommal töltsük fel ezt a rendszert.

Tisztelt Ház! A közigazgatási bírósági szervezetrendszer kiépítése a szakmai konzultációk, társadalmi egyeztetések - erről bővebben beszélt már a miniszter úr -, nemzetközi összehasonlító tendenciák figyelembevételével optimálisan a kétszintű működést kívánja meg, amely a következőt jelenti. Felállna a Kúriával egyenlő jogi státuszú közigazgatási felsőbíróság, valamint alatta nyolc közigazgatási törvényszék. Mindenféle jogállami és alkotmányos aggályok eloszlátása végett szeretném tisztázni a miniszter jogköreit a közigazgatási bíróságokat illetően. A törvény értelmében kiemelendő elvi tétel, hogy a miniszteriális igazgatási modell kerül esetünkben bevezetésre, mint számos egyéb, már említett európai uniós tagállam esetében. A miniszter költségvetési és személyzeti jogosítványainak gyakorlása mellett ezen kérdésekben kiemelt szerep jut a bírói önkormányzati szervezeteknek is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A miniszter döntési jogköre erős korlátok közé van szorítva, így kizárásra kerülnek az esetleges szubjektív döntések meghozatalának eshetőségei. Úgy vélem, a vázolt konstrukció kielégíti a jogállamiság követelményeit.

A bírói testületek hatáskörei, ez is elhangzott a miniszteri expozéban, a Velencei Bizottság által 2016-ban kiadott Rule of Law Checklist és a 2010-es bírósági rendszer függetlenségéről szóló jelentés kritériumaira figyelemmel kerültek kialakításra. A bíróságok működésének garanciális jellegű kérdései mellett személyügyi, ügyelosztási, költségvetési források biztosítása, véleményező, javaslattevési és konzultációs feladatokat is végeznek, kiemelten a bírói életpályával és a bírák előmenetelével kapcsolatosan.

Ezek a bírói testületek két szinten jönnek létre. Az egyes közigazgatási bíróságok mellett összbírói értekezlet és közigazgatási bírósági tanács, míg országos szinten az országos közigazgatási bírói tanács, OKBT kerül felállításra. A Velencei Bizottság és az ENCJ dublini deklaráció egyaránt a bírói függetlenség egyik garanciájaként emeli ki a bírói kinevezések és előmenetel kapcsán a független bírói tanácsok szerepét, amelyeknek a kialakított magyar modell teljes mértékben megfelel.

A közigazgatási bírósági elnököket az igazgatási tevékenységük ellátása során a személyi és tárgyi feltételek biztosításában a hivatalvezető segíti majd és bírósági igazgató, akik a bíróság technikai vezetését látják el. Hét tagállamban működnek, például Franciaországban, Hollandiában, Olaszországban, Spanyolországban vagy Észtországban. Az egységes fellépést igénylő ügyekben, amelyek minden közigazgatási bíróságra érintőlegesen kiterjednek, a közigazgatási felsőbíróság elnöke jogosult élni javaslattevési, véleményezési és döntési hatáskörei gyakorlásával. Szintén hatáskörébe utalja a szabályozás a közigazgatási bírák képzési rendszerére vonatkozó terv és program kidolgozását, továbbá a bírósági titkárok és fogalmazók egységes központi képzésének tervét, programját, amelyet az OKTB véleményez. A szakmai egyeztetések eredményeképpen egyhangú konszenzus született abban a kérdésben, hogy a közigazgatási bíró jogállására vonatkozó szabályok tekintetében csak kisebb eltérések megengedettek a rendes bírósági bírókra vonatkozó szabályokhoz viszonyítva. Az eltérés alapvető célja, hogy a hagyományos belső bírósági karrierből fogalmazó, majd titkár, valamint a kívülről az előírt és megkívánt szakmai tudással érkező pályázók egyenlő eséllyel indulhassanak a közigazgatási bíróvá válás útján. Szintén a közigazgatási bíráskodás sajátos jellegét erősíti az a tény is, hogy intenzív kapcsolat alakul ki a közigazgatás és a bíróságok között. Az előttünk fekvő javaslat megteremti a lehetőségét a közigazgatási bíró beosztását különböző közigazgatási szervek állományába, amelyek értelmében a közigazgatási és bírói tapasztalatát egyaránt bővíteni tudja.

Tisztelt Képviselőtársak! A pályázati eljárásban a bírói testületek erős javaslattevési és véleményezési jogkörrel lennének felruházva, ezzel is keretek közé szorítva a miniszter döntési jogosítványát. Természetesen az Alaptörvény rendelkezéseire tekintettel a magyar közjogi hagyományoknak megfelelő kinevezés joga a köztársasági elnököt illeti meg.

Pozitív elképzelésnek tartom, hogy a közigazgatási bíróságokról szóló törvény hatálybalépését megelőzően a bírósági vezető pozíciót betöltő bírók számára lehetőség nyílik arra, hogy akár a közigazgatási, akár a rendes bírósági szervezetben folytathassák bírói pályafutásukat, megtartva korábbi vezetői javadalmazásukat az eredeti megbízatásuk lejártáig, amennyiben nem nevezik ki őket ismételt bírósági vezetőnek, természetesen az esély adott. Nagyon fontos alkotmányos jelentőségű ez a rendelkezés, ugyanis garanciát biztosít a jelenlegi bírósági vezetőknek.

Tisztelt Országgyűlés! Véleményem szerint örömteli pillanatnak bizonyul, amikor történelmi államiságunk és történelmi alkotmányunk korábbi, de ma is szükséges vívmányai újból életre kapnak nemzeti jogrendünkben, nincs ez másként a közigazgatási bíróságokkal sem. A jogállamiságot elvből tagadó, a joguralmát semmibe néző és önkényuralmat bevezető kommunista rezsim '49-ben felszámolta ezt a szervezetet.

(9.50)

Mi most, a megválasztott Országgyűlés tagjai, a közjogi hagyományaink előtti tisztelgés, a modern, professzionális közigazgatási bíráskodás megteremtésének jegyében a több mint hetven évvel ezelőtti történelmi államrend egyik igen fontos és teljes létjogosultsággal rendelkező közjogi vívmányát ismételtelen létrehozhatjuk.

Az elhangzottakra tekintettel a Fidesz-frakció a javaslatot támogatja, kérem önöktől, ugyanezt tegyék. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormány-pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Staudt Gábor képviselő úr, a Jobbik vezérszónoka a következő felszólaló. Parancsoljon!

DR. STAUDT GÁBOR, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Miniszter Úr! Külön köszönjük, hogy itt maradt meghallgatni a vezérszónoki kört, ez fontos, hiszen a vélemények talán eljutnak a minisztériumhoz és miniszter úrhoz. Bár hozzáteszem, hogy örültünk volna neki, ha a miniszter úr a minisztériumi egyeztetésen is ott tud lenni, illetőleg mi elküldtük a javaslatunkat, Völner államtitkár úr ott volt, de úgy tűnik, hogy nem nagyon sikerült beépíteni, hiszen rögtön benyújtásra került a törvényjavaslat, ami előttünk fekszik. Nem tudtak beépülni, nyilvánvalóan még meg sem tudták fontolni, olyan gyorsan benyújtották ezt a javaslatot.

Azt gondolom, hogy ha valóban egy olyan egyeztetést szerettek volna tartani, ahol az ellenzék véleményére valóban kíváncsiak lettek volna, akkor ezt jobb lett volna előbb megtenni, és legalább formálisan valami válaszra méltatni az ellenzéki beadványozókat. De ez már a múlté, itt az országgyűlési vita,

hogy megbeszéljük azokat a kifogásokat, amelyek felmerülnek.

Nyilvánvalóan az ellenzéki oldalról nem a Jobbik lesz a egyetlen, aki megfogalmazza ezeket az aggályokat. Biztos vagyok benne, hogy lesznek olyanok, amelyeket megismételnek majd az utánam szólók, lesznek olyanok, amelyeket kiegészítenek. Jómagam Varga-Damm Andrea képviselőtársammal, aki most bizottsági ülésen van... - de egyeztettük, amennyire tudtuk, a felszólalásunk tartalmát. Nyilván lesz itt is olyan dolog, ami megismétlésre kerül, de ahogy szokták mondani: ismétlés a tudás anyja.

A konkrét témákra rátérve: az expozékból, a miniszteri expozéból és a Fidesz vezérszónokának, Kovács Zoltánnak a szavaiból az derül ki, hogy úgy tűnhet, hogy a közigazgatási bírászkodás egy jelentős reformra szorul Magyarországon, és komoly bajok vannak vele. Úgy gondolom, hogy ez nem így van. Ha egy rendszert átalakítunk, akkor lehet azt mondani, hogy így majd jobb lesz, és akkor nyilvánvalóan a kritikákat is viselni kell, illetve az ellenzék el fogja mondani, hogy esetleg mi erről a véleménye, de azt sugalmazni, hogy most probléma van a bíróságokkal, a közigazgatási bíróságok függetlenségével, ez szerintem túlzás; illetve, ha probléma van, akkor lehet, hogy a függetlenségével van probléma. Én az ön jó szándékát természetesen nem vitatom el, de azt látjuk, hogy a gyakorlatban azok a szabályok, amelyek meghozatalra kerültek, sajnos azokat a kiskapukat meghagyták, amelyeket ugyanúgy az OBH elnöke, mint a kormány ki is használt.

Völner államtitkár úrral több interpellációs és szóbeli kérdéses műfaji vitát folytattunk arról, hogy eleve a kormánynak az OBT, OBH, tehát az Országos Bírósági Hivatal és az Országos Bírói Tanács kialakult feszültségébe van-e beavatkozási feladata. A beavatkozást úgy értem természetesen, hogy a kétharmados törvények módosításával az Országgyűlésen keresztül. Tehát nehogy félreértsék, nem a kormány kézi beavatkozását kérem számon. Azt viszont igen, hogy azokkal a kiskapukkal, amelyeket igenis megnyitottak, és az OBH mindenkor elnökének a diszkrecionális jogán múlik, visszaél-e vagy nem; sajnos az utóbbi időben Handó Tünde gyakorlatából azt láthattuk, hogy bizony nem a jogszabályoknak megfelelően járt el. Erre már alkotmánybírósági döntések vannak, integritási szabályzatának bizonyos főbb pontjait megsemmisítették. Már a Munkaügyi Bíróság is kimondta egy bírósági kinevezés ügyében, hogy nem megfelelően járt el Handó Tünde, illetve Strasbourg előtt is vannak ezek az ügyek.

Hogy miért mondom ezt el, államtitkár úr, a közigazgatási bíróságoknál? Nagyon fontos, hogy amikor ezeket a jogszabályokat megnézzük, akkor az elmúlt nyolc év gyakorlata alapján nekünk azt kell keresnünk, hogy melyek azok a kiskapuk, amelyeket a kormány ki tud használni, és még a kiskapuk méretét is tágítva hogy próbál majd a leirtakkal visszaélni, illetőleg, ha valaki visszaél vagy nem tartja be ezeket

a szabályokat, még ezeket a szabályokat sem, amelyek leírásra kerülnek, akkor lesz-e olyan erő, hatalom, aki ezt kontrollként ellenőrizni tudja. Ahogy látjuk, és ezért mondtam el a bevezetőmben a bírósági rendszer igazgatását, ami az Országos Bírósági Hivatalon keresztül valósul meg, ott is minden szép elmondásra került az expozében, sajnos a gyakorlatban azt látjuk, hogy a kontrollra hivatott szerv, az Országos Bírói Tanács teljesen tehetetlen.

De hogy a közigazgatási bíróságokra most már tényleg a konkrétumában rátérjek, önök azt is elmondták itt azon túl, hogy mennyi európai példát láthatunk egy hasonló rendszerre; hozzáteszem, hogy ha kiszemezgetünk bizonyos motívumokat és összerakjuk, attól még nem biztos, hogy az jól működő lesz, illetve azon is múlik, hogy kik azok, akik alkalmazzák ezeket a jogszabályokat.

Ahogy láthattuk, ha nincs szándék, márpedig Ausztriában vagy a nyugati országokban kevésbé látom a szándékot, hogy konkrétan beavatkozzanak az igazságszolgáltatás működésébe, tehát ha ott a miniszter valójában csak egy igazgatási jogkörben jár el, nem szól bele, nem kíván beleszólni, hogy akár a pártállás, pártkötődés milyen mértékben befolyásolja a kinevezéseket, akkor ez egy jól működő modell lehet. De ebben a modellben, miniszter úr, gondoljon bele - megint csak a legjobb szándékkal -, lehet, hogy egy idő elteltével nem ön lesz a miniszter, illetve ez mindenkinél bekövetkezik előbb-utóbb, nyilván örökre nem ön lesz. És ha ön még a legjobb szándékkal most azt mondja, hogy úgy fog eljárni, ahogy a törvény betűjének és az erkölcsnek megfelelő, akkor is jöhet utána majd egy kinevezett; mondjuk, ha ön nem megfelelőképpen hajtja végre a politikai utasításokat, lehet, hogy egy olyan miniszter lesz, aki ezt meg fogja tenni, és bizony ezekkel a jogszabályokkal vissza fog élni.

Tehát az európai összehasonlítás ezért egy kicsit mindig sántít. Hozzáteszem, a klasszikus példa erre, hogy az akasztófa esetében is különböző rönkfákat, illetve fahasábokat találni, értelmetlen dolog, illetve a kötelet is használják sok mindenre, de így egyben mint akasztófa, nyilvánvalóan kicsit más az üzenete, mint a farudaknak és egy kötelnek külön. Ezt látom én is, ahogy megkonstruálják ezeket a javaslatokat.

Viszont, ha már nemcsak az európai példák, hanem a magyar jogtörténet is hivatkozási alap, ez most is elhangzott, miniszter úr, mi is előkerestük, hogy a jogtörténeti tankönyvek mit mondanak erről a XIX. század végi, tehát az 1896-os törvényről, hogy mi volt ennek a háttere, és ez hogyan jött létre. Idéznék a Magyar állam- és jogtörténet című tankönyvből, Csizmadia-Kovács-Asztalos tankönyvéről beszélünk és erről az 1896-os törvénycikkéről: „A közigazgatási bíróságokat elválasztotta a bírósági rendszertől, de a kormány saját felügyelete alatt központosította és a közigazgatási bíróságot a kinevezéseken, előléptéseken keresztül függő helyzetben tartotta.” Tehát az a probléma, hogy a XIX. században sem volt ez egy

modern dolog. Azt kell mondjam, voltak modern dolgok: például az 1848-49-es jogalkotásnak, a forradalom alatt megvalósított jogalkotásnak számtalan olyan vívmánya van, amivel megelőztük Európát. Valószínűleg egyébként a dualizmusban is számos ilyen törvényt találunk. Ez pont nem az volt.

Idéznék még egy jogtörténészt, Szabó Józsefet, aki szintén erről a törvényekről a következőképpen nyilatkozott, ez sem lesz hosszú: „A hatékony közigazgatási jogvédelem hiányáért a történelmi felelősség a korabeli politikai elitet terheli. Nem merték követelni a hatékony közigazgatási jogvédelem egyetlen változatát sem. A magyar politika féltette a központi hatalmat egy hatékonyan működő közigazgatási bíróságtól, arra törekedett, a közigazgatási jogvédelmet a legszűkebb körre terjessze ki.”

Tehát ezek azok a történelmi példák, amelyeket a jogtörténészek beismernek és leírnak, hogy már abban az időszakban sem volt egy modern rendszer, és az akkori elitnek ez volt a maximum, ameddig a független közigazgatási bíróságban el tudott menni.

(10.00)

Tehát sajnos ez egy rossz hivatkozási alap, és ha már jogtörténetről beszélünk, akkor nyilván ebbe belemélyedve a párhuzamokat is megláthatjuk, de ez nem a XXI. század, inkább a XIX. századba repíti vissza az országot.

Hasonló irányt láthatunk az általános indoklásban. Azt gondolom, hogy ebben lehet némi elszólás is, és megint csak idéznem kell, mert az egyeztetésen azt mondták, hogy a most felolvasandó mondat az indoklásból másra vonatkozik, de kérem, hogy közösen értelmezzük, mi is volt a célja ennek a javaslatnak. „Olyan megoldásra törekszünk - mármint az előttünk fekvő javaslat -, amely megteremti az igazságügyi miniszter igazságügyi igazgatással összefüggő hatásköreit.” Eddig rendben van is és értjük, illetve hogy mennyire van rendben, az kérdés, de az biztos, hogy egyértelmű. „...hogy jelenlegi eszközrendszeréhez viszonyítva nagyobb mértékben tudjon politikai felelősséget vállalni a közigazgatási bíróságok és azon keresztül a közigazgatási bírósági szervezet jó működésének biztosítása érdekében”. Ez számomra teljesen egyértelműen azt üzeni, hogy a miniszter politikai felelősséget szeretne vállalni a bíróságok úgymond jó működése felett.

Mi az a jó működés? Erről lehetne vitát folytatni. Nyilvánvalóan ebbe mindenki azt tud beleérteni, amit akar, de nemcsak magáról az intézményi háttérről beszélünk, ha elolvassák ezt a mondatot, hanem magáról a bíróságok és azok szervezetének a jó működéséről. Ez a szó egy gumifogalom, mindenki mondhatja, hogy amit ő tesz, az jó, illetve mondjuk, egy miniszteri beavatkozás úgymond jó célt szolgál. De attól tartok, hogy a gyakorlatban a politikai felelősségvállaláson

lesz a hangsúly. Mi pedig nem szeretnénk, és azt hiszem, ezzel nem vagyunk egyedül nemcsak itthon, hanem Európában is, ha a miniszternek politikai felelősséget kellene vállalnia a bíróságok és azon belül is a közigazgatási bíróságok működése felett, hiszen a politikai felelősség beavatkozást is jelent.

Ez a 66. §-hoz fűzött indoklásban is kiütözik, azt gondolom, amikor egy olyan sajátos bírói attitűdről beszélnek, amit a közigazgatási bírások igényel, amely képes megvédeni az állampolgárt a szükségszerűen erőfölényben lévő hatósággal szemben - ez rendben is van -, ugyanakkor nem téveszti szem elől a közérdeket. Ez megint, ha átfut rajta az ember, fel sem tűnik, hogy a bíróságoknak alapvetően a jogszabályok alkalmazása és az azoknak megfelelő ítéletek meghozatala a feladatuk. Tehát nekik a közérdeket csak olyan formában kell figyelembe venniük, amennyiben a törvényekben az benne foglaltatik, és a törvényeknek való megfelelő döntéssel ők a közérdeket is szolgálják. De azon túl, hogy a jogvédelmi funkció és a törvényeknek megfelelés megvalósul, véleményem szerint a bíróságoknak kvázi mérlegelésen alapuló közérdekvédő jogosultsága nincs. Tehát ha a jogszabály egyértelmű és a peres állampolgárnak kell igazat adni, akkor ezt a bíróság nem írhatja felül, illetve egy bíró sem írhatja felül arra hivatkozással, hogy ez a döntés lehet, hogy a jogszabályoknak megfelelne, de valamilyen módon a közérdek ellen hat, és ezért olyan döntést kell hozni, ami a jogszabályoknak nem, de az állítólagos közérdeknek megfelel. Azt is tapasztaltuk, hogy Magyarországon a közérdek egyre inkább a NER-érdek felé tolódik.

Ki szeretnék térni a törvényjavaslatnál kapcsolatban egy-két részletes pontra is és miniszter úrnak elmondani, hogy mely részletek azok, amelyek többek között azt sugározzák, hogy itt nem feltétlenül a függetlenségre törekszünk a rendszer és a kormány. Megemlíteném először azt, hogy nagyon furcsa gyakorlat, hogy az öngazgatás megvalósul a bírói tanácsokban. Ez egyrészt a törvényszékek szintjén valósul meg, másrészt a felsőbbbíróságnál is. De azt láthatjuk, hogy ha személyi tanácsként járnak el ezek, tehát amikor a valós rangsor-megállapítási jogukat, vagy a kinevezési jogkörhöz kapcsolódó jogaikat gyakorolják, akkor érdekes módon egy plusz kontrollmechanizmus lép életbe. Tehát kvázi mondhatjuk úgy is, hogy egy kicsit mintha gyámság alá lennének helyezve. Ez a törvényszékek esetében csak azt jelenti, hogy kiegészül a felsőbbbíróság elnöke által delegált plusz két fővel. Tehát a felsőbbbíróság elnökét a jelen Országgyűlés fogja megválasztani, várományosa ennek a posztnak Patyi András. Erről majd Varga-Damm Andrea képviselőtársam részletesebben fog beszélni. Én egyébként ezt felvettem a miniszteri egyeztetésen is, de persze ezt ott tagadták.

Elmondom azt is önöknek, hogy Hende Csabával egy üveg vörösbort sikerült ott helyben fogadnom. Jobbat nem tudtunk kitalálni, és ő tartotta a fogadást,

hogy amennyiben Patyi András lesz a felsőbbíróság elnöke, akkor ő ajándékoz meg a fogadás győzteseként egy üveg vörösborral, ha nem, akkor én buktam ezt a fogadást. Nyilván szimbolikus, de Hende Csaba olyanira erősen mondta, hogy ő erről nem tud, ilyen szándék nincs, és ezt talán még elképzelni sem tudja, hogy muszáj volt ott helyben, és ez jegyzőkönyvbe is került, hangsúlyozni, hogy látható előre Patyi András lemondásával, illetve a bírói jogviszonyának az aktíválásával, hogy itt valami készül, de erről az utánam szóló képviselők nyilván fognak beszélni.

A személyi tanács működésében, amely akkor jár el, ha a legfontosabb ügykörökben kell személyi döntést hozni, ez még kirívóbb. Ha az Országos Közigazgatási Bírói Tanácsról beszélünk, abban szintén, amikor a jelentősebb jogköreit gyakorolja, csak négy bíró fog a saját tagjai közül ilyen jogkörben eljárni, és a többi tagot az Országgyűlés Igazságügyi bizottsága, aztán a legfőbb ügyész, a közigazgatás-szervezésért felelős miniszter és a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke jelöli. Nagyon furcsa, hogy négy bíró és négy külső ember jelenik meg, de csak azokban a döntésekben, amelyek esetében a valóban érdemi döntések meghozatalára kerülhet sor. Ez egy nagyon furcsa megoldás, és azt vetíti előre, hogy próbálják a bírókat itt is háttérbe szorítani.

Apró szakmai észrevételnek tűnhet, de a 16. §-ban, a jogegységi eljárásnál önök tulajdonképpen egyfajta esetjogot vezetnek be. Aztán ebből mindenki levonhatja a konklúziókat, hogy ez jó vagy nem jó - szerintem nem feltétlenül. Hiszen azt mondják, hogy ha a felsőbbíróság valamely ítélkező tanácsa el kíván térni egy másik tanács határozatától, akkor jogegységi eljárást kell kezdeményezni. Tehát nem arról van szó, hogy egy jogegységi döntéstől szeretne eltérni, hanem egy akármely ügyben hozott határozattól. Ez egyébként azt is jelenti, hogy ezek szerint a felsőbbíróságban dolgozó bírának napi szinten a többi bíró döntéseit is tanulmányozni kell, hiszen honnan tudnák máshonnan - hangsúlyozom, nem jogegységi ügyben, hanem egy szimpla ügyben -, hogy egy határozat született és ettől ő, ahogy mondtam, el sem térhet. Tehát ez is egy változtatás a jelenlegi rendszerhez képest.

Aztán az önkormányzatokat is beterelik „természetesen” ebbe a rendszerbe. A felsőbbíróság önkormányzati tanácsa fogja eldönteni, hogy mely önkormányzati döntés az, amely a jogszabályoknak megfelel, illetve amely nem. Ha ezen bíróságoknak a függetlensége nem biztosított, akkor az önkormányzati kontroll sem lesz demokratikus, ahogy elmondtam, és ha már az Országos Közigazgatási Bírói Tanácsnál tartottunk, önmagában azt sem tartom jónak, hogy ennek az elnöke automatikusan a felsőbbíróság elnöke, hiszen akkor itt nem egy plusz külső kontroll valósul meg, hanem tulajdonképpen egy kézben összpontosul ez a pozíció.

Tehát minthogyha az OBH elnöke az OBT elnöke is lenne, ha a jelenleg fennálló rendszerre szeretnék utalni. A jelenlegi rossz gyakorlat átvétele, hogy önök

minden vezetői pozíciónál a fegyelmi eljárás hatálya alatt álló bírókat kizárják. Ez azért nagyon rossz, miniszter úr, hiszen mindenkit megillet az ártatlanság védelme, és ráadásul, ha valaki pozícióban van és elene fegyelmi eljárás indul, akkor ennek nincs következménye, viszont arra nagyon jó, hogy a fegyelmi jogkör gyakorlója kizárjon a választásból olyan jelölteket, akik neki nem tetszenek. Sajnos, ez a jelenlegi rendszerben nemegyszer megtörtént, ha a sajtóhíreket átfutják, nagyon sokan az OBT-választáson azért nem tudtak indulni, mert mit ad isten, egy fegyelmi eljárás indult ellenük, s aztán, ha utána ez nem áll meg, akkor már elbukták a választást.

(10.10)

A miniszteri jogkörökről szintén Varga-Damm Andrea képviselőtársam fog beszélni. Elképesztő mennyiségű jogkör kerül a miniszterhez, és itt nem csak a törvényszék elnökének szervezeti és működési szabályzatáról beszélünk, ami külön pikáns, hogy azt fel kell küldeni a miniszterhez, vagy akár az, hogy a miniszter személyesen fogja meghallgatni akár a bírójelölteket is, akiket elé felterjesztenek, a bírósági vezető jelölteket meg kötelező meghallgatnia. Halkan megjegyeztem az egyeztetésen, én úgy tudom, hogy azért a miniszteri pozíció elég fárasztó és terhekkelteli, és miniszter úr bár most itt tud lenni, hála istennek, de azon az egyeztetésen, amikor a minisztériumban voltunk, akkor sem tudott ott lenni egyéb közéleti feladatai mellett. Tehát ha a javaslatnak a szakmai minisztériumi vitáján sem tud a miniszter ott lenni, akkor majd egyesével mennyire lesz energiája meghallgatni ezeket a jelölteket, efelől vannak kétségeim. Tehát azt gondolom, ez szintén abba az irányba hat, hogy nemcsak hogy túlterheljük a minisztert, hanem a hatáskörét is extrém módon növeljük, ráadásul a miniszter fogja eldönteni, hogy a három elé terjesztett jelöltből ki lesz bírósági vezető, illetve ki lesz úgymond egyszerű bíróvá kinevezve. Ahogy mondtam, a többi hasonló hatáskört majd Damm Andrea képviselőtársam fogja elmondani.

A felsőbbíróság elnökének kinevezési feltételeinél roppant kevés az öt év közigazgatási ügyszakban eltöltött gyakorlat, illetve még ez se kell, elég emellett tíz év olyan idő, amit közigazgatási jogi szakterületen szerzett, ami azt jelenti, hogy a felsőbbíróság elnökének olyan ember is kinevezhető, aki életében nem volt bíró. Ez azért elég furcsa. Nem tudom, hogy ez Európában mennyire gyakorlat, biztos ezt is megvizsgálták, nem tudom, hogy van-e erre európai példa, nagyon csodálkoznék, ha lenne. Egyébként ez a többi pozícióra, tehát a másodelnökre is igaz, de akár a törvényszéki elnökökre is, ott is öt év gyakorlat elég, ráadásul ott még az ötéves közigazgatási jogi szakterületen eltöltött gyakorlat is elég.

Tehát hogy egy szemléletes példával éljek, úgy lehet valaki törvényszéki elnök, hogy mondjuk, egy kormányhivatalnál jogi előadóként dolgozott öt évet, és

olyan bírónak fog feladatokat adni és igazgatni őket, akik mondjuk, 25-30 éve a pályán vannak. Tehát azért el tudjuk képzelni ezt a helyzetet, ez megint csak nem a független működést és a szakmai működést erősíti véleményem szerint, és sajnos attól tartok, az idő be fogja bizonyítani, hogy ebben is nekünk volt igazunk, hozzáteszem: sajnos. Meg kell említenem, hogy még a kinevezéskor is a miniszter fogja beosztani a bírókat a közigazgatási bíróságokra, és ahogy elmondtam, a különböző hatáskörök itt még véget sem érnek.

A pályázatok elbírálási rendszerét említettem, illetve a miniszternek a szerintem kiemelkedő jogköreit. Viszont itt a végére még egy dolgot ki kell emelnem, és ez a jogegységi határozatoknak az a válfaja, amikor kiderül, és itt tetten érhető az, hogy az egész közigazgatási bírói rendszer különválasztása a Kúriától egy fából vaskarika, vagy egy fém faház - ahogy azt lehetett látni bizonyos kereskedelmi láncok hirdetéseiben -, ugyanis amikor a Kúrián születnek bizonyos döntések, és erre önök is gondoltak, le van írva egy külön fejezetben, születhetnek a Kúrián bizonyos jogi kérdésben döntések, akár jogegységi határozatok, amelyek esetében majd a közigazgatási felsőbbbíróságon eltérő döntések születnek, és így a jogrendszer eléggé sérülni fog, annak az egységessége.

Mit lehet csinálni ez esetben? Ahogy önök az indoklásban írják, egy úgynevezett szuper jogegységi eljárást fognak indítani. Pont ezért a Kúria a fő szerv, amely összefogja a szakmai munkát, hogy ne kelljen ilyen hiperszuper jogegységi eljárásokat indítani, ha netalántán ezek a bíróságok másfajta jogegységi határozatokat hoznak. És akkor kell majd külön egy hatásköri tanács is természetesen, ha pozitív vagy negatív hatásköri összeütközés adódik, vagyis ha a közigazgatási bíróságok és a rendes bíróságok is megállapítják egy adott ügyben, ügycsoportban a hatáskörüket, vagy ha az egyik sem állapítja meg. Ebben az esetben majd a Kúria bíráinak, a Kúria-elnök és a felsőbbbíróság elnökének közös részvételével le kell majd ülni, át kell tárgyalni ezeket az ügyeket, és adott esetben együttes jogegységi tanácsot is ki kell majd alakítani, ami majd eldönti, hogy ki is lesz az, pontosabban milyen döntést hozzanak, amely a Kúriára és a felsőbbbíróságra is érvényes.

Azt hiszem, ez szakmailag is alátámasztja azt, hogy teljesen fölösleges ezt a szervezetrendszert, miniszter úr, különválasztani. Ha már itt kiderül, hogy gyakorlatilag egy párhuzamos rendszer, a magyar egységes joggyakorlatot, jogalkalmazást csak döcögösen, egymással egyeztetve különböző- és tényleg önök írják - szuper jogegységi eljárásokkal tudják megvalósítani, akkor nagy a probléma, és azt vetíti előre, hogy a jelenlegi gyakorlattal önöknek csak az a baja, hogy születhetnek olyan döntések, amelyek a NER érdekei ellen vannak, noha a jogszabályoknak megfelelnék. A választás után láthattuk azt is, maga Orbán Viktor nyilatkozta, hogy a Kúria elvett egy mandátumot a Fidesztől. Tehát azt gondolom, lévén, hogy a Kúria a jogszabályok betartásáért felel, és a

döntésük nem volt jogszabálysértő, ha valaki jogászként elolvassa, akkor ez egy olyan politikai támadás a Kúria ellen, amely azt vetíti előre, hogy kell itt egy másik bíróság, amelynek majd egy olyan vezetője lesz, aki hatékonyabban végrehajtja a politikai utasításokat. De ha ez még nem elég, vagy még ebben sem bízunk kellőképpen, akkor a miniszter be tud majd avatkozni, és a miniszter a hatáskörén keresztül akár még ezen legfelsőbb bíróság vagy a közigazgatási legfelsőbb bíróság elnökén is túl tud lépni.

Tehát azt kell mondjam, hogy még a saját embe-reikben sem tudnak megbízni, pedig aki erre a posztra aspirál, Patyi András, a bírságbajnok - ugye, emlékszünk Orbán Viktornak erre a videójára, ami nem egy gerillavideó volt, én először azt hittem, hogy ilyen nem létezik, hogy ezt hivatalosan kirakják, tehát ez biztos valami kiszivárogtatás, de emlékszünk rá -, Patyi András elnézést kér Orbán Viktortól, hogy a jogszabályokra hivatkozással talán egy közintézmény-látogatás kapcsán néhány százezer forintos bírságot szabott ki. El tudjuk képzelni, hogy az a közigazgatási bíróság mennyire lesz független, ha mondjuk, egy olyan vezetője lesz akár Patyi András, akár más személyében, aki elnézést kér azért a miniszterelnöktől, hogy a jogszabályokat alkalmazza, a jogszabályokat betartatja vagy megpróbálja. Gondolom, az adott helyzetben nem volt más lehetőség, lévén hogy már ellenzéki jelölteket is ugyanezen okból megbírságoztak, mint egy bírságot kiszabni, de ezért súlyos, töredelmes, kéztördelő elnézést kell kérni.

Azt kell mondjam, el tudják képzelni, Isten óvja Magyarországot egy ilyen bírósági rendszertől, és ahogy mondtam, sajnos a gyakorlat minden bizonynyal ezt fogja alátámasztani. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

(10.20)

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Vejkey Imre képviselő úr, a KDNP vezérszónoka a következő fel-szólaló. Parancsoljon!

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt le kell szögeznünk, hogy egy nagy jelentőségű törvényjavaslatról van szó a közigazgatási bíróságokról szóló törvényjavaslat kapcsán, és gratulálok miniszter úrnak és a miniszter úr által felállított szakértői tanácsnak ahhoz, hogy egy ilyen törvényjavaslatot készítettek elő a T/3353., de úgy a T/3354. számú törvényjavaslat kapcsán is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mindezek ellenére szíréhangok ma tévesen azt súgják az emberek füleibe, hogy a közigazgatási bíróságok visszaállítása rossz irány lenne. A vészharang kongatásánál a szíréhangok attól sem riadnak vissza, hogy valótlanul azt állítsák, hogy a közigazgatási bíróságok visszaállításával a harmadik hatalmi ágazatot veszélyezteti a

kormány, illetve a parlament. Látom, tetszenek ellenzéki képviselőtársaimnak a szirénhangok, akkor nézzük meg, hogy miért is riogatnak. (*Dr. Szél Bernadett: Nagyon! Soros-lista szirénhangok.*) Így van, ellenzéki képviselőtársaink rátapintottak a triumvirátusra, így van, így van, Szél Bernadett képviselőtársam: a Brüsszel-Strasbourg-Soros triumvirátus kottájából játszanak, ez a megoldás. (*Taps az LMP sorából. - Szabó Tímea: Örülünk, hogy ezen még ön is kacag, képviselő úr!*) És miért riogatnak? Riogatnak, mert nem ismerik el azt, hogy az 1949 előtti közigazgatási bírászkodás helyreállítása valójában a jogállam ünnepe. Riogatnak, mert nem ismerik fel a közigazgatási bírászkodás helyreállításának szükségességét. Riogatnak, mert a magyar történelmi hagyományokon nyugvó magyar közigazgatási bírászkodást elutasítják annak ellenére, hogy azt 1949. évben orosz szuronyok verték szét, behozva egyidejűleg a szovjet mintájú és tartalmú kommunista alkotmányt, megvalósítva a kommunista diktatúrát és az arra alapuló nemzetellenes és keresztényellenes törvényeket.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ne feledjék, az 1896. évi XXXVI. (*sic!*) törvénycikk teremtette meg a Magyar Királyi Közigazgatási Bíróságot. Ezt, az államhatalmat ellenőrző közigazgatási bíróságot a kommunista diktatúra 1949-ben felszámolta, éppen annak jogállami jellege miatt. A közigazgatási bíróság megszüntetéséről szóló 1949. évi II. törvény indoklása ugyanis akként szól, hogy a múlt század, vagyis a XIX. század a politikai fejlődés betetőzését az úgynevezett jogállam kiépítésében látta. Ennek fogalmához pedig hozzátartozott a közjogi bírászkodásnak az a rendszere, amelyben a közhatalom és a jogkeresők között felmerülő közjogi jellegű viták eldöntése egy, a végrehajtó hatalmon kívül álló bírói szerv hatáskörébe tartozott. Azt is állította - mondja a '49. évi törvényjavaslat indoklása -, hogy ezzel szemben a népi demokrácia az állampolgári jogok biztosítékát abban látja, hogy az államhatalmat maga a nép gyakorolja. Így maga a végrehajtó hatalom is olyan kézben van, amely minden tekintetben a nép érdekeit tartja szem előtt. Ezen felfogás mellett pedig a kommunista törvény azt mondja, hogy külön közigazgatási bíróságra nincs szükség, nincs szükség jogállamra sem. Ez maga a verdikt.

Mindez azt jelentette, hogy a közigazgatási joghatást kiváltó cselekvések feletti bírói ellenőrzést lényegében megszüntették 1949-ben. Ezt a rendszert akarja jórészt továbbra is fenntartani az ellenzék, hivatkozva a jogállamiságra, holott történelmi tények azt bizonyítják, mint amit önöknek elmondtam, hogy ez éppen a jogállamiság ellen szól.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Már a fentiekből is egyértelműen láthatják, hogy hamisak azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy a közigazgatási bírászkodás bevezetése nem lenne más, mint a Fidesz-KDNP trójai falova. Óhatatlanul felmerül a kérdés: vajon miért próbálják honpolgárainkat a közigazgatási bírósággal szemben hergelni (*Arató Gergely: Szirén-*

Brüsszel-Soros!), amikor nem másról van szó, csak arról, hogy ne a polgári bírák vagy büntetőbírák ítéljenek közigazgatási ügyekben. Arról van tehát szó, hogy a speciális szaktudást igénylő közigazgatási ügyekben az önálló közigazgatási bírói kar ítéljen az erre irányuló külön közigazgatás eljárás alapján.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Első lépésként a jelen törvényjavaslat benyújtása előtt a Magyar Országgyűlés még a 2014-18. évi parlamenti ciklus vége felé elfogadta a közigazgatási perrendtartást, ezzel újrapozicionálva a közigazgatási bírászkodást.

Tisztelt Ház! Második lépésként az Alaptörvény hetedik módosításával lefektette a szervezetileg független közigazgatási bírósági rendszer kereteit akként, hogy az Alaptörvény 25. cikk módosításában rögzítette, miszerint a magyar bíróságok szervezeti rendszere rendes és közigazgatási bíróságokra tagozódik, továbbá megállapította azt is, hogy míg a rendes bírósági szervezet legfőbb szerve változatlanul a Kúria lesz, addig a közigazgatási bíróságok legfőbb szervévé a közigazgatási legfelsőbb bíróság válik. A bírói függetlenség garanciái pedig változatlanok maradtak.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A törvényjavaslat szerint a közigazgatási bírósági szervezet kétszintűen jön létre, oly módon, hogy egy közigazgatási felsőbíróságból és nyolc közigazgatási törvényszékből állna. A közigazgatási törvényszékek kizárólag első fokon járnának el, a közigazgatási bíróság, felsőbíróság hatásköre pedig egyrészt rendes jogorvoslati eljárásra - tehát fellebbezés a törvényszéki ítéletekkel szemben - terjedne ki, másrészt a rendkívüli perorvoslatokra, a rendkívüli jogorvoslati eljárásra, vagyis magával a jogerős ítélettel szembeni felülvizsgálati kérelem elbírálására, harmadrészt pedig lennének olyan ügyek, amelyekben már első fokon is maga a közigazgatási felsőbíróság járna el; tehát amely ügycsoportokban hatáskörrel, illetékességgel nem a nyolc törvényszék közül valamelyik járna el. A közigazgatási törvényszékek besorolása a rendes bírósági szervezetben a törvényszékek besorolásának felelne meg, míg a közigazgatási felsőbíróság besorolása a Kúria besorolásával lenne azonos.

Magyarország jogtörténeti hagyományaira figyelemmel a visszaállított közigazgatási bíróságok modellje a miniszteriális igazgatási modellt követné. Ennek megfelelően az igazságügyi igazgatási bíróságokat érintő feladataiban az igazságügyért felelős miniszternek jutna hangsúlyos szerep.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! És vajon miért halljuk ismét a szirénhangoktól azt, hogy a miniszter igazgatási funkciója a közigazgatási bíróságok tekintetében úgymond ördögtől való, amikor az 1990. évi rendszerváltoztatáskor és azt követő nyolc évben az egész bírói szervezetrendszer, vagyis a teljes polgári és a teljes büntetőbírói bíróságok mind a miniszteriális igazgatási modellként működtek? Nem tudom mással illetni ezt az álláspontot, mint hogy farizeusi álláspont. (*Arató Gergely: Farizeus szirénvészharangok.*) Farizeusi,

mert amikor az igazságügyi miniszter igazgatási funkciója valamennyi bíróságra kiterjedt, azt rendben valószínűleg találták. Most, amikor az igazságügyi miniszter igazgatási funkciója a bíróságok közül csak a közigazgatási bíróságokra terjedne ki, most az az álláspontjuk, hogy önök szerint súlyos jogállami probléma áll fenn.

(10.30)

Sőt, még attól sem riadnak vissza, hogy azt mondják, hogy ilyen veszélyes beavatkozást még nem láttak a független magyar bírászkodás életében.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ezek nem valós kifogások. És ne feledjék végül azt, hogy fontos helyreállítanunk a magyar történelmi hagyományokon nyugvó magyar közigazgatási bírászkodást. Mindezekre tekintettel a KDNP parlamenti frakciója támogatja mindkét törvényjavaslatot. Kérem, támogassák önök is. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Varga László képviselő úr, az MSZP vezérszónoka következik. Tesék!

DR. VARGA LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tulajdonképpen az Alaptörvény hetedik módosításából következően vagyunk most itt, hiszen az tartalmazza már az előszelét ennek a konkrét javaslatnak, a közigazgatási bíróságokról szóló javaslatnak a megalapozása részben. Azonban néhány megállapítással kezdeném itt mindenekelőtt a felszólalásomat. Egyrészt bármit is mondanak, valódi, érdemi párbeszéd az ellenzékkel, ami eséllyel befolyásolhatta volna a javaslat tartalmát, ilyen értelemben nem volt, nem is lehetett, hiszen nagyon világos politikai szándékaik vannak ezzel az előterjesztéssel.

Ha úgy tesszük fel a kérdést, hogy lehetne-e olyan javaslatról tárgyalni, amivel akár egyet is érthetne több frakció is itt az Országgyűlésben, akkor biztos lehetne ilyenről tárgyalni, lehet nemzetközi példákat hozni, és tudom azt is, hogy miniszter úr nagyon komoly szakértője ennek a területnek. Azonban ki kell mondani, hogy nem lehet egy-egy ilyen javaslatot tétől, időtől függetlenül szemlélni és tárgyalni. Nem lehet az Orbán-kormány eddigi hatalomgyakorlási módszereitől és a felhasznált eszközöktől függetlenül egy-egy ilyen javaslatot végigtekinteni.

Tulajdonképpen kijelenthető, hogy az lesz bíró ebben a rendszerben, akit a miniszter akar, addig, amíg akarja, és ebből következően várható az, nagyon erősen fennáll a gyanúja, hogy sok esetben a mindenkori igazságügyi miniszter és ezáltal a kormány nagyon erősen befolyásolhatja az egyes ügyekben meghozott döntéseket. A javaslatból erőteljesen sugárzik a historizmus, az esztergomi székhely kijelölése is

pontosan azt mutatja, hiszen a székhelyválasztásnak pusztán történelmi okai vannak, praktikussági, gyakorlati okokból ez erőteljesen kifogásolható. Hadd hozzak egy hazai példát: Kelet-Magyarországról például Esztergom megközelítése sokkal nehezebb, mint Budapeستé. Miskolcra közel két órával hosszabb az út vonattal, és átszállás nélkül ez nem oldható meg. A történelmi minták utánzása jelenik meg akkor is, amikor a közigazgatási felsőbíróság második emberét másodelnökként intézményesítik.

Sajnos azonban nemcsak a szimbolikus megnevezésekben, hanem tartalmában is a múltat idézi a javaslat, hiszen a jogállamiság követelményeivel össze nem egyeztethető rendelkezéseket tartalmaz, a bírói, bírósági függetlenség semmilyen formában nem biztosított. Erről egyébként előttem szóló ellenzéki képviselőtársam nagyon érdekes jogtörténeti példákat is hozott arra, hogy a XIX. század végén hogy ítélték meg a helyzetet.

A bírósági szervezetrendszert teljesen átpolitizálja a javaslat. Úgy tűnik, hogy minden szinten a politikai akarat érvényesítése a fő cél, amelyet a javaslat garanciákkal is bebetonoz. A javaslat büszkén hirdeti, hogy megfelel a Velencei Bizottság ajánlásainak azáltal, hogy a költségvetésben külön fejezetet rendel a közigazgatási bíróságoknak, hiszen ezzel megteremtik a közigazgatási bíróságok pénzügyi függetlenségét. Ez látszólag jól hangzik. A Velencei Bizottság ajánlásaiban valóban szerepel is ez mint a pénzügyi függetlenség kritériuma, jelen javaslat azonban ennek csak látszatban tesz eleget. Ennek oka az, hogy a mindenkori igazságügyért felelős miniszternek rendkívül széles jogosítványai vannak a bíróság költségvetésének meghatározása körében. A miniszter gyakorolja ugyanis a fejezetgazda jogait a közigazgatási bíróságok költségvetési fejezete fölött, legalábbis a javaslat szerint, ami, nagyon remélem, hogy még változik majd az általános vita tapasztalatai alapján.

A javaslat ezen részében, ennek keretében a miniszter határozza meg a közigazgatási bíróságok költségvetését. A különböző bírósági szerveknek ugyan van véleményezési joga, és ezt a véleményt a miniszternek ismertetnie is kell, azonban a bíróság által küldött véleményekhez semmilyen formában nincs kötve, gyakorlatilag szabadon állapíthatja meg a közigazgatási bíróságok költségvetését. Itt összehasonlításképpen fontos megjegyezni, hogy a rendes bíróságok esetén a fejezetirányító hatásköröket az OBH elnöke gyakorolja, amely sokkal nagyobb függetlenségi garanciákat biztosít, mint amit a közigazgatási bíróságok esetén alkalmazni javasolt megoldás tervez bevezetni.

Ebből a szempontból kifejezetten érdekes a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 65. §-a, amely az OBH elnökét mint fejezetirányítót pont azért tartja indokoltnak, hiszen a bírói függetlenség alkotmányos elvét csak így látja biztosítottnak. Tehát pont ezzel ellentétes érveket hoz fel ez a 2011-es törvény. Ez azt jelenti, hogy az Orbán-

kormány 2011-ben még úgy gondolta, hogy a pénzügyi függetlenség csak úgy garantálható, ha a bíróságok maguk dolgozhatják ki a költségvetésüket. Úgy tűnik, hogy az Orbán-kormány véleménye a bírói függetlenségről nagyon sokat változott az elmúlt hét év alatt.

A politikai akarat érvényesítése iránti igény a személyi kérdésekben a legerőteljesebb a javaslat szerint. Az Országos Közigazgatási Bírói Tanács, amely gyakorlatilag az Országos Bírói Tanács közigazgatásban jelentkező szerve lesz, és a közigazgatási bírák döntéshozó testülete, tehát ez az OKBT, amennyiben személyi tanácsként jár el, kifejezetten felháborító összetétellel működik. Ebben a formációban az OKBT kilenc tagból áll a tervezet szerint. Ebből a közigazgatási felsőbíróság elnöke az egyik tag - ami érthető -, további négy tag az OKBT rendes tagja, ami szintén érthető. A maradék négy tag közül viszont egyet az Országgyűlés igazságügyért felelős bizottsága, egyet a legfőbb ügyész, egyet a Miniszterelnökséget vezető miniszter, egyet pedig a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke delegál. Ez utóbbi négy tag delegálása ebben a formában elfogadhatatlan. A személyi ügyekben döntő tanácsban összesen négy nem bíró tag delegálása esetén fennáll a gyanú, hogy lehet politikailag motivált szereplőt delegálni. Ez alapjaiban ássa alá a bírói függetlenség követelményét és ezzel a tisztességes eljárásához való jogot. Az OKBT személyi tanácsa tesz majd javaslatot ugyanis például a bírói kinevezésekre is.

Ahogy azt később lehet látni ezt követően a javaslatban, a miniszter rendkívül széles, a bírói kinevezésekhez kapcsolódó jogai mellett - ami egyébként szintén elfogadhatatlan - semmi nem indokolja az OKBT személyi tanácsának ilyen személyekkel történő feltöltését, legalább ennek objektív alapon működő, szakmai szervnek kellett volna lennie. Remélem, hogy változik ez még itt a következő hetekben az Országgyűlés előtt. Ez azonban, tehát a függetlenség és a tisztességes eljárásához való jog ilyen összetételben nyilván nem fog megvalósulni.

A miniszter előbb említett bírói kinevezéssel kapcsolatos jogai jelentik azonban a legnagyobb veszélyt a jogállamiságra álláspontunk szerint. Szintén veszélyt jelentenek a bírói függetlenségre és a tisztességes eljárásra. Az OKBT személyi tanácsa ugyanis különböző szempontok alapján pontozza majd az azonos álláshelyre jelentkezőket. A pontok 80 százaléka szakmai jellegű pont lesz, 20 százaléka meg, mondjuk úgy, hogy elhivatottsághoz kapcsolódik, amelyet a meghallgatáskor értékelnek. Ha picit megpróbálok megengedőbb lenni, akkor azt mondom, hogy ez a 20 százalék erőteljesen szubjektív pontszám lehet, vagy akár, ha egy kicsit erősebben fogalmazok, azt is mondhatom, hogy gyakorlatilag politikai szempontok is meghatározhatják ezt a 20 százalékot. Ezen pontszámok alapján összeállítanak egy rangsort, amely rangsort felterjesztenek a miniszter elé. A miniszter ezen rangsorhoz semmilyen formában nincs azonban

kötve a javaslat szerint. A jelentkezőket meghallgatja, és a rangsort szinte teljesen szabadon módosíthatja, így mást téve az első helyre.

(10.40)

Ez azért jelentős, mert a javaslat alapján első helyre rangsorolt személyt kell felterjeszteni bírónak. Tehát abban az esetben, ha valaki a szakmai pontok kevesebb mint felét érte el, tehát a maximum 80 százalékból, mondjuk, 30 százalékot ért el, de megkapja a 20 százaléknyi, szubjektív módon megítélhető pontszámot, akkor 50 százalékot elér - egyébként ez a minimumfeltétele annak, hogy ő kinevezésre kerülhessen, első helyre kerülhessen -, tehát a szakmai pontok kevesebb mint felével is dönthet úgy a miniszter, hogy mégis első helyre rangsorol valakit.

Ez a miniszteri döntés semmihez nincs kötve, semmi nem befolyásolja, egyedül indoklási kötelezettség szerepel ezzel kapcsolatban, azonban ez sem gátolja meg a minisztert a rangsor megváltoztatásában semmilyen módon a javaslat szerint. Így tehát a bírók személyéről való döntés szinte kizárólag a miniszter kezében van, a köztársasági elnök ugyanis nem tagadhatja meg a kinevezést főszabály szerint.

Nem ez az egy egyetlen joga azonban a bírakkal szemben a miniszternek. Ő gyakorolja a törvényszék elnökei felett a munkáltatói jogokat, akik pedig a törvényszéken dolgozó bírák felett gyakorolják azt. Így a miniszteri hatalom, bár közvetve, de tulajdonképpen kiterjed az összes bíróra. A miniszter írja ki továbbá a bírósági titkári és fogalmazói pályázatokat a tervezet szerint. A bírósági titkárok és fogalmazók kinevezésére a javaslatot a bíróság elnöke teszi meg ugyan a miniszternek, de - mint az előbb elmondtam - fölötte a munkáltatói jogköröket a miniszter gyakorolja, így a kiválasztás objektivitása erőteljesen megkérdőjelezhető.

A közigazgatási felsőbíróság jelentős hatalma érvényesül abban is, hogy amennyiben az egyes bíróságok közigazgatási bírói tanácsai személyi tanácsként járnak el, abban az esetben a közigazgatási felsőbíróság elnöke két tagot delegálhat a testületbe, akik ennek a gyűlésén teljes joggal vesznek részt. Ez a megoldás, bár elsőre hasonlónak tűnik a rendes bíróságok szervezetrendszerében megszokottakhoz, mégis van egy nagyon is jelentős különbség, amely ez esetben sokkal visszásabbá teszi majd a gyakorlatot véleményünk szerint. Ez a különbség az egyes bíróságokon található közigazgatási tanácsok összetételével kapcsolatos. A rendes bírósági rendszerben ezek a tanácsok az adott bíróság döntésétől függően 5 és 11 tag között lehetnek, a közigazgatási bíróságok esetén ez a szám eltérést nem megengedő módon öt fő. Nem nehéz belátni, hogy itt mennyivel nagyobb lesz majd a súlya ennek a két főnek. Ráadásul a közigazgatási felsőbíróság másodelnöke sem lehet ellensúlya az elnöknek, a másodelnököt ugyanis pályázat nélkül nevezi ki a köztársasági elnök, mégpedig az elnök javaslatára.

Így gyakorlatilag a másodelnök személye fölött semiféle szakmai kontrollja nem lesz senkinek, a másodelnök az elnök első számú beosztottja lesz. Vélhetően a fegyelmet és a politikailag befolyásolható, politikailag elfogadható döntések meghozatalát célozza az a rendelkezés is, amely értelmében a határozott időre kinevezett bíró a kinevezését követő egy éven belül nem járhat el egyesbíróként. Ez a rendelkezés nyilvánvalóan azt hivatott biztosítani, hogy a közigazgatási bírák elsajátítsák a közigazgatási bíróság szokásait, amelyek a fentebb bemutatott okok miatt várhatóan egyértelműen átpolitizáltak lesznek.

A jogállamiság fogalmába - az erről író, gondolkodó tudósok által széles körben elfogadottan - beleértik több más elem mellett a bírói függetlenséget, a jobbiztonságot, a törvények uralmát, a bírák törvényhez kötöttségét, valamint az alapvető emberi jogok elismerését és garantálását. Ezeket azért fontos kiemelni, mert mindegyik sérül a jelen javaslat szerint, és azt gondoljuk, hogy ez nagyon komoly problémákat vet föl.

A bírói függetlenség, a bírák törvényhez kötöttségének elve és a jobbiztonság követelménye sérül a bírósági szervezetrendszer és a bírák személyével kapcsolatosan már az előző percekben általam bemutatott politikai befolyás miatt. Azt mondhatjuk, hogy a közigazgatási bírák inkább politikához, mint joghoz kötöttek lesznek sajnos, a politikai befolyás ellen, legalábbis fogalmazhatunk úgy, hogy a javaslat nem nyújt védelmet a bírák számára, sőt a korábban bemutatottak alapján több esetben lehetőséget ad a politika számára arra, hogy csak olyan bírakat válasszon, akik az aktuálpolitikai értékrendnek, a kormány értékrendjének megfelelnek, ahhoz illenek, de arra is, hogy megregulázza a munkáltatói jogkör költségvetési hatalma útján a bírakat vagy az egész bíróságot akkor, ha nem a politikai akaratnak megfelelően döntenek. Ez pedig önmagában is alapvetően és súlyosan sérti a jogállamiság elvét.

Az Alkotmánybíróság több határozatában is megállapította, hogy a közhatalommal rendelkező szervek törvény alá rendeltsége a jogállamiság elengedhetetlen követelménye. Ilyen például az 56/1191-es Ab-határozat, vagy a 31/2010-es, a 29/2011-es Ab-határozat.

Ahogy az bemutatásra került már általam, a közigazgatási bíróságok ebben a formában a javaslat szerint a politikának és sokkal kevésbé a jognak alárendelt szervként fognak funkcionálni, így önmagában sérti a jogállamiságot az ilyen típusú bírói hatalomgyakorlás, de a közigazgatás joghoz kötöttsége feltéti kontrollt sem tudják majd megfelelően ellátni.

A törvényhozó, illetve a végrehajtó hatalom bírói ágba történő túlzott beavatkozásának veszélyeire az Alkotmánybíróság már korábban szintén felhívta a figyelmet. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint ugyanis, és itt idéznék pontosan: az ítélkezési tevékenységbe történő bármely külső beavatkozás sokkal

súlyosabb fenyegetést jelent az alkotmányos berendezkedésre, mint a bírói hatalom esetleges túlsúlya. Ez a 17/1994-es Ab-határozatból való.

A politikai befolyásoltság okán sérül a tisztességes eljárás követelménye is. Szintén idéznék: ez ugyanis megköveteli a bíraktól, a bíróságtól, hogy a másik két politikai jellegű hatalmi ággal szemben semleges legyen, és azt is, hogy csak a törvényeknek legyen alárendelve. Ennek következtében a bíróság nem is lehet olyan kölcsönös meghatározottságban és függésben a többi hatalmi ágtól, amilyenben azok egymás között vannak. Ez a 38/1993-as Ab-határozatból való.

Végezetül fontos megjegyezni, hogy az összes olyan kényes ügy, amely valamilyen szempontból politikailag befolyásolt lehet, fontos az önök számára, hogy azokat befolyásolni tudják vagy egyszerűen kezelni tudják - ilyenek például, mondjuk, a gyülekezési joggal kapcsolatos ügyek, a közbeszerzések felülvizsgálatával kapcsolatos ügyek -, azok ezekhez a bíróságokhoz fognak kerülni. Azt mondhatjuk tehát, hogy a törvény elfogadása esetén kialakítanak egy rendszert, amelyben a Fidesz-KDNP-kormány tulajdonképpen maga dönthet arról, hogy saját cselekedetei jogszerűek-e vagy sem. Az ilyen ítéletek tartalma már most könnyedén előre látható ezekben az ügykörökben.

A fentiek alapján világos a frakciónk véleménye: jelen formában nem tudjuk támogatni a javaslatot. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Arató Gergely képviselő úr, a Demokratikus Koalíció képviselőcsoportjának vezérszónoka következik. Parancsoljon!

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Egyet kell éntenem abban miniszter úrral, hogy ez egy nevezetes nap a magyar jogállam szempontjából; csak sajnos nem ünnepnap, hanem gyásznapi. Ennek a törvényjavaslatnak az a fő célja, hogy minden, az állam számára fontos, kínos ügyet, minden olyat, amelyik az államhatalmat korlátozza, kivonjon a független bíráskodás hatálya alól, és egy pártbíróság, egy kormány által felügyelt, politikai célokat szolgáló bírósági szervezet hatáskörébe utaljon. Ez a javaslat, ha a Ház elfogadja, védtelenné teszi a polgárt az állammal szemben, kiszolgáltatottá teszi a jogot a politikával szemben.

Trócsányi miniszter úr szerint a bírói függetlenség állócsillag. Mi sajnos úgy látjuk a Demokratikus Koalíció részéről, hogy ezt az állócsillagot a kormány csak távolról csodálja, de közel menni hozzá fél.

A tisztelt képviselőtársaim történeti emlékezete fölöttébb hiányos. Mert valóban jól emlékeznek arra, hogy a független közigazgatási bíráskodást a kommunista hatalomátvitel környékén szüntették meg az akkori, a jogállamot megszüntető intézkedések részeként; ebben igazuk van. Csak elfeledkeznek arról, hogy a rendszerváltás idején, 1990-ben helyreállított

ták a jogállamot, és helyreállították a közigazgatási bíráskodást is, a közigazgatási döntések bírósági felülvizsgálatának lehetőségét, megteremtették az ehhez tartozó bírósági szervezetet a normál bírósági rendszeren belül.

(10.50)

Van tehát ma is Magyarországon közigazgatási bíráskodás, ma is van jogorvoslati eljárás az állami döntésekkel szemben, ma is van olyan bírósági ellensúly, amelyik fékezi a kormányzat működését. Az önök célja éppen ennek az ellensúlynak a leépítése, éppen ennek a féknek a kiiktatása annak érdekében, hogy ne legyen bírósági kontroll és ellenőrzés az önök döntései fölött.

Mert milyen hatásköröket is kapna meg ez a bíróság? Néhány példát mondok: választási ügyek, a gyülekezési joggal kapcsolatos ügyek, a közérdekű adatok nyilvánosságára vonatkozó ügyek. Csúcsos olyan ügy, amiben az elmúlt években a Fideszt vagy a kormányt megfékezte a bírói hatalom, megfékezte a jog. Önök ezt nem tudják elviselni. Nem bírják elviselni azt, hogy választási ügyben, gyülekezési ügyben vagy éppen a közérdekű adatok nyilvánossága tekintetében olyan bírósági döntések szülessenek, amelyek az önök szándékaival ellentétesek. Ezért van szükség erre a közigazgatási bírósági rendszerre, amit önök most javasolnak, és ezért olyan közigazgatási bírósági rendszert javasolnak, ami ebben a törvényjavaslatban szerepel.

Persze, ez a bírósági rendszer nemcsak ezekről az ügyekről fog dönteni, hanem számos más ügyről is, ami az állampolgárok életét a hétköznapi szintjén is meghatározza. Ez fog dönteni minden olyan jogvitáról, ami létrejön az állam és a polgárok között, legyen szó a felsőoktatási felvétellel kapcsolatos döntésekről, vagy éppen a vállalkozások hatósági ügyeiről. Ez a bíróság fogja felügyelni az önkormányzatokat is. Majd kap egy eszközt a kormány, amelyen keresztül megrendszabályozhatja a túl önálló, esetleg, ne adj' isten, ellenzéki vezetésű önkormányzatokat.

Nincs hát más módunk, nincs hát más dolgunk, mint ellenzékként alapvető felelősségünk - Vejkey képviselő úr csodálatos képét használva -, hogy szívréhangon megkongassuk a vészharangot, és fölhívjuk a figyelmet arra, hogy ez a javaslat elfogadhatatlan, jogsértő, ez a javaslat nem a polgárok érdekét, hanem kizárólag a kormány érdekét szolgálja.

Hadd mondjak néhány példát erre: az egyik az igazgatási modell. Ebben a modellben az öngazgatás csak játék, cirkusz, minden valódi hatáskör a miniszter kezében van. A miniszter dönt a költségvetésről, a miniszter hozza a személyi döntéseket, a személyi rendszert, ő állapítja meg, hogy ki hol dolgozzon, a miniszter fog dönteni arról, hogy kik legyenek a vezető tisztviselők. Igaz, hogy van mindenféle meghallgatás meg bizottság, de az érdemi döntést a végén a miniszter hozza meg. A miniszter dönt arról, hogy ki

legyen az, aki egyáltalán bekerülhet ebbe a szervezetrendszerbe. Persze, a bírói pályázatoknál van ilyen meg amolyan bizottság, amelynek az összetételéről lehet vitatkozni, de lényegtelen, hogy ki van benne az előkészítő bizottságban, hiszen a miniszter szabadon eltérhet ennek a bizottságnak a döntésétől.

Így aztán azt kell mondanunk, hogy a miniszter ebben a rendszerben lényegében minden jogkört gyakorol, amit az Országos Bírósági Hivatal elnöke, sőt ennél jóval többet, miközben látjuk egyébként az Országos Bírósági Hivatal esetében is, hogy milyen módon próbálja meg az Országos Bírósági Hivatal felhasználni a kormányt arra, hogy ezen keresztül csorbítsa a bíróságok függetlenségét. Szerencsére ott sokkal kevésbé sikeres, mert ott olyan bírókkal kerül szembe ez a hivatal, akiknek nemcsak a jogismerete, de a bírói hivatás iránti elkötelezettsége és a bírói hivatás iránti kitartása, bátorsága is megvan.

Itt következik a második fő probléma. Mert kik is lesznek itt bírók? Azt mégse merték megcsinálni, hogy minden jelenleg hivatalban lévő közigazgatási bírót kirúgnak, ez rendben van, de innen kezdve gyakorlatilag bárkivel föl lehet tölteni ezt a bíróságot, aki az államigazgatásból jön. Ráadásul, mint az előbb mondtam, lényegében a miniszter döntése lesz, hogy majd a pályázók közül kit fog oda választani. Hiszen a miniszter meghallgatja a pályázatot benyújtókat, izgatottan várjuk - képviselőtársaim már említették -, hogy milyen mélységű, elmélyült meghallgatások lesznek majd ezek, majd ezután a miniszter lényegében önállóan dönt. Ráadásul olyan személyek is kinevezhetők ebbe a bíróságba, akiknek nincs semmilyen bírói gyakorlatuk, elég az, ha a közigazgatásban dolgoztak. Na, képviselőtársaim, ez az, ami aztán igazán a bolsevik időkre emlékeztet: elvtárs, téged odaküldünk a közigazgatási bíróságba, pártfeladatként az lesz a te dolgod, hogy ott megfelelj a mi elvárásainknak.

Egyébként normál esetben is lennének ezzel nagyon komoly elvi fenntartások. Hiszen miről van szó? A közigazgatás és a polgár vitájában kell dönteni, és majd akkor valakit beküldünk oda, pontosabban, a miniszter valakit beküld oda, aki egész életét a közigazgatásban töltötte, aki azt a logikát, azt a szemléletet képviseli, aki személyesen is ebben a kapcsolatrendszerben van benne, és majd azt várjuk tőle, hogy független döntéseket hozzon a saját volt kollégái és az állampolgár vitájában. Nem véletlen, hogy a bíró egy önálló foglalkozás, és hogy a legtöbb bíró egész életében ezzel foglalkozik, mert ez a garanciája a függetlenségének, ez a garanciája annak, hogy ő a bírói hivatás mellett kötelezi el magát, és nem más érdekek, más szemlélet és más logika mellett.

Hogy milyenek a valódi erőviszonyok - hadd mondjam erre a harmadik példát -, azt nagyon jól mutatja az az egyeztetési eljárásrend, amit előírnak a hagyományos bíróságok, a normál bíróságok és a most létrejövő közigazgatási bíróságok között. Megjegyzem, nagyon árulkodó az a szóhasználat, amely a normál bíróságokat rendes bíróságnak hívja, ezeket

meg másképp; ebből látható, hogy ezek nem rendes bíróságok, hanem speciális célokra létrehozott intézmények, amiket bíróságnak nevezni is erős túlzás, mondhatnám azt, hogy szédelgő feldicsérés. Szóval, a rendes bíróságok és a közigazgatási bíróságok eltérő jogértelmezése esetén, ha valamilyen korábbi jogegységi határozattal vagy akár elvi jellegű bírósági döntéssel ellentétes az a jogi szándék, amit valamelyik másik bíróság, tudniillik a rendes bíróság vagy a közigazgatási bíróság el kíván foglalni, akkor következik egy egyeztető eljárás. De teljesen világos, hogy a közigazgatási bíróságnak még nincsenek jogegységi határozatai, még nincsenek korábbi döntései, nincs olyan típusú jog, amihez ott igazodni kellene, magyarul szólva: ez a jogintézmény valójában azt a lehetőséget nyitja meg, hogy a közigazgatási szakágon született korábbi bírósági döntéseket kétségbe lehessen vonni, felül lehessen vizsgálni, a jogértelmezési határozatot hatályon kívül lehessen helyezni.

Ez kizárólag arra szolgál, hogy a korábban kialakult joggyakorlatot ki lehessen satírozni a magyar jogtörténetből, és helyette teljesen szabadon hozhasson az új közigazgatási bíróság döntéseket, mindezt egy olyan típusú rendszerben, ahol fele-feleiben ülnek a közigazgatási bíróság és a rendes bíróság képviselői, és egyetlen szavazattöbbséggel el lehet dönteni. Ha ez egy tisztességes eljárás lenne, akkor itt nyilván konszenzusos döntést írnának elő a két bírói ág között. De nem erről van szó, leülnek, s elég egyetlen, a Legfelsőbb Bíróság, bocsanat, a Kúria által küldött bíró, aki „átszavaz” a közigazgatási bíróság mellett, s máris felül lehet bármit írni.

Hasonlóképpen érdemes még szóba hozni azt is - ez is egy nagyon izgalmas része ennek a szabályozásnak -, hogy a közigazgatási bíróság lényegében bármilyen ügyet magához vonhat ebben a rendszerben, tehát nem korlátozódik a hatásköre kizárólag a közigazgatási típusú jogesetekre. Ahol azt gondolja, hogy az állam érintett, azt magához vonhatja, és akkor megint egy egyeztetés kezdődik, magyarul szólva, ami fontos, azt el lehet küldeni a közigazgatási bíróság elé némi strapával.

Összességében tehát azt kell mondanom, hogy ez a fajta bírósági szabályozás nem felel meg a jogállami elveknek, nem felel meg a bíróság függetlenségének, semmilyen módon nem felel meg annak a fajta jogfejlődésnek, amelyik elindult a rendszerváltás után a demokratikus köztársaság idején. A demokratikus köztársaságnak szinte az egyik utolsó intézményével akarnak most leszámolni. Persze mondhatják, hogy ez alkotmányos, hiszen sürgősségi eljárásban belekötötték a gránitszilárdaságú alaptörvénybe még a nyári szünet előtt, de ettől ez még sem jogállami nem lesz, és hozzáteszem, nem fog megfelelni az Alaptörvény egyéb előírásainak sem, amelyek garantálják a bírói függetlenséget.

Azt mondja a miniszter úr, az, hogy a bírósági vezetőktől megvonhatják a megbízást, de a fizetés jár nekik, Strasbourgban meg fog felelni. Ez lehet, hogy

így van, mert Strasbourg egyedi sérelmeket bírál, de a jogállamiságra vonatkozó követelményeknek nem felel meg. Azoknak az uniós elvárásoknak, amiket megfogalmaz az Európai Unió abban az ügyben, hogy hogyan kell működnie a bírósági szervezetnek, ez az intézkedés és a törvényjavaslat egésze is nyilvánvaló módon ellentmond.

Tisztelt Képviselőtársaim! Érdemes megnézniük, hogy milyen ügyben folyik eljárás ma Lengyelország ellen, pontosabban: a lengyel kormány ellen, amelyik hasonló módon próbálja meg hatalma alá gyúrni a bírósági szervezetet.

(11.00)

És persze tudom, az önök elvi álláspontja az, hogy ezek nem fontosak, láttuk, talán tegnap, hogy még a román kormányt is kiválóan működőnek tartják a fideszes európai parlamenti képviselők, ott sem látnak jogállami problémát, mégis azt kell mondanom, hogy önökkel szemben Európának fontos a jogállam, és Európa föl fog lépni a jogállam megvédése érdekében. Amikor a miniszter parlamenti felelősségről beszél, akkor valójában ez a politikai ellenőrzést jelenti, a szándék, amikor közérdekről beszélnek, a pártérdek képviselője. A bíróságnak, egy rendes bíróságnak nem az önök által feltételezett közérdeket, nem a parlamenti ellenőrzést, hanem a jogot kell követnie. Ez a bírósági javaslat erre nem alkalmas, ezért a Demokratikus Koalíció ezt kénytelen elutasítani. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Dr. Szél Bernadett tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Keresztes László Lóránt képviselő úr, az LMP frakcióvezetője, egyben vezérszónoka; öné a szó, parancsoljon!

DR. KERESZTES LÁSZLÓ LÓRÁNT, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Volt szerencsém meghallgatni miniszter úr expozéját, bevezetőjét a törvényjavaslatok kapcsán, és sajnálom, hogy most már a vitában nincs itt miniszter úr és nem hallhatja az ellenzéki kritikákat, az ellenzéki válaszokat. Miniszter úr egy tudományos, szakmai jellegű bevezetéssel kezdte a törvényjavaslatok bemutatását, ugyanakkor nekem az a véleményem, hogy itt nem egy tudományos, nem egy szakmai vitát kell lefolytatni.

Ez tulajdonképpen egy politikai döntés előkészítése, ilyen szempontból politikai vitát kell róla folytatni. Ennek a két törvényjavaslatnak nagyon komoly és súlyos politikai következményei vannak, ez nyilvánvaló, pontosan tudható a kormány részéről és miniszter úr részéről is. Ezért azzal együtt is, hogy nagyon impozáns volt az a tudománytörténeti bemutatás sok nemzetközi kitekintéssel, amit tett miniszter úr, de egyben álságos is volt, tekintettel arra, hogy a cél nem az volt, hogy megteremtse ezt a fajta, egyébként mondhatjuk, bizonyos szempontból jogos

változtatást a magyar jogrendben, hanem valóban a kormánypárt és a kormány túlhatalmának további erősítése. Tehát erről a kérdésről véleményem szerint politikai vitát kell folytatni, nem szakmai vitát.

Még azt is hozzá kell tennem, hogy miniszter úr azt mondta, a magyar jogtörténet fontos állomása lehet ennek a rendszernek az ismételt bevezetése, mondjuk így; ugye, voltak ennek előzményei hosszasan. De azt kell mondjam, és ebben megerősítenek ellenzéki képviselőtársaim erőteljes kritikái is, hogy tulajdonképpen a magyar jogtörténetnek egy sötét időszakát jelenti majd ez a változtatás, ha ebben a formában megvalósul.

A nyári időszakban az előkészítés kapcsán az általános vitát lefolytatta az Országgyűlés, és ennek kapcsán az ellenzék nagyon komoly aggodalmakat fogalmazott meg. Úgy gondolom, hogy ezek az aggodalmak jórészt megvalósultak, most már láthatjuk a részletes javaslatokban, hogy bizony jogosak voltak ezek az ellenzéki kritikák, illetve szakmai kritikák, amelyek sok irányból megfogalmazódtak már a nyári szünet előtti időszakban.

Azzal nem vitatkozunk, az teljesen egyértelmű, hogy önmagában az elkülönült közigazgatási bírászkodás rendszere valóban releváns, hiszen ennek volt előzménye Magyarországon 1896-tól 1949-ig. Az is elfogadható, hogy ezt a rendszert olyan módon is indokolt lenne bevezetni, hogy az valóban a deklarált célokat szolgálja. Az LMP is nagyon sokszor elmondta az elmúlt években, hogy látható, a rendszerváltás óta tulajdonképpen méltatlan és átgondolatlan helyzetben volt a közigazgatási bírászkodás rendszere Magyarországon.

Tehát tulajdonképpen abban egyetértés alakulhat ki vagy egyetértés lehet, hogy szükséges a rendszerhez hozzányúlni, szükséges a rendszerbe belemenni. Hiszen konkrét akadályai vannak a közigazgatás törvényes működése feletti kontrollnak, megfelelő kontroll kialakításának. Ugyanakkor ez semmiképpen nem valósulhat meg olyan módon, amit most sajnos látunk, hogy egy olyan rendszer jön létre, ami a kormányzati befolyás növelésére és a bíróságok függetlenségének csorbítására alkalmas. Sajnos, ezek az aggodalmak, amelyeket miniszter úr is említett, beigazolódtak.

Miniszter úr a bevezetőjében említette, hogy látja vagy érzékelte, hogy az ellenzéki képviselők gyanakvással tekintettek erre az eljárásra, erre a folyamatra, még mielőtt a törvény részletes szövege megismerhető lett volna. Azt gondolom, igazából a választ meg is kapta miniszter úr, ezek a gyanakvások sajnos nem voltak alaptalanok. Azt kell mondjam tehát, mielőtt még részletesen belemennék a törvényjavaslatok bírálatába, hogy az LMP is elfogadhatatlannak tartja. Ugyanakkor fontosnak tartjuk azt, hogy a korábban általunk részletesen elmondott és ismertetett, írásban részleteiben bemutatott elvek mentén módosító javaslatokat fogunk benyújtani ehhez a törvényjavaslat-hoz azt célozva, hogy a legfontosabb aggodalmak, a

legfontosabb problémák ebben a törvényjavaslatban kiküszöbölhetőek legyenek. Természetesen ezeket a módosító javaslatokat még a mai napon be fogjuk nyújtani.

Akkor nézzük részletesen, hogy mik azok az aggodalmak, amiket nem ért miniszter úr. Két évvel ezelőtt valóban elindult egy folyamat, csak a kétharmados többség hiányában nem sikerült a kormánynak véghez vinni, ami előkészítette volna ezt a rendszert. E folyamatban részletes egyeztetések voltak, és itt már körvonalazódtak olyan garanciális elemek, amelyek mindenképpen jó irányba vihették volna ezt az igen jelentős átalakítást. Ugyanekkor ezek a garanciális elemek most kikerültek ebből a javaslatból, nincsenek benne. Ilyen módon nyilván látható, hogy a kormány az erőteljes kétharmados többség birtokában már nem tartotta fontosnak, hogy ezek a garanciális elemek bekerüljenek a javaslatba.

A legfontosabb probléma, és ebben egyetérték az előttem szóló képviselőtársammal, ez a bizonyos igazgatási irányítás, ami a miniszter részéről valósul meg. A jelen helyzetben és jelen feltételek mellett teljes mértékben indokolatlan és indokolhatatlan, hogy ez a fajta irányítás így valósuljon meg. Az egyértelmű, hogy közvetlen beleszólás a bírászkodás gyakorlatába nem lehetséges, ugyanakkor, és ez szintén elhangzott az előttem szóló képviselőtől, olyan módon, olyan rendszerben nem elfogadható ez a javaslat, ahol a miniszter gyakorlatilag beleszólhat, hogy ki lehet ennek a bíróságnak a tagja.

Valóban láthatunk a javaslatban leírást, hogy konkrétan milyen eljárásrend szerint történik a bírók kiválasztása, ugyanakkor ezt a miniszter felülbíráhatja, tulajdonképpen önkényesen gyakorolhatja rendkívül indokolatlan és széles körű jogait. Teljesen indokolatlan egy ilyen rendszerben a miniszternek mérlegelési lehetőséget adni a vezető bírói pályázatok esetében, hogy ő maga hozzon ilyen döntéseket, függetlenül attól, hogy különböző testületek felállnak, és különböző véleményező testületeknek mi lesz az álláspontjuk ennek kapcsán.

Tulajdonképpen mindent felülbírálhat a miniszter. Önmagában gyakorlatilag kialakíthatja azt a rendszert, ahol aztán rendkívül súlyos és politikailag érzékeny kérdésekről születhet döntés. Ez a legfontosabb probléma ezzel a javaslattal és ezzel a politikai kezdeményezéssel. Tulajdonképpen az új rendszer első bírósági vezetőit szabadon választhatja ki, és az egész rendszert 2020-ig önmaga szándékai szerint alakíthatja ki.

Az is aggasztó probléma, hogy a bírák egy része a közigazgatásból jöhet. Itt fölmerülhet egyfajta valódi alkalmassági probléma is, hogy rendelkeznek-e ezek a jogászok közigazgatási tapasztalatuk ellenére azokkal a képességekkel, azokkal az adottságokkal, amelyek a megfelelő bírói tevékenységhez szükségesek, és amelyek többéves bírói gyakorlat útján alakulnak ki. Ezt mindenképpen aggasztónak tartjuk, hogy olyan bírák is kerülhetnek a rendszerbe, akik nem rendelkeznek

ezenfajta szemléletmóddal, hiszen egészen más módon szocializálódtak a korábbi szakmai munkájuk során.

Felmerülhet konkrét összeférhetlenségi probléma is, hiszen találkozhatnak bíróként olyan ügyekkel, amelyekben egyébként hivatalnokként eljárak. Az is rendkívül súlyos probléma, és ez is felmerült már a két évvel ezelőtti folyamatban, hogy nincs rögzítve az, hogy ezek a közigazgatási bíróságok kizárólag közigazgatási jogvitákban járhatnak el. Hiszen a javaslat foglalkozik azzal, hogy más ügyeket is lehet ideutalni. Akkor itt felmerül a gyanúja annak, hogy bizony politikailag kényes ügyek is idekerülhetnek, egy olyan rendszerbe, amelynek gyakorlatilag a végrehajtó hatalom az igazgatási irányítója és létrehozója. Ez önmagában egy olyan indokolatlan hiánya egy garanciának, amit megint csak nem lehet azzal magyarázni, hogy itt valóban egy jogszakmai törvényalkotás történt.

Itt miniszter úr a bevezetőjében említette, hogy nem lehet túlértékelni ezeket a bizonyos garanciális elemeket, összeférhetlenségi elemeket. De akkor miért nem születtek ezek meg kellő mélységben? Az LMP már két évvel ezelőtt benyújtott egy javaslatot ennek kapcsán, ahol részletesen meghatároznánk azt, hogy kiket zárnánk ki, pontosan az ügyek politikai kényesége miatt, ebből a rendszerből. Mi egyértelműen kizárnánk azokat, akik a megelőző öt évben pártok tisztviselői voltak, párt jelöltjeként indultak a választáson, állami vezetői tisztséget töltöttek be, kormánybiztosi, miniszterelnöki biztosi, miniszteri biztosi tevékenységet láttak el, kormány megbízotti pozíciót láttak el, valamint olyan közjogi tisztséget töltöttek be, amire az Országgyűlés választotta meg őket.

Mindenképpen szükségesnek tartjuk ezt a fajta nagyon erős és világos összeférhetlenségi szabályt, ezért erre is módosító javaslatot nyújtunk be. Itt be tudja bizonyítani a kormánytöbbség azt, hogy valóban mik a szándékai a törvényjavaslattal.

(11.10)

Nagyon fontosnak tartjuk a kiválasztási folyamatban a transzparenciát; tehát a pályázati kiírásokat, a pályázatokat, a pályázati anyagokat, vizsgakövetelményeket mind nyilvánosságra kell hozni, és olyan esetekben, amikor ehhez hozzájárul az érintett, kinevezésre nem javasolt pályázó, ebben az esetben is indokolt lenne ezeknek az anyagoknak a teljes transzparenciája. Ez mindenképpen, egy ilyen súlyú átalakításnál a bizalom növelése és a kontroll megteremtése esetében szükséges és megkerülhetetlen lépés.

Súlyos problémának tartjuk, bár jelzem, hogy az elmondottak alapján sem a legfontosabb és a legsúlyosabb problémának tartjuk a regionális leosztást, hiszen ez önmagában nagyon komoly nehézséget biztosít kisebb súlyú ügyek esetében, hogy mondjuk, szomszédos megyeszékhelyre kell tudni eljutni esetleg rossz közlekedési lehetőségek mellett. Tehát mindenképpen indokoltnak tartjuk, és korábban is benyújtottunk, illetve

most is benyújtunk egy olyan módosító javaslatot, amely azt kezdeményezi, hogy a megyeszékhelyeken jöjjenek létre ítélkezési pontok. Itt nyilván részletesen szabályoznánk azt, hogy milyen jellegű ügyekben, tehát a kisebb súlyú ügyekben tartanánk fontosnak azt, hogy a megyeszékhelyeken ez megvalósítható legyen. Nyilván ez is okozhat jelentős közlekedési-logisztikai problémát, de semmiképpen nem olyat, mint egy regionális leosztás esetében.

Tehát összességében azt tudom mondani, hogy maga a kezdeményezés, tehát hogy elkülönült közigazgatási bíraskodási rendszer alakuljon ki, nem elvetendő, és ezt végre lehetett volna hajtani mindenképpen úgy, hogy az előremutató és a magyar jogállamiság helyzetén javítson. Ugyanakkor ebben a formájában ez a javaslat pontosan ellentétes hatást fog elérni, ezért az LMP azzal együtt, hogy módosító javaslatokat nyújt be hozzá, ezt a szavazásával el fogja utasítani. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. A Párbeszéd képviselőcsoportjának vezérszónoka Szabó Timea képviselő asszony, őt hallgathatjuk, parancsoljon!

SZABÓ TIMEA, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Pontosan tudjuk azt ennek a törvényjavaslattal a vitájakor, hogy ez nem egy szakmai vita, és szó sincs arról, hogy különböző szakmai érvek ütköznenek, hanem ez egy kölcsönös politikai vita, ugyanis itt egy politikai döntés született meg ennek a bíróságnak a létrehozásakor.

Az, hogy Trócsányi László igazságügyi miniszter egy személyben fogja kinevezni a felsőbbbírákat, azért az enyhén szólva nem egy olyan szakmai kérdés, amin lehetne vitatkozni. Ez egy olyan politikai befolyás, amiről pontosan tudjuk, hogy mire megy ki ez az egész törvényjavaslat.

Drága jó Vejkey Imre Képviselőtársam! Nem tudom megállni, hogy egy mondatot ne mondjak! Olyan sok tolvaj, korrupt, hazug képviselő ül a Háznak ezen a fertályán. Ön nem ilyen. Ne hagyja, hogy felmossák a padlót önrel, amikor ilyeneket mond el és olvas fel, hogy a Soros, Brüsszel, nem tudom, milyen triumvirátus...! Még ön is elnevette magát, miközben ezt mondta. Pontosan tudjuk, hogy egyetlen szavát sem gondolja komolyan, és pontosan tudjuk, hogy egyébként ez nem egy szakmai megközelítése amúgy a kérdésnek. Tehát akkor újra felvetődik a kérdés, hogy akkor ez most egy politikai vagy szakmai vita. Azt kérem, hogy tényleg legalább néhányan őrizzék itt meg azt a mivoltukat, amit eddig vagy korábban képviseltek.

Ennek a törvénynek a kapcsán csak megismételnem tudom azt, amit nyáron az Alaptörvény vitája kapcsán elmondtunk, hogy sajnós beigazolódott azok a félelmek, amiket akkor még csak sejtettünk, hogy semmi másról nem szól ez a törvényjavaslat, mint egy Fidesz-bíróság felállításáról. Sem akkor, sem azóta sem Trócsányi László, sem a kormány

nem tudta megindokolni, hogy miért van szükség egy ilyen bíróság felállítására, miért van szükség a változtatásokra. Egyre több a titkolózás, tudjuk, hogy a Velencei Bizottság is vizsgálódik az ügyben, és enyhén szólva a kérdésekre nem kaptunk válaszokat.

Teljesen egyértelmű az, hogy Orbán Viktor ezzel a lépésével egy Fidesz-bíróságot akar létrehozni azért, mert a kormánytöbbség meg akar szabadulni a szakmailag túl autonóm Kúria közigazgatási ügyszakos bíráitól. Ennyire egyszerű ez a kérdés. Orbán Viktor maga üzentte meg a választás után - idézem -, hogy a Kúria intellektuálisan nem nőtt fel a feladatahoz. A legfelsőbb bírói fórum szerint súlyosan beavatkozott ugyanis a választásba, miután helybenhagyta a Nemzeti Választási Bizottság döntését, amely 4 ezer határon túlról érkezett levélszavazatot érvénytelenítésével jogosan elvett a Fidesztől egy mandátumot.

Pontosan tudjuk azt, hogy most jön az EP-választás. Önök benyújtották azt a törvényjavaslatot, hogy a határon túli magyar emberek tudjanak megint csak levélben szavazni. Valószínű, hogy itt megint történne egy választási csalás, valószínűleg a Kúria megint elkasználja. Ezt akarják önök elkerülni, hogy a Kúria ebben szintén egy igazságos döntést hozhasson, és a pártkatonáik viszont olyan döntést hozzanak, ami az önök mandátumainak kedvezne.

Vagy gondoljunk azokra a fideszes elszámoltatási biztos kezdeményezésére történt ügyekre is, amelyek egyáltalán eljutottak a vádemelésig. Tudjuk, hogy nem sok ilyen volt. A bíróságok részben felmentő ítéletet hoztak, részben az elvártnál lényegesen enyhébb szankciókkal éltek, és ezek után tavaly, emlékezzünk vissza, Budai Gyula egész egyszerűen lekomcsizta az egész magyar bíróságot. Ennek fényében azért nehéz másként tekinteni erre a javaslatra, mint szimpla politikai bosszúállásra. Tudják önök is pontosan, hogy ilyen mértékű politikai bosszúállásra a felsőbírósági bírákkal szemben utoljára az 1956-os forradalom utáni megtorlás idején volt példa.

A fideszes felsőbíróságot a mostani tervezet szerint a kormányhoz lojális emberekkel, jogi szakvizsgálóval rendelkező kormánytisztviselőkkel fogják feltölteni, akik a ranglétrát végigjárt bírókhoz képest egészen más közegben szocializálódtak. Ezzel kapcsolatban nincsenek kétségeink. A közigazgatásban szó sem lehet ugyanis függetlenségről, ezt pontosan tudják önök is, hiszen a rendszer egyértelműen alá-fölé rendeltségi viszonyon alapul. Gyakorlatilag - ezt sokszor elmondtuk, el fogjuk mondani - Trócsányi László egy személyben fog dönteni a bírói kinevezésekről olyan érzékeny, politikailag érzékeny és kényes ügyekben, mint a médiaügyek, választási ügyek, a közbeszerzési ügyek vagy éppen a gyülekezés.

Egyébként a közigazgatási bírák számát idén novemberig már egy tavalyi döntés alapján kétszázzal meg kellett volna hogy emeljék, szóval majd jöhetnek a bíróságoknál a megbízható fideszes katonák; most van hely ehhez. Ha pedig olyan botcsinálta, Trócsányi László által kinevezett bírók dönthetnek az állam és a

polgárai közötti jogvitákban, akik korábban megszokták, hogy utasításra cselekszenek, ettől a beidegződéstől bizony, pontosan tudjuk azt is, hogy nehezen fognak megszabadulni. Gondoljunk bele, hogy mit lép majd egy ilyen bíró vagy bíróság, ha Orbán Viktor számára kínos ügyről lenne szó, ha mondjuk, egy milliárdos áfaper, egy kormányközeli vállalkozó, ne adj' isten, Tiborcz István közbeszerzési pályázatának megítélése, a választások eredményét befolyásoló kifogás, esetleg egy, a kormány számára kínos közérdekűadatigénylés megítélése a tét. Tudjuk, hogy mire számíthatunk egy önök által kinevezett bíró esetében ilyen döntésekben.

Ez az egyik része, hogy önök politikai célokra akarják felhasználni ezt az új Fidesz-bíróságot; más, ennél sokkal banálisabb oka is van ennek a létrehozásának: az, hogy maguk imádnak lopni, és ezt a szokásukat nem hajlandók sajnós feladni. Folytatni kívánják az uniós pénzek lenyúlását, és nem hajlandók vizsgálni majd a közbeszerzéseket, vagy nyilvánvalóan, ha bármi probléma merül fel ezeknek az uniós közbeszerzéseknek a megszerzésénél, akkor majd kiosztják erre az új Fidesz-bíróság által alkalmazott új Fidesz-bíróra.

Sem a politikai bosszút, képviselőtársaim, sem az uniós közbeszerzések további lenyúlását mi nem fogjuk hagyni, és ezt önök is pontosan tudják, hogy a Velencei Bizottság is vizsgálja ezt az egész kérdést. Végig fogjuk járni azokat a megfelelő fórumokat, amelyek szükségesek annak érdekében, hogy ezt a folyamatot megakadályozzuk.

Nézzük egy picit részletesebben az általam elmondottakat! A legnagyobb hatású módosítási szándék a tervezetben az elkülönült közigazgatási bírósági szervezetrendszer felállítása. A kormányzat szimplán a Kúria közigazgatási ügyszakos bíráin kíván bosszút állni.

Az igazságügyi miniszter eredeti javaslata egyáltalán nem arról szól, hogy a Kúria megszűnne a bírósági szervezetrendszer legfőbb szerve lenni. A közigazgatási felsőbíróság eredetileg a Kúria alá helyezkedett volna el a szervezetrendszerben. Most viszont a kormánytöbbség, amelyik hat éve már megszüntette a Legfelsőbb Bíróság önálló közigazgatási kollégiumát, illetve még két éve sem kívánta a Kúria feladatkörét megváltoztatni, hirtelen ráébred arra, hogy teljesen önálló legfelsőbb közigazgatási bíróságra van szükség.

Az új bíróságról szóló, a magyar jogállamiság szempontjából is kiemelt jelentőségű fordulatot zárt ajtók mögött készítették elő, sem a jogászai szakma, sem a közvélemény nem értesülhetett a részletekről. Ennek jelentősége pedig nagyon is komoly. A szervezeti változtatások megnyitják az utat a bíróságok munkájába való politikai beavatkozáshoz adózással, közbeszerzésekkel, s a többi, ahogy már ezt többször is elmondtam, választásokkal kapcsolatos kérdésekben. Ha a kormány terve megvalósul, a magyar jogállammal szembeni lopakodó puccs végleg győzedelmeskedni fog.

(11.20)

Amikor az átalakításról az első hírek megjelentek, 2016-ban az Országos Bírósági Hivatal is élesen bírálta a kormány terveit, akkor az OBH is feltette ugyanazt a kérdést, hogy a formai hasonlóságokon túl vajon mi az indoka annak, hogy az igazságszolgáltatás rendszerét ilyen jelentősen átalakítják. A mai napig nem hallottunk választ ezekre önöktől.

Valójában komoly speciális problémák nem merültek fel a közigazgatási ügyekkel jelenleg foglalkozó bíróságok munkájával kapcsolatban. A tagállamok igazságszolgáltatási rendszeréről szóló Európa tanácsi 2018-as jelentés szerint a magyar bíróságok hatékonyak, más európai bíróságokkal összehasonlítva gyorsan hoznak döntéseket közigazgatási ügyekben, mind első, mind második-, mind legfelsőbb fokon, emellett a jelenlegi bírósági rendszer lehetőséget ad a főbb közigazgatási döntések tisztességes felülvizsgálatára is. A kormány ehhez képest nem hozott fel semmilyen kézzelfogható adatot arra, hogy miért is kellene a jelenlegi rendszert teljesen újrafogalmazni.

Az OBH az idézett jelentését azzal zárta, hogy a közigazgatási bíráskodás felállítására tehát nincsen szükség, legfeljebb annak továbbfejlesztése kerülhet szóba. A kormány azzal érvel, hogy az új bíróságok jobban fognak működni, mert speciális tudásuk lesz. Tudjuk, hogy ez nem igaz, merthogy a bíróságoknak jelenleg is megvannak a különleges eljárásai és munkacsoportjai a közigazgatási ügyek elemzésére és a speciális helyzetekre adott válaszokra. A közigazgatási ügyekben eljáró bírák az elmúlt évtizedekben jelentős tapasztalatot és tudást halmoztak fel, a bíróságok tehát most is fel vannak készülve arra, hogy az állampolgároknak igazságot szolgáltatassanak.

Többen tartanak attól, hogy a kormány manővérenek következményeként a korábban a közszférában dolgozók lépnek majd be az igazságszolgáltatásba, amint a külön közigazgatási bíróságok felállnak. Ez aligha megy majd zökkenőmentesen. Míg a bíró esetében a függetlenség a kulskérdés, addig egy kormánytisztviselő estében a kormány iránti lojalitás az elvárás. Ha sok korábbi köztisztviselő kerülne az újonnan létrehozott bíróságokhoz, akkor egyértelmű kormánybarát attitűd ütheti fel a fejét, és veszélybe kerülhet a közigazgatási döntések valódi, tényleges felügyelete.

A kormány érvelése ravaszul arra is utal, hogy jelenleg nincs lehetőség az önkormányzati rendeletek törvényességének vizsgálatára. Ez nem igaz, az Alkotmánybíróság már 1990-ben hozott döntést arról, hogy minden közigazgatási döntéssel szemben legyen jogorvoslat. A rendszerváltás első évében hozott döntés és az Alkotmánybíróság későbbi gyakorlata biztosíték volt arra, hogy a jogalkotás felett teljes legyen a bírói ellenőrzés. Ezért sincs szükség az önálló közigazgatási bíróságok létrehozására, hiszen a rendszer már működik.

További lényeges probléma, hogy a jogszabálytervezetről nincs nyilvános konzultáció, ahogy erre az előbb is utaltam, legutóbb is mindössze öt napot biztosított a tárca az új rendszert létre hívó törvénytervezetek véleményezésére az úgynevezett társadalmi vita keretében.

Az igazságügyi miniszter szerint az új szabályozás koncepcióját a kormány fogadta el, amelyet egy bírósági vezetőkből és - idézem - „a magyar jogtudomány elismert képviselői, köztük professzorok és a jogi karok vezetőiből álló munkabizottság” készített elő. Korábban is rákérdeztünk arra, de a közérdekű adatigénylésre sem adta ki a tanácskozások résztvevőit és az előkészítő munka tartalmát a minisztérium.

Az igazságszolgáltatás ezen fontos területének újjászervezése alapos indoklást, komoly előkészítést és széles körű, nyilvános konzultációt igényelt volna, a kormány ezek mindegyikével adós maradt. Ezzel szemben rendkívüli aktivitást mutat a független intézmények és a sajtó elfoglalásában, valamint a függetlenségük megőrzését nyilvánosan is felvállaló bírók elleni megtorlásban. Mindezek nemcsak baljós előjelek, hanem a magyar jogállamot és a bíráskodás függetlenségét közvetlenül is komolyan veszélyeztető dolgok.

A bírói szervezet felállításáról szóló rendelkezés mindezeket alátámasztja. A bírák átvétele után megállapított bírói helyek felét 2019-ben a kormányzat látszólagos garanciákkal körbezárt eljárásban tudja feltölteni neki tetsző, legalább 30 éves jogvégzett és szakvizsgázott, jogi munkakörben legalább egy évet dolgozó személyekkel. A közigazgatási felsőbíróság elnöki és közigazgatási törvényszék elnöki posztok esetében a közigazgatási felsőbíróság elnökének lényegében legalább 30 éves jogvégzett és szakvizsgázott, jogi munkakörben legalább tíz évet dolgozott személyt lehet megválasztani. Semmi akadályának, hogy az új bírákból nevezzen ki a miniszter egy-egy évre új bírósági vezetőket, még formális pályázati eljárás sem kell hozzá.

Az átmeneti időszakot követően kinevezendő új bírák esetén is a kormányzat látszólagos garanciákkal körbezárt eljárásban tudja feltölteni a neki tetsző személyekkel. A bírósági vezetői kinevezések garanciái ugyanúgy hiányoznak. A bírói és bírósági vezetők kinevezési rendjének tükrében megállapítható egyértelműen, hogy mind a bírói kinevezések, mind a bírósági vezetői kinevezések lehetőséget teremtenek arra, hogy a pályázó jelöltek közül az igazságügyi miniszter a neki tetsző jelöltet nevezze ki. Ennek tényleges korlátját csak a teljesen alkalmatlan jelöltek kinevezésének lehetetlensége jelenti. Pontosan tudjuk a pontrendszerrel, de ez már tényleg csak - elnézést, hogy így fogalmazok - a leghülyébbeket fogja kiszűrni, a leglojálisabbakat nem.

A kinevezések esetén az előzetes szűrést ellátó véleményező testület az átmeneti időszakban, továbbá az OKBT személyi tanácsa az átmeneti időszak

után csak részben szakmai összetételű. Olyan szervezetek jelölhetnek tagokat, amelyeknél kormányzati szempont érvényesítése borítékolható: országgyűlési bizottság, legfőbb ügyész, minisztérium s a többi.

A jelöltek objektív pontozásának szempontrendszere semmilyen módon nem átlátható, még akkor is, ha ennek önök az ellenkezőjét állítják, mennyiben számít például a kiemelkedő közigazgatási ismeret és mi ennek a természete. A szubjektív pontokkal a politikai lojalitás viszont jól jutalmazható. Ha ennek ellenére olyan lista készült a lehetséges bírőról vagy bírósági vezetőkről, amely nem felel meg az igazságügyi miniszter elképzeléseinek, a miniszter ettől indoklás mellett ugyan, de eltérhet, és a listáról más személyt terjeszthet fel kinevezésre, illetve más vezetőt nevezhet ki. Önmagában nem az a probléma, hogy az igazságügyi miniszter jogköröket kap a bírói kinevezésekkel kapcsolatban - itt szó volt már erről, a '98-as reformot megelőzően is komoly jogkörei voltak a miniszternek -, hanem az, hogy a kinevezési folyamat részesei olyan entitások, amelyek az alkalmassági feltételek mellett politikai szempontokat is érvényesíteni tudnak. A kinevezési folyamat során a jogorvoslat elfogadhatatlanul korlátozott, csak az objektív pontok alapján lehetséges.

Ez ugyan nem az azonnali kérdések órája, de azért, bár miniszter úr kiment itt a vitáról, szeretnénk, ha néhány fontos dologra itt a kormány részéről válaszokat kapnánk, például, hogy mi indokolja a véleményező bizottság bírói tagjainak sorsolását. Mi indokolja, hogy a véleményező bizottságban, az OKBT személyi bizottságában többségben legyenek a delegált tagok? Az ügynevezett objektív pontok kiosztásának mi a szempontrendszere, mennyiben számítanak a kiemelkedő közigazgatási jogi ismeretek és gyakorlati tapasztalatok, és mit takar egész pontosan ez a kifejezés? Mi a célja a szubjektív pontok kiosztásánál, ha önök azt mondták, hogy tulajdonképpen itt mindenféle szubjektivitás ki van zárva? Miért nincs jogorvoslat a miniszteri döntéssel szemben? Azért tudjuk, hogy jogorvoslat hiányában itt uniós szervek is komoly aggályokat fejezhetnek ki, és nemcsak a Velencei Bizottság, hanem mások is komolyan elítélhetik ezt a jogszabályt.

A kérdésre a válasz az, hogy a rendszer akár működhetne is, ha több garanciális szabály kerülhetne bele, a miniszter szűkebb hatáskört kapna, de a jelenlegi körülmények között a rendszer a NER kiszolgálójává válik. Pontosán tudjuk tehát, hogy megint csak nem egy szakmai kérdésről, nem egy szakmai vitán keresztülment jogszabálytervezetről van szó, hanem egy kőkemény politikai döntésről is.

Önök hiába hivatkoznak itt nemzetközi példákra az Európai Unión belül is, pontosán tudjuk, hogy ilyen szintű, egy kézben lévő, csak a minisztertől függő igazságszolgáltatási rendszer felállítására sehol nincs példa Európában.

Tudjuk azt is, hogy a fővárosi törvényszéki bírakat pont azért rendelték a regionális szintre és nem a

felsőbíróságra, mert akkor megtelne az a kvázi kvóta, és akkor a miniszter nem tudna az ilyen kényes ügyekre kinevezni új embereket, új bírákat. Megismétlem, az olyan nem elhanyagolható, a magyar jogállamiságot és a demokráciát alapvetően befolyásoló dolgokról van szó, mint a médiakérdések, a gyülekezési kérdések, a közbeszerzési kérdések és ehhez hasonló dolgok. Tudjuk, hogy a felsőbíróság vizsgálja ezeket a kérdéseket, tehát egészen érthetetlen egyébként, hogy miért nem csak a megyei, miért rendelték le a fővárosi törvényszéki bírakat is erre az alsóbb szintre, miért nem a felsőre. De pontosan tudjuk, hogy ez miért történt.

(11.30)

Trócsányi László miniszter még korábban azt mondta, hogy megvárják a törvény benyújtásával kapcsolatban a Velencei Bizottság állásfoglalását, ám erre nem került sor, mégis gyorsan benyújtották ezt. Látszik, hogy nagyon hamar el akarják fogadni, azt akarják önök, hogy már januárban elkezdhesse felállni egy olyan rendszer, amely már az EP-választásra egy olyan bíróságot állít fel, amelyik gyakorlatilag a választási csalásokat el tudja tussolni. Tehát teljesen egyértelmű az, hogy önök miért sürgetik ennek a törvénynek az elfogadását, miért akarják egyáltalán ezt az egész törvényt a szakma, a mindenféle testületek állásfoglalásával ellentétben elfogadni, és miért nem várták meg a Velencei Bizottság véleményét.

A Párbeszéd nevében én egyrészt arra szólítom fel önöket, hogy vonják vissza ezt a törvényjavaslatot, és minimum várjuk meg a Velencei Bizottság javaslatát, és ha a Velencei Bizottság egyébként azt mondja, hogy minden rendben van ezzel, semmilyen visszavétel nem történhet ezzel az új közigazgatási bíróság-gal kapcsolatban, elég kicsi a valószínűsége, hogy a Velencei Bizottság ezt fogja mondani, akkor tárgyaljuk újra ezt az egész kérdést, de akkor is felmerül az, hogy miért titkolóznak önök, miért nem adják ki közérdektudat-igénylésre sem az összetételét (*Dr. Völner Pál: Nyilvános!*), és miért akarják egyáltalán ezt a bíróságot létrehozni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most az elsőként jelentkezett független képviselő szólhat. Megadom a szót Szél Bernadett képviselő asszonynak. Parancsoljon!

DR. SZÉL BERNADETT (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A helyzet az, hogy sokat értekezünk itt a parlamentben arról, hogy a Fidesz és a KDNP hogyan lépi át azokat a vörös vonalakat, amelyek kivezetik az országot a jogállamból és a demokráciából, és szeretném hangsúlyozni, hogy ez most egy újabb vörös vonal, amiről itt beszélünk.

Teljesen nevelésesnek, sőt felháborítóknak tartom azt, hogy különböző szíréhangokról próbálnak

teljesen dedós módon itt értekezni kormányoldalról. Nem Soros Györgyről kell beszélni, Brüsszlelől és Strasbourgról e törvény kapcsán, hanem önkörről, meg hogy mit akarnak csinálni ezzel az országgal. Ha valaki ebben a Házban felszólal azért, hogy ne tessenek az állami intézmények bedarálása és elfoglalása után rátenni a koszos kezüket az igazságszolgáltatásra, az nem szirénhang, hanem ellenzéki képviselő; ez történik itt most, erről beszélünk.

Tudtuk, hogy ez jön, láttuk, és az a helyzet, az önök részéről az a legfelháborítóbb, hogy mintha tesztelnék ezt az országot, hogy mi az, ameddig még elmehetnek, mi az a pont, amit még Magyarországgal megcsinálhatnak. Most megint tesztelnek minket, hogy vajon átengedjük-e az igazságszolgáltatást a Fidesznek, merthogy erről beszélünk.

Milyen ügyekről beszélünk? Mit takar ez a szó, amiről most beszélünk, hogy közigazgatási hatáskör: államhatalmat érintő ügyek, választási ügyek, adóhatósági eljárások, a gyülekezési jog, a civilek külföldi támogatása, közbeszerzések, közérdekű adatkérések. Én sokat értekeztem arról itt az elmúlt években, hogy több időt töltök bíróságokon, mint a parlamentben; nem azért, mert lusta vagyok, hanem azért, mert ott tudtam dolgokat elintézni. Önök nem mondták meg, azt mondták nekünk, hogy boldog karácsonyt és a többi, meg a függöny mögött bujkált a miniszterelnök, amikor nem akart válaszolni, mi meg ott ültünk a bíróságokon, és annak a Trócsányi miniszter úrnak az irodája védte a kormányt ellenem a paksi ügyekben, aki itt a vita elején feltűnt, és utána elment. Pedig jó lett volna a minisztert itt látni, államtitkár ehhez nem elég, ez nem olyan súlyú ügy, ez annál egy kicsit komolyabb. Úgyhogy nem tudom, mit csinál a miniszter úr, de sérelmezem, hogy nincs itt, neki kellene... (Dr. Völner Pál: *Kormányülésen van!*) Nem érdek, hogy kormányülésen van, parlament van (*Moraj a kormánypartok soraiban.*), próbáljanak időt szakítani arra, hogy meghallgassák a véleményünket. Sőt, mondok önnek egy keményet, tisztelt államtitkár úr: a miniszterelnöknek is itt kellene lenni, őneki kellene ezekre a kérdésekre válaszolni.

Az igazságszolgáltatás függetlensége a jogállam és a demokrácia alapvető ismérve, önök ezt bontják most le. Nem érdekel, hogy nyaral, vagy Rolling Stones-koncerten van, vagy bárhol máshol van a miniszter, legyen itt, ilyen ügyekben legyen itt! (*Tessely Zoltán: Ti hol vagytok?*) Ki? Én független képviselő vagyok, tisztelt képviselőtársam. Egyrészt meg ne ordibáljon nekem onnan, legyen kedves, mert ez nem az a fórum, ahol ön nekem itt beordibálhat, hogy én hol vagyok. Hát, itt vagyok, és mindjárt tartok egy sajtótájékoztatót is!

Szóval, mik zavarják önöket? Beszéljünk egy kicsit arról, hogy mik zavarják itt önöket! Taotámogatások ügye; paksos ügyek mentek a bíróságokon. Nyertem a Nemzetgazdasági Minisztériummal szemben, és megtudtuk, hogy a különböző stratégiai megállá-

podások milyen mértékű adókedvezményeket jelentenek az egyes cégeknek. A római-parti népszavazás ügye, a Kúria helyesen döntött. Stop-kampány, a választások után volt ez nagyon aktuális kérdés, amikor megtudtuk, hogy nem lehet bármilyen állami propagandát vagy kormánypropagandát elnevezni tájékoztató kampánynak, csak akkor, ha az valóban tájékoztatásról szól; nyertem azt a pert. Botrányos helyzetek voltak, amiket nyertünk a bíróságokon. Botrányos az egész médiahelyzet is, és ennek ellenére ott a bíróságokon még tudunk dolgokat intézni. Megtudtunk dolgokat, ezeket elmondtuk, leírtuk, és összességében tájékoztatni tudtuk a közvéleményt számos olyan kérdésről, amelyekről egyébként önöknek, tisztelt miniszter urak, itt a parlamentben kellett volna önként és dalolva felszólalni.

Nem túlzok és nem szirénhang meg Soros, meg Brüsszel, meg nem tudom, micsoda, ha azt mondom, hogy ezzel, amit önök át akarnak verni ezen az országon, megérkezünk az erdoğani Törökország meg a putyini Oroszország szintjére. Újabb vörös vonal, nem győzöm hangsúlyozni.

Itt hallgattam ezt a vitát, és komolyan mondom, nem tudom, önök miket fognak itt mondani a vita későbbi részében, de elképesztő volt. Azt mondták, hogy Európában ilyen rendszer működik. Kérem szépen, letelepedési kötvények is működnek, csak nem arra használják, hogy megtömjék vele a helyi Rogánnak a zsebét; a feltaláló úr nem is lehetne miniszter, mert nincs is propagandaminisztérium, és folytathatnám. Ne csinálják ezt, hogy összekurkásszák itt a világ jogrendszerét, és akkor összeállítanak egy olyan konstrukciót, amely Magyarországon a demokrácia, a nyilvánosság halálát jelenti, és azt mondják, hogy tessék, itt van, egyétek meg, van ilyen Franciaországban meg Olaszországban, meg itt-ott. Mi ez?! Ez itt Magyarország, és mi itt akarunk független bíróságokat.

Akkor azt mondják, hogy korábban is volt ilyen. Az ég szerelmére, királyság is volt korábban meg Osztrák-Magyar Monarchia! Holnap akkor azt fogják benyújtani, hogy legyen Osztrák-Magyar Monarchia, vagy legyen Orbán Viktor az ország királya, vagy ez hogy, merthogy az milyen szép időszak volt, amikor itt királyság volt? Ne hivatkozzanak már erre!

És akkor azt mondják, hogy ezzel a leválasztással nőne a minőség. Milyen minőségről beszélnek? Egyrészt van az EP-nek egy 2018-as jelentése; nem jogász létemre utánanéztem a dolognak, és azért elég elismerően nyilatkoztak a magyar bíróságokról. Mi meg, amikor még frakcióban voltam, rendszeresen adtuk be, hogy adjanak pénzt a bíróságoknak, hogy tudják gyorsabban pörgetni az ügyeket, és a magyar állampolgároknak ne kelljen éveket várni arra, hogy megtudják, mi az ítélet. Ez nem a bíróságok hibája, ez többek között az önök hibája, akik nem adnak oda elég pénzt meg forrást.

Egyébként léteznek különleges eljárások meg munkacsoportok, tehát azért nem kell átszabni az

egész bírósági rendszert, mert azt mondják, hogy jobban értenek majd hozzá az új rendszerben; nem fognak hozzá jobban érteni. És mi fog történni? Trócsányi miniszter úrnak jó időszaka fog következni: amit már a mostani OBH-nál, Handó Tündénél sem szeretünk, például olyanokat, hogy eredménytelenné nyilvánított pályázatokat csak úgy, vagy pályázati rangsortól eltért csak úgy, azokat a jogköröket a miniszter úr cakompakk megkapja úgy, ahogy van, változtatás nélkül. Amiért Handó Tünde kapta a bírálatot, most majd Trócsányi miniszter úr fogja kapni a bírálatot, őt alapvetően nem fogja zavarni ez az egész, az sem zavarta, amikor az általa tulajdonolt ügyvédi iroda védte a kormányt egy ellenzéki képviselővel szemben. Hát, ilyen időket élünk!

Még egyszer mondom, kifejezetten veszélyes vizekre eveztek, semmi garancia nincs ebben a törvényben. Én ezt nem fogom eljogászni, politikailag látom ebben a veszélyt, mint ahogy önök is politikailag csinálták meg ezt a törvényt, ez a nagy igazság. Jöhettek a lojális bírók, jöhettek a jó káderek, politikai kinevezettek irányíthatják majd a bíróságokat cakompakk. Választási ügyek, közbeszerzési ügyek, sok pénzről beszélünk, közérdekűadat-kérések, kemény ügyekről beszélünk, amelyekben az ellenzék azért elég aktív volt.

És akkor várhatóan jön a legjobb káder, aki már nekem is megmondta, hogy ő ugyan soha a büdös életben nem fogja a Paks II.-s népszavazási kérdést átengedni, és ezt le is nyilatkozta a médiában Patyi András személyesen. Erről lehet hallani pletykákat, és látjuk az ő mozgását is, hogy ugyancsak készül erre a pozícióra. Most lehet más pletykákat hallani, hogy valami versenytársa is akadt, nem tudjuk, mi lesz, mindenesetre Patyi András tökéletes káder a Fidesz számára. Lex Patyira is emlékszünk, bár csináltam egy kis összegzést: volt itt lex Schmitt, lex Borkai, lex Pólt, lex Szász, lex Baranyai, lex Töröcskei, lex Vida, lex Domokos, lex CEU. Vannak itt különböző lexek önök-nél, ha valaki csókosnak kedvezni akarnak, meg ha valakit ki akarnak csinálni. Patyinak kedvezni akartak, ő is megkapta a lexét, a CEU-t ki akarják csinálni, ő is megkapta a lexét.

Miről beszélnek önök?! Egyáltalán morálisan hogy merül fel a Fidesz-KDNP-ben, hogy ezek után bejönnek ide, és elkezdnek itt ilyen historizáló értekezéseket tenni arról, hogy milyen jó volt régen, mert régen voltak ilyenek?! De hát régen nem voltak itt önök, az a helyzet. Régen minden más volt, igen, de most most van.

(11.40)

És akkor mondjuk ki, hogy itt miről van szó! Arról van szó, hogy el fognak jönni a fideszes bírók. Az igazságügyi miniszter lesz a főnökük, és egy Fidesz által leuralt szervezet fog dönteni olyan kérdésekben, még egyszer mondom, mint államhatalmat érintő

ügyek, választási ügyek például, adóhatósági vizsgálatok, gyülekezési jog, civilek külföldi támogatása, közbeszerzések, közérdekűadat-kérések. Ez az önök célja. Minden más, amit a jogászaikkal ide összeraktak nekünk, ennek a megvalósítása. De én erről akarok beszélni, hogy hogyan képzeli önök azt, hogy a koszos kezüket most még erre is ráteszik! És erre nincsen más politikai magyarázat, mint az, hogy betesztezik az országot, hogy mit tudunk ez ellen mi most tenni.

Egy praktikus szempontot is szeretnék egyébként megemlíteni, hogy egy kicsit az állampolgárok fejével is gondolkodjunk, mert itt szó lesz tb-ügyekről, szociális és gyermekvédelmi ellátásról, állami foglalkoztatási szervek által nyújtott ellátásokról, támogatásokról. Ha jól értem, itt majd mindenki utazhat a megyeszékhelyre. Én most eléggé járom az országot, és nézem, hogy milyen busz- meg vonatvonalak vannak. Nem lesz egyszerű a leépített hatóságoknak meg a kiszolgáltatott helyzetben lévő embereknek utaztatni minden apró-cseprő ügyben és nagyobb ügyben is a megyeszékhelyre, merthogy ezt is sikerült benne hagyniuk a törvényben.

De az alapprobléma az, hogy kőkeményen átlépi önök itt és most ezt a vörös vonalat, és ebből nem fogják tudni önmagukat kimosni, mert mi pontosan tudjuk, hogy a Fidesz nem úgy működik, hogy ha valamit meg lehet csinálni, akkor kihagyja a ziccet. Ha ez a törvény így átmegy, abban az esetben a lehetőség ott lesz, hogy még a bíróságokon sem fogunk tudni ülni annak érdekében, hogy megtudjuk azt, amit egyébként a miniszter uraknak meg a miniszterelnöknek itt kellene nekünk önként és dalolva elmondani.

És az a nagy helyzet, hogy veszélyes utakon járnak, és elmondom önöknek, hogy ez miért veszélyes. Egy társadalomban azért van független igazságszolgáltatás, hogy az embereknek biztonságérzete legyen, hogy ott van a jog és ott van az erkölcs, amely dönt egy vitás helyzetben. Ez igaz ellenzéki képviselőre, de igaz minden magyar állampolgárra. És amit önök most csinálnak: sorra zárják el azokat a szelepeket, ahol mi igazságot tudunk találni ebben az országban; ahol mi el tudjuk mondani, hogy ellenzéki képviselőként el tudjuk végezni a munkánkat. Mi lesz akkor, tisztelt államtitkár urak - mínusz egy miniszter, akinek itt lenne a helye -, ha minden szelepet elzárják? Mi lesz ezzel az országgal, mit fognak a magyar emberek csinálni? Mondják el nekem, és gondolják végig ezt a kérdést!

Nagyon veszélyes vizekre eveztek. Önök minket vádolnak azzal, hogy nem tudom, forradalmat akarunk, meg mindenfélét csinálni, de önök azok, akik gyakorlatilag szisztématikusan kinyírnak minden olyan lehetőséget, ahol az embernek az igazságérzete a helyére tudna kerülni, mondván, hogy van még igazság ebben a világban. Önök létrehozzák azt a világot, ahol már nincsen igazság, ahol már csak a Fidesz van, meg a fideszes káder van, meg azok az emberek van-

nak, akik letérdeltek önöknek. Mi nem fogunk letérdelni önöknek! Jöjjön, aminek jönnie kell, végig fogjuk játszani ezt a játékot, de ami ezután következni fog, az az önök felelőssége lesz, bármi is legyen az! Köszönöm. (*Taps a DK és a Párbeszéd padsoraiból.*)

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Most kétperces felszólalások következhetnek, de minthogy erre senki nem jelentkezik, logikusan ez nem következik.

Ami viszont következik, az az előre bejelentett felszólalók véleményének meghallgatása. Elsőként Varga-Damm Andrea képviselő asszony, a Jobbik képviselője kíván szólni. Parancsoljon!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Ott folytatnám, ahol Szél Bernadett képviselőtársam abbahagyta (*Közbeszólás a kormányzó pártok padsoraiból: Nehéz lesz!*), bár természetesen a... - (*A kormányzó pártok padsorai felé:*) parancsol? -, természetesen a vérmérsékletemhez képest lágyabban, de tartalmában körülbelül úgy.

Már tegnap a honvédelmi törvény módosítása kapcsán is elmondtam, csak akkor az itt ülőkből talán senki nem volt itt, hogy ezek a jogszabályok kétélű fegyverek. Tessék lassan azért a fejükben lemodellezni azt, hogy mi lesz akkor, hogyha ezeket az önök által teremtett jogszabályokat majd akár önökkel szemben kell érvényesíteni. Tessenek lemodellezni azt, hogy egyszer nem az önök hatalma lesz ebben az országban!

Ugyan Szél Bernadett képviselőtársam vörös vonalról beszélt, amin átléptek, de én azt gondolom, hogy egyetlenegy dolgot kihagynak az utóbbi hónapokban a törvénykezésükből, ez pedig az emberek. Higgyék el, Magyarországon a magyar állampolgárok igen nagy százaléka olyan kétségbeesett és nehéz helyzetben él, hogy bizony már nincs vesztenivalója!

Amikor hatalmi arroganciáról beszélünk, akkor én mindig azt szoktam mondani, hogy olyan emberek, akik úgy érzik, hogy örökké ők fognak uralkodni, két dolgot hagynak ki a gondolataikból: az egyik a biológia, a másik a Jóisten. Én úgy gondolom, hogy Trócsányi miniszter úr ebben a színjátékban egy szereplő, még csak nem is főszereplő, egy karakterszínész. Most az elmúlt években Trócsányi miniszter úr hirtelen elkezdett egy „mindig a közigazgatási felsőbíróvá vágytam” jogásszá válni.

Trócsányi miniszter úr akkor, amikor még ügyvédként tündökölt, soha az életben nem kampányolt ezzel, és amint én az ő életútját ismerem, már akkor, amikor az 1990-es rendszerváltás feltételrendszerét tárgyalták meg annál a bizonyos Ellenzéki Kerekasztalnál, érdekes módon akkor se hozta oda senki azokat az elveket, amiket ma ezeknek a törvényeknek a létrehozatalakor előhúznak, előhozna, és egyszer csak a múlt megszépül.

Azt mondja az általános indoklás, és miniszter úr az exozéjában is arról beszélt, hogy a kommunisták

'49-ben megszüntették ezt a fajta bíróságot, és nekünk most azért kell létrehozni, 28 évvel a demokratikus átalakítás után, mert most jött el rá az idő. Nekem ezzel két problémám van.

Az egyik az, hogy az Ellenzéki Kerekasztalnál miért lett volna olyan nagy kockázat már ezt előhozni. Akkor még csak 40 évvel voltunk túl azon a bizonyos '49-en. Azóta már 28 év eltelt, tehát a nagy részével több lett az idő, mint az akkori 40 év, és akkor még azt is megkérdezhetném, hogy 8 éve - rövid időszakokat kivéve - a Fidesz-KDNP-nek kétharmada van, tehát az elmúlt 8 év alatt is meg tudták volna teremteni ezt az intézményt, hiszen ma - majd erről is fogok szakmailag beszélni - semmilyen szakmai indoka nincs.

Nagyon egyszerű a dolog: azért, mert annyit azért tudnak, hiszen önök között rengeteg valódi keresztény ember azért ül - itt a Házban is van egypár szemben velem -, aki pontosan tudja azt, hogy egyszer csak eljönnek azok a pillanatok, amikor már segítségre van szükségünk ahhoz, hogy a hatalmunkat fenntartsuk, és segítségre van ahhoz szükség, hogy a titkainkat ne tudja meg más. Meg ahhoz is segítségre van szükségünk, hogy úgy tűnhessünk, mintha mi nagyon ügyesen és jól vezetnénk egy országot, mert velünk szemben már egy adatkikérés sem fog helyt a bíróságon, meg amikor nekünk már egyetlenegy tévedésünket sem fogja a bíróság tévedésként minősíteni, elkezdődik a mindenhatókorszak.

Arról van szó, hogy pontosan tudják, hogy egyszer csak változások lesznek, és szeretnék ezt azzal elhúzni, hogy a polgárok bizonyos típusú ügyekben a jogérvényesítéseiket igencsak nehezen tudják elérni. De amit mondtam az elején, nagyon sok ember van már most, akinek nincs vesztenivalója, és a tűzzel nem szabad játszani egyetlen kormányzatnak sem. Az egyszerű polgár ma nem tudja, hogy itt milyen törvényjavaslatot tárgyalunk, és azt sem tudja, hogy ez a törvényjavaslat jogilag megalapozott-e, a társadalomnak szüksége van-e rá, a jogrendszerbe miként illeszkedik, a jogtörténeti előzményei valójában azok-a, amiket a javaslat tartalmaz.

Ők egyet majd érezni fognak valamikor, hogy bizony eddig elintéződtek a közigazgatási eljárásban az ő kéréseik; pozitív válaszra talált, amikor valamilyen beadványt benyújtott, és esetlegesen az egyszerű ügyintézővel tényleg normális és méltányos módon meg tudta beszélni, hogy az ügye elintéződjön. De ma erre neki nem lesz meg az a garanciája, ami eddig volt, még akkor sem, ha a jogszabályok akceptálják az ő kívánságait. Ma majd valakinek az érdekeitől fog függeni, hogy ez a kérés meghallgatásra talál-e.

Amikor az Igazságügyi Minisztériumban a hétpárti egyeztetés volt, Hende Csaba alelnök úr azt mondta - volt államtitkár úr -, hogy na de, kérem szépen, jobban bízhatunk majd azokban a bírásokban, akik a közigazgatási bíróságokon bíraskodni fognak, mint azokban az ügyintézőkben, akik ma a közigazgatási eljárásokban eljárnak.

(11.50)

Azt hittem, elájulok! Nyolc éve kormányoz egy kormányzat, és azt mondja ennek az egyik prominens volt igazságügyi államtitkára, volt honvédelmi minisztere, ma a parlament alelnöke, hogy ő nem bízik a saját kormánya által vezetett hivatalokban. Ezt mondta, államtitkár uram ott ült vele szemben. És most milyen jó lesz, mert egyfokú lesz a közigazgatási eljárás és kétfokú a közigazgatási bírósági eljárás. Hát, mondom, bocsánatot kérek, de akkor miért tetszettek beírni a törvénybe, hogy ugyanebből a közigazgatási rendszerből, az egyszerű hivatalnokból is bíró lehet? Ha nem bízok abban, hogy ma ő törvényes határozatot hoz, ezért megteremték egy új intézményt, majd erre az új intézményre azokat hozom ide, akikre azt mondtam, hogy nem bíztam bennük eddig, de most majd ezzel a rendszerrel bízhatnak a polgárok abban, hogy a jogaik érvényre jutnak, ez egy elképesztő skizofrénia!

De menjünk tovább! Azt mondja, hogy független ez a bíróság. A törvényben 47 feladata lesz a miniszternek. Negyvenhét! Tehát egy független bíróság, amelynek a létrehozatalában és működtetésében 47 feladata csak a miniszternek lesz. De ahhoz, hogy ez a bírósági szervezeti rendszer létrejöhessen, az átmeneti rendelkezésekben 18 feladata lesz a miniszternek. Kérem szépen, a miniszter meghatároz, kinevez, meghallgat - ez csak a feladatok nagyvonalú ismertetése -, hirdet meg álláshelyeket, dönt a felvehetőkről, dönt a minősítés során elért eredményekben a sorrendről, és gyakorlatilag a miniszter olyan, mintha valójában ő lenne ennek a szervezetnek a feje és valójában ő hozná létre, és minden, ami történik, tőle függne. Hát, milyen független bírósági rendszer ez?! Sokkal egyszerűbb lett volna bevallani, hogy a minisztérium kereteiben hozzunk létre egy osztályt, és őt hívjuk közigazgatási bírászkodásnak. Persze, azért az nagyon durva lett volna, mert meg kell őrizni a formáját ennek az egész dolognak. De mégis tessenek már belegondolni abba, hogy el lehet mondani itt a nagy hangzatos szavakat arról, hogy most miért van ennek aktualitása, de én még mindig azt remélem, hogy bár nyilvánosan nem fogják elismerni, csak legalább a tekintetükön látom, fideszes képviselőtársaim és államtitkár urak, hogy önök azért pontosan tudják: ez a törvény nem arról szól, amit önök itt előadtak, és nem az a célja, amit önök előadtak. Mert ha az lenne a célja, minden egyes mondatában arra törekedtek volna, hogy soha ne lépjék át azt a vonalat, amikor már megkérdőjelezhetjük ennek a bírósági szervezeti rendszernek a függetlenségét.

Picit belemennék a részletekbe, ha meg tetszenek engedni. Szó volt már arról, és mikor az Alaptörvény módosítása is történt, meg korábban a bírók jogállásáról szóló jogszabályról volt szó, akkor már pedzette pár ellenzéki képviselőjelölt, hogy ezek gyakorlatilag Patyi András közigazgatási felsőbírósági elnöki tisztségét készítik elő. Én ugyanakkor mindig azt

mondtam, hogy a jogszabályi kereteket ez nem lépi túl, amúgy pedig már a régi jogszabályi rendszerben is megvoltak azok a szabályok, amelyeket kifejezetten esetleg az ő érdekében bevezettek. De azért elmondok önöknek valamit. Én most Patyi András helyében nem lennék, ha őt fogják választani ennek a felsőbíróságnak az elnöki tisztségére. Ebben a jogszabályban olyan szintű korlátozása van ennek a vezetőnek, olyan szintű ellenőrzési rendszer van a miniszter részéről köré építve, hogy meg kell mondanom önöknek, ha nekem ilyen ajánlattal előállna a köztársasági elnök vagy a miniszterelnök, vagy bárki, aki ezt a lépést megteszi, akkor azt mondanám neki, hogy várjatok gyerekek, azért bábunak én már öreg vagyok - bohócna meg pláne. Azért megjártam egy jogászi utat, voltam én már jegyző a XII. kerületben, meg voltam én már mindenféle választási bizottsági elnöktől, rektoron keresztül minden, hát azért, ha már megajándékoztak engem ezzel a tisztséggel, ne úgy maradjak benn a közigazgatás és a jog történetében, hogy engem egy bábu helyzetébe kényszerítettek, mert alig volt jogköröm valamiben dönteni!

Tudom, hogy ma ez senkit nem érdekel a kormánypárti oldalon. De lesz egyszer, eljön az az idő, nem is olyan sokára, amikor bizony emberektől meg fogják kérdezni, hogy miért adtad te a nevedet ehhez, ennél sokkal becsületesebb ember vagy. Miért volt neked erre szükséged? Kaptál több fizetést? Nem. Nagyobb tiszteleted volt? Nem. Jobban értékelték téged a szakmai körökben? Nem. Volt valami előnyöd belőle azon túl, hogy nem rúgtak ki abból a pozícióból? Nem. Ismerem önöket annyira, hogy pontosan tudom, önök nem rövid távon gondolkodnak. Önök egy életutat szeretnének bejárni, aminek a végén önökre úgy fognak emlékezni, hogy az az ember letette a voksát jó helyeken, tisztességesen csinálta végig a munkáját, amihez hozzányúlt, abból eredmény jött ki, nem élt vissza a pozíciójával, nem élt vissza azokkal a jogi lehetőségekkel, amelyeket akár a jogszabályok vagy a hiánya teremtett. Önök ennél sokkal inkább hiúak arra, hogy jó dologhoz adják a lelküket, testüket, szellemüket és a pozíciójukat.

Annyira, annyira durva, hogy ezt az egész közigazgatási bírósági szervezeti rendszer létrehozatalát, egy ilyen múltba visszarevedő archaikus modellt a mai modern viszonyokra beültető... - és mindig, a világéletünkben, mióta jogászok voltunk, közigazgatási felsőbíróságra és közigazgatási különbíróságra vágytunk, mert enélkül ez az ország nem tud létezni. Ne tessenek már senkivel elhítni ezt, ne gondolják, hogy ezt valaki is elhiszi! Ez tényleg a III. Richárdban jól mutatna, de ma Magyarországon ez nem probléma. Hála istennek, a közigazgatási bíróságok szervezeti rendszerében nincs probléma. A bírák jogállásában és a bírák előmenetelében soha semmiféle problémát nem hallottunk. Handó Tünde félevente mondja el valamelyik fórumon, akár médiában, akár itt a Parlament falai között, hogy a nemzetközi felmérések alapján milyen dicséretes a magyar bíróságok

ítélkezése mind gyorsaságban, mind minőségben. Pontosan tudjuk, hogy a közigazgatási bírák ismerik a helyüket, tudják a szerepüket, ismerik az alkalmazandó jogszabályokat, és megvan az a jogi keret, amelyben az igazságos és méltányos ítéletek megszülethetnek. Tudjuk, hogy effektív nincs probléma, nincs időszerűség, hacsak az nem, hogy a hatalmunkat szeretnénk valahogy örök időkre bebetonozni, vagy legalább egy fórumot arra létrehozni, hogy ez segítsen minket hozzá. Ha pedig ma ez a helyzet, akkor nagy tisztelettel azt kérem önöktől, fontolják meg, mihez adják a nevüket, fontolják meg, hogy ez valóban arról szól-e, amit ma Magyarországon egy társadalommal el lehet fogadtatni. Azt kérem önöktől, hogy ne úgy kerüljenek be a jogtörténetbe majd egyszer, amikor lesznek már tapasztalataink és az utódnemzedék meg fogja vizsgálni, hogy mi előzte meg ezt az egészet, ne maradjon a nevük úgy, mint sötét, joggal, hatalommal visszaélő és nem a polgárok effektív és legfontosabb érdekeit képviselő parlamenti képviselők és állami vezetők.

Bár most belemehetünk a részletekbe és még két órán keresztül mondhatjuk, hogy mi jó, mi nem jó, önök ezt pontosan tudják, nem az újdonság az önök számára, végül mégis inkább azt kérem önöktől, nagyon fontolják meg ezt a javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik padsoraiból.)*

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Egyben meg is kérdezem a képviselő asszonyt, hogy egy másik felszólalásban folytatni kívánja-e a véleményének kifejtését, vagy csak úgy véletlenül megszokásból nyomta meg, hogy normál szót kérő képviselőként jelentkezik. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Nem! Arra gondoltam, hogy ha még lesz idő...) Van, természetesen önnek módja van, így aztán, ha gondolja és egy más formában, normál szót kérő felszólalóként jelentkezik, már folytathatja is.*

DR. VARGA-DAMM ANDREA (Jobbik): Köszönöm szépen. Köszönöm a szót újra, elnök úr. Azt mondta az igazságügyi miniszter úr az expozéjában, hogy várhatóan a közigazgatási bírák majdnem mindegyike át fog térni erre a közigazgatási bírósági fórumra.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

Mi azt pontosan tudjuk, hogy a bírósági szervezetben ezt a hajlandóságot már megköroztették, nyilatkoztatták a bírakat, és igen csekély számú bíró jelezte, hogy át kívánna térni erre a bíróságra.

(12.00)

Hogy őszinte legyek, nem csodálkozom rajta, hiszen a kiválasztási, a kinevezési, majd pedig a minősítési rendszer ebben a bírósági szervezeti rendszerben

sokkal, de sokkal rosszabb és kedvezőtlenebb a bírók számára, mint amely rendszerben ők most vannak. Az is igaz, hogy én azért ezt a törvényjavaslatot a pudding próbájának is látom, ami azt jelenti, hogy ha átmeleg az EU rendszerén, akár a Velencei Bizottság megvizsgálja, és akár, ha nem is teljes részében, de nagy részében kiállja ezt a próbát, nagy esélyt látok arra, hogy az általános bírósági rendszert is majd ilyen formára fogják ez alatt a négy év alatt átalakítani. Tehát még emiatt is nagyon veszélyesnek tartom, hogy egyáltalán egy ilyen javaslatot ide a Ház elé hoztak, és nagy valószínűséggel meg fognak szavazni.

Handó Tünde azt nyilatkozta, hogy 197 közigazgatási bíró van jelenleg az egységes bírósági rendszerben, és ahhoz, hogy ez a közigazgatási bíróság működni tudjon, még 200 külsős közigazgatási szakemberre lesz szükség. Ezekről beszéltem korábban, hogy Hende Csaba alelnök úr nem bízik bennük, de majd esetleg bírának jók lesznek; vagy lehetséges, hogy van a közigazgatásban dolgozók között már egy olyan kör, aki hűséget fogadott, és azt gondolják, hogy ennek a kormányzatnak az érdekében megfelelő ítéleteket fognak hozni. Az eredeti 2016-os javaslat szerint egyébként arról volt szó, hogy minimum 50 százalékot kívánnak külsős szakemberekből feltölteni, de a hétpárti egyeztetésen már 300 új főről beszéltek, úgy-hogy úgy látjuk, még ez is kiforrotlan, kik fognak ebben a szervezeti rendszerben dolgozni.

Hallottunk olyan megyéről egyébként az elmúlt hetek kutakodásai során, ahol valamennyi bíró úgy nyilatkozott, hogy nem kíván ide átjönni. Nemcsak azért, mert esetleg a mostani rendszer számukra biztonságos, hanem azért sem, mert hiszen - erről is már a Ház falai között volt szó - nyolc régiót hoznak létre, és a törvényszékek ezekben a régiókban lesznek, és úgy számoltuk, hogy a bírák jelentős részének minimum 50-80 kilométert kell naponta oda-vissza ingázniuk.

Tehát azt nem szabad elfelejteni, hogy nemcsak a polgároknak lesz nehéz a régió törvényszékeit elérni, hanem maguknak az ott dolgozóknak is sokkal nehezebb lesz eljutni a munkahelyükre, és bizony például akik családanyák és a gyermekeiket hozzák óvodába, iskolába, azoknak szinte lehetetlen lesz az életét megszervezni, hogy ebben a szervezeti rendszerben működjen.

Egyébként az IM-hez előterjesztett javaslatunkba azért beírtuk, én már vagyok olyan öreg, hogy emlékszem arra a vitára vagy arra a polémiára, amikor az Alkotmánybíróságot szerették volna Esztergomba helyezni. Akkor ugyan azt adták elő, hogy mégsem ez történt, azt adták elő annak idején, hogy nem lehetett volna jól az infrastruktúráját, az elérhetőségét megszervezni, és nem azt mondták, ami a valóság volt, hogy egyszerűen az alkotmánybírók nem voltak hajlandók Esztergomba elmenni, mert a nagy részük Budapesten vagy annak környékén lakott, és akik pedig vidéken laktak, azoknak Budapestet sokkal egyszerűbb volt elérni.

Ma nekem az a véleményem, hogy ennek az esztergomi közigazgatási felsőbbbíróságnak, még ha nagyon jól megfizetik is majd azokat, akik ott fognak dolgozni, a 10-es út és a 11-es út elképesztően szűk keresztmetszete megint nem fog ahhoz tetszeni, hogy oda szívesen elmenjenek emberek dolgozni. Bár tény, halljuk, hogy az MO-st végre talán befejezik Észak-Budától Nyugat-Budáig, de az önmagában ennek a két rendkívül nehezen járható útnak a szűk keresztmetszetét oly mértékben nem fogja bővíteni.

Amikor a törvény előterjesztése volt, emlegették az 1886. évi XXVI. cikkelyt, ami arról szólt, hogy létrehozták ezeket a bíróságokat. Az a furcsa számunkra, hogy amikor előkészítették - és ebben a vonatkozásban Hajas Barnán csodálkozom is -, amikor előterjesztették ezt a javaslatot, idézték az akkori jogszabályt, és tulajdonképpen azt érzékeltették, hogy már akkor is ott volt az indoka annak, hogy létrehozzák ezeket a közigazgatási különbíróságokat, és most eljött az ideje 130 év után, hogy ezt felélesszék, amit a kommunisták '49-ben megszüntettek. Csak nem nézték meg az 1886. évi törvény indoklását, azt, hogy ott a jogköröket miért úgy hozták létre a kinevezéstől kezdve, a kiválasztáson át, a vezetés, a beszámoló, s a többi! Már ott is az volt 130 évvel ezelőtt, hogy képtelen volt a politika kiegyezni abban, hogy hogyan tudja ezt a bíróságot úgy létrehozni, hogy abszolút mértékben független tudjon lenni. Ott sem bíztak egymásban a politika és a szakma. Tehát nem csinálunk mást, csak 130 év után ugyanabba a csapdába sétál bele a politika és a szakma. Ma is pontosan ugyanolyan bizalmatlanság uralja ezt a területet, ma is úgy van, hogy a kormányzat retteg attól, hogy a független bírónak bizonyos olyan kérdéseket, amely a kormányzat működése szempontjából fontos, illetőleg amely nem kérdőjelezi a kormányzat esetleges helytelen döntéseit, nem meri ma sem megkockáztatni.

Tehát én azt szeretném mondani, tisztelt képviselő és tisztelt előterjesztő, hogy nem nagyon kéne példálózni ezzel az 1886-os időszakokkal, mert ahogy látjuk, az se volt jobb ebből a szempontból. Tehát nem valami gyönyörűségesen szépen, óriási konszenzussal létrehozott, tökéletesen működő intézmény múltbéli létrehozataláról beszélünk, hanem pontosan ugyanolyan kényszerhelyzetek által diktált döntések övezték annak útját; az más kérdés, azt nem szabad elfelejteni, hogy a működése közben volt egy első meg volt egy második világháború. Tehát az, hogy ez az intézmény valójában milyen hatékonyan működött, arra az égarda világon semmi olyan adat nincs, ami miatt 2018-ban el kell kezdeni azt a rendszert ideadaptálni.

Az 1. § (2) bekezdése arról szól, hogy a törvényszékek elnökei együttműködnek a közigazgatási felsőbbbíróság elnökével a törvény céljainak megvalósítása érdekében. Együttműködik. Miért? Miért kell egy ilyet beleírni egy ilyen jogszabályba? Egyrészt a közigazgatási rendszerben és a bírósági rendszerben a meghatározott jogkörök alapján természetes módon

működnek együtt azok a tisztségviselők, akiknek egymással feladatuk van - de miért is kell ezt kifejezetten leírni, hogy együttműködik? Egy törvényszéki elnök hogyan működne együtt a közigazgatási felsőbbbíróság elnökével, hiszen egy szervezethez tartoznak, az egyik a másiknak személyzeti kérdésben alá-fölé rendeltje, a bíróság feladatrendszerében, az ügyosztásban egymásnak alá-fölé rendeltje! Ez az „együttműködik” szó például annyira lerontja már a törvény elején azt a fajta függetlenséget és a független, igazságos törvényeknek megfelelő bíraskodást, hogy az valami elképesztő!

Az első fejezet második szakaszáról már beszéltem, bocsánat, ez Esztergom; és jön a törvényszékek, a régió törvényszékeinek elhelyezkedése. Én magam meg tettem azt, hogy megnéztem a régiók kijelölt helyét, megnéztem azt, hogy ez milyen területet érintene, és megnéztem azt, hogy mind a Volánbusz, mind a MÁV ezeken a területeken milyen közlekedési lehetőségeket biztosít, az időpontok miként vannak. Azt képzeljék el, hogy egyetlenegy esetben van esély arra, hogy egy napon belül az érintett megjárja a bíróságot és haza is jusson, ez pedig az, ha a bírósági tárgyalás délben kezdődik; ha előbb vagy ha később, akkor vagy már nem tud aznap eljönni, vagy aznap már nem tud hazamenni. Tehát számomra például ez is furcsa, hogy egy ilyen óriási változást létre akarnak hozni, és nem volt emberfia, aki például azt modellezze, hogy egy polgár, ha tényleg meg szeretne a törvény előtt jelenni, és miért ne akarna megjelenni, nehogy már a közvetlenség elvét egy pillanatig is vagy egy százaléknit is rontsuk, még ha van jogi képviselő meg elektronikus eljárás meg írásbeli előkészítés meg mindenféle, de a polgár legalább hadd érezze, hogy odamehet egy bíróságra, és láthatja szemtől szemben azt az embert, aki az ő ügyét el fogja bírálni - lehetetlen, hogy eljusson.

A 8. § (5) bekezdésében arról van szó, hogy nem lehet közigazgatási bírói tanács tagjává választani, aki ellen fegyelmi eljárás van folyamatban.

(12.10)

Ezt már a többi jogszabálynál is kifogásoltuk, hogy ez rendkívüli módon ad lehetőséget arra, hogy ne lehessen egy vezetőnek visszaélni azzal, hogy ne választhassanak meg olyan tisztségviselőket a bírói körből, aki esetleg nem a vezetővel ért egyet. Handó Tünde tulajdonképpen ennek a fő attrakciót megvalósító személye Magyarországon, mert sorban fegyelmi eljárások indultak olyan bírák ellen, akik valamely tisztségre pályáztak, vagy mondjuk, a bírói tanácsba szerettek volna bejutni, és nem szoktak egyetérteni a vezetőikkel, mert mondjuk, meg szeretnék követelni a törvényes működést. Ezt a bírósági rendszert is azzal indítani, hogy gyakorlatilag meg lehet akadályozni, hogy olyan bírák is bekerülhessenek ezekbe az ellenőrző szervezetekbe, aki ellen mondvacsínált fegyelmit indítanak, majd meg fog szűnni, mert nem csinált

semmi olyasmit, ami fegyelmi büntetésre okot adna, de már ki tudott maradni egy választásból.

Hát, aztán itt van a 16. § (4) bekezdés és a 17. § (2) bekezdés. Ez valami elmebaj! Idehozták a precedensjogot a jogegységi döntések intézményével összekeverve. Tehát ha el akar térni az ítélkező tanács a közigazgatási felsőbb bíróság másik ítélkező tanácsának határozatától, akkor jogegységi eljárást kezdeményez. Hát a jogegységének épp az a lényege, hogy már hoztak ellentétes tartalmú döntéseket ugyanolyan életviszonyra, ugyanolyan jogszabályok alkalmazása mellett, és azért, hogy feloldják ezeket az ellentmondásokat, egységes legyen és kiszámítható a bírósági gyakorlat, majd akkor meghozzák a jogegységi döntéseket! De itt arról van szó, hogy még csak ott sem állunk, hogy most abban az adott ügyben döntést hozunk. Mi történik? Precedensjogot teremtünk egy egyébként kontinentális jogrendszerben, ahol ugyan természetesen vannak a bírói fórumoknak kötelező normái, amit megtehetnek, előírhatnak és kell alkalmazni, de ez egy teljesen más elv és joggyakorlati rendszer lesz.

Most ugye, az itt a probléma, mint mondtam az elején, hogy attól félek, hogy ha a puding próbája az arra rendelt szervezetek ellenőrzése után sikeres lesz, akkor az általános bírósági rendszerbe be fogják vezetni ezeket a szabályokat. Mi ennek a lényege? Az a lényege, hogy egyszer majd valamelyik ügyben születik egy döntés, és onnantól kezdve bármilyen tényállás övezi, vagy bármilyen különös, más körülmény övezi azt az ügyet, eleve elrendelt legyen, hogy hogyan fognak ítélkezni. Egy dolgot fog eredményezni: a polgárok nem fognak merni a bírósághoz fordulni, mert egyrészt sokba kerül, másrészt, ha elvesztik a pert, akkor még inkább, és tulajdonképpen kilátástalannak tekinthetnek a jogaik érvényesítését.

Az nem elfogadható, hogy az OKBT személyi tanácsának elnöke a felsőbb bíróság elnöke. Ezt kifejtettük ebben az IM elé terjesztett joganyagban, és nem véletlen az, hogy ma az OBH és az OBT elnöke külön más-más személy. Látjuk a gyakorlatban, hogy ha ezt a két intézményt ugyanaz a személy gyakorolná, vezetné, mondjuk, ha Darák Péter tenné, nem lennének annyira bizalmatlanok, de például el tudom képzelni, hogy Handó Tünde lenne ennek a két grémiumnak az elnöke, hát, már sokkal rosszabb helyzet lenne, mint ami ma van. Az ellenőrzés és a kiválasztás rendszerének függetlenségét éppen az garantálná, ha nem az választ személyeket, aki azokat igazgatni fogja, hanem éppen az lenne a lényeg, hogy olyan tanács bírálhassa el a személyi jelentkezéseket, aki semmilyen módon nem tud elfogult lenni a döntésben. Ráadásul a 28. §-ban elő van írva, hogy miként áll össze a személyi tanács.

Erről már az egyik előttem szóló ellenzéki képviselőtársam mesélt, hogy az OKBT-nek 4 tagja van, és a másik 4 tag az igazságszolgáltatásban országos szinten működő szervezetek által delegált személy. Ez nem teszi kiegyensúlyozottá ezt a grémiumot, és gyakorlatilag azt a helyzetet lehet teremteni, hogy amit

egy ember kitalál, azok a döntések fognak születni. Köszönöm szépen a türelmüket. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat, és megkérdezem, hogy kíván-e valaki még felszólalni a vitában. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Az együttes általános vitát lezárom.

Megkérdezem Völner Pál államtitkár urat mint előterjesztőt, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Kíván. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Először is köszönöm a vitában való részvételt. Több megjegyzés, több kifogás vagy éppen vitaelem elhangzott több képviselő szájából, ezért megpróbálok összevontan, amennyire lehet, válaszolni az elhangzottakra.

Először is köszönöm Vejkey Imre és Kovács Zoltán képviselő uraknak azokat a felvetéseket, amelyek a korábbi időszakra utaltak, akár Pulszky Ágost felszólalására, ahol már ezt az 1800-as évek végén komoly és kiemelendő témának tekintette, vagy akár az 1949-es megszüntetésének a körülményeire, ahol éppen az volt a fő kifogás a közigazgatási bíróságokkal szemben, hogy olyan polgári, jogállami csökevénynek tekintették, amelynek abban a rendszerben nem volt lehetősége, hogy érvényesüljön.

Utálnék arra, Staudt képviselőtársam idézett a magyar állam- és jogtörténeti könyvből, amelyben kifogásolták az akkori közigazgatási bíróságok működését, hogy korlátozottan érvényesülhettek csak a jogok. Azért arra felhívnam a figyelmet, hogy ez a bizonyos tankönyv 1972-ben íródott, és például Kovács Kálmán volt az egyik társszerzője, aki a Rákosi-korszak idején volt az igazságügyi minisztériumnak a miniszterhelyettese, egyetemi tanár természetesen a későbbiekben és így társszerző, a magyar jogtörténeti tanszék veteránja. Tehát az ezekre való hivatkozások így most, 30 évvel a rendszerváltás után egy kicsit kétes jogállami háttérrel adnak ezeknek a felszólalásoknak.

Ami a miniszter urat illető kritikákat illeti, amit képviselő asszony említett, miniszter úr nemcsak jó ügyvéd volt korábban, hanem egyetemi tanár mind a mai napig, és tulajdonképpen ott a közigazgatási jog területével foglalkozott, és ebből írt különböző tanulmányokat. Tehát hogy ez neki valami új indíttatása lenne, a közigazgatási bíróságok létrehozatalára vagy akár a felsőbb bíróságnak a létesítésére, ez dokumentálhatóan nem igaz. Több évtizedre visszamenőleg ezzel a témával foglalkozott.

Különböző felvetések voltak, mindegyikre nem térek ki, mert akár Szabó Timeának a különböző büntetőügyek előhozatala a közigazgatási bíróságokról szóló törvény tárgyalásánál szerintem nem teljesen aktuális, tehát ezekre nem reagálnék.

Ami a Jobbik észrevételeit illeti, illetve többeknek a hétpárti egyeztetővel kapcsolatban, a hétpárti egyeztetőn például a titkárok és fogalmazók vonatkozásában is volt egy felvetés, itt a fogalmazók tekintetében már beépítésre is került az egyik eleme annak a felvetésnek, hogy hogyan tudnak átkerülni az új bírósági rendszerbe. Azért hangsúlyoznám csak, hogy elolvassuk az anyagokat, meghallgatjuk a felvetéseket, természetesen a módosító indítványokra is szakmai válaszokat fogunk majd adni. Ma írtam is egy levelet, amiben jeleztem, hogy ha jogszabálytervezet-módosítás formájában érkezik be, akkor tudunk érdemi válaszokat adni azokra a felvetésekre, amelyeket természetesen végigolvastunk, meg itt is jó néhány elhangzott belőle.

Ami azokat a felvetéseket érinti, hogy ne lenne a jogállami kritériumoknak megfelelő, pontosítanék, miniszter úr azt mondta, hogy a törvény hatálybalépése előtt be tud érkezni a Velencei Bizottságnak az állásfoglalása, hiszen ez 2020. január 1-jével valósul majd meg. De önmagában a parlament helyett nem a Velencei Bizottság írja a törvényeket, tehát a parlamentet nyilvánvalóan a kormányzat nem akarja akadályozni abban, hogy a szokott menetrend szerint haladjunk a jogalkotással.

Hogy Nyugaton minden ilyen ideálisan zajlik, hát éppen most van az, hogy Ausztriában a köztársasági elnök nem nevezte ki a legfelsőbb bíróság elnökét. Tehát azért mondom, hogy máshol is vannak problémák, nem csak itt nálunk. Működési zavarok azért előfordulnak, de éppenséggel ez a jogállam egyik erőssége, hogy vannak konfliktusok, és utána vannak megoldások, nem pedig egy ilyen sima sodorvonalban haladnak a dolgok. Lehet, hogy ezt a részét, akik a korábbi rendszerben nőttek fel, vagy éppen azokat a mintákat tekintik, amikor nem voltak viták, jobbnak tekintik, szerintem az a jó, ha viták vannak, ezeket kiérleljük, és annak mentén születnek meg a megoldások.

Amit nagyon fontosnak tartanék kiemelni megint csak a közigazgatási bíróság kapcsán, nem volt eddig generálklauzula, tehát hogy valamennyi közigazgatási ügyben megnyílik a bírói útnak a lehetősége, ez is megkívánta a közigazgatási bírósági szervezet átalakítását. Ez a kétfokú bírósági fórum sokkal magasabb garanciákat kínál azoknak, akik jogvitába bonyolódnak az állammal.

(12.20)

Itt azért kihangsúlyoznám, hogy az állammal, hiszen ezek az ügyek arról szólnak, amikor az állampolgár nem egy egyenrangú másik féllel vitatkozik, hanem egy erősebb hatalommal, az állammal. Tehát megint csak azt mondom, hogy itt speciális szabályokra, speciális eljárásra van szükség. Megvan a közigazgatási eljárásról szóló törvényünk is, amit már korábban elfogadtunk, ilyen értelemben egyfajta olyan attitűdre van szükség, ahol az objektív és a szubjektív

szempontok számbavétele kiemelten fontos, hogy megvalósuljon.

A kinevezési gyakorlattal kapcsolatban is elhangzottak kritikák. Arra azért felhívom mindenkinek a figyelmét, hogy a bírósági szervezet ajánlja azokat a jelölteket, akiket a miniszter felterjeszhet a köztársasági elnöknek. Hivatkoztak itt az OBH elnöke által gyakorolt eredménytelenségi kihirdetésre, illetve ez alsóbb szinten is ugyanígy működik a bírói szervezetben. Talán kevesen emlékeznek rá, de amikor az Igazságügyi bizottságban az OBH elnökét meghallgattuk, volt ott egy statisztika, amely kimutatta, hogy az alatta lévő szinteken, ahol ugyanilyen arányban nyilvánítanak eredménytelenné pályázatokat, ez ugyanígy előfordul. Érdekes, hogy ezeket a fórumokat vagy alacsonyabb szinteket nem éri ezzel kapcsolatban kritika. De visszakanyarodnék oda, hogy miniszter úrnak csak abban az esetben van ilyen jogköre, amennyiben a bírói szervezet felterjesztésében szerepel az, hogy eredménytelenné kell nyilvánítani a pályázatot, és nem önállóan dönt ebben a kérdéskörben.

Varga László képviselő úr azt mondta, hogy nem volt párbeszéd ebben a kérdésben. Én emlékszem, hogy amikor két vagy három évvel ezelőtt először felmerült, éppen az MSZP részéről merült fel a közigazgatási bíróságokkal kapcsolatban, ahol kijelentették, hogy ezek Fidesz-bíróságok, és ők egy szót sem hajlandók tárgyalni erről a dolgról. Ehhez egyébként tartották is magukat, mert a hétpárti egyeztetőre sem jöttek el. Ilyen alapon párbeszéd hiányával vádolni a kormányzatot, hogy küld egy meghívót, amit nem fogadnak el, kicsit erős.

Lehetnék demagóg, ahogy néhányan próbálták ennek a határait feszegetni, hogy itt Fidesz-bíróságokról beszélünk. Magyarországon nem lehet párttag senki a bíróság tagjai közül, ellentétben például Németországgal, ahol jogállami keretek között elfogadható, hogy valakinek párttagkönyve legyen. Ilyen értelemben szerintem mi előrébb tartunk ezen a területen.

Elhangzott az, hogy a pályázatok értékelésénél 20 százaléknyi a szubjektív szempontok aránya. Én emlékszem, hogy amikor tavaly az igazságügyi miniszteri rendeletet módosítottuk, amelyben 10 százalékra csökkentettük a szubjektív pontok arányát, akkor ezt a jogállamiság megsértésének tekintették valamennyi ellenzéki párt részéről, és attól tartottak, hogy akkor most oda a bírói függetlenség a bírák beléptetésénél, kiválasztásánál. A mostani ellentétes érvelés egy kicsit arról győz meg engem, hogy inkább az a probléma, hogy ha a kormányzat részéről felmerül valami, akkor az ab ovo nem elfogadható, és nem képezi vita tárgyát. Vagy ahogy Szabó Timea fogalmazta meg, ő politikai vitát folytat és nem szakmai vitát ezekben a kérdésekben. Én ezt nagyon sajnálom, mert van annyira veretes ez a joganyag, van annyira hagyománya, európai uniós mintája ennek a történetnek, hogy érdemi vitát is le tudna mindenki folytatni, persze ha veszi a fáradságot és figyelmesen elolvassa a jogszabálytervezetet, s nem

konkrét ellentétes állításokat sorol fel, mint ami szerepel ebben a törvénytervezetben.

A jogegységi döntéseket precedensjoggá kinevezni egy kicsit erős megfogalmazás szerintem, mivel gyakorlatilag csak eltérő bírói gyakorlat esetén, illetve akkor, amikor felmerül, hogy más jellegű döntés születne, mint korábban született, akkor pedig megelőzünk egyfajta koherenciazavart az ítélkezési gyakorlaton belül. Ez szerintem időben mindenképpen egy jobbfejta megoldása azoknak a problémáknak, amikor nem azonos döntésre jutnának akár a legmagasabb szinten a bírói tanácsok.

Szél Bernadett szintén az eredménytelenné nyilvánítást említette.

Hangzott el a közadatkérelméssel kapcsolatban is megállapítás. Ezek nem a közigazgatási bíróságok elé tartoznak, ezért erre most szintén nem térnék ki.

Ami a kinevezéseket meg az elfogadást illeti: szintén elhangzott, hogy minél hamarabb ki akarjuk nevezni ezeket a bírákat. 2020. január 1. a hatálybalépés dátuma, tehát lesz egy egyéves felkészülési időszak. Varga-Damm Andrea képviselőtársam is helyesen említett néhány számadatot, amit idézett, bár volt olyan is, amit ő maga gyártott, ezt kijavítanám. Az OBH adatai szerint 197-en dolgoznak most a közigazgatási ügyeknél, ezeknek az átvétele a törvény erejénél fogva, amennyiben úgy nyilatkoznak, ez megtörténik. Én nem tudom, hogy milyen nyilatkozatra hivatkoztak azok, akik ezt emlegették, mert miután nincs még törvény, ezért szerintem senki nem nyilatkozathatta meg még azokat a bírákat, akik ott dolgoznak, hogy át kívánnak-e majd lépni abba a bírósági szervezetbe, ami még nem jött létre. Ezekre megint csak nehéz érdemben választ adni.

Esztergommal kapcsolatban is elhangzottak kifogások. Ismerem a térség közlekedési viszonyait. Egyrészt a vasútvonalat most újították fel, s most tervezik annak a gyorsforgalmi útnak a megépítését, amelyik várhatóan három éven belül megvalósul, ahol az M1-es autópályáról közvetlenül összeköttetés lesz. Közlekedési nehézségekre hivatkoztak, de legalább olyan jó lesz a közlekedés ebben a térségben, mint az ország bármely részében. Tehát ezeket a szempontokat is figyelembe vettük.

Az Alkotmánybírósággal kapcsolatban volt még olyan kifogás, hogy az Alkotmánybíróság székhelye Esztergom volt, de nem költözött oda az Alkotmánybíróság. Sosem volt olyan épület Esztergomban, nem volt olyan infrastruktúra, amely be tudta volna fogadni ezt az intézményt, ezt még hozzátenném. Itt viszont megfordítottuk a sorrendet, és mire hatályba lép a törvény, addigra a infrastruktúra-feltételek is rendelkezésre fognak állni. Köszönöm szépen a lehetőséget, elnök úr. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig, azaz holnap 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Most soron következnek a **Magyarország és a Vietnami Szocialista Köztársaság között a polgári ügyekben nyújtandó kölcsönös jogsegélyről szóló megállapodás kihirdetéséről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/3357. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Elsőként megadom a szót Bóka János államtitkár úrnak, az Igazságügyi Minisztérium államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének, aki az emelvényről fogja elmondani az exozéját. Megvárjuk, míg államtitkár úr megérkezik az emelvényre. Parancsoljon, államtitkár úr, ön a szó.

DR. BÓKA JÁNOS igazságügyi minisztériumi államtitkár, a napirendi pont előadója: Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A jog sajnos nem tudja megszelídíteni az embereket. A legjobb szabályozás mellett is lesznek konfliktusok és lesznek jogviták. De a jog képes lehet arra, hogy megszelídítse a jövőt, kiszámíthatóvá teheti, hogy jogvita esetén melyik fórum milyen szabályok alapján járjon el, és határozatának hogyan lehet majd érvényt szerezni.

Különösen nagy jelentősége van ennek akkor, ha a jogviszonyok vagy jogviták határokon is átnyúlnak. Napjainkban a bővülő nemzetközi gazdasági kapcsolatok, illetve a növekvő mobilitás következtében az ilyen polgári jogi viszonyok száma folyamatosan nő. Az ezekkel a jogviszonyokkal kapcsolatos szabályozás csak akkor lehet igazán hatékony, ha nemzetközi megállapodásokon alapul. A magyar bíróság akkor tud egy külföldi félnek iratokat kézbesíteni, vagy akkor tud egy külföldön tartózkodó tanút meghallgatni, ha az érintett külföldi állam ehhez jogsegélyt nyújt. Ugyanígy akkor biztosított egy magyar határozatnak a Magyarországon kívül történő érvényesítése, ha az állam, ahol ezt a határozatot bemutatják, nemzetközi megállapodásban vállalja a magyar határozat elismerését és végrehajtását.

Jelenleg Magyarországnak összesen 28 olyan egyezménye van hatályban a jogutódlások miatt 43 állammal, amely vagy önállóan, vagy a bűnügyi területtel együtt szabályozza a polgári ügyekben történő igazságügyi együttműködést. A legrégebbi szerződésünk a magyar nemzetközi magánjog egyik legismertebb jogtudósa, Szászi István által kidolgozott, 1935-ben aláírt magyar-brit jogsegélyszerződés, míg a legújabb a 2001-ben aláírt magyar-ukrán jogsegélyszerződés. Az érintett egyezmények döntő többsége évtizedekkel ezelőtt a maitól jelentősen eltérő környezetben keletkezett, így azok számos rendelkezése mára elavulttá vált. A jogsegélyegyezmények alkalmazása során felgyülemlett tapasztalatok azt is mutatják, hogy egyes kérdéseket az egyezmények nem kielégítően szabályoznak, bizonyos eseteket pedig egyáltalán nem rendeznek, nem kis részben azért, mert megkötésük időpontjában azok aligha voltak előre láthatók.

A hatályos jogsegélyszerződések többsége a polgári igazságügyi együttműködés, a nemzetközi polgári eljárásjog és a nemzetközi magánjog szabályozásában a megkötésük óta nemzetközi szinten bekövetkezett, időnként kifejezetten jelentős fejlődés eredményeit sem követi.

(12.30)

Ugyancsak lényeges körülmény, hogy a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvénnyel a vonatkozó magyar belső jogi szabályozás is jelentősen megújult. Ennek hatására viszont a modernizált magyar belső jog és az elavult rendelkezéseket tartalmazó jogsegélyszerződések közötti kontraszt is különösen erőteljessé vált.

A felsorolt indokok önmagukban is elegendőek lennének a kétoldalú jogsegélyszerződéseink felülvizsgálatához, ezekhez viszont hozzáadódnak uniós kötelezettségeink is. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés, illetve a csatlakozási okmány a tagállamok kötelezettségévé teszi a csatlakozásuk előtt kötött nemzetközi egyezményekben vállalt kötelezettségeik és az uniós joganyag közötti ellentmondások kiküszöbölését.

Márpedig a polgári igazságügyi együttműködés jogalapját megteremtő amszterdami szerződés hatálybalépése óta e területen rendkívül intenzív uniós jogalkotási munka folyt. A nagyszámú hatályos jogforrásban foglalt rendelkezések és a jogsegélyegyezmények rendelkezései között pedig természetesen vannak olyan ellentmondások, amelyeket fel kell oldani. Ez nemcsak kötelezettségünk, hanem jól felfogott érdekünk is, hiszen az uniós jogszabályok sok tekintetben a legmodernebb szabályozást jelentik a polgári igazságügyi együttműködés területén.

Az a körülmény ugyanakkor, hogy az Unió hatásköre e területre is kiterjed, erősen korlátozza a tagállamok szerződéskötési szabadságát. A magyar kormányt és az Igazságügyi Minisztériumot azonban az uniós jogi nehézségek nem tántorították el. Az Európai Bizottsággal folytatott hosszas és részletekbe menő egyeztetések során a tagállamok között elsőként feltártuk a rendelkezésünkre álló mozgásteret, és ezt az új megállapodás megszövegezése során maximálisan ki is használtuk. Ezt a hozzáállást én példaértékűnek tekintem. Egy megközelítés vagy joggyakorlat nem attól jogszerű, hogy bevett, megszokott mintákat követ. A jogszerűség és az innováció, a jogszerűség és a kreativitás, a jogszerűség és a bátorság nem egymást kizáró fogalmak. E megközelítés sikerét a megállapodás igazolja, és e megközelítést tekintem én is szakmai hitvallásomnak.

Tisztelt Ház! Magyarország és a Vietnami Szocialista Köztársaság között a polgári ügyekben történő együttműködést jelenleg a Magyar Népköztársaság és a Vietnami Szocialista Köztársaság között a polgári, a családjogi és a bűnügyi jogsegély tárgyában Hanoi-

ban, 1985. január 18. napján aláírt szerződés szabályozza, és ezt Magyarországon az 1986. évi 8. törvényerejű rendelet hirdette ki.

A hatályos jogsegélyszerződés átfogó jellegű, a polgári igazságügyi együttműködés legtöbb részterületét szabályozza. Megkülönböztetésmentesen biztosítja egymás állampolgárainak az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést, megteremti a polgári ügyben eljáró bíróságok, hatóságok közötti együttműködés jogi alapját, iratok kézbesítésének vagy bizonyítás felvételének a másik szerződő állam területén történő fogantatásához. Ezen túlmenően a szerződés joghatósági és kollíziós szabályokat is megállapít, személyi állapot, családjogi és hagyatéki ügyekre vonatkozóan, így e területen az EU-joggal és a magyar joggal szemben rendelkezik arról, hogy melyik szerződő állam bíróságai, hatóságai járhatnak el, és ennek során melyik állam jogát alkalmazzák. A hatályos jogsegélyszerződés továbbá biztosítja a polgári ügyben született határozatok kölcsönös elismerését és végrehajtását is.

A jogsegélyszerződés alkalmazásának tapasztalatai azt mutatták, hogy az működőképes, és megfelelő alapját adja a kétoldalú együttműködésnek, de javításra és modernizálásra szorul. Így különösen a joghatósági és az alkalmazandó jogi rendelkezések mutatnak jelentős eltérést a korszerű magyar és uniós szabályozáshoz képest. A határozatok elismerése és végrehajtása terén a hatályos jogsegélyszerződés a másik részes államban hozott határozatok elismerésének és végrehajtásának feltételrendszerét a magyar belső jognál és az uniós jognál is kedvezőbben állapítja meg. Vagyis olyan garanciális okok, amelyek a belső jog vagy az uniós jog szerint a másik államban hozott határozat elismerésének vagy végrehajtásának megtagadását eredményezik, például a magyar közrend serele, a kétoldalú szerződés alapján nem hozhatók fel a külföldi határozattal szemben.

Magyar szempontból tehát jól azonosítható érdekek indokolták a hatályos jogsegélyszerződésnek egy új megállapodással történő felváltását. Tekintettel arra, hogy a vietnami fél ugyancsak jelezte határozott szándékát egy korszerűsített kétoldalú megállapodás létrehozására, megteremtődött az alapja a tárgyalások megkezdésének. Mindez jól illeszkedett a két állam közötti kapcsolatok fejlődésének, bővülésének folyamatába, amit az igazságügyi területen 2017-ben létrejött három büntetőjogi egyezmény, nevezetesen, az elítélt személyek átszállításáról szóló, a kölcsönös bűnügyi jogsegélyről szóló és a kiadatási egyezmény képviselt.

A szakértői tárgyalásokra 2018 első felében került sor, az azok eredményeként létrejött szöveg pedig 2018. szeptember 10-én került aláírásra Budapesten, a legmagasabb szintű delegációs látogatás keretében.

A megállapodás öt fő szerkezeti részből áll. Az általános rendelkezések című rész a megállapodás alkalmazásával összefüggő, általános hatályú szabályokat állapít meg, mint például a megállapodás hatá-

lyára vonatkozó, a kapcsolattartásra vagy a nyelvhasználatra vonatkozó rendelkezések. Az eljárási jogsegély című rész tartalmazza a kézbesítési és a bizonyításvételi jogsegély és a jogsegély egyéb formáinak, így a jogról való kölcsönös tájékoztatásnak és az anyakönyvi okiratok megküldésének szabályait. Az eljárási jogsegély című rész a perköltség-biztosítókra, illetve a jogi segítségnyújtásra és a költségkezdvényekre irányadó rendelkezéseket állapít meg. A határozatok elismerése és végrehajtása című rész a polgári ügyben hozott határozatok, illetve a választottbírói határozatok elismerését és végrehajtását szabályozza, ezt pedig az átmeneti és zárórendelkezések című rész követi.

Tisztelt Ház! A törvényjavaslattal kihirdetni kívánt megállapodás a hatályos kétoldalú jogsegélyszerződéshez képest korszerűbb, a gyakorlatban jobban alkalmazható szabályozást tartalmaz. A hatályos jogsegélyszerződéssel szemben nem állapít meg joghatósági és alkalmazandó jogra vonatkozó szabályokat, aminek következtében egyrészt a magyar jogalkalmazók a vietnami vonatkozású ügyekben is a magyar, illetve ahol van ilyen, az uniós jogot alkalmazhatják, másrészt így az e területeket szabályozó uniós jogba ütközés lehetősége is kizárt.

Újítása a megállapodásnak, hogy a perfüggőségre vonatkozóan kifejezett szabályt állapít meg, a két államban azonos ügyben eljárásokban adódó problémák elkerülése érdekében. A megállapodás a hatályos jogsegélyszerződéshez hasonlóan továbbra is megkülönböztetésmentesen biztosítja egymás állampolgárainak az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférést, a perköltség-biztosíték letétele alóli mentességet és a költségkezdvényekre való jogosultságot.

Az eljárási jogsegély nyújtása tekintetében a hatályos jogsegélyszerződés alkalmazási tapasztalataira építve a megállapodás javítja az együttműködés kereteit, így például határidőket vezet be a megkeresések teljesítésére, illetve szigorú feltételek között, de lehetővé teszi az eljárási iratok postai úton történő kézbesítését a másik államban. A másik részes államban hozott határozatok elismerése és végrehajtása terén a magyar belső jog szerinti feltételrendszert nagyrészt átvevő szabályozás fog a jövőben érvényesülni a megállapodás alapján.

Ennek megfelelően a másik államban hozott határozat elismerésének, végrehajtásának új megtagadási okaként kerül rögzítésre az elismerés, végrehajtás helye szerinti állam közrendjébe ütközés, továbbá az elismerés, végrehajtás helye szerinti államban korábban beállt perfüggőség. Ugyancsak novum az a megtagadási ok, amely egy harmadik államban korábban hozott, de az elismerés helye szerinti szerződő államban elismert, azonos ügyben hozott határozat meglétét is figyelembe veszi. Módosítja a megállapodás az eljárási bíróság joghatóságának vizsgálatát is, így a joghatóság hiányát a jövőben minden esetben figyelembe kell majd venni megtagadási okként. Gyakor-

lati probléma, hogy a más állampolgársággal is rendelkező magyar állampolgárok tekintetében külföldön hozott döntések egyes esetekben nem ismerhetők el, mivel a magyar jog alkalmazása szempontjából az ilyen magyar állampolgárt kizárólag magyarnak kell tekinteni. Ennek súlyos következménye, hogy többes állampolgársággal rendelkező honfitársaink különböző államokban eltérő családjogi jogállással, személyi állapottal, névvel rendelkezhetnek. E méltánytalan helyzet orvoslására a másik állampolgárság figyelembevételével jelen megállapodás már lehetőséget nyújt.

A megállapodás hatályon kívül helyezi a hatályos jogsegélyszerződést, de a jogbiztonság érdekében egyben biztosítja az utóbbi időbeli hatálya alá tartozó határozatok elismerését és végrehajtását a továbbiakban is, immár az új megállapodás alapján.

(12.40)

A törvényjavaslat gondoskodik a megállapodás végrehajtásában elsődleges szerepet kapó magyar központi hatóság kijelöléséről. E feladatokat az igazságügyért felelős miniszterre telepíti, hasonlóan a hatályos jogsegélyszerződéshez.

Tisztelt Ház! A törvényjavaslatban szereplő megállapodás a hatályos magyar-vietnami jogsegélyszerződéshez képest korszerűbb, a magyar belső jogi szabályozáshoz közelebb álló keretet hoz létre a Magyarország és a Vietnami Szocialista Köztársaság között a polgári ügyekben történő igazságügyi együttműködés számára. Ezáltal hozzájárul a két állam viszonylatában felmerülő polgári jogviták eddigieknél gyorsabb rendezéséhez, a kétoldalú jogsegélyforgalom hatékonyabb intézéséhez.

Mindezek fényében kérem, hogy a törvényjavaslatot támogatni szíveskedjenek. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Kérem, fáradjon le a helyére! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Riz Gábor képviselő úr. Öné a szó. Parancsoljon!

RIZ GÁBOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Jelenleg Magyarországnak összesen 28 olyan egyezménye van hatályban - jogutódlások miatt 43 állammal -, amely vagy önállóan, vagy a bűnügyi területtel együtt szabályozza a polgári ügyekben történő igazságügyi együttműködést. Ezek jelentősége fokozatosan növekszik, hiszen a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bővülése, illetve az emberek növekvő mobilitása következtében az olyan jogviták száma is nő, amelyekben valamilyen határon átnyúló elem van. Ilyen esetekben a jogviták rendezését segíti, ha az érintett állammal fennálló egyezmény lehetővé teszi a bíróságok, hatóságok közötti együttműködést

egyres eljárás cselekmények elvégzésében, az ilyen eljárásokban hozott határozat érvényre juttatásának lehetőségét pedig növeli, ha a nemzetközi egyezmény biztosítja a határozatok elismerését és azok végrehajtását.

Az ilyen céllal létrehozott kétoldalú jogsegélyszerveződések sorába illeszkedik a magyar-vietnami polgári jogsegélyforgalmat szabályozó szerződés, amely a Magyar Népköztársaság és a Vietnami Szocialista Köztársaság között a polgári, a családjogi és a bűnügyi jogsegélyek tárgyában Hanoiban, 1985. év január hó 18. napján aláírt szerződés, amely a polgári igazságügyi együttműködés számos részterületét szabályozza. Ezt a szerződést több mint 30 évvel ezelőtt írták alá, azóta pedig számos változás következett be a politikai, gazdasági, társadalmi és jogi környezetben.

Nemcsak ez a szempont teszi indokolttá a jelenleg is hatályos szerződés újragondolását, hanem az uniós kötelezettségeink is. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 351. cikke, illetve a csatlakozási okmány 6. cikkének (10) bekezdése a tagállamokat arra kötelezi, hogy a csatlakozásuk előtt kötött nemzetközi egyezményben vállalt kötelezettségeik és az uniós jog között ne legyen összeegyeztethetlenség.

A megállapodás öt fő területre terjed ki, és részletesen szabályozza azokat. Az „Általános rendelkezések” című rész általános hatályú szabályokat állapít meg, mint például a szerződés hatályára vonatkozó, a nyelvhasználatra vagy a kapcsolattartásra vonatkozó rendelkezések. A kézbesítési és a jogsegély egyéb formáira vonatkozó szabályokat „Az eljárásjogi jogsegély” című rész tartalmazza. A perköltség biztosítása, illetve a költségkezdvényekre irányadó rendelkezéseket az „Eljárásjogi rendelkezések” című fejezetben találhatjuk meg. A IV. fejezet tartalmazza a polgári ügyekben hozott határozatok, illetve a választottbírói határozatok elismerését és végrehajtását, végül pedig az átmeneti és zárórendelkezésekkel fejeződik be a megállapodás. Példának hadd mondjak néhány tartalmi elemet.

A hatályos szerződéssel szemben nem állapít meg joghatósági és alkalmazandó jogra vonatkozó szabályokat, aminek következtében egyrészt a magyar jogalkalmazók a vietnami vonatkozású ügyekben is a magyar, illetve, ahol van, az uniós jogot alkalmazhatják, másrészt az e területeket szabályzó uniós jogba ütközés lehetősége is kizárásra került. A szerződés tartalmát tekintve megállapítható, hogy a megállapodás a hatályos kétoldalú jogsegélyszerveződéshöz képest korszerűbb és magyar szempontból kedvezőbb szabályozást tartalmaz.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ennek ismeretében kérem, támogassák a javaslatot. Köszönöm. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Varga-Damm Andrea képviselő asszony. Parancsoljon! Oné a szó.

DR. VARGA-DAMM ANDREA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A T/3357., Magyarország és a Vietnami Szocialista Köztársaság között a polgári ügyekben nyújtandó kölcsönös jogsegélyről szóló megállapodás kihirdetése áll előttünk. Nem szeretném jogi szempontból megismételni az előterjesztő által elmondottakat, illetőleg a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának szavait, amelyek a jogi okfejtését mutatták be ennek a megállapodásnak. Természetesen a Jobbik Magyarorszáért Mozgalom frakciója üdvözi az ilyen jellegű megállapodásokat, különösen azért, mert a világ meglehetősen globálissá vált, a jogviszonyok, családi viszonyok, vállalati viszonyok, kereskedelmi viszonyok és mindenféle olyan életviszonyok, amelyeknek nemzetközi aspektusa van, rákényszerítenek bennünket arra, hogy minél több országgal legyen ilyenfajta megállapodásunk, hiszen látjuk, hogy ahol ez nem történik meg vagy ahol ilyen nincs, ott meglehetősen nehezen tudják a polgárok jogait érvényesíteni.

Az EU-alapszerződésben meg vannak határozva azok a polgári jogi nemzetközi kölcsönös együttműködésre irányuló viszonyok, amelyeket az EU-tagországoknak követniük kell. E vonatkozásban bizonyos országokkal korábban már megkötött, hasonló tartalmú megállapodásainkat az EU joganyaga gyakorlatilag felülírta, aktualizálta, és ily módon velük ilyenfajta megállapodásokat nem kell kötnünk.

Csak a visszaemlékezés érdekében: Ausztriával 1965. április 9-én, Belgiummal 1954. március 1-jén - annak kiegészítő jegyzőkönyve 1983. május 11-én kelt -, Szlovéniával és Horvátországgal, az egykori Jugoszláviával megkötött egyezmény élt 1968. március 7-étől, és annak kiegészítő jegyzőkönyve 1986. április 25-én kelt. Bulgáriával 1966. május 16-án kötöttünk hasonló megállapodást, amely kiegészítő jegyzőkönyve 1981. szeptember 15-én kelt. Ciprussal 1981. november 30-a óta van ilyen megállapodásunk, Szlovákiával és a Cseh Köztársasággal, a régi Csehszlovákia államalakulattal az 1989. március 28-án kötött megállapodásunk volt érvényes 2004-ig. Finnországgal 1981. május 22-én, Franciaországgal 1980. július 31-én, Görögországgal 1979. október 8-án, Lengyelországgal 1959. március 6-án, Olaszországgal 1977. május 26-án, Romániával 1958. október 7-én kötöttünk ilyen típusú megállapodásokat. Ezeket a megállapodásokat ma már, nem úgy, mint a Vietnami Szocialista Köztársasággal, nem kell aktualizálni, hiszen az EU joganyaga választ ad mindazokra a feladatokra, amelyeket ilyenfajta kétoldalú viszonyokban követnünk kell.

A Vietnami Szocialista Köztársaságon kívül azonban számtalan egyéb országgal kötöttünk megállapodást a rendszerváltás előtt és egy-kettőt a rendszerváltás után, hasonló jellegű jogviszonyoknak a kölcsönösségre alapuló együttműködés érdekében. A 2018. januári állapot szerint a kétoldalú megállapodások közül még a következők állnak az Igazságügyi

Minisztérium képviselői előtt, hogy a nemzetközi pordon ezeket a mai viszonyokra és az EU-csatlakozásunk óta való új szabályokra harmonizálva megteremtsék. Albániával 1960. január 2-án, Algériával 1976. február 7-én, Belorussziával 1958. július 15-én, amelynek kiegészítő jegyzőkönyve 1971. október 19-én született. A volt Jugoszláviával megkötött 1968. március 7-i szerződés és annak kiegészítő jegyzőkönyve, az 1986. április 25-i dokumentum még a mai nap Koszovóra, Bosznia-Hercegovinára, Macedóniára, Montenegróra és Szerbiára hat ki, ily módon felülvizsgálandó.

Egyiptommal 1996. március 26-án kötöttünk kétoldalú megállapodást, Irakkal 1977. március 4-én, Kínával 1995. október 9-én, a Koreai Népi Demokratikus Köztársasággal 1970. október 5-én, Kubával 1982. november 27-én. A Szovjetunióval 1958. július 15-én megkötött és 1971. október 19-én kiegészített jegyzőkönyv alapján még Moldovára és Oroszországra a régi szabályok érvényesülnek.

(12.50)

Mongóliával 1968. november 22-én kötöttünk kétoldalú megállapodást, Szíriával 1986. május 1-jén, Törökországgal 1988. június 6-án, Tunéziával 1982. december 6-án és Ukrajnával már a rendszerváltás után, 2001. augusztus 2-án.

Úgy gondoljuk, hogy miután a jelen javaslatban az szerepel, hogy az ugyanilyen tárgyban korábban kötött megállapodások más politikai, közjogi rendszerben születtek, s amelyek igen jelentős részben az EU szabályrendszeréhez nem illeszkedők, ezért aktualizálni kell - amint ez a törvényjavaslat is tartalmazza - a mai viszonyokra. Várjuk tehát a kormányzatot, hogy az itt felsorolt, de még a mai viszonyokra nem aktualizált és az EU jogszabályanyagához nem illeszkedő kétoldalú megállapodások mielőbbi felülvizsgálatát tegye meg, és azokkal az államokkal kösse meg a megállapodásokat, és örömmel fogjuk igen szavazatunkkal a jövőben is az ilyen jellegű megállapodásokhoz a ratifikáció érdekében a szavazatunkat megadni. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A következő felszólaló az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Varga László képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője. Parancsoljon!

DR. VARGA LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Túl sok újdonságot már nem fogok mondani az eddig elhangzottakhoz képest, bár azt az innovációt én is elmondtam volna, nyilván utalnak rá, hogy több állammal kötöttek már hasonlót, hasonló felülvizsgálat megtörtént. Ezt én is hozzátettem volna, hogy várat azért magára még pár hasonló, polgári ügyekben nyújtandó,

kölcsönös jogsegélyről szóló megállapodás egyéb államokkal. Erre biztatnám önöket, hogy ezeket is hozzák be, tárgyalják le, merthogy ha nagyon nincs benne olyan dolog, akkor ezeket támogatni fogjuk, mint ahogy ezt az előterjesztést is. Azt gondolom, 1985 óta tényleg eltelt most már 33 esztendő, tehát ez a megállapodás részben elavulttá vált, részben tényleg a felgyorsuló világban olyan gyakorlati tapasztalatok is érkeztek, érkezhettek, amelyek ezt indokolták. Természetesen az uniós joggal való összeegyeztethetőség kapcsán is indokolt a felülvizsgálat.

Tehát míg egy nagyon hosszú napirend volt az előző, amiben nagyon komoly viták voltak a frakciók között, és még lesz is ilyen a mai napon, amiben több nagy vita várható, ahogy ismerem önmagunkat is, és az előterjesztéseket látva biztosan hosszan fogunk vitázni ezekben a kérdésekben, ez a konkrét előterjesztés nem tartozik ezek közé, ezt a frakciónk támogatni tudja. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki a vitában részt venni, felszólalni. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Bóka János államtitkár urat, mint előterjesztőt, kíván-e a vitában elhangzottakra válaszolni. *(Jelzésre:)* Igen, kíván. Parancsoljon!

DR. BÓKA JÁNOS igazságügyi minisztériumi államtitkár: Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Köszönöm képviselő asszony, képviselő urak egyöntetű támogatását a törvényjavaslattal kapcsolatban. Az elhangzott érdemi megjegyzésre annyiban kívánok reagálni, hogy a felülvizsgálandó további jogsegélyegyezmények feltérképezése az új nemzetközi magánjogi törvény előkészítése során megtörtént. Az Igazságügyi Minisztérium maga is úgy látja, hogy további jogsegélyegyezmények felülvizsgálata indokolt. Az ezzel kapcsolatos uniós lehetőségeink, jogi lehetőségeink feltérképezése megtörtént.

Természetesen folyamatosan vizsgáljuk annak a lehetőségét, hogy mely jogsegélyegyezmények felülvizsgálatával kapcsolatban kezdhetők meg a további tárgyalások. Ehhez természetesen a másik fél részéről is kell fogadókészség. Ennek az ismeretében tudunk a továbblépésről érdemben állást foglalni. Köszönöm, hogy meghallgattak.

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön, azaz holnap 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik **az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/3292. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiük számára elérhető.

Most megadom a szót Tuzson Bence államtitkár úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének, a Miniszterelnökség államtitkárának. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

DR. TUZSON BENCE, a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Jelentős jogszabály áll előttünk itt az Országgyűlésben, hiszen a civil szervezetek támogatása, a támogatási környezet felülvizsgálata kötelességünk, hiszen a folyamatos működésük biztosítása, a fejlődésük a támogatási rendszertől nagymértékben függ. Ez azért is így van, mert 2010-2016 között 144 milliárd forintról jelentősen megnőtt a támogatás összege is 240 milliárd forintra a mai napig, tehát jelentős változásról beszélünk. Ez azt jelenti, hogy a magyar állam, a magyar költségvetés a valódi civil szervezetek támogatására különösen nagy hangsúlyt fektet.

A Nemzeti Együttműködési Alap az egyik olyan szervezet, egy jelentős szervezet, amely különösen foglalkozik a civil szervezetek támogatásával. Ennek a költségvetési kerete is folyamatosan növekedett. A 2012-es létrejöttétől 2018-ig 3,4 milliárd forintról jelentős növekedéssel 5,3 milliárd forintra nőtt a támogatás összege, és a 2019-es költségvetésben már 5,9 milliárd forintos támogatás szerepel. Tehát a támogatásnak ezen az ágán is jelentős támogatásnövekedésről beszélhetünk.

A jelen törvénynek az a célja, hogy az adminisztrációs terheket próbáljuk meg csökkenteni és egyfajta ösztönzőket bevezetni annak érdekében, hogy a civil szervezetek a lehetőségeiket minél jobban használják ki, azaz az adománygyűjtő tevékenységüket a valós civil szervezetek esetében, az adománygyűjtő tevékenységüket is a szakmai tevékenységükhöz ösztönözzük és ennek megfelelő, ehhez kapcsolódó állami támogatások is folyamatosan növekedjenek, valamint hogy egyre több szervezet, egyre több egyesület legyen képes ezeket a támogatásokat igénybe venni. Hiszen nagyon sok olyan szervezetről beszélünk, amelynek egészen kicsi működési költsége van, és a korábbi szabályozás bizonyos értelemben kizárta, vagy kimaradtak a szabályozás alapján ezek a szervezetek a támogatás folyamatából, így szeretnénk, ha ezek a szervezetek is egyre inkább támogatott szervezetek lehetnének.

Így az adománygyűjtő tevékenység előmozdítása érdekében tartalmaz javaslatokat ez a jogszabály, valamint az egyszerűsített támogatások igénybevételére is, hiszen ilyen formában egy új támogatási formaként megjelenhetnek támogatások, valamint az egyedi támogatások esetében a keretösszeg növekedésével is elő lehet segíteni a civil szervezetek működését, a rugalmas támogatások igénybevételét.

Egyrészt az adománygyűjtő tevékenység egy nagyon fontos tevékenység a civil szervezetek életében, és fontos az, hogy a társadalom valós támogatást nyújtson ezeknek a szervezeteknek, és azokat a szervezeteket, amelyek valós társadalmi támogatással

rendelkeznek, az állam is megbecsülje. Ezért a mostani javaslat 5 százalékról 10 százalékra emelné azt a pályázati keretet, amelyet ezek a civil szervezetek megkaphatnak, és ezzel a változással egyébként azok a kis szervezetek is, amelyek 100-200 ezer forint között gazdálkodtak, jelentős számú ilyen szervezet van, azok is támogatásban részesülhetnek.

Ez az úgynevezett normatív támogatás eddig 400 civil szervezetet érintett Magyarországon, ennyien pályáztak, és olyan 60-70 milliárd forintot jelentett Magyarországon. Ennek a változásnak a következtében megnőhet ez a szám, jelentősen megnőhet ez a szám, és a támogatási keretösszeg is a duplájára növekedhet.

A korábbi rendszerben az alap kétszer írt ki pályázatot, és a két pályázat egymástól teljesen elkülönülő jellegű pályázat volt. Egyrészt voltak az úgynevezett működési típusú támogatások, és a működési típusú támogatások mellett viszont léteztek az olyan támogatások, amelyek kifejezetten a szakmai tevékenységet támogatták. Ez azonban két ág volt, és két egymástól elkülönülő ág a pályázati rendszerben. A mostani módosítás következtében ezt a két ágat lehet összehozni, egyszerűsíteni és az adminisztrációs terheket is csökkenteni, hiszen olyan változásról beszélünk, aminek következtében most már a szervezeteknek nem kell két pályázatot benyújtani, hanem a módosítás következtében ezt egy pályázatban megtehetik.

Azaz megváltozik az a rendszer, ami korábban volt, az a rendszer, hogy voltak működési típusú támogatások és a másik oldalon pedig a szakmai tevékenység támogatása. Ennek a kettőnek az összevonásával jóval leegyszerűsödhet a működése ezeknek a szervezeteknek, a működése abból a szempontból is, hogy az adminisztráció jóval kisebb lesz, jóval egyszerűbben lehet majd feldolgozni a szervezetek részéről azokat a pályázati lapokat, amelyek egyébként ezt a két pályázati formát most már egyszerűsítve, egy pályázatba foglalva, egyként lehet most már a későbbiekben beadni.

(13.00)

Tehát 2019-től kezdődően jelentősen egyszerűsödne a pályázati rendszer, jelentősen bővülnének a pályázati lehetőségek, és ennek az egyszerűsítésnek a következtében a valódi civil szervezetek valós támogatásban és növekvő támogatásban részesülhetnének. Hangsúlyozni szeretném azt, hogy ennek a mostani jogszabálynak a célja az, hogy a valós szakmai tevékenységet végző és társadalmi támogatással rendelkező civil szervezeteket segítsük, ezeknek a működését segítsük elő a későbbiek során is.

Azt is hangsúlyozni szeretném, hogy 2012-től kezdve a Nemzeti Együttműködési Alap szervezete változatlan formában működik, hiszen 9 fős tanácsvezeti ezt a szervezetet, ez koordinálja a tevékenységét, és öt 9 fős kollégium is működik benne, a 9 fős

kollégiumok a döntéshozó testületek ezekben a szervezetekben.

Kérem, hogy képviselőtársaim fontolják meg ennek a törvényjavaslatnak a rendelkezéseit, és kérem támogatásukat a törvényhozásban is. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Demeter Zoltán képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

DEMETER ZOLTÁN, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország Alaptörvénye az ember elidegeníthetetlen jogaként rögzíti az egyesülés és gyülekezés szabadságát. Az állam objektív intézményvédelmi kötelezettsége ezen alapvető emberi jog esetében akként merül fel, hogy köteles e jogot védelemben részesíteni, továbbá pedig annak zavartalan gyakorlását elősegíteni.

A Magyar Országgyűlés 2011-ben megalkotta az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló, jelenleg is hatályos törvényt. Ebben a törvényben kerül kifejtésre, hogy egyáltalán milyen feltételek szükségesek ahhoz, hogy civil szervezetek alakulhassanak, mi a megalakulásuk jogi procedúrájának pontos menete, valamint hogy milyen működési kereteket kötelesek betartani tevékenységük folytatása és az általuk képviselt érdekek megvédése során.

A civil közhasznú szervezetek, illetve egyesületek nagyon fontos szerepet töltenek be szerte a világon napjaink társadalmában. A demokrácia egyik sarokkövének tekinthető a munkásságuk, mivel a polgárok egy bizonyos csoportjának érdekét kívánják érvényesíteni a közéletben azáltal, hogy párbeszédet folytatnak a mindenkori kormánnyal.

Valóban elismerésre méltó az a tevékenység, amit folytatnak, legyen szó akár országos, akár helyi érdekelttségű csoportok érdekeinek a képviselétéről. Ezek a szervezetek egyfajta kapcsot jelentenek a közhatalom és a civil lakosság különböző csoportjai között. Éppen ezért Magyarország Kormánya kiemelt társadalmi érdekként kezeli a civil szervezetek támogatását. Az előttünk fekvő törvényjavaslat is tulajdonképpen ezt a célt kívánja erősíteni azáltal, hogy növelni szándékozik azon szervezetek számát, amelyek miniszteri egyedi támogatásban részesülnek, továbbá duplájára emeli a civil szervezeteknek nyújtható normatív támogatás mértékét, valamint csökkenteni kívánja a szervezetek működésével összefüggő, azokat terhelő adminisztrációs tevékenységeket.

Tisztelt Képviselőtársaim! A jogalkotó hatalom alkotmányos kötelessége az egyesülés jogának a védelme és gyakorlásának zavartalan biztosítása, az adandó jogvédelmek esetén pedig a hatékony jogvédel-

mi mechanizmus megteremtése. Jelen törvényjavaslat elfogadásával az említett alkotmányos kötelességünknek tudunk eleget tenni, és pozitív elképzelésnek tartom a kormányzat részéről a javaslatban szereplő azon alapvető célkitűzést, amely arra sarkallja a civil szervezeteket, hogy minél hatékonyabb eszközökkel igyekezzenek a saját bevételeik növelését elérni, ahogyan ezt államtitkár úr is kiemelte. Ezt azért fontos újból és újból hangsúlyozni, hiszen a javaslat értelmében a gyűjtött adományok mértékéhez igazodóan, azaz arányos mértékű támogatást kapnának a civil szervezetek, vagyis minél több adományt sikerül gyűjteniük, annál több állami támogatást nyernek el.

Tehát a Ház asztalán fekvő törvényjavaslatban kilátásba helyezett módosítások a civiltörvényben szereplő támogatásokat érintik. Meglátásom szerint ezek a módosítások alkalmasak lehetnek arra, hogy ösztönző erőként hassanak a civil szervezetek önerőből megvalósuló forrásteremtésének növelésére, és kiemelendő, hogy a javaslatnak köszönhetően törvényi szintű rögzítést nyernek egyes kategóriák, mint például a helyi igényekre és közösségi érdekekre reflektáló, az adott közösség tagjait bevonó szervezetek, melyek munkájának támogatása valóban kiemelt társadalmi érdek.

Tisztelt Országgyűlés! Ezen tervezett módosítások is azt a társadalompolitikai célt kívánják szolgálni, hogy minél több polgárban erősítse azt a szándékot, hogy civil szervezetet alapítson, vagy pedig egy már meglévőhöz csatlakozzon. A szervezetek létezésének és aktív működésének köszönhetően lesz színes a közélet. A pluralizmus pedig a demokrácia egyik alapköve. Éppen ezért a javaslatot a Fidesz képviselőcsoportja támogatja, és tisztelettel kérem képviselőtársaimat, hogy önök is tegyék ezt. Köszönöm figyelmüket. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Szávay István képviselő úr, az Országgyűlés jegyzője, aki felszólalását, vezérszónoklatát az emelvényen mondja el. Parancsoljon, jegyző úr, öné a szó.

SZÁVAY ISTVÁN, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Államtitkár Úr! Néhány általános megjegyzést szabadjon az elején összefoglalásként elmondani. Az egyik ilyen megjegyzés, amit összefoglalásként mondhatunk, hogy ismét - nem először, sőt a civiltörvény történetében sem először - egy olyan javaslat fekszik előttünk, egy olyan javaslattal van dolgunk, amelyben vannak üdvözlendő, jó és helyes elemek, olyan elemek, amelyek valós problémákra és a civil szervezetek valós igényeire reagálnak. Örülök, hogy ebben egyetértünk képviselőtársammal. Abban már nem biztos, hogy egyet fogunk érteni a nekem bólogató Nacsa Lőrinc képviselő úrral, hogy ugyanakkor ebben a javaslatban sajnos

olyan elemek is vannak - amelyeket szintén megszokhattunk önkéntől -, amelyek viszont az átláthatatlanságot növelik, és a fideszes pártállam erősítésének az irányába hatnak.

Másrészt megint egy olyan javaslatot láthatunk, amihez most egy olyan kormánypárti hozzászólás hangzott el, amelyről ismét feltételezhető, hogy képviselő úr az ülés előtt nem sokkal kapta meg valamilyen minisztériumból a felszólalását, különben valószínűleg nem mondta volna el kritikátlanul ezeket a dicsőítő mondatokat a javaslat kapcsán.

(13.10)

Nézzük először az anyagiakat, hisz tulajdonképpen erről van szó! Államtitkár úr, egész elképesztőnek tartom azt a szemfényvesztést, amivel ön elkezdte itt a felszólalását azzal kapcsolatban, hogy a polgári kormány micsoda mértékben megnövelte a civil szervezeteknek adható támogatások arányát. (*Tuzson Bence és Nacs Lőrinc: Így van!*) 3,3 milliárdról 5 milliárd forintra sikerült '12-től kezdve emelni azt az összeget, ami a szocialista kormányzás utolsó évében 8 milliárd forint volt, államtitkár úr. Én erre nem lennék annyira büszke az önök helyében.

A Jobbik egyébként minden évben élt módosító javaslattal. Önök reálértéken számolva a szocialista kormányzás alatt erre a célra biztosított összegnek a felét sem adják ma oda azoknak a civil szervezeteknek, ráadásul ennek az elosztásának a módját lényegesen megszigorították. Nyilván ezt is a kormány alá rendelték. Miközben a Nemzeti Civil Alapprogramon kuratóriumában tízből egy kormánydelegált volt, és kilencet a civilek választottak, aközben önök olyan rendszert hoztak létre a Nemzeti Együttműködési Alappal, hogy mind a tanácsban, mind pedig a kuratóriumunkban a kilenc tagból hat tulajdonképpen a Fidesztől nyeri a kinevezését, és ők döntenek az egyébként - még egyszer mondom - feleakkora összegnek az elköltéséről, mint amekkorát a különösebben nem polgárbarát és a civil szervezetek ügyét annyira nem felkaroló vagy legalábbis ezt nem annyira hangoztató szocialista kormányzás tette annak idején.

Ha már a NEA-nál járunk, a Nemzeti Együttműködési Alap élén önöknek tökéletesen megfelel az a Csizmadia László, aki az önök rendszerét és rezsimét is ugyanolyan szervilizmussal szolgálja ki, mint ahogy kiszolgáltatta annak idején a kommunistákat. Be is fogok adni egy módosító javaslatot, ami arról fog szólni, hogy sem a NEA, sem a tanács, sem a kollégiumok tagjai ne lehessenek olyanok, akik bármiféle szerepet az előző pártállam idején vállaltak, majd pedig az önök nemzeti és keresztény kormányzása ezt majd szépen le fogja szavazni, mert önöknek megfelelnek az egykori szocialista elvtársak, ha önöket is ugyanilyen szervilizmussal kiszolgálják.

Önök tehát arra az emberre bízzák a Nemzeti Együttműködési Alap 5,5 milliárd forintját, aki a CÖF nevű, kamu civil szervezet vezetőjeként folyamatos

botrányokba keveredik; éveken át nem volt hajlandó félmilliárd forintnyi, tulajdonképpen közpénzzel - hiszen a Magyar Villamos Művektől kapta - elszámolni. Ehhez önök és a kormány még védelmet is nyújtott neki, hiszen megpróbálták megmagyarázni, hogy a közpénz miért nem közpénz, majd amikor végre évek után sikerült kiperelni belőle némi információt, akkor az derült ki, hogy 443 millió forintot saját maguk reklámozására, 4,5 percnyi kisfilmre költöttek el úgy egyébként, hogy ezekben még korábbról bevágott felvételek is voltak. Ez percenként 98 millió forintjába került, kedves képviselőtársaim az adófizetőknek, miközben a CÖF honlapjáról az derül ki, hogy az önreklámra költött összegnek a töredékét sem fordították az általuk propagált tevékenységek egyébként tényleges elvégzésére. Egyébként ez az összeg, ez a percenként 98 millió forint pontosan 246-szor annyi pénzbe került az adófizetőknek, mint az Oscar-díjas Mindenki című filmalkotásra a Filmalap által szánt percenként 400 ezer forint.

Én a feljelentésemet megtettem csalás, sikkasztás és hűtlen kezelés gyanújával, ez egyébként érinti Csizmadia urat és társaságát, mind pedig azokat a vezetőket, akik a Villamos Művek részéről ezt a kifizetést és annak a teljesítését jóváhagyták. Csizmadia úrnak pedig innen üzenem, hogy pár héttel ezelőtt azzal fenyegetett, hogy jogi következményei lesznek az állításaimnak. Csizmadia úr, legyen kedves és pereljen akkor be, várom, mert akkor talán ki fog derülni, hogy önök mire költötték a félmilliárd forintot. Megismétlem innen is: arra költötték, hogy ebből finanszírozták a Vona Gábort Gyurcsány Ferencsel összemosisó és lejárató plakátkampányt. Önök ezt a pénzt erre költötték, Csizmadia úr.

No, nézzük akkor magát a törvényt részletesen és pontok szerint is! Az egyik legfontosabb dolog, amit mi természetesen üdvözölni szeretnénk, erre az előttem felszólalók is részben kitértek: egyrészt az elején megtörténik a normatív és az egyszerűsített támogatás definiálása, ez nyilvánvalóan helyes technikai módosítás. Szövegszerűen is bekerül a törvénybe, hogy ez alatt mit értünk.

Ami mindenképpen jó irány, az, hogy az összegyűjtött adományok után adható normatív támogatás arányát 5-ről 10 százalékra kívánja emelni a javaslat. Ez nyilvánvalóan ösztönzi a civil szervezeteket az adománygyűjtésre, mint ahogy az elhangzott, egyébként az 5 százalék olyan csekély összeget jelentett eddig, hogy tulajdonképpen nem érte meg a bajlódást.

Tehát hogy világos legyen, arról van szó, hogy bizonyos civil szervezetek, ha adományokat gyűjtenek, akkor ennek az adománynak az éves összegének az 5 százalékát pályázás nélkül, normatív támogatásként megkaphatták. Az irány tehát jó, mi viszont az elmozdulást kevésnek tartjuk.

Annak a megfontolását kérem önkéntől, államtitkár úrtól és a kormánypárti képviselőktől, hogy ezt az összeget emeljük föl 15 százalékra. Ehhez valószínűleg szükséges lesz a rendelkezésre álló keret növelése

is. Tavaly az ilyen formában elnyert összeg egyébként 64 millió forint volt, amely a rendelkezésre álló keretet nem merítette ki; nyilván ezért, mert a javaslat 5-ről 10 százalékra emelné ezt a keretet, mert a rendelkezésre álló összeget nem merítették ki. Azért nem merítették ki, mert az 5 százalék olyan kevés volt, hogy miközben elképesztő bürokratikus akadályokat kell leküzdeni, a legtöbb szervezet számára ez tulajdonképpen nem érte meg. Tehát 64 millió forint volt, államtitkár úr, szeretném felhívni a figyelmét, ha idefigyelne, nem 60 és 70 milliárd. *(Tuzson Bence jelzésére:)* Nem baj, majd a jegyzőkönyvben benne lesz. Tehát nem 60 és 70 milliárd forintról beszélünk, mint ahogy azt államtitkár úr mondta, hanem 64 millió forintról összesen. Azért ez talán nem ugyanaz. Tehát ezt mindenképpen üdvözljük, és kérjük annak a megfontolását, hogy ezen a kereten egy kicsit még próbáljunk emelni.

Másrészt meg egyébként, hogy kicsit magam ellen is beszéljek vagy a beszédem koherenciája ellen is szóljak, egy picit azért csodálkozunk ezen a javaslaton, hiszen ez egyik-másik részről a politikai alapú elbírálások ellen is hathat. Nagyon sok civil szervezet nem föltétlen csak azért nem pályázott, mert túlzottan bürokratikus volt, hanem azért, mert éveken keresztül pályázott, csak éppen a helyi fideszes kiskirályok ezt nem tartották támogatásra méltónak, és egy idő után ráuntak. Úgyhogy ez a lehetőség most megnyílik, főleg, ha emelkedik. Főleg, ha önök elfogadják azt a javaslatunkat, hogy ez 15 százalék legyen, akkor még több olyan szervezet juthat támogatáshoz, akik eddig esetleg ezt politikai okok miatt nem tehették meg.

A következő pont... - elnök úr, közben jelezném, hogy nem látom az időmet, illetve az órát.

ELNÖK: Azért nem látja, képviselő úr, jegyző úr, mert nem tette be a helyén a kártyáját, de én mérem az időt. 23-ig van idő, tehát önnek még van 6 perce.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. A javaslat következő pontja a határon túli magyar civil szervezetek definícióját teszi pontosabbá. Ezt szintén jónak és helyesnek tartjuk, hiszen a magyar állam az általa támogatni kívánt külhoni magyar civil szervezetek számára kiköti, hogy azoknak az adott ország jogszabályai alapján kell működniük.

Ez már csak azért is fontos, hiszen az egyes szomszédos országokban némileg eltérnek a civil szervezetekre vonatkozó szabályok, sőt egyébként a civil szervezetek működési formái is eltérőek lehetnek. Gondoljunk például Felvidék esetében az úgynevezett polgári társulásokra, tehát ennek a rögzítése szintén jó irány véleményünk szerint.

Amivel viszont nem tudunk egyetérteni és ami nyilván az átláthatatlanságot és a visszaélésekre való lehetőséget növeli, az a miniszteri keret 10-ről 15 százalékra való növelése. Ezzel nyilvánvalóan nő a miniszteri mozgástér, csökken az átláthatóság, a transzparencia a döntéshozatalban.

Az indoklás szerint az így beadott pályázatok számának növekedése miatt van erre szükség, illetve amiatt, hogy így évente több alkalommal is kaphassanak bizonyos szervezetek egyedi miniszteri döntés alapján támogatást. Mi itt az indoklással sem tudunk egyetérteni. Egy szervezet esetében legyen már bőven elég, ha évente egyszer kap, egyébként is politikai kiírás alapján támogatást.

Illetve nyilván felmerül a kérdés az időzítés tekintetében, hogy vajon nem arról van-e szó, kedves kormánypárti képviselőtársaim, hogy az önkormányzati választások előtt önök megpróbálják az eddigieknél is könnyebben kitömní az önökhöz közel álló civil szervezeteket; mert hogy szerintünk egyébként igen, erről van szó.

Egyébként pedig a Bethlen Gábor Alap esetében évek óta tapasztalhatjuk, hogy milyen következményekkel jár a széles miniszteri döntéshozatali jogosítvány, amelyet a kormány egyébként rendre ki is használt, még hozzá pontosan arra, amire mi már kezdetben, a 2010-es évek elején felhívtuk a figyelmet, hogy a miniszteri döntéshozatali lehetőségnek a növelése pontosan arra szolgál, hogy kisebb legyen az átláthatóság és így tíz- és százmillió forintokkal lehessen kistafirozni az önökhöz közel álló, sőt az önök zsoldjába álló külhoni magyar civil szervezeteket.

(13.20)

Ez a javaslat, amely a miniszteri mozgástérrel a pályázati összegek 10-ről 15 százalékának felhasználására növeli, nyilvánvalóan ebbe az irányba indul el, úgy, hogy egyébként - még egyszer hangsúlyozom - így is kétharmados többségben vannak mind a tanácsban, mind pedig a kuratóriumokban a tulajdonképpen a Fidesztől megbízatásukat kapó személyek, és csak egyharmad a civilek által közvetlenül választott tagok aránya.

Ami a költségtérítések módosítására vonatkozik, itt arról van szó, hogy a költségtérítés esetén a mindenkori kötelező legkisebb munkabér havi összegének kétharmadát, az eddigiekben szereplő összeg feléhez képest a kétharmadát nem haladhatja meg. Itt tulajdonképpen egy technikai célú módosításról van szó. Nem csodálkozom rajta, hogy sem államtitkár úr az expozéjában, sem Demeter képviselő úr a vezérszónoklatában erre nem tért ki. Itt ugyanis arról van szó, hogy egy jogi nonszensz, egy jogi ellentmondás keletkezett, ugyanis egy miniszteri rendelet szabályozta ezt a kérdést, még hozzá a törvénnyel ellentétes módon. Ezért felmerül a kérdés a minisztériumi jogászokat illetően, hogy hogyan születhetett meg egy hatályos törvénnyel ellentétes miniszteri rendelet, de akkor ez most itt legalább rendezésre kerül.

Ami nem értünk, és ezzel kapcsolatban túl sok kérdést eddig még nem tettem fel önnek, államtitkár úr, de akkor tiszteljen meg azzal, hogy legalább arra a kevése válaszolni fog, amit felteszünk. Az 5. §-ban szerepel, hogy a kormány mire kap felhatalmazást:

például az alapkezelő szervének jogutódlása esetén felmerülő átadás-átvételi eljárás szabályainak rendeltetésben való megállapítására. Az indoklás meglehetősen szűken fogalmaz. Az indoklás tulajdonképpen ugyanezt az egy mondatot írja le, csak más sorrenddel, hogy ennek bele kell kerülnie. Miért kell ennek bekerülni ebbe, államtitkár úr? Azt szeretném kérdezni, hogy ennek mi az oka, miért van erre szükség, mi a cél, ez azt jelenti-e, hogy valamilyen módon át akarják alakítani vagy esetleg meg akarják-e szüntetni ezt a rendszert.

Amivel pedig megint nem tudunk egyetérteni, sőt nemhogy nem tudunk egyetérteni, hanem egészen elképesztően döbbenetesnek tartjuk, az az utolsó paragrafus, amely arról szól, hogy hatályát veszti az a rendelkezés, miszerint nem jogosult az alpból működő támogatásra az a civil szervezet, amely a pályázat kiírásának évében a költségvetési törvényben nevesített részesült támogatásban. Miért kell ezt kivenni, államtitkár úr? Tehát miért kell erősíteni annak a lehetőségét, hogy bizonyos civil szervezetek különböző helyekről tudjanak adott esetben ugyanarra a célra vagy hasonló célra pályázati vagy támogatási forrásokhoz jutni? Évek óta verem az asztalt a Nemzeti összetartozás bizottságában, évek óta kérem az államtitkárt, és évek óta azért nem fogadjuk el a zárszámadást, illetve az ezzel kapcsolatos beszámolókat sem, mert a Bethlen Gábor Alap esetében is azt látjuk, hogy annyira széttagolt a döntéshozatal és annyira sok helyen van lehetőség párhuzamosságra külföldi magyar civil szervezetek esetében is, hogy a működésükhöz és a programjaikhoz forrásokat kapjanak, ami egyáltalán nem az átláthatóság irányába halad, sőt gyakorlatilag visszaélésekre ad lehetőséget.

Ha jól értem - és akkor cáfoljon meg, államtitkár úr, ha nem jól értem, bár a költségvetési törvényt nem lehet nagyon máshogy érteni -, önök kinyitnák azt a lehetőséget, hogy ha a költségvetési törvénybe belevesznek önök számára kedves civil szervezeteket tíz- és százmillió forintokkal... Egyébként élek a gyanúperrel, hogy itt például a Rákóczi Szövetségről lehet szó, amely évek óta benne van a költségvetésben, majd ezen kívül egyébként még ötven különböző helyről kap pénzt. Ez persze nem lenne feltétlenül probléma a programokat és az elvégzett munkát illetően, azért ezt szeretném hangsúlyozni, még mielőtt a Lokál majd megint megírja, hogy a határon túli magyarokat támadja a Jobbik. Tehát nem ez a probléma. Minden civil szervezetnek jusson annyi pénz, amilyen fontos és amilyen hasznos munkát végez, de ez történjen átlátható módon. Az, hogy önök bevesznek a költségvetési törvénybe bizonyos civil szervezeteket tíz- és százmillió forintokkal, majd ezek a civil szervezetek még az összes létező minisztériumnál, alpnál, bizottságnál és miniszteri keretnél külön tudnak még pályázni, és ezek után még azt is feloldják, hogy a Nemzeti Együttműködési Alaphoz benyújthassanak, erre egyszerűen mi szükség van? Tehát az a civil szervezet, amelyik ötven- meg százmillió forintokat kap a

költségvetésből, miért kell hogy pár millió forinttal még adott esetben ide is bepályázzon? Ennek a leghatározottabban ellene vagyunk. Önök tulajdonképpen még egy zsebet hoznak létre arra, hogy összevissza lehessen hasonló célokra pályázni. Ez nyilvánvalóan nem az átláthatóság és nem a pénzek szakszerű elköltesésének irányába mutat.

Egyelőre tartózkodó álláspontra helyezkedünk a törvényt illetően. Több módosító javaslattal fogunk élni, illetve tisztelettel várom államtitkár úr válaszát. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a Jobbik padsorából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr, jegyző úr. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Nacsa Lőrinc képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Nagyon fontos jogszabály fekszik előttünk, és hadd szóljak a konkrét törvényjavaslat előtt egy pár szót a civil szféráról.

Azt látjuk, hogy ma Magyarországon közel 62 ezer civil szervezet dolgozik a szabadidő, a sport, a kultúra, a szociális ellátás, az egészségügy, a hagyományőrzés, a településfejlesztés témakörében helyi, regionális és egész országos hatáskörrel. Ne feledkezzünk meg azokról az egyházi, nemzetiségi és határon túli háttérrel rendelkező civil szervezetekről sem, akik értémgörző és értékteremtő munkát végeznek ma a magyar társadalomban. Azt gondolom, hogy a kormány és a kormánypártok nagyra becsülik ezeknek a civil szervezeteknek a munkáját, hiszen áldozatos munkát végeznek napról napra, nagyon fontos területeken végeznek áldozatos munkát. Sok helyen egyébként államtól átvállalt feladatokat végeznek, sok helyen pedig kiegészítik az állam feladatait, és a legfontosabb, hogy közösséget építenek, közösséget szerveznek.

Ezzel szemben van egy törpe kisebbség, egy társadalmi beágyazottsággal nem rendelkező, ugyanakkor jelentős külföldi finanszírozással és jelentős médiával rendelkező törpe kisebbség, egy olyan magukat jogvédőnek mondó, de igazából emberi jogi fundamentalista szervezetek, akik egyébként politikai befolyást szeretnének szerezni, de a választásokon nem szeretnék magukat megmérteni. Ezeket összefoglaló néven akár Soros-szervezeteknek is hívhatnánk. Azt látjuk, hogy sokkal hangosabbak annál, mint amilyen társadalmi munkát végeznek, sokkal jelentősebb finanszírozást kapnak, mint amekkora a társadalmi beágyazottságuk. De hál' istennek ez csak egy nagyon kicsi kisebbség, és az a 62 ezer tényleg civil szervezet pedig az ország és a nemzet, a közösségek érdekében működnek. Itt szeretném megköszönni a Fidesz-KDNP-frakciósövetség nevében annak a több mint 300 ezer önkéntesnek is a munkáját, akik akár évente csak egyszer, egy-két alkalommal vagy hétről hétre segítik a valódi civil szervezetek munkáját, akik részt

vállalnak abban, és keményen dolgoznak ingyen azért, hogy a közösségüket előrébb lendítsék.

Szávay képviselőtársam meglepődött azon, hogy a civil szervezetek finanszírozása megnőtt az utóbbi években 2010 óta. *(Tordai Bence: Felére csökkent!)* De meglepődött azon, hogy államtitkár úr azt mondta, hogy nőtt - ezt akartam mondani. Elhoztam önnek a Statisztikai Hivatal adatait. A Statisztikai Hivatal azt mondja, hogy míg 2010 előtt stagnált vagy inkább kicsit csökkent a civil szervezetek háromféle támogatási formája, 2010 óta egy folyamatos növekmény tapasztalható. Egyrészt a civil szervezetek alaptevékenysége és gazdálkodási bevételei 2010-ben 170 milliárd forintot tettek ki, 2016-ban pedig már 224 milliárd forintot. Amire államtitkár úr is utalt, a teljes állami támogatás is nőtt, ebben része van a NEA-nak is. De egyébként számos, a kormányzat különböző államtitkárságainál, minisztériumokban fellelhető pályázati rendszerekben, mint a „Családbarát közgondolkodás” pályázata, a hagyományörző pályázatok, a határon túli pályázatok, az egyházi, nemzetiségi civil szervezeteknek kiírt pályázatok, a sportegyesületeknek kiírt pályázatok, ha ezeket is bele vesszük, 144 milliárd forint volt 2010-ben az állami támogatás, és 240 milliárd forint 2016-ban. Azt gondolom, hogy egy közel 100 milliárd forintos növekményt csökkenésnek, felére csökkenésnek nevezni minimum tévedés.

A magántámogatások is nőttek. Ez azt jelenti, hogy mivel az emberek fizetései is nőttek, a cégek bevételei is nőttek, ezért több pénzt tudtak fordítani adományozásra, jótékonykodásra. Azt gondoljuk, hogy ez egy nagyon helyes irány. 2010-ben 109 milliárd volt a magántámogatás, 2016-ban 166 milliárd. Azt gondolom, hogy ezek a számok magukért beszélnek. Ha mind a három kategóriát összeadjuk, akkor a 2010-es 423 milliárd forintos civil szervezeti bevételhez képest 2016-ban már 630 milliárd forint állt rendelkezésre a civil szervezeteknek. Azt gondolom, nagyon fontos volt az elmúlt években, hogy 2016 végén a Magyar Országgyűlés döntött arról, hogy a civil szervezetek működési feltételeit és működési kereteit sokkal jobban leegyszerűsítette, bürokráciacsökkentést hajtottunk végre. Sajnáljuk, hogy akkor a szocialista frakció volt az egyetlen, amely a civil szervezetek működési feltételeinek javítására nemmel szavazott, mindenki más az Országgyűlésben el tudta fogadni, hogy a valódi civil szervezeteknek egy könnyítést jelent ez a dolog.

Jobbikos képviselőtársam szavaira szeretnék reagálni. A jogutódlás kérdésében itt arról van szó, hogy mivel a kormányzati struktúra átalakult, így a civil szervezetek felügyelete és a NEA-rendszer is átkerült a Miniszterelnökségre az EMMI-ből. Így az EMET után majd a Bethlen Gábor Alapkezelő fogja ellátni a jövőben, hiszen egy másik minisztériumhoz került, és az a minisztérium már nem tudja ellátni a felügyeletet. Itt erről van szó a jogutódlás kérdésében.

Azt mondani pedig, hogy a költségvetési sorokból százmilliókat kapott szervezetek fognak még egyszer

kapni, az nyilvánvalóan szándékos csúsztatás, hiszen ön is tudja, hogy 50 millió forintos bevétel, ami a felső határa. Tehát nem kaphat szervezet támogatást, amelyik 50 millió forintos bevételt elért. Egyedül visszatérítendő támogatást kaphat, aki meghaladta az 50 millió forintot. Tehát nem beszélhetünk itt több száz millió forintos szervezetekről.

(13.30)

(A jegyzői székben Földi Lászlót dr. Tiba István váltja fel.)

Ami a módosító javaslatát illeti a pártállami időkből: ezt a Jobbik alapszabályába adja be, hiszen ott MSZMP-tag nyugodtan lehet jobbikos. Korábban így volt, és a kecskeméti, hajdúsámsoni, mezőkövesdi, ceglédi *(Bana Tibor: A kormány tele... - Z. Kárpát Dániel: Nézz már körül a saját kormányodban! - Az elnök csenget.)* alapszervezeteikben is rendszeresen előfordult. Illetve volt egy pénzügyminiszter-jelöltjük is, aki aztán nem lett pénzügyminiszter, de még a pénzügyminiszter-jelöltjük is az MSZMP tagja volt a hetvenes évektől kezdve végig. *(Közbeszólások az ellenzéki padsorokból. - Z. Kárpát Dániel: Nézz már körül az államtitkárok között! - Az elnök csenget.)*

Az előttünk fekvő törvényjavaslattal kapcsolatban és a civil szervezetek működési környezetének javításával kapcsolatban három témát szeretnék kiemelni most a vezérszónoki felszólalásomban. Az egyik egy nagyon üdvözlendő elem, ami nem ebben a törvényben van, hanem a kormányrendelet módosította, az pedig az, hogy a helyi szintű kicsi, kis működési költséggel rendelkező civil szervezetek, amelyek nem érik el az éves 5 milliós forintos bevételüket, azok jogosultsági alapon - a keret kimerüléséig - egy maximum 200 ezer forintos támogatást kérhetnek, pusztán jogosultsági alapon. Tehát itt kikerül a pályázati adminisztráció jelentős része ezeknél a kisközösségeknél. Mi azt gondoljuk, hogy a kisközösségeket támogatni nagyon fontos, és kiterjesztjük ezt a támogatást, hogy minél többen tudjanak élni ezzel a támogatással, akiknek nincsen kapacitásuk a pályázati adminisztrációt lefolytatni, akkor már jogosultsági alapon is fognak kapni támogatást.

A másik, amit ki szeretnék emelni, az az adminisztráció csökkentése, a kétfajta NEA-pályázat összevonása, így a civil szervezeteknek egyfajta pályázati adminisztrációt, egyfajta pályázati kiírást és egyfajta feltételrendszert kell csak megismerniük, elolvasniuk és utána ez alapján pályázniuk. A két benyújtási határidő is mindig egy hónapon belül volt, ez talán pluszterhet rótt a civil szervezetekre, és nagyon helyes, hogy ez most egyszerűsödik a törvényjavaslat kapcsán.

Ami még el szeretnék mondani, és már többen említették előttem, az az adománygyűjtés kiegészítésének a megduplázása. Nagyon fontosnak tartom azt,

ha vannak önszerveződések, vannak közösségépítő tevékenységek, amihez a közösség is maga hozzájárul, és sikerül egy fontos cél érdekében valamennyi adományt összegyűjteni, akkor az állam ezt most az 5-ről 10 százalékra való emeléssel ki tudja egészíteni, hogy a cél mindenképpen meg tudjon valósulni. Mi ezt mindenképpen üdvözlendőnek és előremutatónak tartjuk.

Azt gondolom, hogy 2010 óta folyamatosan növekszenek a civil szektor bevételei. Azt gondolom, hogy a közösségépítés, az értékmegőrzés és az értékteremtés kiemelt szempontja a kormányzatnak és a Fidesz-KDNP-pártszövetségnek, ez a törvény is ebbe az irányba mutat, és itt tesz egyszerűsítési, illetve bővítési javaslatokat. Ezért a Kereszténydemokrata Néppárt frakciója támogatja azt. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Varga László képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

DR. VARGA LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Remélem, nem nyúlik hosszúra a hozzászólásom, mert egyébként nem is nagyon látom értelmét ebben a vitában nagyon elmerülni, egyébként is olyan döbbenetes irányt vett itt az előttem levő felszólaló után, ami azt gondolom, teljesen felesleges. Személyeskedésbe már nem is mennék bele ennek a tekintetében, de mondjuk, volt olyan KDNP-tag oktatási államtitkár az önök kormányzása idején, aki egyébként MSZMP-tag volt. Ezt én itt a magam részéről rövidre zárom, egyszerűen nem is értem, hogy miért kell állandóan ilyen típusú megnyilatkozásokat tenni. *(Nacsa Lőrinc Szávay Istvánra mutatva: Ő kezdte!)* Mondjuk, egy kicsit jobban megvilágítja a tervezéjavaslat célját és irányait az, hogy ilyeneket tesznek az asztalra. Ráadásul nem a saját maguk háza táján sepregetnek.

Amit néhány civil szervezet tekintetében itt mondtam, azt is csak röviden tenném egy kicsit más megvilágításba. Rengeteget hivatkoztak 2010 előtt a Helsinki Bizottságra, az Amnesty Internationalra, amikor önöknek jó volt egy-egy ilyen civil szervezeti jogvédő vélemény, akkor nyilván hivatkoztak rájuk, amikor pedig önöknek nem tetsző véleményeket fogalmaznak meg az önök kormányzásának idején, akkor meg természetesen minden eszközzel próbálják őket ellehetetleníteni, és egyébként egy ilyen parlamenti felszólalás kereteit is kihasználva, minden egyes lehetőséget kihasználva egészpályás letámadással támadni őket. Úgy egyébként, hogy mindeközben a 62 ezer magyarországi civil szervezet életét is elnehezítő döntéseket hoznak folyamatosan.

Az, hogy hogyan állnak önök a civil szervezetekhez és általában a civil társadalomhoz valójában, azt szerintem nagyon világosan látja a magyar társadalom. Minden, az önökével nem egyező vagy önöknek

nem tetsző véleményt üldöznek, hol így, hol úgy, erőteljesebben, gyengébben, mikor hogyan, de az alapálás mégiscsak ez. Az önök világképébe nem fér bele tehát, hogy ilyen típusú közösségek erősödjenek és önálló gondolatokat fogalmazzanak meg. A javaslat nyilván itt az elmúlt hetek-hónapok - akár az európai unió tekintetében tapasztalt - eseményei kapcsán ezt a típusú, önökről egyértelműen mindenki számára világos, civilelles képet próbálja kicsit megváltoztatni. Részben valódi adminisztrációsökkenő lépésekkel, mert vannak ilyenek, és egyébként a saját bevételek növelésére is sarkalló javaslatokkal konkrétan, amikkel egyébként egyet lehet érteni. Tehát megint azzal állunk szemben - és itt utalt a KDNP vezérszónoka erre -, hogy igen, van olyan, amikor az ellenzék nemmel szavaz javaslatokra, sőt ez a többség, de részben azért, mert a javaslatok egy része általában elfogadhatatlan, részben pedig olyan salátajavaslatok, vagy olyan, az életnek több területét érintő javaslatok, amiről nem lehet máshogy állást foglalni vagy nem lehet megfelelően állást foglalni. Mert mondom önök, hogy egyetértek, a normatív támogatás mértékének 5-ről 10 százalékra emelése az adományok tekintetében, hogyne, persze, ez rendben van, egyet lehet érteni vele, akár lehet előremutatónak tekinteni ezt a dolgot, de ne haragudjon, ami itt elhangzott például az előttem szóló ellenzéki képviselőtársam tekintetében is, a miniszteri keretnek a növelése 10 százalékra, ez mind-mind az egyedi elbírálás irányába mutat. Az egyedi elbírálás meg, ez a gyakorlati tapasztalat, szóval az ilyen javaslatoknál tényleg nem lehet elvonatkoztatni tőle, időtől meg az önök gyakorlatától, ez mind azt jelenti, hogy az önökhöz közel álló, önöknek kedves, önöket kiszolgáló civil világ kerül előtérbe, azt finanszírozzák. Tehát ilyen értelemben az irányok nem jók, merthogy bár tartalmaz néhány előrelépést a javaslat, mégiscsak erősíti a NER-közeli civil szervezetek lehetőségeit.

Elhangzott itt korábban: én azt hiszem, ha önöknek nem ez a szándéka, és tegyük fel, hogy őszinte és nagyon tiszta szándékaik vannak ezzel a javaslat - most én magamat is megleptem azzal, hogy egy ilyen hipotézist iderakok, de mondjuk, rakjuk ide -, akkor egyébként ezt az MVM-es, CÖF-ös kérdést már nagyon régen tisztázták volna. Itt 508 millió forintról van szó, amit a CÖF kapott az MVM-től 2016-ban. Döbbenetes összeg, egyébként egy nyíltan, már-már korporatív jelleggel az önök államhatalma mellett álló civil szervezeti háló, ami kifejezetten az önökhöz közel álló ilyen típusú szervezeteket egyesíti, fogja össze, testesíti meg. Egyébként az szerintem beszédes, hogy itt az önök által is említett tanács tekintetében, ahol biztosított a fideszes többség egyébként, a tanács elnöke az a Csizmadia László, aki a CÖF-nek is elnöke. Tehát így milyen objektivitást, semlegességet lehet elvárni 62 ezer civil szervezet tekintetében?

Egy szó, mint száz, ezt az ügyet tisztázni kellene, nagyon világossá kellene tenniük, hogy mit gondolnak erről, rendben van-e, hogy egy nyíltan politikai

véleményeket ilyen értelemben önök mellett megfogalmazó civil szervezet egy állami tulajdonban levő cégtől kap félmilliárdot, amit gyakorlatilag minimum megkérdőjelezhető dolgokra költ, de legalábbis a politikai, önök mellett szóló véleményének a bemutatására; mennyire biztosítja ez a nyilvánosságban a politikai vélemények egymással ütközését, a fair választási versenyt, és még sorolhatnám; és mennyire terheli egyébként azokat a civileket, akik tényleg valódi, áldozatkész önkéntes munkát végezve nagyon fontos társadalmi célt igyekeznek megvalósítani Magyarországon.

(13.40)

Azt állítom, hogy az önök rendszere terheli őket, az önök rendszere keresztt számukra, ez egy nagyon vállalhatatlan dolog, amit az elmúlt nyolc-kilenc évben műveltek CÖF-östül, mindenestül. Azt gondolom, az ilyen típusú javaslatban részben rejlő szépségtapaszkot ezt nem fogják megoldani, még akkor sem, ha van egy-két előremutató dolog. A javaslat fő iránya, például egyébként, még egyszer hangsúlyozom, a miniszteri személyes elbírálás, az egyedi elbírálás lehetőségeinek szélesebbre tárása, pontosan beleillik azokba a folyamatokba, amelyeket önök az elmúlt években a civil szervezetek ellen, a civil szervezetek érdekei ellen folytattak. Így ebben a formában ez nyilvánvalóan nem elfogadható. Nagyon kíváncsiak vagyunk, hogy milyen módosítások lesznek még esetleg a későbbiekben.

Köszönöm, elnök úr. *(Taps az ellenzéki padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Arató Gergely képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Nagyon hálás vagyok Nacsa képviselő úrnak, mert nem kellett államtitkár úr sanda célzásaiból kihámozni azt, hogy mi a törvényjavaslat célja, teljesen világos, hogy miről van szó, ez képviselő úr beszédéből egyértelmű volt.

A civil szervezetek között háromfajta típus létezik. Van a tiltott, ezek azok, akiket önök Soros-szervezeteknek hívnak, akik emberijog-védő szervezetek vagy más módon kormánykritikus szervezetek, akik kiállnak a szegényekért, kiállnak azokért, akiknek elveszik a jogait, akik számonkérjük önökön a jogállami normákat. Na hát, ezeket a szervezeteket önök nemkívánatosnak tartják, külön jogszabályokkal üldözik. Ezekhez nem is nyúlunk hozzá ebben a törvényben, miközben ha önök valóban a civil életet értéknek tartanák, akkor nem bántanák a civil szervezeteket.

Van egy második kategória: ezek a támogatott szervezetek. Mondott a képviselő úr erre már példát a

határon túli szervezetek körében, köztük vannak többek között azok a határon túli szervezetek, akik szíves örömmel működnek közre a határon túli magyar szavazók szervezésében, regisztrálásában és egyes hírek szerint a szavazás lebonyolításában és a helyettük való szavazásban is. Számukra most könnyítik a támogatás nyújtását.

És van a civil szervezeteknek egy harmadik köre: ezek azok, akik a túrt kategóriába tartoznak, ez az a rengeteg civil szervezet, akire önök hivatkoznak, és akikről azt állítják, hogy számukra valami csudálatos világ van. De erről szó sincsen, nekik a morzsák jutnak azután, hogy az önök kliensei kivesszük a húsosfazékból a nagyobb húsokat, és ami kicsi csont az alján marad, azt odaadják, szétdobálják a többi civil szervezet között. Teljesen egyértelműen arról van szó ebben a jogszabályban is, hogy arra törekszenek, hogy tovább erősítsék a kormányzati ellenőrzést e fölött a rendszer fölött, és lehetővé tegyék, hogy az önök CÖF-öt is vezető haverja még nyugodtabb szívvel osztogathassa szét ezeket a pénzeket.

Bizonyos értelemben a legfontosabb rendelkezése ennek a törvényjavaslatnak az, azon túl, hogy most már a látszatra sem nagyon ügyelnek, és megnövelik a miniszteri keretet, amit gyakorlatilag szabadon oszthatnak szét annak, akinek szeretnék, hogy emellett lehetővé teszik azt, hogy majd kormányrendelet szabályozza lényegében a pályázat minden lényeges kérdését. Tehát anélkül, hogy ez átlátható lenne, és e fölött az Országgyűlés rendelkezhetne, kialakítanak egy szabályrendszert, amelyben majd eldöntik, hogy kik kaphatnak támogatást és kik nem.

Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Önök egy dolgot alapvetően félreértettek a civil szervezetekkel kapcsolatban. Az önök által szitokszóként használt angol nyelvű rövidítés, az NGO azt jelenti, hogy nem kormányzati szervezet. A civil szervezetet nem az különbözteti meg a kormányzati szervezettől, hogy van-e véleménye közéleti kérdésekről, mint ezt önök képzelik vagy állítják, hanem az, hogy független-e a kormánytól van nem.

Ha egy civil szervezet független a kormánytól, akkor független rendszerben kell számukra támogatást nyújtani, és nem úgy, ahogy ezt önök tervezik, és akkor persze nincs helye annak, hogy az Országgyűlésben egyik vagy másik képviselő eldöntse azt, hogy melyik civil szervezetet tekinteli valódinak és melyiket nem.

Ez nem a kormány dolga, nem a képviselők dolga, egyenlő feltételeket kell teremteni a finanszírozásban és a működésben a civil szervezetek számára, és ilyen módon kell elősegíteni azt, hogy szabadon működhessenek. Ez nemcsak a támadott civil szervezeteknek áll érdekében, hanem az összes civil szervezetnek, kivéve persze azokat, amelyek kizárólag kormányzati támogatástól, nyílt vagy burkolt kormányzati támogatástól függenek.

Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az ellenzéki sorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az LMP képviselőcsoportjának vezérszónoka Csárdi Antal képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

CSÁRDI ANTAL, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Azért a magyar civilek gyomra mindig összeszorul, amikor azt látják, hogy a kormány valamit módosítani akar egy őket is érintő törvényen, ezekből ugyanis ők még soha nem jöttek ki jól. *(Nacsa Lőrinc: Ti is megszavaztátok!)*

A Fidesz évek óta háborút... Nem értettem, Nacsa képviselőtársam! *(Az elnök csenget. - Dr. Kovács Zoltán: Zuschlagot keresi!)*

ELNÖK: Majd a kettőpercesben, Nacsa úr! *(Z. Kárpát Dániel: Én meg a Liberális Internacionálét!)* Tessék, parancsoljon! *(Arató Gergely: Saját frakciódban nézzél körül, ha Zuschlag haverjait keresed!)* Arató képviselő úr!

CSÁRDI ANTAL, az LMP képviselőcsoportja részéről: A Fidesz évek óta háborút folytat a civil szervezetekkel szemben, különösen akkor, ha olyan civil szervezetről beszélünk, aki nem a jól betanult kormányzati propagandát próbálja a társadalom szemébe tolni, nagyon sokszor hazug módon.

Látjuk magunk előtt az Ökotárs irodájának meg szállását, látjuk az Ökotárs vezetőjének bilincsben történő elhurcolását, azt sokkal kevesebben látták, amikor már elnézést kellett emiatt kérni, ugyanakkor azt gondolom, a kormányt ez mind nem zavarta. A kormányt egyetlen dolog érdekelte: kiépítsen maga körül lehetőség szerint egy olyan civilnek hazudott szervezeti egységet, amely besegít az ő kommunikációjába, amely segíti az ő kampányait. Nagyon jól emlékszem, és még mindig fülemben cseng a Fidesz 5. számú párttagkönyve tulajdonosának mondata, aki úgy fogalmazott, engedjék meg, hogy idézzem: „A taknyukon és a vérükön kell őket kirángatni, ha kell, akkor szanaszét kell verni a pofájukat.” - fogalmazott Bayer Zsolt, mert számára ennyire felháborító volt, hogy a civilek az Igazságügyi bizottság ülésén tiltakoztak az ellen, hogy megbélyegezzék őket. Igen, államtitkár úr. *(Z. Kárpát Dániel: Szégyen!)*

Emlékszünk azokra a napokra is, amikor működésük megmaradása érdekében tucatnyi civil szervezet írta ki önmagáról, hogy „külföldről támogatott civil szervezet”. Olyan roppant veszélyes - a jegyzőkönyvnek szeretném jelezni, hogy a roppant veszélyes idézőjelben értendő - szervezetek voltak kénytelenek ezt kiírni magukról, a bélyeget kitenni, a sárga csillagot, ha még emlékeznek történelmi tanulmányainkból, mint például a Vöröskereszt, mint például a veszélyes és gyanús Levegő Munkacsoport, a Bátor Tábor vagy az Igazgyöngy Alapítvány.

Tisztelt Képviselőtársaim! Mindezeket azért tartom fontosnak elmondani és felemlíteni, mert ezek

nélkül, azt gondolom, nem lehet egy összképet látni arról, hogy milyen a viszonya a magyar kormánynak, a Fidesz-KDNP-szövetségnek, Orbán Viktornak vagy Nacsa Lőrincnek a civil szektorhoz. Azt gondolom, ebben a környezetben próbálnak meg a civil szervezetek életben maradni, és ebben kénytelenek egyébként karitatív munkát végezni vagy adott esetben adományt gyűjteni, és ez nem könnyű. Sajnos, ez a törvényjavaslat, amely előttünk fekszik, ezt sem teszi majd könnyebbé.

Sajnos, a kormánynak csak az a jó civil szervezet, aki kellően közel áll hozzá, és igen, ezeknek az álcivil szervezeteknek - mert lássuk be, hogy ezek nem valódi civil szervezetek - időről időre és folyamatosan bizonyítania kell, hogy ők lojálisak, ők hűek a kormányzathoz, és azt gondolom, valóban a már említett Civil Összefogás Fórum a csúcstartó ebben a kérdésben. A Civil Összefogás Fórum több mint félmilliárd forintot kapott az MVM Zrt.-től, egy állami cégtől, és kiderült, hogy ezt a horribilis összeget, amiről egyébként tényleg fontos célokért, feladatokért valóban dolgozó civil szervezetek csak álmodnának, ők úgy költötték el, hogy csináltak egy videót, amely percenként 98 millió forintba került.

(13.50)

Csak hogy érezze Nacsa képviselőtársam, hogy percenként 98 millió forint mit jelent: azt jelenti, hogy az ön vezérszónoki felszólalása, Nacsa képviselőtársam, ami 8 perc 18 másodperc volt, ilyen finanszírozás esetén 813 millió 400 ezer forintba került volna az adófizetőknek. Ugye, megfontolandó, lehet, hogy jobban megérné civilként elvégezni ezt a munkát, mint itt a parlamentben ülni?

Azt gondolom, nem szól másról ez a törvényjavaslat, mint arról, hogy tovább erősítse a civil szervezetek függő viszonyát Orbán Viktor és a Fidesz-KDNP-szövetség között. Ez a törvénymódosító javaslat gyakorlatilag a hűbéri rendszer további erősítését célozza. Igen, kérem szépen, ugyanúgy annak a hűbéri rendszernek az erősítését célozza, mint ami egyébként ma már mindennapos az önkormányzati finanszírozásban. Szeretném jelezni, hogy szombaton lesz Budapest születésnapja, és ennek kapcsán lesznek bejelentések. Azt gondolom, csodálatosan be lehet majd mutatni, hogy ez az alá-fölrendeltségi viszony, ez a hűbéri rendszer hogy mutatkozik meg az önkormányzati finanszírozásban. És ugyanezt a technikát próbálják most önök a civil szervezetekre is ráhúzni.

A módosító nyertesei természetesen a kormányhoz hű civil szervezetek lesznek, akik ha kellően jó viszonyt ápolnak a miniszterrel - írja le ezt a törvény egyébként -, úgy az eddigénél is többször fordulhatnak majd pénzért és támogatásért a minisztériumhoz. Azt gondolom, hogy ezért a Habony-apanázsért majd számíthatunk arra, hogy a támogatott civil szervezetek egy nagyon jelentős része majd a Lokálban és egyéb ilyen alacsony színvonalú újságban meg fogják

intézkedésnél csak rosszabb lett a civilek helyzete. Hát, képviselő úr, szeretném tájékoztatni, hogy háromfajta jogszabály került elfogadásra a parlamentben a civil szervezetekkel kapcsolatban: 1. ami költségvetési növekményt eredményezett nekik, 2. ami a működési feltételeiket javította, 3. ami bürokrácia-csökkentést eredményezett. Az ön pártja, az LMP is tavalyelőtt megszavazta azt, amikor a civil szervezetek működési környezetének javítását célzó kormány-előterjesztés volt a parlament előtt, csak ön akkor még nem ült itt, és akkor még nem az etikai bizottság, illetve egy volt szocialista irányította az ön pártját. Köszönöm szépen. *(Taps a Fidesz soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Ugyancsak kettőperces felszólalásra Csárdi Antal képviselő úr kért szót. Parancsoljon!

CSÁRDI ANTAL (LMP): Köszönöm szépen. Nacsa képviselőtársam fölhúzta magát. Láthatóan csalódként éli meg, hogy az a kiszámított 813 millió 400 ezer forint igazából nem fog a bankszámláján landolni. Ugyanakkor hogy mondta, képviselőtársam? Hogy vannak közösségi célokért és idegen célokért, külföldi célokért dolgozó civil szervezetek. Jól értem, amit mondott? Akkor választ várok arra, hogy ön szerint a Vöröskereszt, a Levegő Munkacsoport vagy a Bátor Tábor idegen célokat szolgál. Ki van írva! Ott a bélyeg rajtuk, kérem szépen, hogy külföldről finanszírozott civil szervezetekről beszélünk.

Az volna a tiszteletteljes kérdésem, hogy a Civil Összefogás Fórum milyen közösségi célokért küzd több mint félmilliárd forintért. Milyen közösségi célt valósít meg egy néhány perces videó percenként 98 millió forintért? Erre kérek egy konkrét és adekvát választ. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy ki kíván még felszólalni a vitában. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom.

Megkérdezem Tuzson Bence államtitkár urat, hogy kíván-e a vitában elhangzottakra válaszolni. *(Tuzson Bence: Igen.)* Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

(14.00)

TUZSON BENCE, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Csak röviden szeretnék reagálni, egyrészt azért, mert az általános vita kereteit semmiképpen sem szeretném átlépni. Voltak olyan kérdések, amelyek már egy részletes vitára tartoznak, ugye, az általános vita azért a törvény céljáról és annak főbb rendelkezéseiről kell szóljon.

Először is Szávay képviselőtársamnak, jegyző úrnak szeretném megköszönni a javítását, igen, igaza van, valóban millió forintokról beszélünk. Viszont a

másik kérdésben, ahogy arra Nacsa Lőrinc képviselőtársam is utalt, ami a NEA-n keresztül megvalósuló támogatási rendszer, az csak egy kis része a támogatási rendszernek. Összesen valóban 144 milliárd forintról 240 milliárd forintra nőtt a támogatások összege. Az, hogy a támogatások egyébként széles körűek, sokféleképpen igénybe vehetőek, sok szálon lehet támogatásért pályázni, azt gondolom, ez nem baj, ez jó. Ebben van egy nézetkülönbség közöttünk. Én azt gondolom, ha a civil társadalmat többféleképpen próbáljuk meg segíteni, van, akit ilyen támogatási forma alapján, van, akit olyan támogatási forma alapján, de mégis a lényeg az, hogy ezek a civil szervezetek Magyarországon támogatásban részesülhetnek. Tehát különböző helyekről, különböző csatornákon, de támogatva vannak a civil szervezetek.

Varga László képviselőtársam, bár nincs bent a teremben, nagyon furcsának tartom a megszólalását, főleg azt, amikor feleslegesnek nevezte egy ilyen támogatási rendszernek a kialakítását. Nem lehet feleslegesnek nevezni, ez mégiscsak 62 ezer civil szervezetet érint, 62 ezer szervezetet nem lehet megsérteni. Én tudom, hogy az ő időszakukban másképp volt. Tudom, hogy nem helyeztek nagy hangsúlyt a civil szervezetek támogatására. Más koncepcióban éltek az életüket, ezt a szférát nem tartották fontosnak.

*(Szávay Istvánt a jegyzői székben
Arató Gergely váltja fel.)*

De mégis azt gondolom, itt az Országgyűlés falai között 62 ezer civil szervezetet megsérteni, semmibe venni méltánytalan és méltatlan dolog. Fontosnak tartom ezeknek a szervezeteknek a támogatását, és a mostani jogszabályt is, hiszen ez egy olyan támogatási lábat erősít meg, ami jelentős a civil szervezetek támogatásának kérdésében.

Arató Gergely volt, aki még fölszólalt a DK nevében, és azt hiszem, hogy közöttünk kibékíthetetlen ellentétek vannak a nézeteink kapcsán, hogy mit tekintünk valós és mit valótlan szervezeteknek. Azért mégiscsak arról van szó, hogy vannak olyan szervezetek, amelyek valóban a civil szférát támogatják és a civil kezdeményezéseket erősítik a társadalomban, és vannak olyan szervezetek, amelyek nem ezt teszik. Nem lehet összekeverni őket.

Léteznek politikai pártok, a politikai pártok mögött van érdekképviseleti rendszer, a politikai pártok mögött van egy finanszírozási rendszer, egy átlátható, jól működő finanszírozási rendszer, de az, hogy valamilyen civil szervezet vagy civilnek mondott szervezet álcivil szervezetként bebújik a civil szervezet áruhájába, és a valóságban politikai pártként működik csak azért, hogy az ottani támogatási formákat kikerülje, azt gondolom, megengedhetetlen. Megengedhetetlen, mert nem lehet az, hogy Magyarországon olyan szervezetek működjenek, amelyek egyébként külföldről olyan támogatást kapnak, amelynek egyértelmű poli-

tikai céljai vannak, és a politikai célok úgy formálódnak, mintha ők politikai pártként viselkednének akként, hogy a politikai pártokra vonatkozó szabályokat egyébként nem tartják be.

Ez a fogalmi különbség egyébként köztünk és Csárdi Antal képviselőtársunk között is fennáll. Itt azért a bátorságra szeretném felhívni a figyelmet, hiszen azért a mi kormányunkat egy dologgal biztosan nem lehet vádolni, hogy nem elég bátor kormány bizonyos érdekek megvédése érdekében, az ország megvédése érdekében. Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy ez a bátorság minden szempontból fennáll a kormány részéről a valós civil szervezetek támogatása és a valós civil szervezetek megerősítése érdekében is. Erről szól ez a mostani javaslat.

Kérem képviselőtársaimat, hogy fontolják meg a törvény rendelkezéseinek támogatását, és a lehető legszélesebb körben támogassák ezt a törvényjavaslatot. Ez egy jó törvényjavaslat, amelyik a magyar civil élet erősödését fogja elősegíteni. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön, azaz holnap 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik az **egyes törvényeknek az építészeti alkotásokra, műszaki létesítményekre és azok terveire vonatkozó szerzői jogi szabályozással összefüggő módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/3293. számon a Ház informatikai hálózatán mindenki számára elérhető.

Elsőként megadom a szót Tuzson Bence államtitkár úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének, a Miniszterelnökség államtitkárának, 30 perces időkeretben. Parancsoljon, államtitkár úr! Öné a szó.

TUZSON BENCE, a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Egy olyan törvényjavaslat áll előttünk, amelyik egy nagyon régi problémát kíván rendezni. Egy olyan problémát, amely még a rendszerváltás előtti időkre vezethető vissza, valamikor a 80-as évek végére, amikor Magyarországon a privatizációs időszak elkezdődött.

Nagyon sok olyan épület van Magyarországon, amelyik 1945 után, tehát a világháború után épült, és még a rendszerváltás ideje előtt befejeződött az építése. Akkor, az akkori sajátos viszonyoknak megfelelően nagy tervezővállalatok voltak, és ezek tervezték ezeket az épületeket. Az épületek megtervezését követően aztán az állam ezeket a jogokat, amelyek a tervezéshez kapcsolódó jogok és a tervekhez kapcsolódó szerzői jogok és egyébként a fizikai tulajdonjoga is a terveknek, tehát a fizikai alkotásoknak, azokat magánál tartotta, és a különböző tervezővállalatoknál voltak ezek a jogok. *(Sic!)* Ez a tervállomány egyébként egy nagyon értékes tervállomány, azért is, mert a XXI. század kihívásainak megfelelően gyakran előfordul,

hogy az akkori technológiáknak megfelelő épület a mai technológiáknak már nem felel meg, tehát az átépítésére, áttervezésére, funkcionális megváltoztatására folyamatosan szükség van. Ezért átgondolásra érdemes, hogy vajon mit kezdjünk azokkal a szerzői jogokkal, amelyek ezeknél az épületeknél felvetődtek.

Vannak itt egykori gyárak, erőművek, sok ember tartózkodására vagy akár lakhatására alkalmas épületek. Itt át kell gondolni azt a problémát, amely tulajdonképpen a privatizáció időszakából ered. A probléma pedig abban áll, hogy annak idején, amikor a privatizáció megtörtént, a szerzői joggal többféle dolog történhetett. Az egyik ilyen dolog volt, amikor a privatizációs szerződés rendezte a szerzői jog további sorsát, azaz a tervekhez kapcsolódó jogok átszálltak az úgynevezett jogutódra vagy arra a vállalatra, amelyik megvásárolta, kivásárolta. Többféle forma volt elképzelhető, de rendezve volt a szerzői jog.

Vannak olyan esetek is, amikor a vagyontádasra vonatkozó szerződések nem rendezték megfelelően a szerzői jog sorsát, és tulajdonképpen egy vélt állapot jött létre. Ez a vélt állapot azt jelentette, hogy ezek a jogok átszálltak az utódtársaságra. Nem véletlenül mondom, hogy utódtársaság, mert ezek a társaságok nem voltak feltétlenül jogutódjai az eredeti társaságnak. Ez a jogbizonytalanság bizony sok bizonytalanságot okoz a mai napig, hiszen ezeknek az épületeknek a felújítása vagy a közelmúltban történt meg, vagy a közeljövőben meg kell történnie. Ezért ezeknek a jogoknak a kérdése rendkívül nagy jelentőségű, hiszen a tervekkel együtt az átdolgozás jogát is meg kell szerezni annak érdekében, hogy az áttervezés is megtörténhessen. A szerzői jog úgy épül föl, hogy kétféle jog van, az átruházható és a nem átruházható jogok. A nem átruházható jogok a személyhez fűződő jogok, amelyek a szerző személyéhez kapcsolódnak; az átruházható jogok olyanok, mint például a tervek átdolgozhatóságának a joga is. Ezeket a kérdéseket érdemes rendezni.

Természetesen fel kell hívnom a figyelmet arra, hogy ennek a törvényjavaslatnak nincs egyetlen olyan eleme sem, ami a tulajdonviszonyokat bármilyen formában érintené, vagy az uniós joggal szembemenő rendelkezései lennének. Oda kell arra figyelni, hogy e tekintetben is jogbiztonság legyen Magyarországon. Inkább arra kell odafigyelni, hogy erősítse a jogbiztonságot, és tiszta helyzetet legyen képes teremteni, hogy ne kelljen hosszú időt várni annak érdekében, hogy Magyarországon ez a kérdés rendezett legyen, ne kelljen hosszú időt várni annak érdekében, hogy megállapodás jöhessen létre a szerző/tervező vagy a vélt jogtulajdonos között, hiszen ez a kettő e tekintetben is elválhat egymástól.

Amikor a privatizációs szerződések nem tartalmazták a megfelelő rendelkezést, annak a jogkövetkezményeit már egészen jól ismerjük. Tudjuk, hiszen több épület esetében ezzel kellett küzdeni, és akkor vagy hosszadalmas perek, vagy az idő nyérése érdekében megállapodások rendezték ezeket a helyzeteket.

(14.10)

Szeretnénk, ha olyan szervezet jöhetne létre Magyarországon, amelyik rendezhetné ezeket a jogokat, sőt a jogokat egy helyre tudnánk összegyűjteni. Ezért a javaslat azt tartalmazza, hogy legyen egy olyan állami nyilvántartásunk, amelybe bekerülhetnek ezek a jogok, láthatnánk ezeket a jogokat, láthatnánk azt, hogy a szerzői jogok hol csoportosulnak. Ez egy olyan nyilvántartás lenne, amelyik átfogóan tudná tartalmazni a korábbi épületekhez tartozói szerzői jogok sorsát.

Szeretnénk elérni, ha az állami tulajdonú és az államot megillető jogok is egy helyre csoportosulnának, és a Lechner Tudásközpont lenne az a valós tudásközpont, ahol egyébként ezeket a terveket fizikailag is ápolnák, a jogok odakerülnének, s onnan lehetne aztán igénybe venni vagy igényjogosultságot benyújtani vagy igényt benyújtani arra, hogy valaki az áttervezés jogát megszerezze. Így egy helyre kerülne a törvényjavaslat következtében az az alapvető rendelkezési lehetőség, hogy mit kell tenni azoknak a jogoknak a tekintetében ezeknél az épületeknél, amelyek az államot megillető szerzői jogi jogosultságot jelentik.

Szeretném felhívni a figyelmet, hogy ez a jogszabály az úgynevezett árva mű tekintetében is rendelkezéseket tartalmaz. Eddig is az SZTNH, tehát a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala volt az, akinek voltak jogosultságai arra vonatkozólag, hogy a szerzői jog esetében nyilatkozzon.

Ebben egy pontosan az építésügyben, bár ez ott viszonylag kevészer jelentkezik, de mégis, hiszen ott általában ismerjük a tervező személyét, mégis előfordul ilyen eset, és pontosan az áttervezésre vonatkozó jog, tehát az a jog, ami a mű átdolgozását jelenti, az nincsen meg a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál. Tehát ő pont erre vonatkozólag nem tud engedélyt adni, ezért ezt a lehetőséget szeretnénk kinyitni és ezt a jogot megadni a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának ebben a teljesen speciális, az építésügy szempontjából teljesen speciális esetben.

Szeretném hangsúlyozni, hogy ez a jogszabály nagyon sok problémát képes megoldani, és segíteni tudja az állami beruházásokat is, az állami beruházások mellett pedig az egyéb összes szerzői jogi nyilvántartásra vonatkozó nyilvántartás megalkotásával mindenkinek egy iránymutatást, segítséget tud adni azzal, hogy hol kell keresni a szerzői jog jogosultját, így az építőipar számára, az építésügy számára és a mérnöktársadalom számára nagyon nagy segítséget jelent.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Becső Károly képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. BECSŐ KÁROLY, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Az irodalmi, tudományos, művészeti alkotásokat, valamint a felhasználásukhoz kapcsolódó teljesítményeket a szerzői jog részesíti védelemben. A szerzői jog kétféle alapvető jogosultságot foglal magában: egyrészt a személyhez fűződő jogokat, másrészt a vagyoni jogokat, amelyek a szerző védelmét biztosítják. Amennyiben a szerző műveit fel kívánják használni, akkor a jogosult engedélye mellett a felhasználás jogdíj ellenében tehető meg. A szerzői jogi értelemben releváns alkotások közé tartozik az építészeti alkotás és annak terve, valamint az épület-együttes, illetve a városépítészeti együttes terve. Ahogy államtitkár úr expozéjában elhangzott, az előttünk fekvő törvényjavaslat célja, hogy átláthatóvá tegye és észszerűsítse az egykori állami tervezőintézetek alkalmazottai által létrehozott építészeti alkotásokkal és építészeti műszaki dokumentációkkal kapcsolatos szerzői jogi szabályozást.

Tisztelt Ház! Szeretném kiemelni azt a nagyon fontos és előremutató lépést a tervezettel kapcsolatban, hogy a javaslat egyértelműen megfogalmazza a nemzeti tervvagyont fogalmát, és rendes gazdaként az állam végre a Lechner Tudásközponton keresztül egységesen összegyűjti és kezeli ezeket a terveket. A tudásközpont nemcsak az előbb említett tervek gyűjtésére és kezelésére kap felhatalmazást a javaslat szerint, hanem arra is, hogy az építészeti szerzői jogi nyilvántartást vezesse. A vonatkozó rendelkezés szerint az építető és a tervező közös nyilatkozatban az építészeti szerzői jogi nyilvántartás részére átadja az építészeti műszaki dokumentációhoz, valamint az az alapján megépült építményhez fűződő szerzői vagyoni jogok tulajdonosának egyes adatait. Úgy gondolom, hogy az állam ezzel a rendelkezéssel egy régi hiányosságot pótol, amely mind a hatóság, mind az állampolgárok érdekeit szolgálja.

Gyakran előfordul, hogy bizonyos épületek rekonstrukciója, statikai megerősítése, illetve esztétikai helyreállítása azért késik vagy meg sem valósul, mert a szerzőijog-jogosult nem adja ahhoz a hozzájárulását, vagy csak aránytalan mértékű ellentételezés fejében tenné azt meg. Az előttünk fekvő tervezet ennek a problémának a megoldására is rendelkezik megoldással, amely jelentősen hozzájárulhat ahhoz, hogy az országban fellelhető, helyreállításra szoruló épületek rekonstrukciója - a szándék fennállása esetén - minél hamarabb megtörténjen.

A javaslat 9. §-a kimondja, hogy épület helyreállítása céljából építészeti alkotás vagy annak terve, továbbá az építészeti alkotás rajza és az azt tartalmazó mű a szerző hozzájárulása és díjazás nélkül többszörözhető és a nyilvánosság számára lehívásra hozzáférhetővé tehető. A törvényjavaslat tartalmazza az épületekhez kötődő felhasználás elősegítését tartalmazó másik kiemelendő szabályt is, amely előírja, hogy az építészeti kamara és a mérnöki kamara rögzítse azokat a díjtételeket, amelyek ajánlottak a tervek ismételt

felhasználása ellentételezésére. Mint ahogy államtitkár úr fogalmazott exorzéjában, mi is reméljük, hogy jogi viták esetén ezek a díjak segítségül lesznek abban, hogy a tervek felhasználása reális díjak ellenében valósuljon meg a jövőben.

Tisztelt Képviselőtársaim! Megismerve a javaslatot, megállapíthatjuk, hogy az elfogadásra benyújtott tervezet az állam, a tulajdonosok és a tervezők igényeit is figyelembe veszi, megteremti érdekeik egyensúlyát, valamint továbbfejleszti a felelős állami vagyongazdálkodás kereteit.

Az elhangzottakra tekintettel kérem önöket, támogassák a javaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Varga-Damm Andrea képviselő asszony. Parancsoljon, képviselő asszony, öné a szó.

DR. VARGA-DAMM ANDREA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! A T/3293. törvényjavaslatot tárgyaljuk, amelynek során mind az előterjesztő, mind a Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka nagyon részletesen előadta ennek a jogszabálynak az indokait, és a részletes szabályokra nagyon alaposan mutatott rá. Én a magam részéről feltétlenül köszönöm ezt a törvényjavaslatot, és a Jobbik frakciója támogatni is fogja.

Az más kérdés, visszatérnék egy kicsit arra, hogy miért is ismerte föl a jogalkotó, hogy itt rendezetlen viszonyok vannak: hangsúlyozottan nem azért, mert az elmúlt huszonakárhány évben felelőtlen lett volna az a tárca, amelyik a gazdája ezeknek a kérdéseknek, vagy az a szakma, amelyik a szerzői jogokkal foglalkozik, ne lett volna elég figyelmes. A legalapvetőbb indoka az volt, hogy elkezdtek az építészek és azok özvegyei, örökösei, mindenféle jogutódai pénzt keresni abból, hogy elkezdtek felkutatni, hogy az ő általuk régen a tervezésben való részvételüknek mi lett az azóta levő sorsa, és bizony, meg kell hogy mondjam, kifejezetten ellenszenves volt nagyon sokunk számára és a társadalom jelentős része számára az, hogy elkezdtek igénybejelentéseket benyújtani az ő régi műveik átalakítása, felújítása, újratervezése okán. Nagyon örülök neki, hogy a jogalkotóhoz és a jogalkotást kezdeményezőhöz elkerültek ezek a hírek, és bizonyára, bár erről információim nincsenek, de el tudom képzelni, hogy pár olyan tervezői mű vonatkozásában is előadták igényeiket, amelyek erőteljesen ma is az állam használatában vannak, és közösségi célokat szolgálnak.

Úgy ítélem meg, hogy a részletszabályokról, miután üdvözöljük, nem kell szólnom, de ha már egy ilyen jellegű témát tárgyalunk, ha megengedik képviselőtársaim, egy picit más aspektusból is megközelíteném ezt a kérdést.

Az természetesen nagyon fontos, és látjuk, hogy a világban a szerzői művek felhasználása milyen elképesztő tömegű jogellenességgel kísért akár a zenei művek, írásbeli művek, aztán ma már a számítógépes jelek során előállt művek vonatkozásában. Én magam is azt mondom, hogy aki egyszer egy ilyen önálló művet, amely újdonság, és feltétlenül a társadalom tiszteletét, tetszését eredményezi, és értéke van, azokat minden eszközzel védjük. Az elmúlt időszakban volt egy ilyen törvényjavaslat, amikor egy ilyen kérdést tárgyalunk.

(14.20)

De én az építészet vonatkozásában egy kicsit cizellálnám a kérdést, és hangsúlyozottan nem a Nemzeti Színházról, nem a Művészetek Palotájáról, nem erről az építményről, nem csodálatos nagy művekről, felcsúti stadionról, ami valóban egy elképesztően erős kreativitást, alkotóképességet és alkotóképességet mutat, hanem beszélnek arról, amikor tényleg ilyen egyszerű nyolcszor nyolcas kockaházakról beszélünk. És bizony az elmúlt időszakban, és ezért is volt kénytelen ebben a javaslatban a jogalkotó valamilyenfajta díj-szabásrendszert kitalálni és a kamarákat ebbe bevonni, mert amikor az építésznek nem volt nagyon munkája, akkor elkezdtek járni, mondjuk, az elmúlt húsz évben az általuk tervezett és tudomásuk szerint kivitelezett családi házakat, és nézni, hogy történt-e valami átalakulás, és elkezdtek bejelenteni igényeket. Én azt gondolom, hogy ez azért egy teljesen más műfaj. Egyrésztől egy magánház, én magam tapasztalom, mert nem egyet építettem már fel, körülbelül 80 százalékban a tulajdonos megrendelő elképzeléseit és körülbelül 20 százalékban az építész hozzáadott alkotó, hangsúlyozom, alkotó elképzeléseit jelenti. És akkor még nem beszélünk például a kőművesről, aki az eredeti tervhez képest sok, de nem termódosítást igénylő újítást tesz bele a műbe, és jön létre akár sokkal szebb dolog, mint ami a tervezőasztalon elkészült.

És ma Magyarországon egyébként a jogszabályok adták a lovat az építészek alá. Most nagy valószínűséggel építészek a jövő tíz évben nem fognak ránk szavazni, de annyira most engem ez nem érdekel, sokkal inkább érdekel az, hogy mi a mű, mi a szerzői mű hangsúlyozottan ebben a kérdésben. Hol van az önálló alkotás, alkotóképesség és -készség? És, ami aztán tényleg nagyon fontos, hogy ma már, bizonyára tudják még azok is, akik nem ebben a hivatásban tevékenykednek, hogy számítógépes programok vannak teljesen háztervezésekre, amiket persze meg kell venni, nincs miről beszélni, de nagyjából ma már úgy látom, hogy egy-egy elkészült házterv - és hangsúlyozom: családi házokról és nyaralókról beszélek, tehát kisebb volumenű építkezésekről - alkotója az a szoftverfejlesztő inkább, mint az a mérnök, aki aztán ezeket eladja.

Azért vettem fel most, ha már úgyis ilyen kérdésről beszélünk, és itt van a minisztérium képviselője, hogy bár nem szeretném, hogy a bokros teendőik között most hirtelen ezt a kérdést vegyék napirendre, de talán nem tolakodok akkor, ha megkérem önöket, hogy az elkövetkezendő, mondjuk, egy évben üljünk már le ezen a területen egy kicsit tevékenykedni. Én úgy érzem, hogy az lenne hangsúlyozottan az ilyen családi házas típusú építkezéseknél a tervezés mint szerzői mű vonatkozásában a fontos - legyen már valami olyasmi -, hogy orientáljuk a polgárokat arra, hogy a kifizetett díjakban legyen már meg a szerzői mű végleges ellenértéke. És számtalan olyan szerződést kötöttünk már életünkben, akár szoftverfejlesztőkkel, bár mondjuk, ők szeretik a forráskódokat megtartani, de számtalan olyan területen már kialakultak azok a szerződéses gyakorlatok, hogy ha lehet, akkor ha egyszer valaki egymillió forintot kifizetett egy halál egyszerű kocka családi ház tervére, akkor mondjuk, ha ki akar egy ablakot cserélni tíz év múlva, akkor ne kelljen már neki újra szerzői jogdíjat fizetni, mert az eredeti alkotónak megváltoztatták az elképzelését. Tehát úgy érzem, hogy ez nem annyira a társadalom érdekét szolgálja, és nem is annyira igazságos. Ebben a kérdésben tegyük már meg, hogy legalább konzultáljunk vagy legalább dugjuk össze a fejünket, és hátha pont azért, hogy elkerüljük a jövőben az ilyen helyzeteket, megoldásokat találjunk.

Annak rendkívüli módon örülök, hogy ez a jogszabály végre, egyrészt a rendszerváltás előtt keletkezett állami tulajdonban volt épületek és állami tulajdonban volt tervezővállalatok tervezőinek sorsát ebben a kérdésben rendezzi, de gyakorlatilag a társadalommal szemben keletkezett ilyenfajta igények fókuszáltak arra, hogy esetlegesen itt valamifajta hiányosság van. Azok a régi épületek, amelyeket újrahasznosítottak, átterveztek, funkciókat változtattak, gondolom én, okozták ezeket a jogi problémákat, amelyek itt kivételnek ebből a javaslatból. Az egyszerű tervezés szintjén is találunk ki valamit, hogy a polgárok ne legyenek ebben a kérdésben ennyire kiszolgáltatva, és természetesen a Jobbik frakciója erre a törvényjavaslatra igennel fog szavazni. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a Jobbik soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka, Nacsa Lőrinc képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Üdítő a mai politikai viták és napirendek után egy ilyen egyetértésben lefolytatott napirend is, néha ennek is kell örülni és megbecsülni, ha van ilyen. Azt látjuk, hogy megint egy olyan törvényt módosítás fekszik előttünk, amely gyakorlati, a valós életben tapasztalt problémára kínál megoldást. Fontosnak tartom, hogy olyan

javaslatok kerüljenek elénk, amelyek egy-egy szakma, társadalom csoportjai, egy-egy érintetti kör vagy az egész nemzet életét könnyítik meg. Az elmúlt 8 évben sok ilyet láthattunk, ez is egy újabb példa, hiszen azt láttuk, hogy az építészeti alkotások, építészeti műszaki dokumentációk és az épületek szerzői jogi értelemben vett felhasználása gyakran gyakorlati, mindennapi nehézségekbe ütközik, a mai közhasználatú épületállomány jelentős része a rendszerváltozást megelőző időszakban működő állami tervezőintézetek alkalmazottai által létrehozott építészeti alkotás, ahol felmerül a szerzői, vagyoni jogok állami tulajdonlásának kérdése.

Az ismeretlen vagy az ismeretlen helyen tartózkodó jogosultak műveinek, az úgynevezett árva művek felhasználásához szükséges engedély megszerzésére a szerzői jogi törvény alapján egy speciális hatósági eljárás keretében már ma is lehetőség van, amely az építészeti alkotásokra és azok építészeti műszaki dokumentációira is irányadó. Építészeti alkotások esetében ugyanakkor problémaként jelentkezik, hogy ez az engedély az építészeti műszaki dokumentáció átdolgozására, az építészeti műszaki dokumentáció alapján megépített épület esetében lényegében az átépítésre nem jogosít. A legtöbb esetben pedig pont ezekre a felhasználásokra volna igény. Fontos leszögezni, hogy a javaslatnak nincs egyetlen olyan eleme sem, amely a jelenlegi tulajdonviszonyokat megváltoztatná.

A most előttünk fekvő törvényjavaslat senki jogos tulajdonát nem háborgatja - helyesen -, és aki a mindenkori hatályos jogszabályok szerint a szerzői vagyoni jogokkal rendelkezik, az ezután is ugyanúgy rendelkezni fog velük, ezt nagyon fontosnak tartom leszögezni.

A törvényjavaslat abban is előremutató, hogy tiszta helyzetet teremt, és már eddig is létező jogi szabályozást fejt ki az építészeti alkotásokra fókuszálva, annak érdekében, hogy ne kelljen minden egyes esetben hosszú tárgyalások és hosszú bírósági procedúra során érvényesíteni az állam jogos érdekeit.

Három elemet szeretnék röviden kiemelni a törvényből. Az egyik az, hogy létrejön az építészeti alkotások szerzői jogi nyilvántartása, amelybe kötelező lesz adatot szolgáltatni. A részletes szabályok megállapítására a miniszter kap felhatalmazást; a nem közhiteles nyilvántartást a Lechner Tudásközpont vezeti és frissíti folyamatosan. Árva mű esetén, amikor a szerző személye vagy tartózkodási helye nem ismert, az imént említett felhasználási engedély tervdokumentáció esetében ezután ki fog terjedni az átdolgozásra vagy az átépítésre is. És végül: az épület helyreállítási céljából a terv szabadon felhasználható lesz, ezért díjat kérni nem lehet. Ezt a tulajdonosnak azon jogos érdeke teszi szükségessé, hogy az ingatlanán helyreállításokat végezhesen el. Ahogy ezt jobbikos képviselőtársam is elmondta, ez teljesen jogos igény és előremutató törvény, így a KDNP frakciója is támogatja azt. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Az MSZP képviselőcsoportjának vezérszónoka Varga László képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr!

DR. VARGA LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Alapvetően, amit elmondott Nacsá képviselőtársam is és államtitkár úr is, azt értjük, és mondjuk úgy, hogy az előterjesztést e problémakör egy lehetséges megoldásának tartjuk, ezért alapvetően várhatóan, de persze megvárjuk a módosításokat is, de várhatóan támogathatónak is tartjuk.

A kérdés annyiban merül föl, hogy az Építész Kamarával, illetve az érintett önkormányzati szférával milyen típusú egyeztetések voltak az előkészítés során, ez mindenképpen megér pár gondolatot, szerintem talán majd a zárszóban. Illetve, ha már a Lechner Tudásközpont kap egy újabb feladatot, amelyet egyébként egy egyéves felkészülési idő keretén belül, tehát egy hosszabb időt biztosítva kell majd végrehajtani, akkor azért érdemes talán arról is beszélni, ami nem tartozik szorosan az előterjesztéshez, de hogy az egyszerűsített bejelentés kapcsán azért az állampolgárok az elektronikus felülettel kapcsolatban sok olyan kérdésbe és apróbb-nagyobb problémába ütköztek, ami talán az egyszerűsített bejelentést egy kicsit bonyolított bejelentésként mutatja be az ő szempontjukból. Tehát ha már az előttem szóló ellenzéki képviselőtársam, Varga-Damm Andrea is egy kicsit kitérítésre használta fel az egyébként talán mindenki számára kezelhető javaslatot, akkor én is ennyiben hadd tegyek hozzá a mai eszmecsereinkhez, hogy az egyszerűsített bejelentés kapcsán nyilvánvalóan át kell tekinteni az elmúlt évek tapasztalatait, és a felületen azokban a dolgokban, amelyek sokszor problémát okoznak az állampolgároknak, hát ott bizony korrekciókra is szükség lehet.

(14.30)

Összefoglalóan tehát én két pontra mutatnék csak rá, és ha erről tudna államtitkár úr még néhány gondolatot megosztani velünk, azt megköszönném, hogy az Építész Kamarával hogyan és milyen módon tudtak egyeztetni az előterjesztésről, illetve az önkormányzati szféra megfelelő megoldásnak tartja-e ezt az előterjesztést. Köszönöm, elnök úr. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Hajdu László képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

HAJDU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Elnök Úr! Tisztelt Ház! Az előttem lévő törvényjavaslatot, mindjárt az elején leszögezem én is, hogy bár néhány érdekességet találtunk benne, de fogjuk tudni támogatni.

Szeretném megemlíteni, hogy érdekes számunkra, hogy miért az építészeti alkotásokról szóló törvényjavaslat van itt előttünk, mert lehetett volna a szerzői jogról szóló törvényt is módosítani, de érdekes módon a szerzői jogról szóló törvényt inkább módosítottuk volna, ha már ez napirendre kerül. Egyébként aktuális témáról, sok minden zavaró, mindennapi ügyről van szó, korábbi önkormányzati vezetőként tudom azt, hogy ez milyen gondokat jelent.

Azzal szeretném kezdeni, hogy bevezeti a törvényjavaslat a nemzeti tervvagyonnak a fogalmát, és a nemzeti tervvagyon fogalma érdekes következtetésekre is enged következtetni. Az egyik az, amikor a fogalmat meghatározza, 1884-ig megy vissza, és egy 1884-es, már rég hatályon kívüli törvényt használ érvanyagként, ami már 134 éves. A másik törvény is 1921-es, tehát már 100 éves, rég hatályon kívül lévő törvényeket mint megalapozó érvelést használja ehhez a nemzeti tervvagyon fogalom bevezetéséhez. De tartalmi kérdés ez a nemzeti tervvagyon, ha egy kicsit figyelmesebben nézzük magában a törvényjavaslatot.

A 30. §-ban, mi úgy látjuk, legalábbis ezt vélem kiolvasni, hogy jogot von el ez a bizonyos törvény, olyan jogot, amely felfogható úgy is, hogy államosítja ezeket a jogokat. Ha nem jól értelmezzük, nem szeretnék itt most hosszasan kifejtésbe bocsátkozni, de azt gondolom, hogy a szerzői jog megfelelő díjazása című fejezetnek ez a 2., 3., 4., 5., 6. és 7. pontban kifejtett része egyértelműen azt mutatja, hogy jogot von el, és a 7. alpontonál meg is állnék egy pillanatra.

Tehát nem mindegy az, hogy kitől vonjuk el ezt a jogot, ha és amennyiben ez jogelvonásnak minősül; tehát hogy közszolgálati munkaviszonyban, munkaviszonyban látja ezt el, állami szolgálatként látja el, köztisztviselőként látja el vagy korábban vállalkozóként végezte ezt a tevékenységet, mármint azt a tervezést, ami aztán most a törvény hatálya alá fog kerülni, és ez a joga meg fog szűnni az illető személynek, ha és amennyiben alkalmazott volt. Ha szerződéses munkaviszonyban, tehát ha cégnél, de szerződéses munkaviszonyban végezte ezt el, ebben az esetben az elvonás valahogy bírósági vitákra adhat okot, úgy gondolom.

Tehát a nemzeti tervvagyon az egyik, amelynek a kifejtésével van kifogásunk. Nem olyan jellegű kifogás, hogy emiatt a törvény nem támogatható részünkről, de mindenesetre számunkra ez egy érdekes dolog. Az államosításnak egy újfajta módja, legalábbis mi úgy látjuk ezt.

A másik, hogy bizonyos jogot is ad ez a törvény, például a paragrafusok között a 3. §-ban pedig különleges jogot ad. Ez a különleges jog nyilván adódik abból, amit az előbb említettem az elvonásnál.

Még egyet szeretnék megemlíteni, azt, hogy természetesen én is nézgettem szakmai körökben, hogy mi a véleményem erről a törvényjavaslatról, és én úgy tapasztaltam, hogy a Magyar Építész Kamara, a Magyar Mérnöki Kamara még egyelőre önálló tárgyaló félként, véleménynyilvánítóként nem vett részt ebben a törvény-előkészítő munkában, legalábbis számomra

ilyen információt adtak. Ezt azért nagyon fontosnak tartanám, hogy ezek a szakmai érdekképviselői szervezetek ezt a törvénytervezetet ismerjék, lássák, és esetleg a véleményük a későbbiek során, ha úgy alakul, módosító javaslatokban is megjelenjen.

A Demokratikus Koalíció módosító indítványt nem kíván hozzátenni a törvényjavaslatához. A törvényjavaslatot tudjuk támogatni. Köszönöm szépen. *(Taps a DK és az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e valaki a vitában még felszólalni. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok, az általános vitát lezárom.

Megkérdezem államtitkár urat mint előterjesztőt, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Tuzson Bence: Igen, köszönöm.)* Igen, kíván. Parancsoljon, államtitkár úr, ön a szó.

TUZSON BENCE, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm szépen, elnök úr. Röviden szeretnék reagálni a vitában elhangzottakra. Egyrészt szeretném megköszönni képviselőtársaimnak a támogatást, amit itt a törvényjavaslat kapcsán elmondtak. Azért egy-két dologra szeretnék reagálni. Igen, voltak egyeztetések, tehát régóta, több éve tart ennek a törvényjavaslatnak a kimunkálása, és mind a két kamarával, tehát az Építész Kamarával és a Mérnöki Kamarával is hosszas egyeztetések voltak. Sőt egyébként az igényt maga az építésztársadalom fogalmazta meg, nem véletlenül, hiszen az építészek számára is problémát jelent az, hogyha valamelyik másik építésznek a művét, munkáját dolgozzák át. Tehát ilyen típusú egyeztetések voltak, és azt gondolom, hogy annak az eredménye is, hogy egy olyan törvényjavaslat tudott születni, amelyik mögött egy elég erős társadalmi konszenzus is megáll.

Hogy jogszabály-szerkesztési szempontból miért ide került a jogszabály, itt nem arról van szó, hogy szerzői jogi kérdéseket alapvetően megváltoztat-e ez a mostani szabályozás, hanem a létező szabályozás keretei között tesz egyértelmű rendelkezéseket is, speciális területen, az építésügy és a tervezés területén. Ezt fontos megjegyezni, hiszen magába a szerzői jogi szabályozásba és annak az egyébként bonyolult, eléggé zárt koncepciójába nagyon nehéz ilyen formában belépni, különösen akkor, amikor pont a világ digitalizációja miatt az európai uniós területen is nagy viták vannak a szerzői jog mibenlétével kapcsolatban, illetve annak a továbbfejlesztésével kapcsolatban.

Nem is olyan régen, talán egy hónappal ezelőtt foglalkozott az Európai Parlament is ezzel a kérdéssel, és eléggé jól determinált a szerzői jog a nemzetközi egyezmények alapján. Nemcsak az európai uniós szabályozás, hanem az európai uniós szabályozás mellett lévő kétoldalú vagy többoldalú megállapodások is eléggé zárt körbe vagy zárt rendszerbe teszik a szerzői jogot.

Érthető is, hiszen a határon átnyúló jogosultságokról van szó, és ennek a mai világban való megvalósításával külön foglalkozni kell, de ez egy másik téma. Itt csak egy szűk szegmensről beszélünk. A nemzeti tervvagygon nem azt jelenti, hogy valamit fogunk és egyszerűen berakunk a tervvagygonba, hanem az a vagygon, ami a nemzet tulajdonában van, tehát az ország, az állam tulajdonában van, azokat kell egységesen kezelni, és az egységes kezelésnek legyen valamilyen rendje. Erről szól ez a mostani jogszabály, és hogy onnan a jogosultságokat hogyan lehet átszarmaztatni máshová, hogyan lehet átdolgozni ezeket a terveket, ennek a folyamatát kell megfelelően szabályozni. Erről szól e tekintetben ez a törvényjavaslat.

Varga-Damm Andrea hozzászólására, bár ő most nincs itt a teremben, köszönjük szépen a támogatást a jogszabállyal kapcsolatban, azonban szeretném megjegyezni, hogy az építész szakmát és az építész szakmának a munkáját ennél egy kicsit összetettebben és cizelláltabban látjuk, hiszen azért a magyar építésztársadalom nagyon sokat tett annak érdekében, hogy Magyarország erősödjön, és még dolga is van a következő időszak vonatkozásában. Hiszen azért mégiscsak arról van szó, hogy az épületek, azok az épületek, amelyek körülvesznek minket, azok valamilyen jelentéstartalmat hordoznak, valamit hordoznak a múltból. A jelenben is jelen vannak, és mégiscsak a jövőbe tartanak, tehát a jövőben is értelmet kell ezeknek az épületeknek adni, ezért az építészek tevékenységét nem szabad lebecsülni és nem szabad hátterbe szorítani sem.

Tehát a későbbiek során azzal a javaslattal, hogy az építésztársadalom esetében a jogok tekintetében egyfajta szűkítés valósuljon meg, azt a magam részéről semmiképp sem támogatom, tekintettel arra, hogy az építészek felelőssége nagy.

(14.40)

Mert ha visszanezünk a XIX. századba, végigmegegyünk Budapesten, onnan tudjuk, hogy mi a XIX. század és mi a XIX. századi építkezés, hogy érezzük azt a környezetet. Az építészet, ami a leginkább tudja az ember számára a múltat közvetíteni. Ha elmegegyünk egy régi várba, semmit nem kell a kezünkbe venni, érezzük azt a környezetet, azt a hatást. És nagy a felelősségük az építészeknek abban, s ezért kell az építészeti társadalmat megerősíteni, hogy vajon a jövő generációi mit fognak arról gondolni, hogy a ma korszaka milyen volt. Hiszen ez egy lenyomat, az építészet egy lenyomat, a kor lenyomata, és hogy milyen épületek épülnek ma Magyarországon, azt majd a jövő fogja megítélni, és abból fogja a társadalom nagy része levonni a következtetést, hogy vajon milyen volt a XXI. század Magyarországa.

Ezért gondolom, hogy az építészethez, az építész szakmához és a társadalomhoz egy kicsit talán körültekintőbben kell hozzáállni, támogatóan kell hozzáállni, és nem ellenfélként kell kezelni, hanem bizony

partnerként kell ezt a társadalmat kezelni, és erősíteni is kell az építészársadalmat. Nagyon nagy a felelősség a kezükben, a jövőnk részben az ő kezükben is van. Köszönöm szépen, elnök úr, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön, azaz holnap 16 óráig van lehetőség.

Soron következik a **közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat** általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztést T/3374. számon a tisztelt Ház informatikai hálózatán valamennyiük számára elérhető.

Elsőként megadom a szót Tuzson Bence államtitkár úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének, a Miniszterelnökség államtitkárnak, 30 perces időkeretben. Parancsoljon, államtitkár úr, öné a szó.

TUZSON BENCE, a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előadója: Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Már idestova három év telt el, miután megalkotta az Országgyűlés a közbeszerzésre vonatkozó új szabályokat, és idestova fél év tapasztalat áll rendelkezésre az elektronikus közbeszerzési rendszer bevezetésével kapcsolatban.

A magyar szabályozás e tekintetben az európai uniós szabályozás előtt jár, hiszen a 2018. október 18-i határidő előtt fél évvel bevezetésre került Magyarországon az elektronikus közbeszerzési rendszer, amelynek a tapasztalatai most már azt mondatják velünk, hogy érdemes foglalkozni a közbeszerzési törvény felülvizsgálatával. Mind az elmúlt három év tapasztalatai is azt mondatják velünk, hogy bizonyos rendelkezésekhez érdemes hozzányúlni. A gyakorlat mondatja ezt velünk, hiszen a közbeszerzés szemponjtából most már a három év elég hosszú gyakorlatot jelent annak érdekében, hogy a közbeszerzések rendszere, a közpénz felhasználásának rendszere, ennek a hatékonysága és a közpénz védelme maradéktalanul megvalósulhasson.

Az elektronikus közbeszerzési rendszerrel kapcsolatos szabályozásnak és annak a törvényi szintre emelésének nagyon nagy jelentősége van, részben ezt tartalmazza ez a mostani javaslat. Vannak jogalkalmazást segítő, adminisztratív jellegű tehercsökkentéssel kapcsolatos javaslatok ebben a jogszabályban. A támogatásokra vonatkozó és a támogatások kedvezményezettjeire vonatkozó változtatások is adminisztratív tehercsökkentésben jelennek meg, és vannak az intézményeket érintő változások is, valamint a közbeszerzés felügyeletét, a felügyeleti rendszert erősítő változások és változtatások is.

Mi az elektronikus közbeszerzési rendszer, az úgynevezett EKR? Talán ezzel a rövidítéssel többször találkozhattak már. Most a közbeszerzési eljárásokat jórészt csak elektronikusán lehet kezdeményezni. Van egy állami, egy központi rendszer, egyébként szinte

egy mintarendszerként is felfogható európai uniós szinten is, egy nagyon fejlett ilyen rendszerünk van, aminek a működésével kapcsolatban felvetődött problémák csak technikai jellegű problémák, tehát nem a működésével kapcsolatosak, nem a rendszer szintű problémák, hanem bizonyos technikai jellegű kérdések vetődtek fel. A technikai jellegű kérdéseket meg technikai szinten egyébként lehetett az elektronikus közbeszerzési rendszerrel kapcsolatban kezelni. Jól működik egyébként a háttér. A háttérrel működető NEKSZT Kft. is jól üzemelteti - ez egy állami tulajdonú cég egyébként - a rendszert.

Tehát maga a szabályozás és a szabályozás mögött működő rendszer is elég jól működik. Nyilván az európai uniós szabályozás változása miatt, amit természetesen a magyar jogban is érdemes követni, folyamatosan figyelemmel kell kísérni az elektronikus közbeszerzési rendszer változásait is. Részben erről is szól ez a mostani szabályozás, de a lényege e tekintetben az, hogy bizonyos rendeleti szintű szabályokat - mert rendeletben voltak szabályozva az elektronikus közbeszerzési rendszerrel -, tehát a rendszer üzemeltetésével kapcsolatos szabályokat érdemes átmenetileg törvényi szintre, a törvényi összhangot is megteremtteni ezzel, hogy az elektronikus közbeszerzési rendszer egy olyan rendszer legyen, amelyik mögött egyébként ott áll a törvényi háttér, a törvényi erő és a törvényi garanciális szint is.

Erről szól tehát a közbeszerzési rendszer elektronikus részének módosításával kapcsolatos javaslat, ami a törvényi láb erősítését jelenti. Nagyon fontos a közbeszerzési rendszerrel kapcsolatban és az EKR működésével kapcsolatban is, hogy egy átláthatóan működő, gyorsan működő, egyszerűen működő rendszer legyen, aminek a működtetésén is így kell dolgozni, és így kell továbbfejleszteni magát az elektronikus közbeszerzési rendszert. Vannak olyan adminisztratív terhek, aminek a csökkentésével is érdemes foglalkozni itt a közbeszerzések kapcsán, és itt az adminisztratív terhek alatt például olyan változtatásokat értünk, amelyek miatt, kisebb hiányosságok miatt egy közbeszerzés esetén nem volt lehetősége hiánypótlás kiadására a közbeszerzés bonyolítójának sem és a kiírójának sem, tehát az ajánlatkérőnek sem. Azt szeretnénk elérni, hogy itt egy kicsit az átláthatóság érdekében szélesedjen az a lehetőség, amikor bizonyos esetekben, amelyek nagyon speciális esetek - a speciális eset abban áll, hogy bizonyos olyan iratok pótlásáról beszélhetünk, ami tartalma szerint nem minősül hiánypótlásnak, tehát hiánypótlás elrendelésére speciálisan nincs lehetőség, és az az adott eset, akkor sincs már lehetőség rá, hanem egy más típusú módon kell az iratot pótolni, és vannak olyan speciális esetek, amikor ezt az iratpótlást már nem engedi meg a jogszabály. Itt szeretnénk erősíteni azt, hogy ezeket az egyébként technikai jellegű jogszabály-igazolásokat, amik általában rendelkezésre állnak, azokat lehessen a későbbiek során is csatolni a közbeszerzési eljárásban.

A közbeszerzési törvény 5. § (3) bekezdése tartalmazza azokat a szervezeteket, illetve feltételeket, amikor bizonyos támogatott szervezeteket, amikor nem az európai uniós közbeszerzési irányból következően, de támogatott szervezeteket közbeszerzési eljárás alá sorolja a jogszabály. Tehát itt az alanyi kört szélesíti ki a magyar jognak megfelelően, tehát a magyar jogban. Ez egyébként egy jelentős szélesítés az európai uniós szabályozáshoz képest. Ebben a szabályozásban érdemes egy áttekintést tenni, hiszen a mostani szabályozás egy nagyon széles kört von be abba a körbe, akiknek közbeszerzést kell lebonyolítani. Tehát abban az esetben, ha valaki, egy gazda, akár kisebb állami támogatásból meg akar venni egy traktort, akkor a magyar jogi szabályozás értelmében előállhatnak olyan esetek, ami persze számunkra és azt gondolom, mindenki számára furcsa, mondjuk, bizonyos esetekben közbeszerzési eljárást kellett lefolytatni.

Ezért a törvény meghatározza azt a kört és azt az összeghatárt, ami itt az uniós értékhatárral egyenértékű értékhatár. Tehát a 68 millió forintos értékhatárt emeltük be, illetve az építési beruházások esetében a 300 millió forintos értékhatárt, ami esetében már közbeszerzést kell lefolytatni. De az alatt viszont ezek a szervezetek, amik hangsúlyozottan azok a szervezetek, amelyek az európai uniós irányelv alá nem tartozó módon... - az alapján kötelezettséget nem is eredményez közbeszerzés lefolytatására, de mégis a magyar jog kiterjesztően értelmezve az uniós szabályokat egy jóval szélesebb körre terjeszti ki a közbeszerzéseket, ott ne kelljen közbeszerzést lefolytatni, és kiveszi az alanyi körből az egyházakat, hiszen az egyházak olyan speciális helyzetben vannak, és a beszerzéseik is olyan speciálisak, aminél nem érdemes a közbeszerzési szabályokat fenntartani.

Egy általános társadalmi elvárás az is, hogy a közbeszerzések esetében a tisztesség, az ellenőrizhetőség, a valódi verseny, a gazdaságosság elvei minden szempontból érvényesüljenek is, és itt arra kell odafigyelni, hogy a közbeszerzési felügyeleti rendszer is elég erős legyen. Magyarországon ez a felügyeleti rendszer egyébként egy kétszintű felügyeleti rendszer, nyugodtan mondhatjuk így, hiszen az úgynevezett KFF, tehát az az állami szerv, ami egyébként a közbeszerzések felügyeletére hivatott, az állam által indított közbeszerzések esetében is egy komoly felügyeleti tevékenységet lát el.

(14.50)

Ugyanakkor ott van a Közbeszerzési Hatóság és a hatóság mellett működő döntőbizottság is, amely aztán az egész felett Európában egyébként egyedülálló módon és jóval erőteljesebben, mint más országokban... - ilyen típusú szervek egyébként általában Európában nincsenek, koordinatív típusú szervek vannak, ilyen központi szerv egyébként, ami a közbeszerzések ellenőrzésével ilyen szinten foglalkozik, nincsen. Más konstrukcióban működik ez, vannak olyan

államok, amelyekben sokkal lazább szabályozás létezik, mint Magyarország. Tehát összességében egyébként a magyar szabályozás egy elég szigorú szabályozás, egy elég szigorú ellenőrzési szabályozást is mutat. Nos, itt gondoltuk azt, hogy bizonyos pontosításokra szükség lehet az intézményrendszer erősítése érdekében, és a hatóság számára bizonyos feladatokat érdemes átadni annak érdekében, hogy a rendszer működése minél átláthatóbb legyen. Így például a közbeszerzési szaktanácsadók névjegyzékének vezetése egy fontos feladatkör, amelyet a Közbeszerzési Hatóság tud a későbbiekben vinni annak érdekében, hogy ezek a nyilvántartások az államtól elváló módon, mégis átlátható módon folyjanak a későbbiek során is.

A döntőbizottság személyügyi feltételei is kifejezetten fontosak abból a szempontból, hogy a döntőbizottság a maga munkáját a maga függetlensége területén tudja végezni. Így a személyi feltételekkel, a jogviszonnyal kapcsolatos szabályokat is tartalmazza ez a mostani jogszabály-módosítás, beleértve egyébként a javadalmazásra vonatkozó szabályozást is, hiszen arra különösen kell figyelni, érzékeny területről van szó, hogy az itteni jövedelmek, az itteni díjazás ne térjen el a piacon elérhető díjazástól, vagy jelentős eltérés ne legyen, hiszen itt olyan felelősségteljes munkáról van szó, amely az egész ország megítélését egyik oldalról, másrészt a közbeszerzési szabályok és a közbeszerzések jó működését teszi lehetővé, illetve teszi szükségessé Magyarországon.

Az elmúlt időszakban egyébként Magyarország több területen jelentős eredményeket ért el a közbeszerzésben. Így például hadd említsem meg, hogy voltak úgynevezett, és létezik ma is hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások, amelyeknek a számát is sikerült lecsökkenteni, tehát jelentősen csökkent ezeknek a száma. Ezek az utóbbi időszak komoly változásai. A joggyakorlat megfelelő működése és különös tekintettel egyébként a kormányzat mellett működő közbeszerzési felügyeleti rendszer működése, jó működése teszi lehetővé. Azt gondolom, hogy megfelelően követi egyébként az európai uniós irányelveket, a joggyakorlatot az itteni alkalmazás, és a joggyakorlat alkalmazása alapján ezek a szűrők ma Magyarországon nagyon jól működnek.

Az intézményrendszer erősítését jelenti az is, hogy a döntőbizottságnál vannak olyan esetek, amikor hivatalból kezdeményezhet eljárást, és a hivatalbóli eljárás kezdeményezésének jogát, amit a döntőbizottságnál kell kezdeményezni, az uniós források felhasználásáért felelős miniszternek, azaz az innovációért és technológiáért felelős miniszternek is megadja most már a közbeszerzési törvény, tehát ennek megfelelően széles körű olyan lehetőség van, amely a jogorvoslati rendszer, a felügyeleti rendszer erősítését jelenti a továbbiakban.

Tehát összességében elmondható, hogy most már a gyakorlati tapasztalatok is beépítésre kerültek a közbeszerzési törvénybe, tehát ez a javaslat a közbeszerzési rendszer erősítését szolgálja. Egyrészt tehát a

javaslat az elektronikus közbeszerzési rendszer erősítését, a szabályozási környezetének a világossá tételét és egyértelművé tételét is szolgálja, másrészt az eljárások egyszerűsítését, gyorsabbá tételét, harmadrészen pedig a felügyeletet ellátó intézményrendszer megerősítését.

Kérem képviselőtársaimat, hogy ezt a törvényjavaslatot támogassák. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Most a vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Witzmann Mihály képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

WITZMANN MIHÁLY, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő T/3374. számú törvényjavaslat lényegi elemeinek a bemutatását részletesen hallhattuk az előbb államtitkár úr jóvoltából az expozéjában. Így én a vezérszónoki felszólalásomban csupán néhány, általam fontosnak vélt célkitűzését szeretném ennek a törvényjavaslatnak kiemelni, illetőleg ismertetni a tisztelt Ház előtt. A kormány alapvetően egy olyan törvényjavaslatot nyújtott be az Országgyűlésnek, amelynek fontos célja a jogalkalmazást érintő, azt segítő adminisztratív terhek csökkentése, a 2018. április 15-től bevezetett elektronikus közbeszerzés szabályainak törvényi szinten történő rendezése, intézményeket érintő változások, valamint közbeszerzések felügyeletét erősítő intézkedések bevezetése. Ezenkívül a javaslat a közbeszerzési törvénnyel kapcsolatosan érkezett egyéb tapasztalatokra, mondjuk úgy, gyakorlati, szakmai észrevételekre is próbál reflektálni, illetőleg reagálni, így több helyen is kisebb módosításokat eszközöl.

Tisztelt Képviselőtársaim! 2018. április 15-től bevezetésre került az elektronikus közbeszerzés szabályainak törvényi szinten történő szabályozása. A rendelkezés magában foglalja, hogy a közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárásokban az elektronikus kommunikációt a vonatkozó uniós irányelvek által meghatározott határidőnél hamarabb, már 2018. április 15-től alkalmazni kell. Ettől az időponttól kezdődően, ahogy arról előbb államtitkár úr is tett említést, a közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárásokat elektronikus úton a Miniszterelnökség által üzemeltetett elektronikus közbeszerzési rendszer, úgynevezett EKR igénybevételével, annak segítségével lehet, illetőleg kell lebonyolítani.

Jelenleg egyébként az elektronikus közbeszerzés részletes szabályairól szóló 424/2017. december 19-i kormányrendelet határozza meg az elektronikus közbeszerzéshez fűződő eljárási szabályokat, többek között azokat is, amelyek a közbeszerzési törvénytől eltérő szabályokat tartalmaznak. Az egyértelmű szabá-

lyozási környezet megteremtése, valamint a közbeszerzési törvény - mint a leglényegesebb garanciális és eljárási rendelkezéseket tartalmazó keretjogszabály - elsőbbségének megerősítése érdekében az imént említett kormányrendeletnek a közbeszerzési törvénytől eltérő szabályai beépítésre kerülnek mostantól a törvénybe.

Az elektronikus közbeszerzési rendszer felállításának és alkalmazásának kiemelt célja a közbeszerzési eljárások átláthatóságának fokozása, az eljárások gyorsabb lefolytatása, az eljárási cselekmények egyszerű véghez vitele, az adminisztrációs terhek csökkentése, valamint a közbeszerzési eljárások ellenőrzésének a támogatása. A közbeszerzések felügyeletét erősítő intézkedéseket tekintve elmondható, hogy egy úgynevezett igazgatási szolgáltatási díj kerül bevezetésre, a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások számának csökkentése, illetve a megfelelő joggal kapcsolatos előzetes ajánlatkérői mérlegelés ellenére megindított eljárások visszaszorítása, ezek számának csökkentése érdekében, a Közbeszerzési Hatóság törvényességi ellenőrzéseit tekintve.

Tisztelt Országgyűlés! Az intézményeket érintő változások között mindenképpen megemlítendő, hogy a javaslat részben pontosítja, részben pedig új feladatokkal egészíti ki a Közbeszerzési Hatóság feladat-, illetőleg hatáskörét. Többek között a módosító rendelkezések érintik a Közbeszerzési Hatóság és a döntőbizottság személyügyi kérdéseit, a munkatársak jogviszonyát, illetőleg az ő javadalmazásukat is. Ezenfelül a módosítás kibővíti a Közbeszerzési Hatóság keretében működő közbeszerzési tanács tagjainak a körét az innovációért felelős miniszter által, az Állami Számvevőszék által és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kijelölt személyekkel.

A törvényjavaslat következő fontos célja az uniós jogból fakadó jogalkotási kötelezettségnek való megfelelés, az elektronikus számlázás közbeszerzésben történő alkalmazásáról szóló 2014/55/EU irányelv elveire vonatkozó európai szabvány szerint kiállított elektronikus számlák fogadása és feldolgozása a tagállamok ajánlatkérői részéről. A módosítás ennek megfelelően előírja az ajánlatkérők részére a meghatározott uniós szabványnak megfelelő elektronikus számlák befogadási kötelezettségét.

2019. április 18-i hatállyal a módosítás értelmében építési beruházások esetén kivezetésre kerül a szabályozásból az alvállalkozói teljesítés korlátozására vonatkozó rendelkezés, elsősorban az uniós bírósági joggyakorlatra figyelemmel. Ezek alapján a törvénytervezetnek nem lehet más célja, mint a közbeszerzési eljárások lefolytatását segítő, azokat gyorsító és egyszerűsítő eljárási megoldások széles körű bevezetése.

Az egyszerűsítés és a gyorsítás pedig egyúttal hozzájárul az uniós forrásból megvalósuló projektek hatékonyabb, gyorsabb megvalósításához is. Fontos azt is megemlíteni, hogy a jogalkalmazást érintő egyes

szabályok értelmében az adminisztratív terhek csökkentését eredményezi, hogy az éves statisztikai összegzés intézménye innentől kivezetésre kerül a jogszabályból.

(15.00)

A közbeszerzések ellenőrzését végző szerv megalapítása alapján lehetőség nyílik arra, hogy az összegzés megküldését követően észlelt jogsértés esetén az összegzés módosítása előtt bizonyos bírálati cselekményeket végrehajthasson. Az intézkedés tehát elősegíti, hogy az orvosolható adminisztratív hiányosságok esetén az ajánlatkérőnek ne kelljen eredménytelenné nyilvánítania az eljárást.

Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Mivel az előző percekben ismertetett törvényjavaslat véleményem szerint megalapozott és fontos intézkedéseket tartalmaz a közbeszerzési rendszer hatékonyabbá, gyorsabbá, átláthatóbbá és egyszerűbbé tétele érdekében, így tisztelettel kérem önöket, hogy a vita lefolytatását követően szavazataikkal támogassák az előttünk lévő előterjesztés elfogadását. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Witzmann Mihály képviselő úr, köszönöm szépen. Mielőtt a következő vezérszónoknak megadnám a szót - aki a Jobbik képviselőjében Z. Kárpát Dániel képviselő úr lesz -, meg szeretném kérdezni: már ismételt felszólalásra is bejelentkezett képviselő úr? *(Z. Kárpát Dániel: Sok az anyag és kevés az idő, elnök úr.)* Értem. Akkor marad is így. Köszönöm szépen. Tehát a Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Z. Kárpát Dániel képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Valóban, a Jobbik képviselői, és úgy gondolom, sok ellenzéki képviselő az általános vita kereteit nem meghaladva, de azért igen mélyen igyekezik közbeszerzési kérdésekkel foglalkozni, már csak azért is, mert fatális hiba lenne önmagában az EKR rendszer kozmetikai jellegű, sokszor egyébként jó irányú módosításokról beszélni.

Értem én, hogy ez fekszik előttünk, de egy beteget is holisztikus világnézet szerint kellene hogy vizsgáljanak minden egészségügyi intézményben, itt sem lehet egyetlen betegcsoportra leszűkíteni a vizsgálódás tárgyát. De természetesen már az indoklással vitatkoznunk kell, hiszen az EKR rendszert kiváló módon, nagyon jól kimunkált és szofisztikált módon, jó irányba lehetett volna bevezetni, amennyiben a teljes spektrumra vonatkozik.

Azt is el kell mondjam, hogy itt már az alapcél tekintetében vita van közöttünk. Értem én, hogy lényegében uniós előírásnak tesz eleget Magyarország Kormánya azzal, hogy az elektronikus közbeszerzési

rendszert bevezette, és egyfajta pozitív értelmű állatorvosi lovat próbál belőle csinálni. Itt a pozitív előjel tűnt el az idők folyamán, hiszen azt látjuk, hogy azok a visszaéléstípusok, amelyek a korábbiakban is felmerültek, módszertanukban átalakultak, de lényegükben megmaradtak.

(Az elnöki széket Sneider Tamás, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

S el szeretném mondani, hogy ha mondjuk, arról vitatkozunk államtitkár úrral - és köszönöm, hogy ön nemcsak felolvasta az általános indoklást, hanem saját gondolatokkal bővítette az elhangzottakat -, tehát ha az a vitakérdés merül fel, hogy a kvv-nyilatkozatot és egyes nyilatkozatok megtételének kötelezettségét én támogatom-e, vagy pedig azt támogatom, ami ebben van, hogy ez a nyilatkozati forma kerüljön eltörlésre, én az eltörlés mellett vagyok vállalkozásfejlesztési szempontból. Tehát bőven fogunk tudni találni ebben a csomagban olyan pozitív irányú javaslatokat, amelyek a jelenlegi rendszernek a kozmetikázására alkalmasak, tehát jobbá teszik azt az állatorvosi lovat, amit pár évvel ezelőtt létre tetszettek hozni.

A helyzet viszont az, hogy nem ez volt sem a magyar cél, sem a nemzeti érdek, de még az általam egyébként annyira nem kebelre ölelt Európai Unió célja sem ez volt. Semmiképpen nem lehetett az a cél, hogy gyakorlatilag egyetlen céget jelöljenek ki az EKR működtetőjeként, monopolhelyzetbe hozzanak egy olyan társaságot, amely tulajdonképpen a teljes ismeretségi kört képes a közbeszerzési piacon helyzetbe hozni. A cél ugyanis a verseny kiszélesítése lett volna egyik irányból - majd mutatószámokkal bizonyítjuk, hogy ez sajnos mennyire nem sikerült -, és nyilván a piac tisztítása. Amikor monopolhelyzetről beszélek - látom, hogy államtitkár úr jegyzetel -, ne arra gondoljon, hogy én azt állítom, hogy itt egyetlen cég működhet a teljes piacon, senki más, és törvényileg tiltanak be mindenki mást, aki működik; azt mondom, arról beszélek, hogy ki van helyzetben ezen a piacon.

Azt is látjuk, hogy itt azért a közbeszerzési piac tekintetében, ha visszautalunk, mondjuk, arra az OLAF-jelentésre, amely hasonló piaci mechanizmusokat vizsgált, ott kimondásra került, hogy nemcsak a közbeszerzésen induló társaságok esetleges visszaállásaival lehet baj, tehát Magyarországon is a korrupció melegágya nem kizárólag a társaságok működése, hanem pontosan a mögöttük álló tanácsadói kör... *(Tuzson Bence közbeszól.)* Értem én, hogy ön szerint más terület, szerintem pedig nem, és nyilván, amíg rendreutasítás nem érkezik ezen a területen, addig szeretném rendszerben szemlélni ezt a kérdést, mert a 2020-ig tartó finanszírozási ciklusban nagyjából 8000 milliárd forintról beszélünk, és ennek az 1 százalékáa, államtitkár úr, elszámolható tanácsadói díjakra. Tehát itt azért egy olyan 80 milliárdos tételről beszélünk, ahol az összeg döntő többsége álláspontom és állításom szerint kormányközi cégeknél és ügyvédi irodáknál landol.

Értem én, hogy ezen vita során sem kellemes erről információmorzsákat hallani, de ezt nem nagyon lehet megspórolni, főleg a tekintetben - hogy jót is mondjak, itt a „jó” idézőjelben értendő -, hogy a Korrupciókutató Központ vizsgálódása szerint a 2009 és 2016 közötti közbeszerzések vizsgálata során, több mint 150 ezer eset vizsgálata során arra jutottak, hogy a közbeszerzések átlagosan 15-24 százalékkal lehettek túlárazottak. Összességében, nem szeretném az összes adatot felsorolni, de a végkövetkeztetés az, hogy az érintett időszakban nagyjából 2000-3000 milliárd forint az az összeg, amit teljesen feleslegesen fizetett ki a magyar állam, tehát ami korrupciós mechanizmusokon keresztül csak ezen szűk szegmensben elfolyt. Én értem, hogy az EKR bevezetése óta módszertani változások voltak, és ne is vitatkozzunk ezen. Annak is örülök, hogy a hirdetmény nélküli eljárások számának a leszorítása bizonyítható módon bekövetkezett. Tehát ebben nincsen vita közöttünk.

Ugyanakkor azt is egyértelműen állítom, talán Bajkai képviselőtársammal vitatkoztunk arról, hogy az egyszemélyes vagy egyetlen jelentkezős közbeszerzések aránya mennyivel csökkent, én azt állítom, hogy még a mostani szint is olyan, amire nemhogy büszkének lehetnének, hanem ami európai szégyenpadra szorítja Magyarországot. Ha pedig a 2010 óta eltelt időszakot vizsgáljuk, akkor azt látjuk, hogy az egyszemélyes vagy egyetlen jelentkezős közbeszerzések aránya évenként változó módon, de azért 25 és 33 százalék között volt, miközben a nyugat-európai átlagot vizsgálva azt látjuk, hogy legfeljebb a közbeszerzések 12 százalékánál fordult elő ott ilyen arány. Nagyon kevés olyan nemzetgazdaságot találnak, ahol ennyire szűk a befutók köre, és egy ennyire szűk gazdasági kör az, amely képes egyébként furcsa túlárazások, furcsa kerítések mentén lefölözni azt az elképesztő haszontömeget, amely Magyarországon tulajdonképpen nem is titokban kerül lefölözésre. A különféle korrupciós mechanizmusokról, módszerekről nyilván majd normál felszólalásaink során részletesebb kifejtést tudunk adni és kérdéseket feltenni ezt illetően.

De amellett, hogy szeretném hangsúlyozni, hogy az EKR kozmetikázása tekintetében számos pozitív elmozdulás van ebben a csomagban, összességében a rendszert nem tudja tisztává, korrupciómentessé tenni, és amíg Magyarországon a korrupció ilyen foka fennáll, felelőtlenség lenne részünkről ezt a javaslat-csomagot támogatni, sokkal inkább egy korrupcióellenes ügyészség felállítását, amely teljes körben képes szemlélni ezeket a folyamatokat. Hogy egy példát mondjak államtitkár úr számára - és megint egy pozitív kiemelés -: nagyon örülök, hogy a GVH, a Gazdasági Versenyhivatal gyakorlatilag külön kérvény nélkül betekinthes most már azon iratokba, amelyek esetleges vizsgálódásaihoz fontosak. Megint egy másik vitakérdés köztünk, hogy a GVH vizsgálataiból hány olyan ítélet születik a folyamatábra végén, amely hasonló korrupciós mechanizmusokat leplez le. De sokkal jobban örülnék annak, ha teljes körű módon az

összes érintett információ elérhető lenne. Ehhez nem elég transzparenssé tenni, mondjuk, magukat a szerződéseket, nem elég pdf formátumú fájlokat feltölteni egy internetes oldalra, hanem kutatható, értelmezhető adatbázist kell kiépíteni, ahol az erre hivatottak a szükséges vizsgálatokat lefolytathatják. Amíg ennek a jelei sincsenek meg, addig nagyon nehéz lenne nyugodt lélekkel támogatni ezt a javaslatot. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Én is köszönöm képviselőtársaimat. Most megadom a szót Nacsa Lőrinc képviselő úrnak, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

NACSA LŐRINC, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Államtitkár úr az expozéjában, illetve Witzmann képviselőtársam is kifejtette az előttünk fekvő szabályozás részleteit és azokat a technikai vagy érdemi változásokat, amiben az összesen hat uniós irányelvvel összefüggésben a közbeszerzési törvény változni fog. Én annak is külön örülök - és szeretnék ennek is hangot adni -, hogy Z. Kárpát Dániel képviselőtársam jelezte, hogy van pár, számára is elfogadható és előremutató változás a törvényben, én ezt mindenképpen fontosnak tartom.

Az elektronikus közbeszerzési rendszer bevezetésével összefüggő főbb módosításokról szeretnék csak pár szót szólni. Nagyon fontos, hogy a közbeszerzési eljárásokban kötelező az elektronikus kommunikáció, azt gondoljuk, ez hozzájárul az eljárások gyorsabb lebonyolításához is, tekintettel arra, hogy az uniós irányelvek az elektronikus kommunikáció esetén az ajánlattételi határidők lerövidítését teszik lehetővé.

(15.10)

És azt gondolom, hogy az elektronikus kommunikáció az eljárások integritását és transzparenciáját is folyamatosan erősíti. Az EKR biztosítja az adatok sérthetetlenségét, az ajánlatok titkosságát azok bontásáig, és biztosítja az egyes eljárási cselekmények elvégzésének később visszakövethető naplózását. Ezeknek, ahogy említettem, a hat uniós irányelvnek való megfelelést pozitív változásnak fogjuk föl. Nagyon fontos az adminisztratív könnyebbség és az adminisztratív tehercsökkentés, hiszen itt minden egyes kicsi adminisztratív vagy bürokráciacsökkentés üdvözlendő ezen a területen, hiszen tudjuk, hogy az eljárások sokszor mennyire túl vannak bonyolítva, illetve adminisztratív megnehezítik mind az ajánlatkérő, mind az ajánlattevők életét.

Még egy dolgot szeretnék hozzátenni. Mi üdvözljük azt, hogy az egyházaknál is egy adminisztratív tehercsökkentés, egy könnyebbség lesz bevezetve, hiszen az egyházak társadalomban végzett munkája jelentős.

Mi azt gondoljuk, hogy bármiféle tehercsökkentés, adminisztratív csökkentés fontos az egyházak felé. Úgyhogy azt gondolom, hogy a KDNP-frakció jó szívvel tudja támogatni az előttünk fekvő javaslatot. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Varga Lászlónak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VARGA LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Pont itt fogalmaztam meg azt a véleményemet, hogy nagyon kreatívan rakták össze a mai napirendet vagy nagyon figyeltek az ellenzéki képviselők vérnyomására is, mert van egy nagyobb indulatokat kiváltó javaslat, aztán van egy egyetértést kiváltó javaslat, és egy szinuszgörbének megfelelő a mai nap dinamikája. Most éppen a szinuszgörbe tetején vagyunk vagy éppen az alján; ez nézőpont kérdése ugyan, mert ami a magyar közéletben meg a közbeszerzések tekintetében is mindennek a teteje vagy mindennek az alja, ez is végül is nézőpont kérdése.

Tulajdonképpen azzal, hogy ezt előrebocsátottam, tulajdonképpen el is mondom azt, hogy nagyon mélyen ebben a részletszabályozásban nem fogok elmerülni. Tulajdonképpen néhány kijelentést tennék, és mindebből fog következni, hogy nem támogatjuk az előterjesztést, hogy ellőjem a poént előre.

2010 óta egyértelműen kevesebben indulnak egy adott pályázaton, mint korábban, vagyis sokkal kevésbé jellemző a verseny az állami pénzek elnyeréséért. Ez egy megállapítás, amit nagyon sokan megtettek már az elmúlt időszakban. 2010 óta sokkal több a korlátozott nyilvánosságú kiírás, például amikor csak meghívottak indulhatnak vagy amikor irreálisan rövid idő alatt kell pályázatot kiírni. Egy harmadik megállapítás: 2010 óta sokkal magasabb az adott év összes pályázatának korrupciós kockázati indexe, vagyis a gyanús körülmények között elnyert közbeszerzések aránya.

Mindebből az következik, hogy 2010 óta a kormányzat folyamatosan, koncepciózusan úgy torzította a közbeszerzési rendszert, hogy lehetőleg előre kiválasztott baráti cégek kaszálhassanak túlárazással. Ez akár egyes becslések szerint - közbeszerzési szakértők is nyilatkoztak erről - 320-340 milliárd forintos veszteséget is jelenthet a magyar adófizetőknek. Hogy konkrétan fogalmazzak: ebből az összegből normális, európai színvonalú béreket lehetne teremteni, akár az egészségügy területén orvosoknak, nővéreknek vagy tanároknak. Nagyjából ekkora összegből ez lehetséges lenne. Nyilván önök úgy döntöttek, hogy ez a családok évében a Tiborcz, Garancsi, Mészáros - és még sorolhatnám - családok gyarapodását szolgálja, de nem meglepő ez, mert nemcsak a családok évében volt ez így, hanem az azt megelőző években is.

A javaslat, egyébként részletekben erről szolt már előttem szóló ellenzéki képviselőtársam, persze, tartalmaz az elektronikus közbeszerzési rendszer tekintetében apróbb előrelépéseket. Tehát ahogy szokott lenni az ilyen előterjesztéseknél, van egy kis előrelépés, meg van néhány olyan dolog, ami nyilván ezt a fajta, a szinuszgörbe tetején ezt a vérnyomásnövekedést okozza itt az ellenzéki képviselőknél, ahogy az előbb fogalmaztam.

Hogy mondjak azért néhány ilyen itt: például a 40 millió forintról 300 millióra nő a közbeszerzési kötelezettség; az értékhatár jelentősen növekedik. Amit itt megtaláltunk és az, hogy előre vagy vissza, vagy milyen irányba való lépés, egyházi jogi személyek mentesek lesznek a közbeszerzési előírások alól. Hát, ezt valószínűleg inkább visszalépésnek kéne definiálni talán a középkor irányába, ami, azt gondolom, nagyon komoly problémákat vet fel.

Egy szó mint száz, a javaslat irányát tekintve és egyébként összességét tekintve tartalmaz pontosító, javító rendelkezéseket, de hát amit az elmúlt nyolc év során a közbeszerzések tekintetében láttunk, az bizony nem teszi lehetővé, hogy ilyen értelemben bízzunk az önök jó szándékában. Ennek megfelelő lesz a szavazási magatartásunk is.

Ezt erősíti egyébként az is, hogy az egyébként a közsférában indokolt bérrendezések mellett, hogy a legfontosabb önöknek a hatóság főtítkáranak és a Közbeszerzési Döntőbizottság elnökének jelentős béremelése, béremelkedése, azért az is nagyon komoly kérdéseket vet föl a törvényjavaslat kapcsán.

Azt látjuk, hogy a jelen törvényjavaslat ilyen értelemben semmi más, mint folytatása annak a trendnek, amit önök nyolc évvel ezelőtt megkezdték, és szemmel láthatóan nem kívánnak semmilyen értelemben a felépült korrupciós rendszerükön változtatni. Köszönöm, elnök úr. *(Taps az MSZP és a DK padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Varju Lászlónak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Folytassuk akkor ebben a hangvételben, mert nehéz elvonatkoztatni azoktól a folyamatoktól, amiket látunk, és amiket egyébként államtitkár úr szívesen hagyott akár a házon kívül, de a mondandójából mindenképpen kihagyta. De ezzel együtt azért érdemes néhány részletbe is belemenni, miközben a végkövetkeztetés természetesen az: önök a közbeszerzési eljárás keretében ahelyett, hogy a közbeszerzéseinek forrásaira, összegeire nagyon vigyáznának, ehelyett ennek ellentétes magatartását látjuk. Látható, hogy önök bármilyen törvényeket hoznak, annak a végeredménye az, hogy valami közeli haver fog jobban járni.

Végül is tök mindegy, hogy van sapkája vagy nincs sapkája, a végeredmény annak a néhány névnek a gazdagodása, akikről annyit olvashatunk és annyi szerepelhet itt. Ezzel együtt itt van nekünk ez az elektronikus közbeszerzés bevezetésének lehetősége, amit akár tekinthetnénk úgy is, hogy egyébként ezt korlátozza ez az európai kezdeményezés, korlátozni fogja az önök korábbi olyan magatartását, amit elítél egy egész világ.

És éppen ezért azt gondolom, hogy van izgalom körül - ezt meg is értem, államtitkár úr -, és éppen ezért, hogy itt az utóbbi jó egy-másfél évet nézzük, most már harmadszor szerepel itt a közbeszerzési törvény módosítása, és annak új határidejei vannak. Ez biztos, hogy azt a kiszámíthatóságot, azt a rendszert nem mutatja, hogy önök ebben egyébként ebben úgy járnának el, ahogy az azokat használók számára egyébként könnyű lenne hasznosítani.

Ezzel együtt az európai uniós közbeszerzési irányelvek kiemelt hangsúlyú kezelése, és ebben hirdetményeket önöknek elektronikus formában kell feladni, közbeszerzési dokumentumok elektronikus formában való rendelkezésre bocsátása és a teljes körű elektronikus kommunikáció ebben való megjelenése és ennek a kötelezettsége azt gondolom, nagyon helyes. Hozzáteszem azt, hogy az ehhez kapcsolódó összeférhetlenségi szabályokról mintha megfeleltek volna, és az összeférhetlenséggel ezzel kapcsolatban, azt gondolom, foglalkozni kell.

Április 15-e óta gyakorlatilag ennek hasonlóan kellene működni, de éppen ezért azt hiszem, hogy itt az újragondolás fontos ebből a szempontból, mert önök sok mindent hagytak figyelmen kívül. Mégis, ha ezt az egész, 68 paragrafusból álló halmazt megnézzük, akkor ebből egyet érdemes kiemelni, és az összes többivel majd államtitkár úr nyugodtan foglalkozhat.

(15.20)

Ez pedig a 2. §, amely, azt hiszem, egyértelműen mondhatjuk, azokat a törvényi kikapukat szélesíti ki, amely összeghatárra, közreműködőkre újabb és újabb lehetőségeket nyújt mindazok számára, akik vissza akarnak élni ezzel.

Az a magatartás vagy az a lépés, ami az összeszerúségek növelésében történt jó egy évvel ezelőtt, akkor lépték meg a nagyobbat, most pedig újra bővíti tulajdonképpen a korrupció melegágyának azt a lehetőségét, ahol a kisebb beszerzések vannak, mert ott tömegével van, a nagyokat pedig megoldják enélkül is. Éppen ezért a javaslat központi eleme, ez a 2. § a törvényi kapukat kiszélesíti adminisztratív könnyítésként a közbeszerzési eljárás alóli mentesítés bővítéséhez, és aztán az a nagyon egyszerű magyarázat, amivel félmondattal itt államtitkár úr is elintézte, hogy hitéleti és lelkiismereti kérdésként kezelve a közbeszerzést, az egyházi jogi személyeket jórészt mentesíti a közbeszerzési kötelezettség alól - de államtitkár úr, miért?

Nem az a kérdés, hogy ki használja fel, hanem az, hogy közpénzről van szó. Éppen ezért ennek megfelelően önöknek erről az átláthatóságról, a transzparen-ciáról kellene gondoskodni, de önök éppen ez ellen tesznek ebben a paragrafusban. Éppen ezért ezt és magát a törvényt ilyen szempontból, ezek miatt első-sorban nem lehetséges és nem is fogjuk támogatni.

Az értékhatár-emelésről ismét szólnék, hogy részleteibe is menjünk bele, mert a korábban megemelt 40 millió forintos értékhatárt most 68 millió forint föléti értékhatárra emelik fel. Az előbb ennek a pozitívumait említette államtitkár úr, hogy akkor majd így lehet traktort vásárolni. Én azt gondolom, hogy önök itt helytelenül járnak el, mert nem a traktorvásárlás az elsődleges, hanem az, hogy igenis az átláthatóságot biztosítsák. Ami a 300 millió forintos beszerzéseket illeti, az ugyanebbe a kategóriába tartozik.

A részletes indoklásban önök igazából szigorítás-ról beszélnek, de ezenkívül az állásfoglalás pontosítja a kormánydöntést. Semmiben nem változtatja meg ez a hivatkozási alapot. Tehát önökkel ebben a folyamatban, azt hiszem, egyetérteni nem lehet.

Végezetül pedig még egy hosszabb gondolatkörrel szeretnék arra mindenképpen kitérni, hogy ez a módosítás, az éppen egy éve hatályba lépett közbeszerzési szabályozás - a kormány annak érdekében nyújtotta be a javaslatot - nagymértékben megkönnyíti a közpénzek, én azt mondom, átláthatatlanul való elköltésének lehetőségét. Mondok erre önöknek egy konkrét példát is. Ha már módosítással érkeztek ide, akkor megtehették volna azt is, hogy az időközben teljesen köztudomásúvá vált és egyértelmű taopénzek felhasználásának, ami szintén közpénznek minősül, a közbeszerzési eljárásba való beiktatását is megtehették volna. Hiszen közpénzt költenek el az ezt a forrást felhasználók, és ennek megfelelően ebbe a törvény módosításba beletehették volna.

A kormány bármikor, akár mondvacsinált ürüggyel is felmentést adhat itt a közbeszerzés alól. Ez a következő ilyen része ennek a törvénynek. Így a cégek ahelyett, hogy nyílt versenyben keressék a rájuk bízott közpénzek legolcsóbb felhasználási lehetőségét, inkább a kormány kegyeiért fognak versenyezni, ami persze, értem, hogy önöknek célja, de én azt mondom, hogy a közbeszerzés, a közpénzek ilyen irányú felhasználása, annak rendszerének ilyen irányú kialakítása elfogadhatatlan. Nemcsak mi, de a szakmai szervezetek szerint is ezekre a módosításokra ilyen értelemben, amit önök előterjesztettek, sok tekintetben nincs szükség. Ellenben, mint ahogy említettem, hiányos, és újra mondom, hogy akkor a taopénzek felhasználására vonatkozó szabályokat is iktassák be.

Még érdemes lenne beszélni arról, hogy a közbeszerzési törvény jogtalan mellőzésével megvalósuló jogsértések esetére irányadó következményeknek mit tekinthetünk, és önök ezt hogyan szabályozzák, milyen szankciókat alkalmaznak ezek után, de ennek a részleteivel önök nem kívánnak foglalkozni.

Van viszont még egy terület, hiszen nemcsak a hazai vélemény, hanem a nemzetközi vélemény is az, hogy az önök által működtetett közbeszerzési eljárási rendszer nem elfogadható. Magát a tényt ismerjük, hogy a beruházások, amelyek a GDP 4,4 százalékát teszik ki, tehát nagyon nagy összegről beszélünk, ha most csak a 2016-os állapotról beszélünk, ott a szerződések 36 százalékában önök úgy jártak el, hogy egyetlenegy olyan pályázóval számoltak és őt támogatták, akit a korábbi eljárási rendszer alapján önök nem hirdethettek volna ki győztesnek. Önök olyanokat jelöltek ki pályázati győztesként, hogy igazából idézőjelbe kell tenni a „pályázati győztest”, mert ez nem pályázaton, hanem kijelöléssel, az önök kénye kedve szerint történt. Éppen ezért ez az eljárási rendszer-módosítás, ez a törvénymódosítás, amit önök benyújtottak, ebben a formában annyira hiányos, hogy az értelemszerűen elfogadhatatlan.

Tanulságként álljon itt önök előtt az, hogy azok a tapasztalatok, amelyeket itthon és nemzetközi vonatkozásban is le lehetett vonni a korábbi időszakokból, és ebből semmit nem okultak, az Európai Csalás Elleni Hivatal is megállapította, hogy azokat a súlyos szabálytalanságokat, amelyeket lényegében az önök rendszere hozhatott létre, önök semmilyen módon, úgy látom, hogy nem is akarják orvosolni.

Mindezt összefoglalva, azt hiszem, egyértelmű, hogy a közbeszerzési törvény illetően való módosítása elfogadhatatlan, és nem is javaslom senki számára. Köszönöm szépen. *(Taps az MSZP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most Tordai Bence következne, de nem látom. Akkor megadom a szót, amíg Tordai Bence megjelenik, Potocskáné Kőrösi Anita képviselő asszonynak - de ő sincs itt. Képviselőtársaimnak jelzem, hogy tartózkodjanak az ülésteremben. Viszont akkor Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak adom meg addig a szót.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Még az elnök urat megelőző levezető kérdezett rá, hogy a normál felszólalásomat tartom-e. Milyen szerencse, hogy igen, hiszen így még egy ellenzéki megszólalás során ki tudjuk használni a lehetőséget, hogy a közbeszerzési rendszer tekintetében megosszuk nemcsak a kritikáinkat, de érdemi kérdéseket tegyünk fel.

Különösen érdekes a 2009 és 2015 közötti korrupciós kockázatot vizsgáló anyagok összevetése a 2016-tól napjainkig tartó időszak összevetésével. Kétségtelen, hogy változások történtek, és úgy gondolom, ne legyen vita köztünk a tekintetben, hogy az EKR irányába való elmozdulás hatalmas lehetőségeket rejt magában, és ha ezt jól csinálnánk, tehát sokkal jobban csinálnánk, mint az eddigiek során, akkor bizony ez az egész piac tisztulni lenne képes. A helyzet viszont az, hogy a fideszes kormányzások időszakát vizsgáló vizsgálatok azt látták, hogy két ponton nem stimmelnek a számok. Gyanúsán kerekített számokat találtak

az ajánlatok közül, az összes közbeszerzés mintegy 60 százalékánál találtak ilyet, ami azért, államtitkár úr, egy elég brutális arány. Tehát az összes, önök rendszerében keresztülvitt közbeszerzés 60 százaléka tekintetében ilyen hibát találni egészen elképesztő.

(15.30)

Aztán az árakat a Benford-törvény alapján is vizsgálták, nyilván ez önnek is mond valamit, itt ezzel a módszerrel az árakban megjelenő első számjegyek előfordulási gyakorisága alapján lehet következtetni arra, hogy reálisak-e az értékek. Ez egy másik szakágból ered, a könyvelési csalásokat és trükköket szokták ezzel kiszűrni. A túlárazásokra utaló jelek ennek alapján 2010 és '15 között folyamatosan emelkedtek. Ugye, 2015-ben találták a „rekordévet”, amikor a legtöbb túlárazási szempontból gyanús közbeszerzést találták meg.

És most lenne itt a lehetőség előttünk, hogy mielőtt egy nagyon szűk üzleti kör számára kerül tulajdonképpen kiszervezésre a források döntő többsége, mégis a transzparencia, átláthatóság jegyében valamifajta változást érvünk el. Talán nem árulok el meglepetést azzal, hogy ahol alig volt verseny az érintett közbeszerzés megnyeréséért, tehát kevés vagy csak egyetlen pályázat volt, vagy nem is volt nyilvános kiírás, amiről az előző felszólalásban cseréltünk eszmét, ott jellemzően magasabb számban találtak mind túlárazásra utaló jeleket, mint ahol valódi verseny alakulhatott ki, mind pedig olyan könyvelési csalásokra emlékeztető módszereket vagy az ottani módszertannal kiszűrt különböző visszaéléseket, mint egyéb esetekben, ahol lényegében versenyről beszélhetünk.

És még egy nagyon fontos mutatószámot szeretnék megosztani képviselőtársaimmal, illetve magyarázatot kérnék arra, hogy miért romlott ez a mutatószám, illetve az EKR rendszer további finomíthatása hogyan vezethet odáig, hogy ez a mutató javuljon. Itt pedig egyértelműen arról beszélünk, hogy míg 2010-ben a közbeszerzések 9, azaz kilenc százalékánál előfordult az, hogy az állam által becsült költségnél olcsóbban végezték el a befutók az érintett munkát, tehát a nyertesek az esetek 9 százalékában tudtak „spórolni” az állam pénzén, addig 2014-15-ben már csak a beszerzések 1 százalékánál fordult elő a statisztika szerint ilyen kedvező fejlemény.

2016-ban egy kis javulás mutatkozott e tekintetben, hiszen már 1,8 százalékra emelkedett ez a mutató. Tehát százból már majdnem minden második közbeszerzés esetében elmondható volt, hogy nem volt feltétlenül túlárazott a rendelkezésünkre álló statisztikai módszerek alapján, azért azt még mindig láthatjuk, hogy töredékére csökkent azon közbeszerzések száma, ahol a vártnál olcsóbban sikerült ezeket a beruházásokat kivitelezni. Nyilvánvaló módon itt elsősorban az információtechnológiai szektorban és az építőiparban található olyan túlárazások, amelyek már-már irritálnak minden jóérezésű embert.

Az is elmondható, hogy az egyszemélyes közbeszerzések elképesztően magas hányada továbbra is afelé mutat, hogy ezek a visszaélések bele vannak kódolva a rendszerbe, államtitkár úr. Tehát amíg azt látjuk, hogy még 2016-ban is a közbeszerzések 28 százalékánál csak egyetlen jelentkező volt, addig bizony vitatkozhatunk mi itt arról, hogy az EKR-en belül egy magyar kkv-nak kell-e nyilatkozatot tennie, vagy pedig ez a regisztrációjából következő módon nem lesz szükséges. Ezek fontos fejlemények, de ezt a rendszert alapjaiban kell megreformálni, mert alapjaiban rothad az a szisztéma, amelynek értelmében száz- és ezermilliárdokat lehet egy szűk, az önök jó ismeret-ségi körébe tartozó üzleti körhöz feltételezhető módon eljuttatni.

Még egyszer szeretném hangsúlyozni: engem az OLAF-jelentés nem különösebben mozgat meg, maximum orientálnék a benne leírtak a tekintetben, hogy mire lenne érdemes jobban koncentrálni Magyarországon. Engem a rögválóság, a konkrét tapasztalatok érdekelnek, jelesül az, hogy egy magyar mikro-, kis és közepes méretű vállalkozás milyen eséllyel tud adott esetben közbeszerzés résztvevőjeként hozzájárulni magyarországi fejlesztésekhez, és önmaga hozzáadott értéke által, mondjuk, magyar munkahelyeket teremteni, fenntartani.

Ez érdekelne bennünket, és ilyen irányba mutató lépéseket nagyon elenyésző számban találunk ebben a csomagban. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Nyomtál? Nyomjál! Nyomjál! Nyomjál! Nyomjál! *(Derűltség. - Dr. Varga-Damm Andrea a gyorsíróhoz: Ezt ne tessék beírni!)*

Na, vegyük komolyan a parlamenti munkát, kedves képviselőtársaim. Tordai Bence jelezte, hogy nem kíván hozzászólni a napirendi ponthoz, úgyhogy most megadom a szót Potocskáné Kőrösi Anita képviselő asszonynak, a Jobbik részéről.

POTOCSKÁNÉ KŐRÖSI ANITA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Amikor megláttam, hogy napirendre kerül a közbeszerzési törvény módosítása, örömmel nyugtáztam, mert nagyon vártam, hogy végre valamilyen érdemi módosítás legyen és végre az átláthatóságról... - idézem államtitkár urat és Witzmann képviselőtársamat, hogy milyen szavakat használtak: az átláthatóságot fogja biztosítani, egyszerűsít, gyorsít, hatékonyság, adminisztratív terhek csökkentése, a versenyhelyzet teremtése, és egyébként az egész közbeszerzési rendszer erősítése.

Úgy gondolom, ebből a törvényjavaslatból ezek nem köszönnek vissza. Nem látom, hogy megvalósulnának és megoldásokat javasolnának azokra a helyzetekre, amikor ajánlatkérők már gyakorlatilag tudják, kik fogják megnyerni az adott közbeszerzési eljárást. Hiszen nézzünk egy önkormányzatot! Az, hogy drágítja a közbeszerzést és nem megfelelő a szabályozás

a pályázatok lebonyolítására, nem kérdés. De amikor leosztják egymás között az ajánlattevők, hogy most ezt az utcát te fogod csinálni, a másikat majd én fogom csinálni, a harmadikat meg majd egy harmadik, na, ez a törvényjavaslat erre nem nyújt megoldást, és az egész közbeszerzési törvény erre nem biztosít olyan jogi segítséget mind az önkormányzatoknak, mind pedig azoknak az ajánlatkérőknek, akik közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezettek.

De ne menjünk el mellett, hogy van két pozitív dolog ebben a törvényjavaslatban. Az egyik az elektronikus közbeszerzési rendszer pontosítása. Valóban fontos az, hogy törvénybe iktassuk ezeket a rendelkezéseket, és így még jobb legyen ez az elektronikus közbeszerzési rendszer. A másik pedig az, hogy a keretmegállapodások esetében már nem lehet a továbbiakban hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárást folytatni. Ezt nagyon pozitívnak gondolom. Továbbá az, hogy egy bizonyos értékhatár felett szintén keretmegállapodások vonatkozásában kötelesek felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadót igénybe venni; ez szigorítása a törvénynek, tehát úgy gondolom, hogy ez mindenképpen pozitív.

És ezzel át is térnék arra, amire, azt gondolom, mindenképpen fel kell hívni a figyelmet, és ellenzéki képviselőtársaim ezt már többször mondták. Amennyiben vissza nem térítendő támogatást kap egy ajánlatkérő, abban az esetben a 40 millióról 300 millió forintra emelkedik az építési beruházások esetén a közbeszerzési értékhatár. Én is azt gondolom, hogy ez úgy tűnhet, mintha adminisztratív tehercsökkentés lenne, és nem kellene a közbeszerzési eljárás hosszú időtartamára közbeszerzéseket lefolytatni. De lássuk be, hogy ezzel kinyitják a kiskaput. Azért ez nem azt jelenti, hogy akkor mindenkinek milyen jó lesz, hogy traktort tud vásárolni. Igen, vásároljon traktort, de azon szabályok szerint, amelyekkel az átláthatóságot tudják biztosítani.

Szerettem volna megismerni, de sajnos nem tudtam, hogy az EKR-nek az igazgatási szolgáltatási díja mennyi lesz majd. Szeretném kérni államtitkár urat, hogy egy nagyságrendi összeget mondjon, hiszen ez minden ajánlatkérőt terhelni fog; terhel most is, de szeretném tudni, hogy abban a kormányrendeletben, amit majd meg fognak hozni, ez mekkora nagyságrendű lesz.

Szintén egy negatív elmozdulásnak gondolom azt, hogy a továbbiakban a Közbeszerzési Hatóság nem fogja közzétenni a honlapján a közbeszerzési törvény hatálya alá tartozó ajánlatkérők listáját. Nem tudom, ez mekkora adminisztratív dolog, hiszen most fent van. Miért kell ezt kivezetni? *(Tuzson Bence: Nincs ilyen.)* Úgy láttam, hogy hatályon kívül helyezik azt a rendelkezést, akkor szeretném kérni államtitkár urat, hiszen ott hatályon kívül helyezik azt a pontot.

Három kérdést szeretnék feltenni. Az egyik a jelen törvényjavaslat 16. §-ában lévő szabályozás, amely szerint a 46. §-t úgy fogják majd módosítani, hogy mostantól kötelező a dokumentumok írásbeli

kommunikációja. Végig azt hallgattam, és magában a törvényjavaslatban is úgy van, hogy minden elektronikusan, az EKR-en keresztül történik, de itt mégis írásbeli kommunikáció van. Ezt szeretném megkérdezni: akkor most visszatérünk, hogy mégis írásban is mindent le kell kommunikálni, plusz az EKR?

A következő a jelen törvényjavaslat 17. §-ában, amelyben a 47. § (2) bekezdését módosították akképpen, hogy mostantól az idegen nyelven érkezett dokumentumoknál nem felelős fordítást kérnek az ajánlattevőktől, hanem normál, egyszerű fordítást. Azt gondolom, hogy nyilván egy angol nyelvűnél, egy német nyelvűnél vagy olyan nyelvűnél ez talán még elfogadható lenne, de azért lássuk be, hogy egyre több, esetleg kínai írásjelekkel írt dokumentum érkezik. Nem megkövetelni egy felelős fordítást, hanem normál fordításra azt mondani, hogy ezt köteles elfogadni, azt gondolom, ez hibás döntés lehet, különösen, mondom, azoknál a dokumentumoknál, ahol különleges írásjeleket használnak.

(15.40)

Még egy kérdésem lenne. Úgy láttam, hogy a törvényjavaslatban több helyen is kivezetésre kerül, vagyis a közbeszerzési hatóság által kiadott árstatisztikákat kivezetik. Ezzel a becsült érték meghatározásánál okozhatnak fejfájást mind az ajánlatkérőknek, mind az ajánlattevőknek. Azt szeretném megkérdezni, miért van erre szükség, hogy ezt az árstatisztikát kivezetik. Az indokolásban erre nem találtam választ. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Most megadom a szót Hajdu László képviselő úrnak.

HAJDU LÁSZLÓ (DK): Tisztelt Államtitkár Úr! A közbeszerzésekről szóló 2005. évi törvény módosításában, amely előttünk van, amelyen vitatkozunk, és amellyel kapcsolatban jól hangzó kiegészítést tett, számos olyan dolog van egyébként, hogy ha nem tudná az ember, hogy a gyakorlatban hogyan zajlik, akkor tulajdonképpen örülnünk kellene, hogy ez itt van előttünk, és most már nem kormányrendeletben, hanem törvényben fogjuk szabályozni.

Az a probléma és az a gond, úgy gondolom, amit az életből, a gyakorlatból szeretnék ide beemelni és a törvény vitája kapcsán elmondani, de kapcsolódva természetesen az itteni paragrafusokhoz, a 68 paragrafus egyikéhez. Az volt a baj eddig is az elektronikus közbeszerzéssel, hogy kezelhetetlen volt. Gyakorlatilag az, aki pályázni akart, maga a közbeszerzési pályázó képtelen volt kezelni magában ezt a programot. Ezért egy iparág alakult ki, akik tudták kezelni ezt a programot, képesek voltak megírni. Ezért van az, ami elhangzott itt már, hogy olyan rövid határidők voltak, hogy akármilyen gyors kezelőt fogadtak is a vállalkozások, képtelen volt az alatt az idő alatt lefordítani és

beadni egy jó pályázatot. Ezért alakultak ki aztán azok az esetek, hogy ugyan meg volt nyilvánosan hirdetve, de legföljebb egy érvényes pályázat volt, aki aztán esetleg meg is nyerhette ezt a közbeszerzést.

Azt nem látom, hogy mitől lesz - ugye, monopols helyzetben van a NEKSZT Kft. a saját programjával, mert ő érti. Azt érzékeltük számos esetben, a gyakorlatból hozom a példát, hogy maga a közbeszerzési hatóság oldaláról is valahogy nincs átjárhatóság a NEKSZT tudása és a közbeszerzési hatóság között. Az, aki a közbeszerzési hatóság, maga sem nagyon érti ennek a technikáját, annak a játékát. Bocsánat, nem akarom őket bírálni, csak ez olyan mértékben szakmai jellegű, hogy ezt egy cég érti ebben az országban, és ő játssza le ezt a mérkőzést a mi hátunk mögött. Az az igazság, ha azt mondjuk, hogy kis- és középvállalkozó-barát kormányzást akarunk, akkor egy kis- és középvállalkozó képtelen volt pályázatot beadni. Tehát egyrészt a határidők miatt nem bírta beadni, másrészt pedig nem tudta megfizetni azokat a tanácsadókat, akik hajlandók lettek volna a számára egy pályázatot elkészíteni. Erre számos példát tudnék mondani.

Azt tanácsolták számukra, hogy konzorciumban induljanak el. A konzorciumban volt olyan cég, aki nem is végzett munkát, de referenciái voltak, és a konzorciumban pedig a kis- és középvállalkozók voltak a rabszolgák, akik a valóságban a munkát végezték. Igaz, hogy volt olyan korlát, hogy milyen százalékban lehet a munkát a kis- és középvállalkozónak, illetve az alvállalkozónak elvégezni, most látom azt, hogy a törvény módosításban ez fölszabadul, tehát korlátlan mennyiségű alvállalkozó vállalkozhat. Attól félek, hogy kialakul egy másik iparág, a fővállalkozói iparág, amely fővállalkozói iparág egy személyben - egy okos ügyvédi iroda - maga fogja a pályázatokat sorra beadni. Embere, munkása, gépe, semmije nincs, mert az alvállalkozókból összeverbuválja az egész munka részeit, és ettől kezdve a kis- és középvállalkozó is örülhet, mert kapott munkát; ő megcsinálja a pályázatot, a kis- és középvállalkozónak csak betonozni kell, nem kell semmihez értenie. Az a félelmem, hogy ez fog kialakulni, és egy új iparág nyit teret és lehetőséget maga a törvényjavaslat akkor is, ha talán nem ez volt a szándék.

Én is meg szeretném jegyezni az egyházi típusú, állami támogatásból megvalósuló beruházásoknál, hogy ezek azért milliárdos jellegű beruházások. Ez egy kicsit zavaros számomra, mert ebben az esetben alanyi mentességet az önkormányzatok is kaphatnának, hiszen az önkormányzatok is ugyanolyan fontos dolgokat csinálnak, ráadásul mi önerőt is hozzáteszünk, mármint az önkormányzatok hozzátesznek ehhez.

Végezetül én is ehhez a 68 millióról 300 millióra emelt alanyi mentességhez szeretnék hozzászólni. Ez azt jelenti, hogy az önkormányzatok közül azok kétharmada, akik örülnének, ha 68 milliót kapnának, még inkább, ha 300 milliót kapnának, de ennnyit nem kap egy kis önkormányzat. Az 1000 fő alatti önkormányzatok szinte végig alanyi mentesek lesznek, és

valaki majd helyettük megcsinálja a pályázatot, valaki majd elvégzi a munkát, valaki meg is ajánlja neki, hogyha ti beadjátok, meg tudjátok nyerni.

Ez a félelem fogalmazódik meg bennem, és ezért szerettem volna a törvény-előterjesztés vitájában ezt az aggodalmamat itt megosztani. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Mivel a csoportdinamikából az szűrődik ki, hogy itt érdemi vita nem fog már kialakulni a kormányoldallal, ezért államtitkár úr kiváló zárszavára készülve igyekszem még egy kérdéssel gazdagítani az eddig elhangzott, amúgy sem kevés felvetés sorát.

Nem szeretnék most mélyen elmerülni abban, hogy a 2017-es évet vizsgálva, tehát már a nagy váltásra készülvén is azért bőven találunk négy olyan Fidesz-közeli oligarchát, aki 200 milliárd forint fölött szakított ezeken a bizonyos tendereken. Az első helyezett 600 milliárd forint fölött, és meglepő módon a Mészáros család cégei csak a negyedik helyen zárták 2017-et ebből a szempontból, 299 milliárd forint értékű közbeszerzéssel. Szeretném hangsúlyozni, hogy ennek 83 százaléka volt uniós támogatás a kimutatások szerint.

Ami viszont egy másik ügýtípusra világít rá, államtitkár úr, az a szegedi lézerközpont korábbi esete, talán még emlékszik rá. Itt a Kúria mondta ki, hogy teljesen jogtalanul zártak ki egy céget az érdekeltek köréből, és bár a Kúria kimondta, hogy ez a kizárás jogtalanul következett be, a beruházás mégis az érintett társaság nélkül valósult meg. Nyilvánvaló módon az ügy részleteit mindannyian csak annyira ismerhetjük, amennyire különböző sajtójelentések ezt lehetővé teszik. Én magam sem ismerem mélyebben, ezért fontosnak tartom ezt a tisztázást az ön segítségével lefolytatni. Hiszen ha nem alakul ki valamifajta eszközrendszer annak, hogy jogerős döntések tekintetében változások álljanak be, adott esetben pozitív irányú visszarendezések ebben a rendszerben, akkor megkérdőjeleződik, hogy van-e értelme bármiféle jogorvoslatért fordulni. Márpedig egy demokrácia ismerve az, hogy a jogorvoslat lehetőségét nem szabad elzárni senki elől.

Éppen ezért nagyon is érdekelné az, hogy az említett esetben és hasonló esetekben, tehát amikor kimondásra került az, hogy jogszerűtlen volt egy cég kizárása, akkor hogyan fordulhat elő, hogy megy minden az eredeti kerékvágásban, és lényegében semmilyen változás nem következik be. Úgy gondolom, hogy markáns fogyasztóvédelmi eszközökre is szükség lenne e tekintetben. Nem akarok belemenni, mert ma egy másik napirendi pont tárgyát képezi, de az építési hatóság feladatkörében adott esetben új típusú hatósági eszközökkel is lenne bőven fellépni való, de nyil-

ván szűkítsük le ezt a kérdéskört most erre a napirendi pontra. Éppen ezért nagyon kérem, hogy a felvetéseinkre egyesével és érdemben válaszoljon. Tudom, hogy nem könnyű feladat, hiszen számtalan elhangzott. Könnyebb lett volna egy érdemi vita kerekein belül, de talán még a zárszóban sem lesz késő. Köszönöm a figyelmet. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Megkérdem, kíván-e még valaki hozzászólni a vitához. *(Nincs jelzés.)* Nem látok jelentkezőt, így az általános vitát lezárom.

Megadom a szót Tuzson Bence államtitkár úrnak, az előterjesztőnek.

(15.50)

TUZSON BENCE, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nehéz helyzetben van az ember, amikor hallgatja ezeket a hozzászólásokat. Egyrészt azért is, mert - hogy is mondjam? - az ember meggyőződik ilyenkor arról, hogy ez egy szakma, és nem árt, ha némi tájékozottság jellemzi azokat, akik hozzászólnak ezekhez a kérdésekhez, és azért nem lenne baj, ha a fogalmak tekintetében egy kis rendet raknánk ezekben a kérdésekben. Nehéz is hozzászólni, mert sokszor nem is értelmezhetők a kérdések, amelyeket önök feltesznek, hiszen nincs értelmük a jogszabályi konstrukcióban, vagy azokból a kérdésekből, amelyeket feltesznek, egyszerűen nem is lehet tudni, hogy időnként miről beszélnek.

Kik a szereplők egyáltalán a közbeszerzési eljárásban? Kezdjük innen, az alapoktól, mert úgy látom, hogy ez is problémát okoz egy közbeszerzési eljárásban. Ugye, van az ajánlatkérő egyik oldalról, aki az ajánlatot kéri, tehát az a szerv, amely a közbeszerzési törvény alanyi hatálya alá esik, amelynek eljárást kell indítania. Ebből következnek bizonyos félreértések, hogy az ajánlatkérő személyét és azt a bizonyos paragrafust, aminek a módosítására most sor kerül, és amelyre önök is hivatkoztak az előbb, ami az alanyi kör egy részére, tehát a támogatotti alanyi kör egy részére vonatkozik értékhatárok tekintetében - pedig itt direkt kiemeltém az elején, hogy itt nem az irányelvi rendelkezésekről beszélünk, nem az uniós szabályokról, hanem a hazai szabályokról, és ráadásul az itt megjelölt értékhatárok, amelyek a törvénybe bekerültek, azok az európai uniós értékhatárok, ezek a hozzászólások értelmezhetetlenek is ennek következtében. Tehát kérem azt, hogy amennyiben önök felkészülnek egy ilyen vitára, akkor készüljenek fel szakmai oldalról is, ha már szakmai oldalról közelítik meg vagy próbálnak megközelíteni egy parlamenti vitát. *(Nacsá Lőrinc: Így van!)*

Az ajánlattevő van a másik oldalon, aki az ajánlatot teszi. És itt jön be az elektronikus közbeszerzési rendszernek a kérdésköre, hogy mi ez a rendszer, mert úgy látom, hogy e tekintetben a nem értés, akár

akart vagy akaratlan nem értés jelenik meg itt a parlament falai között. Az elektronikus közbeszerzési rendszer nem egy versenyhelyzet, az egy állam által működtetett közbeszerzési rendszer, amit aztán elektronizálni kell. Tehát, ezt Z. Kárpát Dániel képviselőtársamnak mondom, nincs olyan, hogy egymással versengő elektronikus közbeszerzési rendszerek vannak (Z. Kárpát Dániel: *Nem erről beszéltem!* - Dr. Varga-Damm Andrea: *Nem érted, miről beszélünk!*), az elektronikus közbeszerzési rendszer egy rendszert jelent, egyetlen rendszert jelent. És nincs olyan, hogy a NEKSZT Kft. monopolhelyzetben van, hiszen az államnak egyetlenegy cége van, amelyik ezt üzemelteti és ezt hozza létre. Tehát ez nem egy verseny, az állam által üzemeltetett rendszert jelenti e tekintetben.

A másik oldalon pedig ott van a tanácsadó kérdése, hogy kik a tanácsadók. A tanácsadók piaci szereplők a közbeszerzési eljárásban, azok, akik segítik a közbeszerzési eljárás lebonyolítását. Ezek jellemzően megjelennek az ajánlatkérők oldalán, de egyébként tanácsadók segítik sokszor az ajánlattevői oldalt is, annak érdekében, hogy működtetni lehessen a közbeszerzési rendszert. És úgy látom, hogy itt egy fogalmi zavar van a közbeszerzési felügyelet kapcsán is. Tehát hogy a közbeszerzés-felügyeletben kik vesznek részt, mi a közbeszerzési felügyeletért felelős helyettes államtitkárság Magyarországon, mi a Közbeszerzési Hatóság és mi a közbeszerzési tanács és mi ez után a bíróság, ebben nincs rend, úgy látom, a fejekben. Tehát a közbeszerzés-felügyeletért felelős helyettes államtitkárságnak van egy szűrő feladata minden olyan beszerzés tekintetében, amelyik beszerzést az állam maga indítja el, tehát az állami szereplők. És ezenkívül működik egy Közbeszerzési Hatóság, aminek a szerve a közbeszerzési tanács, és a közbeszerzési tanács mint egy végső szűrő a bírósági rendszer előtt mint egy kvázi előzetes bírósági jellegű hatóság működik, aminek aztán a fellebbviteli fóruma a bíróság. Így néz ki ma Magyarországon a közbeszerzési rendszer.

És tudják, azért nagyon meglepő a mostani hozzászólás, és összenő, ami összetartozik, ugyanis korrupciókutató intézetről beszélnek és annak az adataira hivatkoznak, akik teljesen téves adatokból indulnak ki. Nem véletlen, hiszen ez a szervezet egy Soros György által finanszírozott szervezet (*Felzúdulás az ellenzéki padosorokban.* - Dr. Varga-Damm Andrea: *Jaj, Istenem!*), egy Soros-szervezetről beszélünk; annak az adatai teljesen tévesek, olyannyira - és ezt Z. Kárpát Dániel képviselőtársamnak is mondom, aki hivatkozott erre -, hogy Magyarországon 4 százalékkal csökkent az utóbbi időszakban az egyszemélyes ajánlattevők száma. Az európai uniós átlag alatt vagyunk 4 százalékkal egyébként. Tehát így néz ki ma Magyarország ebből a szempontból, semmivel sem nagyobb ez, mint az Európai Unióban.

Varga László képviselőtársam mondott egy mondatot, amellyel nagyon meglepett engem, amikor tu-

lajdonképpen a magyarországi egyházakat középkorinak minősítette. Kérem Varga képviselőtársamat... (Dr. Varga László: *A javaslat irányát!* - Bangóné Borbély Ildikó: *Az eljárást!*) Varga képviselőtársamat megkérem, hogy ne sértegesse az egyházakat (*Közbeszólás a kormánypárti padosorokból: Így van!* - Dr. Varga László: *Ne hazudjál! Ne mondjál ilyet! Figyelj, ilyet ne csináljál velem!*), és az egyházakon keresztül ne sértegesse a hívó emberek közösségét. Ne sértegesse, legyen szíves! (*Taps a kormánypárti padosorokból.* - Dr. Varga László: *Hazudsz!* - *Az elnök csenget.*) Én azt gondolom, hogy amit ön e tekintetben elmondott (Dr. Varga László: *Szemét módon hazudsz!*), az kifejezetten sértés (Dr. Varga László: *Nem! Az a helyzet, hogy hazudsz!*), és ráadásul...

ELNÖK: Képviselő úr!

TUZSON BENCE, a Miniszterelnökség államtitkára: ...a hivatkozásai hazugságok is, hiszen mégis az a kormány volt... (*Az elnök csenget.*)

ELNÖK: Államtitkár úr! Én is megkérném önt is, hogy lehetőleg képviselőtársait ne hazugozza le. (Bangóné Borbély Ildikó: *De hazudott!* - Nacsá Lőrinc: *Ó?! - Nagy zaj, közbeszólások.*) És megkérem az ellenzéki képviselőtársaimat is, hogy fogadják normálisan azt, amit államtitkár úr mond. (*Nagy zaj.*) Kérem, ne kényszerítsenek arra, hogy az ülést berekesszem! Köszönöm szépen. (Varju László: *Akkor még egy kicsit kellene kiabálni!*)

TUZSON BENCE, a Miniszterelnökség államtitkára: Tisztelt Képviselőtársaim! Mégiscsak az az igazság, hogy az önök által hivatkozott időszak és Varju László által hivatkozott időszak, az az időszak volt a korábbi kormányzás, az önök kormányzása, amelyik nemhogy a legutóbbi időszak, de én azt gondolom, hogy bármilyen kormány lesz Magyarországon, minden idők legkorruptabb kormányzása időszaka volt. (Varju László: *Vigyázz, mert berekesztik az ülést!*) Elég a négyes metró beszerzésére utalni. És ez csak egyetlenegy példa (Bangóné Borbély Ildikó: *Nem! Azt már a választók is tudják, hogy nem igaz!*) a példák sokaságában, amikor el is indultak ezzel kapcsolatban eljárások. (Bangóné Borbély Ildikó: *Pénztáros, Tiborcz...*) Majd meglátjuk, mi lesz ennek a vége. Mindenesetre az, hogy ott nemhogy gyanús, de kifejezetten jogellenes cselekmények történtek, azok most már teljesen egyértelműek egyébként. (Varju László: *Mészáros Lőrinc!*) De, tudja, képviselőtársam, amiket mondott, azokon meglepődtem, mert igazából nem is tudtam érteni, hogy miről beszél, de aztán rájöttem időközben. Azért jöttem rá, mert amikor hivatkozott a 2. §-ára a törvénynek, rájöttem, hogy eddig sikerült elolvasni a törvényt. Legfeljebb csak belekaphatott a többi részébe, mert nem voltak értelmesek az ön kérdései. Ráadásul ilyen szabályok

nincsenek a törvényben jelen pillanatban, mint amire ön hivatkozik.

Na, az a szabály, ami pont az alanyi körre vonatkozik, az viszont egy előrevívő szabály. Tehát az, ami a törvényben egyébként pontosan az előbb hivatkozott szakaszban van, és ami meghatározza azt, egyértelművé teszi, hogy kinek kell támogatottként közbeszerzést lefolytatni, na, azt gondolom, hogy az egy egyértelmű szabályozás, az egy jó szabályozás, és előrevívő jellegű szabályozásról beszélünk.

Itt szóba került még egy-két kérdés a közbeszerzési rendszerünkkel kapcsolatban. Megint nem szeretnék a műfaj tekintetében átmenni egy másik terepre, mégiscsak egy törvény általános vitájánál vagyunk, el lehet kezdeni beszélgetni a törvény egyes szakaszairól, és hogy a törvény egyes szakaszainak milyen értelme van, és bizonyos eljárástípusok mit jelentek. Például a fordító esetében: mit jelent a „fordító” fogalom és mit jelentett a korábbi „fordító” fogalom. Ugye, az nem a hivatalos fordítást jelentette korábban sem a közbeszerzés esetében, a gyakorlatban és az uniós szabályoknak való megfelelés alapján bármilyen fordítást el kellett fogadni. Ezek mind uniós átvezetések, ezeket nyilván egy részletes vitában végig lehet elemezni, hogy az ilyen típusú változtatások miből következnek. Jellemzően egyébként az ilyen fogalmi váltások mindig irányelvi változásokból vagy az irányelv szabályaiból következnek.

Arra szeretném felhívni a figyelmet, hogy a közbeszerzési rendszer egyébként jogi szempontból egy eléggé determinált rendszer, tehát következik az uniós szabályozásból és következik egyébként az irányelvi szabályozásból. A magyar szabályozás egyébként e tekintetben is túlmutat az európai szabályozáson, az elektronikus része egyébként példaértékű egész Európában, ezt állítom, és tartom is ezt az állítást, ez egy nagyon jól működő rendszer. És a közbeszerzési rendszerünk egyébként sokkal szigorúbb rendszer, mint bármely más európai uniós államban, nálunk, Magyarországon működik az egyik legszigorúbb közbeszerzési eljárás és eljárásrend is.

Én arra szeretném megkérni képviselőtársaimat, hogy támogassák ezt a törvényjavaslatot, egy előre-mutató, jó törvényjavaslatról van szó, és az egyébként is jól működő közbeszerzési rendszerünket tovább tudja erősíteni. Köszönöm szépen. *(Taps a kormány-pártok soraiból.)*

(16.00)

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik a **közigazgatási szabályszegések szankcióiról szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/3370. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót szintén Tuzson Bence úrnak, a Miniszterelnökség államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének. Öné a szó.

TUZSON BENCE, a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Itt egy nagyon fontos szabályozási elemről beszélünk, a közigazgatási rendszernek egyfajta átalakításáról, és a közigazgatási rendszer átalakítása kapcsán vannak olyan határdátumok, amelyeket érdemes egymással összhangba hozni. Ilyen határdátum például a bíróságok felállításának időpontja, amivel kapcsolatban az előbbieken tárgyaltunk, így érdemes a szabályozásnak minden elemét, így a szankciórendszert is egyébként igazítani az ilyen típusú szabályozási módosításokhoz.

Ennek megfelelően kiemelt jelentősége van a mostani szabályozási módosításnak is, már csak azért is, mert itt önmagában nem egy határidő módosításáról beszélünk, hanem arról, hogy egy szankciórendszer vonatkozásában milyen felkészülési időt adunk, és abban az esetben, hogyha bírósági eljárásra megy tovább, akkor a rendszer egysége a továbbiakban is fenntartható legyen, és megfelelő időt tudjunk biztosítani a szankciórendszerre való felkészülés esetében is. A szankciórendszer mindig sokkal lényegesebb, mint azt első pillantásra gondolnánk, és az a lényeges elem - és ennek meg kell valósulnia -, hogy ezt az állampolgárok, vállalkozások, tehát akit a szankciórendszer érint, azok megfelelően fel tudjanak rá készülni, és úgy tekintsenek rá, mint egyébként a jogérvényesítés egyik eszközére, és ne pedig egy büntetésként tekintsenek rá. Ehhez az szükséges egyébként, hogy a felkészülési idő mindenképpen elegendő legyen, a különböző rendszerváltozások összhangba kerüljenek egymással. Erről szól tehát a mostani javaslat, és ezért szeretnénk azt, hogyha itt a határidőket egymáshoz igazítanánk.

Itt az is nagyon fontos és arra is fel kell készülni, hogy egy olyan elektronikus nyilvántartási rendszert kell kialakítani - és én ezt különösen fontosnak tartom -, amelyik képes nyilvántartásként az összes szankciót összehangolni egymással, tehát nyilvántartani, és ennek megfelelően a kettős szankciórendszert kizárni, tehát tulajdonképpen azt, hogy valakit akár kétszer vagy egyébként nem tudván, valamilyen más eljárásban, de összefüggő eljárásban szankcionálni lehessen. Egyébként az osztrákok egy ehhez nagyon hasonló rendszert alakítottak ki, náluk is egészen komoly ilyen típusú nyilvántartás van, ami összekapcsolja egymással egyébként a parkolóbírságot, Ausztriában ez egy szélesebb kör, mint ami Magyarországon akár jogi szempontból - értem ezalatt a személyiségi jogokat is - megengedett lenne. De ettől függetlenül fontos, hogy egy ilyen átlátható, jó szabályrendszer alakuljon ki, amely a hatóság számára is egyfajta iránymutatást adhat a szankciórendszer tekintetében.

Ennek megfelelően az az átmeneti szabályozás, ami jelenleg is fennáll a törvényben, annak az átmeneti

szabályozásnak a meghosszabbítása is különösen fontos, hiszen ma is a szankciórendszer működik. Itt a rendszerünket úgy kell elképzelni, hogy a korábbi közigazgatási szabályozásból átemelt szankciórendszer működik tovább az Ákr. mellett, mint egy külön speciális szankciórendszer, egészen addig a felkészülési időig, amíg aztán az új szankciórendszer, ami már be tud kerülni a közigazgatási rendszerbe és utána a bírósági rendszerből a felülvizsgálati eljárásba is, annak a hatálybalépése megtörténik.

Tehát itt a következő időszakban a jogrendszer teljes koherenciája érdekében van szükség arra, hogy ezt a lépést most törvényalkotási szinten is meglépjük. Azt csak szeretném megjegyezni, hogy itt jó pár jogszabálynak és ágazati szabálynak a felülvizsgálatára is sor kell hogy kerüljön. Itt 70 törvény, 30 kormányrendelet van körülbelül, amelyet érdemes áttekinteni, érdemes felülvizsgálni, pont azért, hogy egyébként a szabályrendszer és a szabályrendszerhez kapcsolódó szankciórendszer is megfelelően működjön.

A szakpolitikai igényeknek ilyen szempontból a kielégítése különösen fontos, és én azt is különösen fontosnak tartom, hogy a szankciórendszer úgy alakuljon, és úgy legyen kialakítva, hogy viszonylag egyszerű és viszonylag jól átlátható szankciórendszer legyen, azaz legyenek meg azok a viszonylag egyértelmű kategóriák és a szakágakon is átívelő kategóriák, amelyekre aztán lehet hivatkozni. Tehát a nagyjából hasonló súlyú cselekményért egy sávban meghatározott szankció érvényesülhessen majd. Erre a jövőben is egyébként Magyarországon oda kell figyelni. Itt több jogágot is érintő változásokról van szó, különösen a bírósági eljárással kapcsolatos változásokról, erre az ímént egyébként már utaltam.

Még két fontos szabályt tartalmaz ez a mostani jogszabály, az egyik bizonyos értelemben technikai, bár más értelemben a büntetőjogi ágat is érintő változásokról. A büntetőeljárások esetében vannak olyan esetek, amikor a büntetőszankció összekapcsolódik valamilyen formában a közigazgatási szankcióval, és ennek a kettőnek az összhangját érdemes megteremtteni.

Ezért a büntetőeljárás lezárását követően egy év áll a javaslat szerint rendelkezésre arra, hogy a hatóság a büntetőeljárásban, amennyiben az ilyen típusú szankció nincs kizárva, akkor lefolytassa az eljárást, és a közigazgatási jellegű szankciót határozza meg.

A másik ilyen típusú változás, ami szintén a büntetőeljárás sajátosságaihoz kapcsolódik, ami szintén a szankciónak a felügyeleti szerv által, illetve a kibocsátó szerv által történő visszavonását jelenti, ami következhet a bírósági ítéletből.

Kérem képviselőtársaimat, hogy ezt a módosítást, különös tekintettel a közigazgatási rendszer egységére és az egységes időpontban történő változására, támogatni szíveskedjenek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Most a vezér-
szónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom

a szót Becsó Károlynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. BECSÓ KÁROLY, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Az előttünk fekvő törvényjavaslat célja, hogy koherenciát teremtsen a közigazgatási szabályszegek területét rendező joganyagban, oly módon, hogy egyrészt módosításokat javasol az általános közigazgatási rendtartásban, másrészt módosítja a szankciótörvény hatálybalépésének dátumát 2020. január 1-jére, végül pedig a közigazgatási szabályszegek szankcióinak átmeneti szabályozását tartalmazó törvény hatályát 2020. január 1-jéig tolja ki.

A jogbizonytalanság kizárását, valamint a világos és egyértelmű jogalkalmazást kilátásba helyező közpolitikai cél eléréséhez elengedhetetlen feltétel jelen javaslat támogatása.

Tisztelt Ház! A javaslat alapvető konstrukciója az, hogy minél áttekinthetőbb szabályozást nyújtson a magyar jog abban az esetben, amikor egy adott ügy megalapozza a büntetőeljárás, illetve a szabálysértési eljárás lefolytatását is. Fontos, egyben az állampolgárok alkotmányos jogait érintő kérdés a párhuzamosan, két eltérő jogág normái szerint folyó eljárások kiemelésének szabályozása.

Az általános közigazgatási rendtartás és a szankciótörvény törvényjavaslatban szereplő indokolt módosítása lehetővé tenné a felügyeleti szerv számára azt, hogy már meghozott döntését a büntetőeljárásban hozott ítélet rendelkezésének megfelelően megváltoztassa, megsemmisítse, és ezzel, amennyiben szükségesnek mutatkozik, az ügyben eljáró hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezze. Ily módon kiküszöbölhetővé válik az, hogy ugyanazon személyt ugyanazon cselekményért két eltérő jogág szabályai szerint lefolytatott eljárás eredményeképpen ugyanazzal a negatív jogkövetkezéssel sújtásnak.

A római jogi eredetű „ne bis in idem” elve is ezt deklarálja, amelynek értelmében senkit sem szabad kétszer ugyanazon tettéért felelősségre vonni. Hangsúlyozandó, hogy a javaslat kiemelt figyelmet fordít arra a tényre, hogy a közigazgatási szankcióval sújtható jogellenes magatartások száma sokkal nagyobb, mint a büntetőjog szempontjából relevanciával bíró cselekményeké. Éppen ezért egy adott személy az általa elkövetett cselekménye miatt nem mentesül a közigazgatási jog szerinti hátrányos jogkövetkezmény alól akkor sem, ha a büntetőbíró döntése szerint nem valósult meg a bűncselekmény vagy annak elkövetése nem bizonyított. Tehát ha az adott jogellenes cselekvés a közigazgatási jog normái szerint kimeríti a szabályszegek fogalmát, akkor az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság köteles a szükséges intézkedéseket megtenni, és a szabályszegek eljárást a törvény keretei között lefolytatni.

Szeretnék kiemelni a javaslattal kapcsolatban még egy fontos tény. A módosítások értelmében

szintén nem alapozza meg a közigazgatási jog hátrányos jogkövetkezményeinek alkalmazása alóli mentességet az a körülmény sem, amikor a vádlott büntetőségét, illetve a cselekmény büntetendőségét kizáró ok merül fel, amelynek következtében a bíróság felmentő ítéletet hoz. Ez azért fontos rendelkezés, mert a jogalkalmazónak tisztán kell látnia, hogy a közigazgatási jogban szabályozott eljárási képesség lényegében eltér a büntetőjogi értelemben vett eljárási képességtől.

Tisztelt Képviselőtársaim! A szabálysértési jog mindig is egy igen vegyes jogterületnek minősült. Sok esetben fejtörést is okoz, hogy a közigazgatási jog vagy a büntetőjog szabályai szerint kell-e az elkövetővel szemben az eljárást lefolytatni, illetve hogy a hatóság vagy pedig a bíróság köteles-e eljárni. Úgy vélem, az asztalon lévő javaslat tartalmazza a szükséges módosításokat arra vonatkozóan, hogy az ilyen esetekben tisztán lássunk, valamint hogy világos döntések születessenek.

Mindezek alapján a Fidesz frakciója a javaslat elfogadását támogatja, ezt kérem önöktől is. Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

(16.10)

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Varga-Damm Andrea képviselő asszonynak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VARGA-DAMM ANDREA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Most igyekszem majd nagyon lassan beszélni, mert az elmúlt két törvényjavaslatnál arról kellett meggyőződjek *(Dr. Kovács Zoltán közbeszól.)*, hogy Tuzson Bence államtitkár úr nem érti, miről beszélünk, az én szavaimat is félreértette, és sikerült félreértenie a másik törvénynél is. Azért meg kell mondjam, hogy ilyenkor tényleg visszasírom, bár nem szoktak érdemi kérdésekre érdemi választ adni, de ilyenkor visszasírom Dömötör, Rétvári, Orbán Balázs és Völner államtitkár urakat, mert ők legalább szokták érteni tényleg, amit monddunk.

A lényeg a jelen javaslat vonatkozásában a következő: természetesen támogatandó, hiszen ezzel az iszonyatos közjogi átalakító rendszerrel, amit az elmúlt években átéltünk, elképesztően sok átmeneti szabály megalkotására van szükség, nagyon sokszor koherenciázavarok vannak a még alkalmazandó, a jövőben alkalmazandó jogszabályok átmenetei között. Valóban egyébként lehetnek absztrakt módon ilyen helyzetek, hogy két különböző eljárás indul ugyanazon elkövető vagy tényállás-megvalósító személlyel szemben, de azért a gyakorlatban nekem is van annyi tapasztalatom, hogy egyébként ez nem általános. Ennek legpregnansabb példája például, amikor büntetőeljárás indul egy közlekedési baleset okán, ahol is szabályt segett az

egyik érintett autós, és automatikusan csak büntetőeljárás indul, holott legtöbbször - épp az egyik utolsó ügyem ilyen volt - vagy nagyon sokszor kiderül a büntetőeljárásban, hogy a büntetőjogi tényállást nem valószínűsította meg teljes mértékben az adott szabályszegő, viszont szabálysértési eljárást kellett volna lefolytatni, mert azért szabályt sértett, de mert nem indul, ezért tulajdonképpen már semmifajta jogkövetkezménye nincs annak, amit valójában elkövetett.

Tehát én nagyon örülök, hogy a jogszabály most ennyire gazdagon, szépen és lekerékítetten igyekszik a joggyakorlatnak a feladatot megadni, de tartok tőle, hogy idő lesz, míg a joggyakorlatban az adott szervezetek ügyintézői vagy eljárást kezdeményező személyei ezt pontosan így is fogják alkalmazni. Az tény, hogy feltétlenül el kell kerülni, hogy akár ugyanazon tényállás mellett két különböző jogágból származó jogkövetkezmény legyen, de az is tény, hogy az ilyen azért tényleg ritka, mert általában sokkal tágabb egy szabálysértés alkalmazhatósága, mint egy büntetőjogi jogkövetkezmény.

Ezért a Jobbik frakciója természetesen ezt a javaslatot támogatni fogja, és köszönjük szépen azoknak az igazságügyi minisztériumi dolgozóknak, akik elképesztő áldozatos munkát végeznek azért, hogy ezen óriási átalakítás következtében a joggyakorlat minél kevésbé jöjjön zavarba, és ne legyenek az átmeneti helyzetekre pontos rendelkezések, tehát azoknak, akik ebben részt vesznek, és a javaslatokat elkészítik. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a Jobbik és az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Most megadom a szót Varga Lászlónak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. VARGA LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Ahogy már mondtam egy korábbi hozzászólásomban, a mai nap dinamikájának megfelelően ez egy kevésbé dinamikus napirend lesz, és nyilvánvalóan, ha itt elhangzott előttem, én is megerősítem, hogy a kettős értékelés elkerülése kifejezetten támogatható. Azt gondolom, a javaslat ilyen értelemben rendben van, nemhiába voltak ki az eredeti javaslat hatálybalépését is.

Tulajdonképpen csak azt vetném fel, hogy ha ilyen típusú problémák voltak az eredeti javaslattal, akkor akár indokolt lehet az egész javaslatot hatályon kívül helyezni, és az egész kodifikációs eljárást előlről kezdeni. De egy szó mint száz: maga a javaslat egyébként irányát tekintve elfogadható és támogatható lehet.

Ha már dinamika, ha már a mai nap előterjesztései szoba kerültek - nyilván az előbbinél ilyen értelemben személyes megtámadtatás okán nem tudtam szót kérni -, az ilyen típusú napirendek keretében egyfajta használati útmutatót szeretnék szeretny személyhez adni államtitkár úrnak, ha ez egyáltalán ilyen értelemben érdekli. Engem a magyar labdarúgáson

kívül nem sok mindennel lehet felidegesíteni egyébként, azzal talán, ha nem pontosan az általam elmondottaknak megfelelően interpretálja a gondolataimat vagy mondjuk, kiragadja a környezetéből. Most, ennél a napirendnél nincs ilyen, de az előbbi rövidre zárása, elvarrása érdekében mondom talán, hogy egyféleképpen emlékezzünk itt a mai napra, mert igen hosszúra nyúlnak itt az órák, amikor úgyis együtt kell itt lennünk.

Az előbb pontosan azt igyekeztem kritikaként megfogalmazni a javaslatokkal kapcsolatban, hogy ha az egyházi jogi személyek mentesek lesznek a közbeszerzési előírások alól, akkor az egyébként visszalépésnek tekinthető a középkor irányába, és szerintem ez a magyar egyházak érdekével ellentétes, hogy világos legyenek. Tehát én őket tisztelve konkrétan azt mondom önnek, hogy minden ilyen kivételezés szerintem a magyar társadalom előtt az ő presztízsüket rongja, árt nekik, az egyházaknak is. Ez egyébként szerintem nem jó, és ezt jegyeztem meg egész konkrétan az előző napirendnél.

Ezt csak azért mondom, hogy emlékezzünk mindig pontosan arra, hogy mi hangzott el. Szerintem, ha ez így történik, akkor én sem leszek hirtelen ilyen vulkányszerű, mint az előbb voltam, de azért azt gondolom, jó néhányan ismernek itt jó régen, tehát tudják, hogy ez tényleg csak különösen indokolt helyzetben fordul elő velem.

Konkrétan a javaslattal kapcsolatban pedig, mondom még egyszer, az eredeti előterjesztést illető hiányosságokat most ecsetelhetném hosszan, meg akár azt is, hogy előlről lehet kezdeni a kodifikációs eljárást, de alapvetően a kettős értékelés elkerülése egy támogatható ügy a részünkről. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Kérdezem, hogy kíván-e még valaki hozzászólni a vitához. *(Senki sem jelentkezik.)* Nem látok jelentkezőt, így az általános vitát lezárom.

(Jelzésre:) Tordai Bence államtitkár úr jelzi, hogy nem kíván reagálni az elhangzottakra. *(Derülttség. - Arató Gergely: Az majd a jövő héten lesz! - Tuzson Bence: Ott még nem tartunk! - Bangóné Borbély Ildikó: Freudi elszólás!)* Elnézést, bocsánat! Az még egy későbbi időszak talán. *(Tuzson Bence: Reméljük, ez nem következik be!)* Tehát Tuzson Bence államtitkár úr nem kíván most reagálni az elhangzottakra.

A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőség.

Most soron következik **a településképvédelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásiig. A kormány-előterjesztés T/3373. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót szintén Tuzson Bence államtitkár úrnak, a Miniszterelnökség államtitkárának, a napirendi pont előterjesztőjének.

TUZSON BENCE, a Miniszterelnökség államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen a szót, elnök úr, és a nevem mostani pontos említését is különösen.

De a tárgyra térve, most, jelen pillanatban a településképi jogszabályokról szóló törvény módosításáról beszélünk egy fontos joghelyzet tisztázása érdekében, márpedig ez a joghelyzet abban áll, hogy ha van egy közterületünk, és ez a közterület sokféle célra használható, akkor az alapvető cél természetesen az, hogy ezek a területek mindig közlekedés céljára legyenek használva, ahogy a fő funkciót adják, de amikor nem közlekedési célú igénybevétele van ezeknek a területeknek, akkor sikerüljön rendet tenni abban a kérdésben, hogy egy közterület használata esetében milyen rend alapján lehessen a közterületet igénybe venni, és a különböző, egymással konkuráló szervezetek hogyan vehessék igénybe, illetve honnan informálódhatnak egyáltalán arról, hogy a közterületeknek milyen használata van.

Itt azt is láthatjuk ezekben az esetekben mindig, hogy többféle jog és többféle alkotmányos jog konkurálásáról beszélünk, és amikor több jog konkurál egymással, akkor valamilyen döntést mindig meg kell hozni. Ennek érdekében szükséges az, hogy egy alapvető fontosságú és pontosságú információs rendszer jöjjön létre, azaz: aki közterületet szeretne foglalni, az pontosan tudja azt, hogy rendelkezésre állnak-e ezek a közterületek; ha valaki az igényt benyújtja, akkor az igény benyújtása kapcsán azok a közterületi igények, amelyeket benyújtottak már, kiterjednek-e olyan területre is, ahol egyébként már más benyújtott igényt, vagy egyébként már a használatra vonatkozóan bárki ehhez kapcsolatos hatósági hozzájárulást vagy tulajdonosi hozzájárulást is kapott-e; vannak ilyen speciális esetek egyébként, amikor ez is előfordul.

(16.20)

Ezzel kapcsolatban az egymással konkuráló jogokról már beszéltem, de egy olyan elektronikus tájékoztatási rendszer létrehozására tesz most ez a törvény javaslatot, amelyik végül képes ezeket az információkat egységesen kezelni, s úgy egységesen kezelni ezeket a javaslatokat, hogy egy nyilvántartást hoz létre, ami ugyan nem egy közhiteles nyilvántartás, hanem egy tájékoztató jellegű nyilvántartás, de egy ilyen tájékoztató jellegű nyilvántartás viszont segítséget nyújt mindenki számára. Egyrészt segítséget nyújt a nyilvántartás a hatóság számára is a saját munkájának gyakorlása érdekében, tehát hogy a kettős döntéseket ilyen szempontból el lehessen kerülni, másrészt pedig segítséget nyújt az igénybe vevő vagy az igénybe vételt akaró szervezetek vagy személyek számára is, hogy a közterületek egyéb célú hasznosítását vagy használatát is lehetővé lehessen tenni.

Hangsúlyozom még egyszer, hogy most ez a rendszer egy tájékoztató jellegű rendszer, tehát nem rendelkezik semmilyen szempontból kötelező elemekkel,

nem egy hiteles rendszerről beszélünk - mármint az adatok hitelessége szempontjából -, hanem egy tájékoztató jellegű rendszerről beszélünk. Az más kérdés, hogy érdemes azt megfontolni, hogy a későbbiek során egy ilyen hiteles rendszernek a létrehozására is sor kerülhet, tehát ez idő kérdése lehet, ha olyanok a tapasztalatai egy ilyen rendszernek, akkor érdemes megfontolni. Magyarországon közhiteles rendszerek, nyilvántartási rendszerek akár párhuzamosan is működtek, működnek. Úgy kell kialakítanunk ezeket, hogy egyébként másfajta közhiteles adatokat tartalmazó rendszerekkel ne konkuráljanak, tehát erre minden ilyen esetben oda kell figyelni, ezért is tájékoztató jellegű most ennek a rendszernek a megvalósítása.

Ami tehát ennek a javaslatnak a lényegét illeti, ez a javaslat elsődlegesen arra vonatkozik, hogy legyen egy nyilvános, mindenki számára hozzáférhető tájékoztató rendszer, s ebből a tájékoztató rendszerből mind az igénybe vevők, mind pedig a hatóság megfelelően tudjon tájékozódni. Kérem önöket, hogy a törvényjavaslatot támogassák. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, államtitkár úr. Most a vezér-szónoki felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Witzmann Mihálynak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

WITZMANN MIHÁLY, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! A településkép védelméről az elmúlt években már itt az Országgyűlésben több alkalommal is volt alkalmunk tárgyalni, de ennek a kérdésnek a fontosságát igazolja, úgy gondolom, az is, hogy Magyarország Alaptörvénye is említi ezt a témakört mint egy kiemelt fontosságú tématerületet, a települések képét, a települések megjelenését. Az Alaptörvényben nevesített egészséges környezet védelméhez fűződő alapvető jog magában foglalja nemcsak a természeti környezet, hanem az ember alkotó munkájával létrehozott épített környezet védelmét is. Azt is mondhatjuk, hogy településeink megjelenése tulajdonképpen nem más, mint a helyi kultúra meghatározó része, a helyi kultúra meghatározó részét képezi, hogy egy-egy település milyen arculattal, milyen képpel fogadja az odaérkezőket, az ott élőket, milyen arcát mutatja a külvilág felé, és az a hely pedig, ahol élünk, ez pedig valóban meghatározza mindennapi életünk pillanatait is. Éppen ezért azt gondolom, hogy a településkép védelméről szóló törvény átfogó szabályozást biztosít a település látványkörnyezetének hosszú távú formálása és alakítása érdekében is.

Konkrétan az előttünk fekvő T/3373. számú törvényjavaslat alapvetően kettős célt szolgál, hiszen mind az állampolgárok, mind a közterületek használatában érdekelt hatóságok számára egy olyan elektronikus tájékoztató rendszer létrehozását tűzi ki célul, amelyről államtitkár úr előbb már beszélt, amely

pusztán tájékoztató jelleggel naprakész adatokat biztosít a közterületek használatát érintő különféle szabályokról, döntésekről, lehetőségekről. A törvényjavaslat kapcsán azt is fontos hangsúlyoznunk, hogy az emberi élet egyik alapvető helyszíne a települési környezet, amely jelentősen befolyásolja az életminőséget és a települések élhetőségét is, ennek egyik fontos eleme az épített és természeti környezetünk megjelenése, a települések közterületeinek esztétikai minősége is. Továbbá figyelembe kell venni azt a tényt is, hogy falvaink és városaink közterületeinek egyéni és közösségi jellegű rendeltetései is vannak, mint például a közlekedési területek biztosítása.

Tisztelt Képviselőtársaim! A településkép védelméhez tartozik a megfelelő tájékoztatás is a közösség számára, amelyet ez az indítvány is képvisel, ugyanis ma még nem áll mind a mai napig rendelkezésre egyetlenegy olyan egységes, szabadon hozzáférhető információforrás, illetőleg informatikai információs rendszer sem, amelyből bármely közterület engedélyhez, hozzájáruláshoz vagy bejelentéshez kötött használatának ténye vagy jövőbeli igénye megismerhető lenne az érdeklődők számára, ez pedig mind az állampolgárok, mind a társadalom más szervezetei és a hatáskörükben érintett hatóságok számára is sokszor nehézséget okoz mindennapi feladataik ellátása alkalmával.

A T/3373. számú törvényjavaslat egy olyan elektronikus tájékoztató rendszer létrehozására irányul, amely naprakész adatokat biztosít a közterület használatát érintő igényekről, illetőleg döntésekről, s amely bárki számára egyébként szabadon, az interneten keresztül hozzáférhető online felületet teremt meg. Fontos kiemelni, hogy az így kialakítandó rendszer nem minősül közhiteles nyilvántartásnak, annak adattartalma egyelőre csupán tájékoztató, segítő jelleggel indulna útjára, illetőleg töltené be funkcióját. Azt is hozzá kell tenni, hogy az elektronikus tájékoztató rendszer adatai nem korlátozzák az eljáró szervek jogszabályon alapuló rendelkezéseinek, így például a különféle kérelmek vagy bejelentések érdemi vizsgálatát, ennek a vizsgálatnak a jogát, és nem zárnak el senkit attól sem, hogy a közterület használata érdekében igényt terjesszen elő.

Ahogy hallhattuk szintén az előbb államtitkár úrtól, igazából egyfajta hosszú távú stratégiai célja ennek az indítványnak nem más, mint hogy lehetőség szerint idővel egyfajta közhiteles nyilvántartás kifejlesztése alakulhasson ki, illetőleg történhessen meg ebből a tájékoztató rendszerből, amelyhez a javaslat szerinti tájékoztató rendszer működése, azt gondolom, mindenféleképpen hasznos, kamatoztatható tapasztalatokat nyújthat. Az előterjesztés értelmében az így kialakítandó elektronikus tájékoztató rendszer üzemeltetésére a kormány egy felelős szervet fog kijelölni, amely a megfelelő működtetést hivatott majd garantálni.

A törvényjavaslat ugyanakkor a nemzeti ünnepek vagy éppen gyásznapiak, emléknapok, illetőleg

más, például vallási ünnepek hagyományos állami, illetőleg önkormányzati helyszíneit az ünnepi esemény, valamint az arra való felkészülés időtartamára is a közterület-használat szempontjából kivieszi a közterület fogalma alól. Tulajdonképpen ezzel nem tesz mást, mint biztosítja, hogy ezek a helyszínek a törvény erejénél fogva mentesek legyenek a közterületekre egyébként irányadó bejelentési eljárás alól. E helyszínek tehát, mondhatjuk úgy is, hogy a törvény által tulajdonképpen lefoglaltakká válnak ezeknek az ünnepségeknek az idejére.

Tisztelt Országgyűlés! Azt gondolom, hogy a településkép védelme mindannyiunk érdeke, hiszen ez a törvény a magyar polgárok életminőségét, települési környezetét és élhetőségét biztosítja, amely a tárgyalt előterjesztés értelmében kiegészül a megfelelő tájékoztató rendszerrel kapcsolatos javaslattal. Éppen ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy az elhangzottak alapján a Fidesz-frakcióval együtt támogassák ennek az előterjesztésnek az elfogadását. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak, az MSZP képviselőcsoportja részéről.

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr, és köszönöm szépen a cserét is, hogy megengedték. Örülök, hogy államtitkár úr visszaült a helyére. Azért döb-benten láttuk, hogy az elmúlt nyolc év után milyen törvény módosításokat tudnak még benyújtani a plenáris ülésre, miket tudnak ide terjeszteni elénk, és közben a vezérszónoki felszólalásokban meghallgatjuk, hogy a településkép védelmét, az emberek védelmét, az emberek javát szolgálja ez a törvény módosítás.

Az első módosítás célja egy olyan elektronikus tájékoztatási rendszer kiépítése, amely rögzítené, hogy a közterületek egy adott időpontban korlátozás nélkül igénybe vehetőek-e, így a hatóságok, illetve az érdekeltek nyomon tudnák követni, hogy akár gyűlés, akár más rendezvény bejegyzése megtörtént-e korábban. Álláspontunk szerint akár még támogatható is lehetne ez a módosítás, ha sok minden mást nem tartalmazna ez a csomag, leszámítva azt a kockázatot, hogy ki fogja ezt a rendszert kiépíteni, ki fogja kezelni, ki fogja működtetni, és lényegében mennyibe fog ez kerülni az adófizetőknek.

És most jön a második része a módosításnak, ami egy kicsit izgalmasabb, az a gyülekezési jog korlátozása a nemzeti ünnepekre, emléknapokra, az állítólagos hagyományokra hivatkozással, amely teljes egészében elfogadhatatlan, ellentétes az Alaptörvénnyel, a gyülekezési jogról szóló törvénnyel, valamint az összes vonatkozó nemzetközi egyezmény rendelkezéseivel, hozzáteszem, az önök Alaptörvényével ellentétes. Ezzel újabb határt lép át a kormány. Én úgy nyilatkoztam az elmúlt napokban, hogy önök államosítják az állami ünnepeket is.

(16.30)

Önök azt tervezik, hogy most már szabályban rögzítik, megjelölve azokat az időpontokat, hogy mikor nem lehetne nemzeti ünnepnapokon, gyásznapokon, és ami az egyik legmegdöbbentőbb, a kereszténység nevében, a kereszténységre hivatkozva, engedjék meg a Ház falain belül, az adventi időszakban. Döb-benten láttuk, hogy mit készítettek elő. A rendszerváltás óta ilyen nem tapasztalhattunk, hogy bármelyik kormány megengedhette volna vagy megengedte volna magának azt, hogy a nemzeti ünnepeken bárki ne úgy ünnepelhesen olyan helyszínen, ha megkérte a megfelelő engedélyeket, ahogy ő az ünnepre hivatkozva, tiszteletteljesen, az ünnepet megünnepelve tenné. Én azt gondolom, hogy ez minden állampolgárnak joga, hogy megtehesse, önök ezt a jogot most el akarják venni az állampolgároktól.

Felsorolják ebben a törvényben, hogy melyek azok az ünnepek, és milyen helyszíneken, Budapesten főleg, milyen helyszíneken tiltanak meg, hogy bárki is megünnepelje a nemzeti ünnepet. És persze az önkormányzatoknak jogot adnának a településeken, hogy megjelöljék, hogy melyik napon, melyik ünnepen, hány napon keresztül. Mert itt nemcsak magát az ünnepnapot jelölik meg, hanem az előkészületet is, és ezt nem lehet tudni a szabályozás kapcsán. Hogyha viccesek lehetünk, akkor a 365 napot kijelölhetik, ha végignézzük, hogy hány nemzeti ünnepünk van és az adventi időszak, akkor lényegében rögzíthetik helyi szabályozással meg önök is a törvényben, hogy 365 nap. Az egész ország területét lefedhetik, hogy most már senki nem ünnepelhet, csak az állami ünnepek lehetnek azok az ünnepek, amik ünneplésre jogosultak lennének az állampolgárok részéről.

Államtitkár úr, egy kicsit térjünk vissza az adventi időszakra. Mert értjük, hogy önök már lassan mindentől félnek, még önmaguktól is, de lehet, hogy ez erősebb, és önmaguktól jobban félnek, mint bárki mástól. Mi a Jóisten bántja önöket az adventi időszakban? Feltettem én magamnak is ezt a kérdést, hogy mi lehet az, amitől önök félnek. Mi az, amit adventkor önök nem akarnak látni? Belekerült egy kis időbe, mire rájöttem, és egy tavalyi kezdeményezést hoznék fel önnek.

Tavaly kezdeményezték, hogy kivethessék az önkormányzatok azt az adót, amit „töltöttkáposzta-adónak” neveztünk el. A téli időszakban, amikor nehezebb körülmények közé kerülnek a rászoruló emberek, mivel bejön a hideg időszak, egyre több az ételosztás Magyarországon. Egyre több ember érzi úgy az ünnepek közeledtével, hogy neki segíteni kell, és akkor volt egy kezdeményezés, hogy hogyan kellene Magyarországon betiltani, hogy önök ne találkozzanak ezzel a problémával, ne kommunikálhassanak erről, és néhány média ne is számoljon be róla, hogy ilyen van Magyarországon. Egyetlenegy példát hadd említsek: Blaha Lujza tér, ahol ezrével szottak sorba állni emberek egy kis ételért, egy kis csomagért, és akkor

önök kitalálták azt, hogy meg kellene adóztatni ezeket a szervezeteket, akik ezt a tevékenységet úzik. És hála a jó égnek, a nagy felháborodás kapcsán ezt nem sikerült megvalósítaniuk.

Erre letesznek ide egy ilyen törvényt most november elején, és rájöttem, hogy mit nem akarnak önök látni: advent időszakában a NER rendszerében az önök kommunikációjába nem fér már az sem bele, keresztény emberként - önök állandóan hangoztatják, hogy önök keresztény emberek - nem fér bele, hogy a tévében majd azt lássák az emberek, néhány csatorna közvetíti, hogy több százan állnak ételért vidéki településeken sorba. Több ezren állnak Budapesten, a Blaha Lujza tértől a Nyugati pályaudvarig sorba civil szervezetek vagy akár politikai pártok kezdeményezése kapcsán vagy még néhány egyházi szervezet által, akik még úgy gondolják, hogy a kereszténység és a szeretet annyit ér, hogy segíteni kell rászoruló embereken. Ez már nem fér bele az önök rendszerébe. Mit csinálnak? Idehozna egy törvénymódosítást, és akkor képesek úgy előadni ezt a törvénymódosítást itt a Ház falain belül, hogy azt mondassák, hogy ez mind az emberek érdekében van, ez mind az emberekért történik, és ezt azért kell megvalósítani.

Persze, mondhatjuk azt, hogy már elég indok, hogy elutasítsuk ellenzéki képviselőkként, hogy magát a nemzeti ünnepeket belevették, de az adventi időszak, államtitkár úr? Mi bántja önöket ebben? Mi? Magyarázza már meg nekem! A Kossuth téren nem tapasztaltuk - leírják a törvényben is -, hogy bárki, akár augusztus 20-án a tisztavatáskor bármiféle akciót valósított volna meg az elmúlt 30 évben vagy 28 évben. Advent időszakában sem a Kossuth téren tapasztalható, de ebben a törvénymódosításban nem csak a Kossuth tér szerepel. Mondom, ha önök úgy gondolják, akár az év 365 napján most már betilthatnak mindent, erre lehetőséget biztosítanak ezzel a módosítással, és ez elfogadhatatlan.

Államtitkár Úr! Ma jelent meg, hogy több ezer családot lakoltattak ki az idén, engedték meg, hogy utcára kerüljenek gyermekes családok. Önök semmit nem csinálnak, hogy ezt megakadályozzák. Nem tettek semmit. Önök folyamatosan azt kommunikálják a családok évében - meg a családbarát kormányzás megint szlogenjük lett az utóbbi időben -, hogy önök mindent megtesznek azért, hogy Magyarországon jobb legyen a családoknak. Én egyre kérem önt, államtitkár úr: hagyják ezt abba! Ha ilyen törvényeket hoznak be, hagyják abba! Ne vegyék a szájukra a magyar családokat! Ne vegyék a szájukra, képviselő úr, a kereszténységet, a szeretetet, ne vegyék a szájukra azt, hogy ez az emberek érdekében történik, mert szerintem ezt ön is tudja és mi is tudjuk, hogy ez nem így van. És nem kell burkoltan itt nagy szlogenekkel előadni ezeket a törvénymódosításokat, mindenki tudja, hogy miről van szó. Mindenki.

És kérem államtitkár urat, hogy egy-egy ilyen törvénymódosításnál ne kérje tőlünk, ellenzéki képviselőktől, hogy ezeket az ocsmány törvénymódosításokat

támogassuk. Ilyeneket be sem lenne szabad hozni a Ház falai közé. Köszönöm szépen, elnök úr.

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Most megadom a szót Juhász Hajnalkának, a KDNP képviselőcsoportja vezérszónokának.

JUHÁSZ HAJNALKA, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Államtitkár úr és képviselőtársam felszólalását ki fogom egészíteni, és nem szeretném azokat a fontos, az elektronikus tájékoztatási rendszerrel kapcsolatos információkat megismételni, viszont szeretnék reagálni arra, hogy ennek a törvénymódosításnak alapvetően valóban az a célja, hogy a nemzeti ünnepeinket és a hagyományainkat keresztényhez méltó módon ünnepelhessük meg. Úgyhogy azt gondolom, hogy ez az alapvető cél, lehetnek eltérő vélemények, de ez volt az elkötelezettség, ami a módosítást elindította.

Ezzel kapcsolatban azt is szeretném hangsúlyozni, hogy ennek az elektronikus tájékoztatási rendszernek az adatai nem korlátozzák az eljáró szervek jogszabályon alapuló rendelkezéseit, így a kérelmek, bejelentések érdemi vizsgálatának jogát sem, és nem zárnak el senkit attól, hogy a közterület használata érdekében igényt terjesszen elő.

Felmerült a gyülekezési jog kérdése. A szabályozás kifejezésre juttatja azt is, hogy a gyülekezési jog hatálya alá tartozó bejelentések a közterület egyéb célú használatával szemben elsőbbséget élveznek. Míg a gyülekezési hatóságot már a gyülekezési törvény hatálya alá tartozó gyűlés megtartása iránti bejelentés kézhezvételét követően haladéktalan bejegyzési kötelezettség terheli, addig a közterület egyéb célú használatát érintő bejegyzés csak véglegessé, illetve jogerőssé vált döntés alapján tehető.

Ami a módosítás legfontosabb célja, ez az Alaptörvény J) cikk (1) bekezdése szerinti nemzeti ünnepeken, valamint a nemzeti gyásznappá vagy emléknapra nyilvánított napokon tartott ünnepségek, megemlékezések szokásos helyszíneire nézve külön rezsimet állít fel. Az ilyen célokra használt közterületek hagyományosan kialakultak, ezért a hagyományok törvényi megerősítése igenis nemes cél.

A javaslat célja, hogy törvénnyel kizárja azt a lehetőséget, ahogyan államtitkár úr és képviselőtársam is említette, hogy egyfajta versengés alakuljon ki a nemzeti ünnepeken, hasonlóan fontos ünnepek alkalmakor a közélet szereplői, pártok és civil szervezetek között az érintett közterületek lefoglalása során, a nemzeti ünnepekhez és a hasonló ünnepi alkalmakhoz méltatlan folyamatok elkerülése érdekében. Ezért a javaslat egyes tételesen megjelölt közterületek állami használatát mentesíti a bejelentési kötelezettségtől, és a törvény erejénél fogva kijelöli e közterületeket a nemzeti és állami ünnepek, más megemlékezések céljára.

Ezt azzal a megoldással biztosítja, hogy az érintett időpontokban ezek a területek nem minősülnek

bárki által használható közterületnek, amelyre az általános szabályok vonatkoznak. Kérem szíves támogatásukat a törvényjavaslat vonatkozásában. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

(16.40)

ELNÖK: Köszönjük, képviselő asszony. Megadom a szót Jakab Péter képviselő úrnak, a Jobbik-frakció részéről.

JAKAB PÉTER, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Bevallom őszintén, amikor elolvastam ezt a tényleg agyament előterjesztést, akkor rendhagyó módon a Vuk című mese jutott eszembe. Egészen pontosan a mesének az a része, amikor a varjú azt mondja a kis Vukra vadászó Simabőrűnek, hogy „Fővadász Úr! Hát lőjön már! Mire vár?” És a fővadász úr lő, de elvétí.

Most nagyon úgy tűnik, hogy a fideszes szarkák, önök megkérték az Orbán-kormány fővadászát, hogy lőjön már, és a fővadász úr lő is. Semjén Zsolt fővadász úr ezzel a törvényjavaslattal lő, csak hogy ő a saját népére lő. A saját népére lő akkor, amikor annak kormánykritikus többségét egész egyszerűen a nemzeti ünnepekre meg az önkormányzati megemlékezésekre való hivatkozással ki akarja tiltani Magyarország szimbolikus közterületeiről, mert ez a javaslat, mondjuk ki, erről szól. És az a helyzet, már most mondom fővadász úrnak, hogy el fogja véteni ezt a lövést ő is. Még hozzá azért, mert remeg a keze, mert fővadász úr fél. Elektronikusan benyújtotta ezt a törvényjavaslatot, de már arra nem vette a bátorságot, hogy idejőjön a népképviselő elé, és a szemünkbe nézzen. Mert önök félnek a néptől!

Persze nem tudom, hogy pontosan miért félnek, hiszen elvileg önöket kétharmaddal választották meg ennek az országnak az élére. Tehát ha önök nem csalták el a választást, akkor önöket ebben az országban maximum a nép szeretete fojthatná meg, semmi más. De az a helyzet, hogy önök nagyon jól tudják, önök tudják a legjobban, hogy önök rendkívül aljas és mocskos eszközökkel nyerték meg a választást, és azóta is aljas és mocskos eszközökkel kormányoznak. Úgyhogy önök igenis megalapozottan, joggal félnek a néptől, joggal félnek azoktól, akiket kismizmiznek, akiket éhbéért robotoltatnak.

Tudják, másfél millió honfitársunk készül elhagyni ezt az országot, mert nem akarnak éhen halni, és nem akarnak kilátástalan jövőt a gyermeküknek. Joggal félnek ettől a másfél millió embertől. Joggal félnek az özvegyek meg az árvák dühétől, akik azért veszítik el a kórházakban a szereteteiket, mert nem kapják meg a megfelelő egészségügyi ellátást, mert önök ellopják a rávalót. Tízből négy ember menthető lenne a kórházakban, de nem lehet őket megmenteni, mert nincs minőségi egészségügyi ellátás. Önöknek fontosabb a lopott pénz meg a stadion, mint a magyar

emberek élete, úgyhogy joggal félnek a hozzátartozók dühétől is.

Önök sorra lakoltatják ki a magyar embereket. Lakoltatják ki azokat, akik már többszörösen kifizették a devizahiteleiket, mert önök 2015-ben lepaktáltak a bankokkal, hogy nem fogják megállítani a kilakoltatásokat. Ma 400 ezer honfitársunk fél attól, hogy holnap mehet a híd alá. 400 ezer honfitársunk retteg attól, hogy holnaptól már nem lesz veszténivalójuk, mert már mindent elvesztettek, már mindent elvettek tőlük. Joggal félnek ennek a 400 ezer embernek a dühétől is. Meg joggal félnek azoktól, akiktől elveszik a kafetériát, a lakásmegtakarítást, akit kútagóval sarcolnak. Joggal félnek azoktól, akik nagyon jól érzik a saját bőrükön, hogy mit jelent az önök gazdaságpolitikája, mit jelent az, hogy hatéves csúcson van az infláció, hogy a benzinár az egekben, hogy a zöltségek ára 50 százalékkal, a kenyér ára 30 százalékkal fog emelkedni, és még sorolhatnám. Igen, joggal félnek önök. Van kitől és van miért félniük.

Nagyon jól tudják önök itt mindannyian, hogy önöket nem a nép szeretete fogja itt megfojtani, hanem a nép gyűlölete. Csak az a baj, hogy ebből rossz következtetést vonnak le. Nem azt a következtetést vonják le, hogy el kellene végre kezdeni szolgálni ezt a népet, tenni ezért az országért, hanem azt a következtetést vonják le, hogy ha a népnek problémája van, ha a nép esetleg lázong, ha a nép kritizál, akkor tiltsuk be a népet. Önök ezt teszik. És önök komolyan azt gondolják, hogy tiltással meg fenyegetéssel elkerülhetik majd azt a sorsot, amit azok érdemelnek, akik egy országot tönkrevágnak? Önök komolyan azt gondolják, hogy ha korlátozzák a gyülekezési jogot, akkor majd nem fognak velünk meg a hozzánk hasonlókkal találkozni az utcán? Dehogynem fognak!

Önök megalkották a gyülekezési törvényt, ugye? Október 1-jétől a jó ellenzéki tüntető láthatatlan, csendben van, nem hangoskodik, nem fütyüli ki Orbán Viktort, nem akadályoz senkit és semmit. Ilyen a jó ellenzéki tüntető. Olyan, mint aki csak a buszra vár vagy a vonatra a Keletiben, ugye? És október 23-án mi, jobbikosok megmutattuk, hogy ez a törvény fabatkát nem ér. Láthatóak voltunk, hangosak voltunk, és ha kellett, a tévészékháznál, ha kellett, a Fidesz-székháznál is keresztbefeküdtünk a hatalmi arroganciának, a lopásnak, a hazudozásnak.

Megérkezett a válasz. Ez a törvényjavaslat az önök válasza mindenre. A fideszes szarkák felkérték a fővadász urat, a KDNP Simabőrűjét, hogy egyelőre még csak képletesen, de lőjön ki bennünket a közterületekről, lőjön ki mindenkit, aki nem hajlandó fejet hajtani a rezsim előtt. Tiltsanak ki bennünket az Andrássyról, a Kossuth térről vagy épp abból a Bródy Sándor utcából, ahol egyébként október 23-án a megemlékezésünket tartottuk!

2006 rémlik önöknek? 2006-ban még nagyon nem tetszett az a gyurcsányista válasz, hogy zárjuk le a Kossuth teret a nép elől. Akkor önöknek ez nem tetszett. Most ugyanezt az utat járják, bolsevik tempót

diktálnak. Ma a Kossuth térről tiltanak ki bennünket, holnap meg bárholnan kitilthatnak majd Magyarországon területéről, hiszen a tiltás lehetőségét megadták az önkormányzatok számára is. Csak szeretném hal-kan megjegyezni, hogy nem fog menni. A nép nem be-tiltható, a nép nem kitiltható. Mi egy talpalatnyi ma-gyar földet nem vagyunk hajlandóak átadni Rákosi örökösének, vagyis önöknek. Nem nekünk kell el-hagyni ennek az országnak a közterületeit, hanem azoknak, akik a mérhetetlen korrupcióval ezt az or-zságot a nyomorba taszítják, és ezek pedig önök.

Úgyhogy menni fognak, elvtársak, idő kérdése, de menni fognak akkor is, ha sóval hintik be a gyüle-kezés jogát. Ne felejtsek el, '56 se bejelentett rendez-vény volt, egyszer csak megtörtént. Úgyhogy ne feszít-sék a húrt! Köszönöm. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Megadom a szót Arató Gergelynek, a DK képviselőcsoportja ve-zérszónokának.

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja ré-széről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Szeretném se-gíteni a kormány munkáját ebben a fontos jogalkotási feladatban. Először is azt javaslom, hogy változtassuk meg az egész törvény címét is településkép-védelmi törvényről államvédelmi törvényre. Jól látható mó-don ugyanis önök szerint a településképet ebben az országban kizárólag a demokrácia zavarja. Ezt már láthattuk akkor is, amikor ugyanebben a törvényben intézték el azt, hogy a választásokon lényegében csak önök juthassanak plakáthelyekhez tisztességes felté-telek mellett. Így zárták ki a többi pártot, az ellenzéki pártokat abból, hogy akár választási időszakon kívül érdemben megjelenhessenek a közterületen. Most ez a második lépés, most éppen a gyülekezést óhajtják betiltani; na nem mindig, nem állandóan, csak éppen ott és akkor, amikor egyébként annak a legnagyobb jelentősége és értelme van.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Ház! Nem sze-retném abban a stílusban folytatni, ahogy Jakab kép-viselő úr az előbb beszélt, de a dolog lényegét tekintve nem gondolok erről nagyon mást. Ha megnézzük azt, hogy milyen helyszíneket vesznek fel például október 23-án a listára, hát pont azokat - a Bem teret, a Bródy Sándor utcát vagy éppen korábbi években a Múzeum rakpartot -, ahol egyébként az ellenzéki pártok ezek-ben az időszakokban rendezvényeket szoktak tartani. Nyilván őfelségét zavarja a nesz.

Én azt persze belátom, hogy nem kívánják, hogy az önök fejét vegye ebben az esetben, vagy bocsánat, nem, felköttesse, mint a lord majort, önöket ebben az esetben. De mégiscsak az a helyzet, tisztelt képviselő-társaim, hogy nem tudok én sem másra következtetni, mint arra, hogy önök nem tudnak együtt élni azzal, hogy az ország egy jelentős része önökkel sok kérdés-ben nem ért egyet, és hajlamos arra, hogy ennek nyil-vánosan, bizony közterületen, az utcán is hangot ad-jon.

Mert a közterület, az a köz, és önök nem a köz. Önök a kormány meg a kormánypolitika. És ugyan például az október 23-ai rendezvények szereplői és szónokai közül jó pár volt, aki sértette a fülemet az el-lenzéki szónokok közül is, mert volt köztük még talán önöknél is szélsőségesebben jobboldali és naciona-lista, bár ebben nem vagyok biztos - hozzá kell ten-nem, miniszterelnök úr okfejtése sem minden szem-pontból találkozott az én ízlésemmel, nem beszélve a negatív számokról alkotott lesújtó véleményéről, és az emögött megbúvó mérhetetlen tudatlanságról -, de mégiscsak azt kell mondanom, tisztelt képviselőtár-saim, hogy mindenkinek joga van a közterületet hasz-nálni, a közterület azért van. És az nem csak közleke-désre való, drága államtitkár úr, ön téved. A közterü-letnek számos más funkciója is van, és bizony egy de-mokráciában a közterület funkciója a szabályozott gyülekezés is.

(16.50)

Tisztelt Képviselőtársaim! Hozzá kell tennem, hogy az önök jogalkotási bölcsességét bizonyítja, hogy már elfogadtak ebben a parlamenti ciklusban, nem olyan régen, egy másik, a gyülekezést korlátozó tör-vényt, de ez sem volt elég. Most valakinek támadt egy újabb zseniális ötlete, hogy hogyan lehet még meg-próbálni megakadályozni azt, hogy valakinek ellenvé-leménye legyen.

Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretném nagyon vi-lágossá tenni azt, hogy ez a törvényjavaslat teljesen egyértelműen kívül van azon, amit jogállamnak lehet nevezni. Demokráciában, jogállamban alapjogot kor-látozni csak más azonos súlyú alapjog érdekében le-het. Az, hogy önök nyugodtan ünnepelhessenek, és azt ne zavarja meg a nép, az ellenzék, a civilek meg a sok hóbörgő, az nem alapjog, ez nem közérdek, ez az önök mentálhigiénés érdeke legföljebb, ami nekünk ugyan fontos, de a gyülekezési jog ennél fontosabb. Nem lehet a gyülekezési jogot korlátozni a település-kép miatt, meg nem lehet a gyülekezési jogot korlá-tozni, mert önök szerint méltatlan az, hogy az állam-nak versenyeznie kell. A jogállam attól jogállam, hogy az államot is korlátozza a jog. Attól jogállam bizony, hogy az állam azonos szabályokkal vesz részt ebben a dologban, és bizony a kormánynak is kérnie kell a közterület használatát, ugyanúgy, mint bárki másnak. Értem, ez rossz érzés, hiszen önök azt gondolják, hogy a kormány és a kormányoldal a többiek fölött áll, az ellenzék vagy a civil szervezetek fölött áll, de jogállam-ban ez nem így van, tisztelt képviselőtársaim. Nincs tehát ok erre az alkotmányos korlátozásra, sem nem arányos, sem nem szükséges ez a korlátozás, ez kizá-rólag egy önkényes döntés.

A nyilvántartás kiépítéséről nem szeretnék hosz-zabban beszélni, de teljesen nyilvánvaló, hogy ha-sonló a probléma. Szükségük van a nyilvántartásra, mert ellenőrizni akarják, hogy ki mer egyáltalán gyü-lekezni, meg hogy idejében betilthassanak mindent,

ami nem tetszik önöknek, vagy hogy esetleg az önkormányzatok - erről fogok is még beszélni - esetleg még gyorsan betiltsanak valamit, amiről nem értesültek. Szeretném tudni, hogy az Adatvédelmi Hatóság adott-e véleményt erről a javaslatról. Tudjuk-e, hogy mi ezzel a helyzet? Mert én semmilyen indokát nem látom ennek az adatgyűjtésnek, ez nem felel meg sem a hazai, sem az uniós adatvédelmi szabályoknak.

Tisztelt Képviselőtársaim! Még egy szépséget elefejtettem megemlíteni, közben most eszembe jutott, hogy ráadásul miközben itt most törvényileg betiltják egy csomó helyen a gyülekezést, eközben még biankó csekket is adnak az önkormányzatoknak, hogy az önök lelkes polgármesterei, a már emlegetett lord majorok és majorok maguk is élhessenek ezzel a joggal, még kitalálhassák, hogy mi a helyben szokásos ünnepség, hát még ezt is, azt is, meg amazt is; a Hold túloldalán kívül bármire azt lehessen mondani helyi rendeletben vagy ebben a törvényben, hogy tilos a gyülekezés.

Teljesen világosan szeretném elmondani, hogy ez a törvényjavaslat alapjogot sért, az önök roppant gyenge minőségű Alaptörvényének sem felel meg, s még kevésbé felel meg Magyarország nemzetközi kötelezettségeinek, az Alkotmánybíróság korábbi döntéseinek, az emberi jogok európai egyezményének, és még sorolhatnám a további olyan nemzetközi és hazai kötelezettségeket, amelyekkel ez ellentétes. Ez a jogszabály jogkorlátozó, jogsértő, fölösleges és egyébként ostoba, mert szeretném elmondani, hogy az európai magyaroknak önök nem fogják tudni megtiltani azt, hogy ott, azokkal és úgy ünnepeljenek a nemzeti ünnepeken, ahol akarnak. Hozhatnak ilyen törvényeket, de most megmondom ezeknek, hogy ezek a törvények nem lesznek több, mint egy darab papír, ami semmire se való.

Köszönöm szépen, hogy meghallgattak. *(Taps az LMP soraiban.)*

ELNÖK: Köszönjük, képviselő úr. Most megadom a szót Csárdi Antalnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

CSÁRDI ANTAL, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Államtitkár Úr! 2006, Gyurcsány-kormány, őszi beszéd. Emlékeznek még? Emlékeznek még, fideszes képviselőtársaim? Mert mondják meg, e szerint a törvény szerint, ha ez hatályban lett volna, önök hol tudtak volna nagygyűlést tartani, hol tudtak volna tiltakozni, hol tudtak volna szót emelni azok miatt a döntések, hazugságok vagy véleménydifferenciák miatt, amik miatt gyakorlatilag lángba borult Budapest. El kell mondanom önöknek, tisztelt államtitkár úr, hogy nem tudtak volna sehohol.

Tudják, tisztelt képviselőtársaim, az itt a baj, hogy maguk most megpróbálnak eljárásni egy olyan játékot ezzel a törvényjavaslattal, mintha minden rendben lenne. Kicsit a tokiói olimpia jut az eszembe,

ahol furnérlemezekkel takarták el a nyomornegyedeket. Gyakorlatilag az történik, hogy önök teljesen mesterségesen úgy akarnak csinálni, hogy kérem szépen, nincs itt semmi látnivaló, itt nincs tiltakozás, itt mindenki egyetért velünk, a nemzeti együttműködés rendszerében mindenki egységesen boldog. Tényleg, azt hiszem, a Kádár-rendszer is elszégyellné magát attól a tempótól, amit most önök diktálnak.

Persze amellet, hogy a közterület használatát érintő döntésekről egy, akár hasznosnak is tűnő elektronikus tájékoztatási rendszert is létrehoznának ebben a törvényben, az előttünk lévő javaslat a Fidesz sunyi módosításokra szolgáló kedvező törvényében, a településképi törvény védelmében kívánja korlátozni a gyülekezési jogot. Ahogy sok más vezérszónoktársam elmondta, ez a törvénymódosítás súlyosan és mélyen alaptörvény-ellenes, alkotmányellenes, és azt gondolom, hogy ez ki is fog derülni. Azt a gyülekezési jogot szeretnék önök korlátozni, amit tényleg csak néhány hónapja szabályozott újra a kormánytöbbség.

Talán még emlékszünk, hogy nem is olyan régen szintén a településképi-védelmi törvényben, kétharmados rendelkezéseket megkerülve próbálták Simicska Lajos hirdetőberendezéseit ellehetetleníteni. Önökről még véletlenül sem tudom azt mondani, hogy egyenes emberek, mert amikor valamit akarnak, akkor soha nem azt kommunikálják, hanem egy településképi törvénybe próbálják meg becsomagolni ezeket a bújtatott szándékokat.

S ha már településképi: önök szerint a tüntetések rombolják a településképet ma Budapesten? Nem a szemétkben úszó buszmegállók? Nem a szemétkben úszó közterületek? Nem az el nem szállított hulladékok a hulladékgyűjtési rendszer miatt? Önök szerint valóban a legnagyobb probléma településképi szempontból a tüntetés? Önök tényleg azt gondolják, hogy nem a hosszú évtizedek óta elhanyagolt homlokzatok rontják a településképet, hanem a tüntetés? Ne vicceljenek velem!

A mostani javaslat egy tényleg extrém módon gátlástalan javaslat. A gyülekezési törvény zárt rendszerének megbontásával nemzeti ünnepek, gyásznapok, emléknapok és más, például vallási ünnepek hagyományos állami, illetve önkormányzati helyszíneit az ünnepi esemény, valamint az arra való felkészülés időtartamára a törvény erejénél fogva venné ki a közterület-használat szempontjából a közterület fogalma alól. Ezzel pedig biztosítja, hogy ezek a helyszínek mentesek legyenek a közterületekre egyébként irányadó bejelentési eljárás alól, így a gyülekezési jog gyakorlása alól is.

(Az elnöki széket Lezsák Sándor, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

A közterület fogalmának szűkítése persze nem idegen önöktől, az alig egy hónapja hatályos új gyülekezési törvény egyik súlyos visszalépése, hogy például a nem állami tulajdonú területeken akkor sem lehet

már gyülekezni, ha az a közforgalom előtt nyitva áll. Kérem tisztelettel, én csak szeretném emlékeztetni a kedves kormányzó többséget, hogy beszéljessenek egymással. Értem én, hogy, mint ahogy most is, négyen vannak itt és ketten a kormányzatból, de ha önök frakcióülésem vennék a fáradságot, hogy beszéljessenek, akkor bizonyára emlékeznének arra az esetre, amikor például az egyik Tesco áruház parkolójában tiltakoztak a termelők azért, mert a dinnyét ez a multinacionális cég dömpingáron árusította, tönkretéve, ellehetetlenítve ezzel egyébként a termelőket. Azokat a termelőket, akik a mi gyökereink. A maguké is, a miénk is. S azt gondolom, hogy őket köpik szemközt többek között.

Az LMP nem véletlenül nyújtott be módosító javaslatot arra, hogy amennyiben ilyen jellegű, a tulajdonos vagy a használó tevékenységével kapcsolatos közügyben történik a kollektív véleménynyilvánítás, arra változatlanul sor kerülhessen a közforgalom számára nyitott magánterületen is. Hasonlóképpen fogunk eljárni egyébként e törvény kapcsán is. Annak a korlátozásnak, ami ebben a törvényben le van írva, nincs helye a magyar jogrendben.

(17.00)

A Fidesz, a 2006-os eseményektől nyilván nem függetlenül, 8 éven át tartózkodott a gyülekezési jogtól, illetve a szokásos törvényalkotási keménykedéstől. Így például 2011-12-ben a közjogi rendszer átszabásakor kényelmes kétharmad birtokában sem nyúlt érdemben a törvényhez. '89 fontos közjogi törvényei közül a gyülekezési jogi törvény húzhatta a legtovább. Ennek most vége. Az idén a kormánytöbbség már nem finomkodik tovább, előbb a nyáron elfogadásra került az új gyülekezési törvény, majd most gyakorlatilag teljesen megkísérlik ellehetetleníteni vagy olyan szűk keretek közé kényszeríteni a tiltakozás minden formáját, ami az önök számára kényelmes csak.

Az új gyülekezési törvény drasztikus változása az, hogy eddig előzetesen csak bizonyos helyen és időben lehetett gyülekezést megtiltani, vagyis a hatóság előzetesen tulajdonképpen csak idő és helybeli feltételt szabhatott, azt is csak nagyon szűk körben. Ez az új törvényjavaslat gyakorlatilag ma előre, feltételezésekre támaszkodva egyértelműen meg tud tiltani, el tud ellehetetleníteni mindenféle tiltakozást, mert ezzel a törvény módosítással lehetővé vált a teljes, tehát a bejelentés helyétől és idejétől független előzetes tiltás is. És nemcsak az eddigi szűk körben, hanem kiterjesztve mások jogainak esetleges jövőbeli megsértésének lehetőségére is.

Kérem szépen, határán vagyunk annak, hogy megtiltják nekem, hogy kimenjek az utcára vagy fölszálljak a 2-es villamosra, mert adott esetben véletlenül rálépnek valakinek a lábára, és esetlegesen a jövőben még korlátoznom ezzel az ő biztonságát, az egészséghez fűződő jogait. Önök egészen félelmetesen és elmondha-

talatul cinikusak, tisztelt képviselőtársaim. Az előttünk fekvő javaslat pedig már nem is mérleget, nemes egyszerűséggel a nemzeti ünnepen és a gyásznapon egyaránt megszüntetheti vagy korlátozhatja az egyébként eddig bejelentett tiltakozásokat. Ismerve azokat a tényeket, hagyományokat, amik egyébként arra predestinálták a várost, hogy igen, október 23-án szinte minden évben volt valamilyen ellenzéki, sőt sokszor kormánypárti megmozdulás, politikai összefogás, de önök erre most már nem kíváncsiak.

Engedjenek meg egy záró gondolatot. A helyi szabályozás megnyitásával önök kinyitották a kaput amellet, és szeretném, hogy figyeljenek a számokra, Budapesten 23 kerület, plusz a főváros, plusz az állam lefoglaljon térben és időben teljes mértékben közterületeket, és még csak nem is kell nagyon túlzásba esni ahhoz, hogy gyakorlatilag adott esetben mindenkinek, bármilyen megemlékezéséhez fűződő jogait is csorbíthatja. Tehát 23 kerület korlátozhat párhuzamosan, plusz a főváros korlátozhat párhuzamosan, plusz az állam korlátozhat párhuzamosan.

Úgyhogy, tisztelt képviselőtársaim, ez a törvény, azt gondolom, ennek a ciklusnak biztosan az egyik legfelháborítóbb törvénye, pedig nem rövid a felsorolás, higgyék el. Azt gondolom, túl azon, hogy természetesen a Lehet Más a Politika nem fogja támogatni ennek a módosítónak a megszavazását vagy hatálybalépését, de biztosan ki merem jelenteni, hogy minden jogi lépést meg fogunk tenni annak érdekében, hogy meg tudjuk mutatni, hogy ez a módosítás súlyosan sérti a ma hatályos magyarországi Alaptörvényt. Alkotmányellenes, és azt gondolom, valóban, úgy tudok fogalmazni, ahogy szocialista képviselőtársam fogalmazott: a maguk Alaptörvényét sérti. Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Csárdi Antal képviselő úr. Tisztelettel köszöntöm képviselőtársaimat, és megadom a szót Szabó Timea képviselő asszonynak, aki a Párbeszéd képviselőcsoportja álláspontját fogja ismertetni. Öné a szó, képviselő asszony.

SZABÓ TIMEA, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Nem hiszem, hogy nagyon sok új dolgot hozzá tudok tenni ehhez, de azért nyilvánvalóan én is szeretném hangsúlyozni azt, hogy egészen felháborító, amit nemcsak az elmúlt 8 évben műveltek, hanem amit kimondottan ezen a héten művelnek, az összes benyújtott törvényjavaslattal kapcsolatban, a közigazgatási bíróság, a civiltörvény, ez a településképvédelem mögé bújtatott gyülekezés korlátozása, a teljes állami vagyon kijátszása egyházaknak. Nem tudom, úgy tűnik, hogy ezen a héten vagy talán ebben az évben akarják már bevégezni azt a munkát, amit 8 éve elkezdtek, hogy utána az összes állami vagyont kilopva tudjanak garázdálkodni még itt néhány évig. Ráléptek a putyini útra, azon masíroznak tovább, és

egészen elképesztő, hogy mit meg nem engednek maguknak.

Egyébként a jelen törvényjavaslattal a Párbeszédnek kettős érzése van. Az első rész még akár támogatható is lenne; az első fele az elektronikus közterület-használati tájékoztatási rendszer felállításáról szól. Ez a tájékoztatás a közterület-használathoz meghozandó döntésekhez szolgál, nem csupán a hatóság, hanem az állampolgár számára is hozzáférhető rendszerről van szó. A javaslat értelmében felhatalmazást kap a kormány, hogy a tájékoztatási rendszerbe bejegyzésre jogosult szervek körét és nyilvántartását rendeletben határozza meg.

Ezt a részét a Párbeszéd akár elfogadhatónak is tartja, hiszen a Párbeszéd a technológia fejlődésével mindig is támogatta a XXI. századi megoldásokat, így a digitalizációt is. Azt azonban nagyon sajnáljuk, hogy a kormány esetében a digitalizáció csak akkor fontos, ha a közigazgatást egyszerűsíti, vagy ha az emberekről kell adatokat gyűjteni. Önök a demokrácia területén már sokkal kevésbé kreatívak és kevésbé támogatják az elektronikus megoldásokat. Nem teszik lehetővé például, hogy a határon túliak interneten szavazhassanak, de azt sem támogatják, hogy brit mintára internetes aláírások összegyűjtésével népi kezdeményezések indulhassanak.

A törvény második fele már jóval aggályosabb, egészen konkrétan meggyőződésünk szerint Alaptörvényt is sért. Miről is van szó? Az Alaptörvény J) cikk (1) bekezdése a nemzeti ünnepek, gyásnapok és emléknapok alkalmából tartandó gyülekezésre, illetve közterület-használatra vonatkozik. Teljesen érthetetlen. Nem én vagyok az első megszólaló, aki ezt felhossa, hogy ezt miért a településkép védelméről szóló törvénybe bújttatták el, miért nem a gyülekezési törvényben módosították azt, ami egyébként odavaló.

A közterület-szabályozásnak álcázott és ezzel a gyülekezési jogot súlyosan sértő törvény meghatározott nemzeti és vallási ünnepek, gyásnapok idejére meghatározott közterületeket kiveszi a közterület fogalma alól, és a felkészülést az ünnepség idejére, így ezeket ezen időszakra mentesíti a közterületre vonatkozó bejelentési eljárás alól. Ezek a törvény által lefoglalt helyszínek számítanak, tehát az állami szervek dönthetnek használatának engedélyezéséről.

A fővárosi helyszíneket e törvény sorolja fel, az önkormányzatiakra pedig elrendeli, hogy az önkormányzatok hozzanak rendeletet. Ilyen helyszínekről van szó, nyilvánvalóan mindenki tudja, itt a Kossuth tér, amit kisajátítana az állam, a Múzeum körúton október 23-án, március 15-én nem lehet tüntetni, de gyakorlatilag a teljes Belvárosban ellehetetlenül a gyülekezési jog ezeken a napokon. Az ellenzéki demonstrációkat akarják ezzel egyértelműen kinyírni, ahogy mondjuk, augusztus 20-án vagy október 23-án is.

Tisztelt Képviselőtársaim! Értelmezve a leírtakat, miről is szól tehát tulajdonképpen ez a törvény? Mert ennek ugye semmi köze a településképhez. Tekintettel arra, hogy a fővárosi helyszínek többsége jellemzően a

párhuzamosan zajló ellenzéki tüntetések helyszínéként szokott szolgálni, a törvényjavaslat nem tekinthető másnak, mint a kormány és a Fidesz legújabb próbálkozásának a gyülekezési jog csorbítására. Azért beszélünk újabb csorbításról, mert az utóbbi időszakban megsaporodtak azon jogszabályok, amelyek valamilyen módon igyekeznek csorbítani ezt az alapjogot.

Önök először a hetedik alaptörvény-módosítással intéztek támadást a gyülekezési szabadság ellen. Ugye, a magánlakások védelmével kapcsolatos módosítással a fő probléma az volt, hogy nem fogalmaz egyértelműen, ezért lehetőséget teremt a gyülekezési jog jelentős csorbítására. Amennyiben szélsőségesen értelmezzük a jogszabályt, gyakorlatilag bármilyen demonstráció betiltható, amely lakott területen lett bejelentve. Ki dönti el ugyanis azt, hogy mikor valósul meg a családi jog sérelme vagy a nyugalom megóvása? Pontosan tudjuk, hogy itt nemcsak a Cinege utcáról van szó, de akár itt az Alkotmány utcában is betilthatnak egy tüntetést arra hivatkozva, hogy az Alkotmány utcában élőket zavarja majd ez a tüntetés.

(17.10)

Pontosan, ahogy ebben a módosításban sem volt egyértelmű a törvény, a jogszabály, úgy ez sem állja meg a helyét, így meggyőződésünk az, hogy utólagos normakontroll kérésénél, hacsak nem változtatnak a törvény elfogadásáig, akkor az Alkotmánybíróság nekünk fog ebben a kérdésben igazat adni. Egyébként később, ez után a törvény után nyújtották be és fogadták el az új gyülekezési törvényt is, amely többek között lehetővé teszi, hogy közrend veszélyeztetése miatt ne engedélyezzenek tüntetéseket.

Hogy mit jelent a közrend, azt a gyülekezési törvény megint csak nem határozza meg, de ad néhány példát, amiből az derül ki, hogy szinte bármi veszélyeztetheti, ami a dolgok szokásos folyását megváltoztatja. Így például teljesen beláthatatlan, ahogy az előző módosításnál is, hogy a rendőrség nem értelmezné úgy, hogy a közrendet már az is veszélyezteti, hogy mondjuk, az autók nem tudnak közterületen parkolni a kijelölt parkolóhelyen, vagy a munkagépek nem tudnak munkát végezni a közterületen. Ugyan ebben a törvényben szerepel továbbá a közlekedés rendjének sérelmével kapcsolatos kitétel, amely szintén egy olyan gumiszabály, amire gyakorlatilag az elmúlt évek összes vonulós tüntetése ráhúzható, úgy mint a netadós vagy a CEU melletti kiállítás.

Önök nyilvánvalóan azt fogják most mondani, hogy az ellenzéki kritikák nem megalapozottak, a féltelmek túlzóak, ezek a jogszabályok nem fogják csorbítani a gyülekezési jogot. Az a helyzet, tisztelt képviselőtársaim, hogy az önök egyik kedvenc diktátora, Erdoğan látogatásakor pontosan az derült ki, hogy mit is jelentenek az ezekben a törvényekben lefektetett gumiszabályok a gyakorlatban. Ahogy arra a TASZ is felhívta a figyelmet, két nagyon hasonló tüntetés közül a rendőrség az egyiket, az ellenzéki párt

tiltakozó demonstrációját megtiltotta, míg egy másikat, az Erdoğan melletti török szimpátiatüntetésnek viszont zöld utat adott. Nem nehéz arra gondolni és feltételezni, hogy itt bizony elég komolyan egy politikai döntés született, és semmi köze sem a jogszabályokhoz, sem a gyülekezési joghoz ezeknek a döntéseknek.

A jelen módosítás ugyan nem feltétlenül él ezzel a gumiszabálytrüffel, amit általában önök alkalmaznak, de nagyon durván csorbítja a gyülekezéshez való jogot, amit már az előbb elmondtam, a tervezet elfogadása esetén olyan súlyos jogkorlátozás valósulna meg, amely gyakorlatilag - mint Oroszországban - ellehetetlenítene bármilyen tiltakozást a kormány ellen. Teljesen egyértelmű, hogy önöknek ez a szándéka.

A gyülekezési szabadság azt jelenti, hogy egy demonstráció szervezője igenis eldöntheti, hogy hol szeretne és mikor tüntetni. Ennek hiányában nem beszélhetünk a gyülekezési jog maradéktalan érvényesüléséről. Egy tüntetés éppoly legitím használata a közterületeknek, mint a közlekedési, az üzleti vagy éppen az ünnepi célú használat.

Súlyos jogkorlátozást jelent, hogy a tervezetben foglaltak ellehetetlenítenék, hogy az állami rendezvényről gyülekezési jogával élve fejezhesse ki bárki az ellenvéleményét. Alaptörvény-ellenes az is, hogy az önkormányzatok rendeleti úton vonhatják el a tüntetések helyszíneit. Ahogyan szintén a TASZ fogalmazott, a módosítással egyedül azt lehet elérni, hogy kiemelt időpontokban kiemelt jelentőségű közterületeken kizárólag az állami, kormányzati véleménynyilvánításnak legyen terepe, minden más vélemény fizikailag kiszorulna ezekről a terekről. A javaslat azt sugallja, hogy a nemzeti ünnepekről csak az állam tud méltó módon megemlékezni, illetve bizonyos vallási ünnepnapok környékén nem ildomos közéleti eseményeket szervezni Budapest kiemelt területein.

Az, hogy valaki tüntethet-e egy általa kiválasztott területen, tisztelt képviselőtársaim, nem függhet állami kegytől. Az, hogy milyen témában ki és mikor akar tüntetni, az alapjog. Harminc éve ezt mindenki szabadon tudta eddig gyakorolni. Akkor is szabadon tudta gyakorolni, ha esetleg, mondjuk, első fokon a rendőrség ezt betiltotta, de a bíróság másodfokon biztos, hogy 99 százalékban a tüntetőknél adott igazat.

Nem nevezhető méltatlannak, ha valaki gyakorolja a gyülekezési jogát, ahogy az egyes közterületek használatáért folyó esetleges versengés sem. A nemzeti ünnepekhez kapcsolódó véleménynyilvánítás a polgárok alapjoga, és nem az állam privilégiuma. Önök már próbálkoztak a politizálást is az önök privilégiumává tenni, azt mondani, hogy az csak az önök joga. Az ellenzéki képviselőket rendre akár itt a Házban, akár bizottsági üléseken is arra szólították fel, hogy szakmai vitákat folytassanak, ne politizáljanak, ez nem a politizálás helye, itt igenis szakmai érveket kell ütköztetni.

Hát, magyarázzák már meg nekem, hogy egyrészt milyen szakmai érv fekszik a mögött, hogy a

gyülekezési törvényt a településkép védelméről szóló törvényben próbálják szabályozni vagy azt módosítani és egy ilyen alapjogot csorbítani! Semmi köze ennek a szakmai vitához. Megint arról van szó, hogy önök mennek azon a putyini úton, ami a korlátlan hatalmuk teljes bebetonozását célozza meg. Olyan törvényeket fogadtak el itt a civilek üldözésétől kezdve a pénzbüntetéseken át a demokratikus intézmények, egyéb befoglalásáig, ami már gyakorlatilag Oroszország képét mutatja azon a Magyarországon, amiért 30 évvel ezelőtt még közösen küzdöttünk, amiért Orbán Viktor nagy lelkesen még a Hősök terén kiállt, és ő maga követelte a szovjet csapatok kivonulását, most meg gyakorlatilag arra a mintára akarja létrehozni vagy megváltoztatni hazánkat.

Teljesen elfogadhatatlan, és kicsit nézzenek már magukba, hogy tényleg mit művelnek önök ezzel az országgal. Nem ilyen országot akartunk, de nemcsak az ellenzéki pártok vagy az ellenzéki képviselők mondják ezt, hogy nem ilyen országot akartunk, hanem meggyőződésem az, hogy önök sem ilyen országot akartak. Tegyük már fel egy percre, hogy ha mondjuk, még mindig Gyurcsány Ferenc lenne a miniszterelnök, és a Gyurcsány-kormány csinálná ezt, akkor önök mit szólnának ehhez. Mit szólnának ahhoz, hogy a gyülekezéssel szembe fordított jogszabályokat a településkép védelméről szóló törvénybe akarják elbújtatni? Mit szólnának ahhoz, hogy a civileknek járó pénzeket egy államilag finanszírozott álcivil szervezet osztja szét? Mit szólnának ahhoz, ha az állami vagyont, mondjuk, a kormány haverjai szétlopkodnák? Nyilvánvalóan most lesütik a szemüket, pontosan tudjuk, hogy mit szólnának. Szégyentelenül lopnak, csalnak, hazudnak, és tolják át ezeket a törvényeket, amelyek gyakorlatilag féldiktatúrát hoznak létre Magyarországon.

A Párbeszéd-frakció meg fogja vizsgálni ennek a törvénynek a végső változatát, és meg fogjuk tenni a szükséges lépéseket akkor, ha nem változtatnak a törvény elfogadásakor ezeken a módosításokon. Teljesen biztosan utólagos normakontrollt fogunk kérni az Alkotmánybíróságtól, és abban is biztosak vagyunk, hogy az Alkotmánybíróság nekünk fog igazat adni. Egyszer önök már március 15-én befoglalták a teljes fővárost, amikor mi próbáltunk egy ellenzéki tüntetést bejelenteni, de gyakorlatilag sehova nem tudtunk, mert önök a Március 15. tértől kezdve a Szabadsajtó úton át a Kossuth térig, az Andrássy útig mindent lefoglaltak előre, ellehetetlenítve gyakorlatilag azt, hogy szabad szemmel is látható közterületen tudjon tüntetni vagy megemlékezni az ellenzék.

Akkor is az Alkotmánybírósághoz fordultam én személyesen, és van egy rossz hírem önöknek, tisztelt kormánypárti képviselőtársaim, az Alkotmánybíróság nekünk adott igazat. Akkor sem engedte meg az Alkotmánybíróság, és kimondta azt, hogy nem lehet befoglalni a közterületet, nem lehet egy ilyen alapjogot csorbítani, nem lehet kimondani, hogy egy ember szerint mi a méltó megemlékezés, melyik nap méltó

az a megemlékezés, és ki az, aki gyakorolhatja a méltó megemlékezés jogát. Ehhez önöknek nincs joga, illetve azt mondom, hogy mindenki másnak ugyanolyan joga van ehhez, mint önöknek, úgyhogy fejezzék be ezt az ámokfutást, tisztelt képviselőtársaim, a kormánypártok részéről, vonják vissza ezt a törvényt! Eleve nem értjük - még egyszer -, hogy miért ebben a törvényben kellett ezt változtatni; az Alkotmánybíróság, ha ezt önök nem teszik meg, reményeink szerint meg fogja tenni. Köszönöm. *(Taps a Párbeszéd és a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Szabó Timea képviselő aszszony. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Most az elsőként jelentkezett független képviselőnek adom meg a szót, 15 perces időkeretben kap szót Szabó Szabolcs képviselő úr.

(17.20)

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Először idéznék az előterjesztésből. Hosszú lesz, de szerintem érdemes meghallgatni.

„Az (1) bekezdés a) pontja szerinti időszakok és helyszínek a következők:

a) március 15. napja:

aa) 00:00 órától 24.00 óráig: az V. kerületi Kossuth Lajos tér (a továbbiakban: Kossuth Lajos tér), Vértanúk tere, az V. kerületi Zoltán utca (a továbbiakban: Zoltán utca), Akadémia utca, Báthory utca, Alkotmány utca, az V. kerületi Szalay utca (a továbbiakban: Szalay utca), Balassi Bálint utca, Kálvin tér, az V. kerületi Kecskeméti utca (a továbbiakban: Kecskeméti utca), Bródy Sándor utca, Múzeum körút, Múzeum utca, Pollack Mihály tér, Kossuth Lajos utca-Múzeum körút kereszteződés (a továbbiakban: Astoria),

ab) 00:00 órától 14.00 óráig:” - még mindig március 15-nél tartunk - „Alkotmány utca, Bajcsy-Zsilinszky út, Károly körút, Astoria, Kossuth Lajos utca, Szabad Sajtó út, Erzsébet híd.”

Még mindig március 15-nél tartunk:

„ac) 12:00 órától 24:00 óráig: Lánchíd, Várkert rakpart, Clark Ádám tér, az I. kerület Hunyadi János út,

b) augusztus 20. napja 00:00 órától 24.00 óráig: Kossuth Lajos tér, Vértanúk tere, Zoltán utca, Akadémia utca, Báthory utca, Alkotmány utca, Szalay utca, Balassi Bálint utca, Olimpia Park, id. Antall József rakpart, Jane Haining rakpart, Belgrád rakpart, a Margit híd és Erzsébet híd között budai és pesti felső és alsó rakpartok” - gondolják végig, hogy ez mekkora távolság itt -, „Széchenyi Lánchíd, Margit híd, Erzsébet híd, Szabadság híd, Clark Ádám tér, Várkert rakpart, Gellért rakpart, Múgyetem rakpart, Bem rakpart, Szent Gellért tér,

c) október 22-én 00:00 órától október 23-án 24.00 óráig: Kossuth Lajos tér, a Bródy Sándor utca, Múzeum utca, Pollack Mihály tér, Múgyetem rakpart, Bem tér, Vértanúk tere, Zoltán utca, Akadémia

utca, Báthory utca, Alkotmány utca, Szalay utca, Balassi Bálint utca, Falk Miksa utca, Honvéd utca, Olimpia park, Andrassy út az Oktogontól a Csengery utcáig,

d) nemzeti gyásznappá vagy emléknappá nyilvánított napok, és az elrendelt rendkívüli nemzeti gyásznapok 00:00 órától 24.00 óráig: Kossuth Lajos tér,

e) június 4-e, a Nemzeti Összetartozás Napja 00:00 órától 24.00 óráig: Kossuth Lajos tér, Vértanúk tere, Zoltán utca, Akadémia utca, Báthory utca, Alkotmány utca, Szalay utca, Balassi Bálint utca, Falk Miksa utca, Honvéd utca,

f) október 6-a, az Aradi Vértanúk Emléknapja 00:00 órától 24.00 óráig: Kossuth Lajos tér, Hold utca, Báthory utca, Zoltán utca, Akadémia utca, Báthory utca, Alkotmány utca, Szalay utca, Balassi Bálint utca, Falk Miksa utca, Honvéd utca,

g) november 4-e, Az emlékezés napja 00:00 órától 24.00 óráig: Kossuth Lajos tér, Vértanúk tere, az V. kerületi Szent István tér,

h) Advent első vasárnapja 00:00 órától január 6-án 24:00 óráig” - ezt direkt visszszámoltam, remélem, jól számoltam ki, hogy ez december 2-a idén, tehát idén december 2-tól jövő január 6-ig, ez több mint egy hónap - „Magyarország karácsonya: Kossuth Lajos tér,” tehát a Kossuth Lajos tér több mint egy hónapon keresztül teljesen,

„i) június 16-a, Nagy Imre és Mártírtársai Újrateremtésének Emléknapja 00:00 órától 24.00 óráig: Hősök tere.”

Még egy idézet, ez az előterjesztés 2. § (1) bekezdés b) pontja, ahol le van írva, hogy milyen módon kerülhetnek be korlátozások erre a lefoglalásra, itt van még a b) pontban egy betoldás, hogy „a helyi önkormányzati megemlékezéseknek és ünnepeknek az önkormányzati rendeletben meghatározott, a helyi önkormányzat tulajdonában álló helyszínei az önkormányzati rendeletben meghatározott időszakokban”. Ezt azért olvastam föl, mert szerintem ezt még a vitában részt vevő képviselők egy része sem olvasta el ilyen összefüggően, másrészt, ha esetleg valaki nézi a tudósítást, ne adj’ isten, interneten, akkor tudja, hogy miről vitatkozunk: tehát az általam felsorolt utcák az általam felsorolt időpontokban, plusz még emellett az önkormányzat bármire rábökhet, és valószínűleg ennél egy még hosszabb lista összeállítható.

Ebből adódik, hogy azt gondolom, joggal mondjuk azt, hogy ez a törvényjavaslat arról szól, hogy a közterület elveszíti a közterületjellegét. Ezt nem lehet máshogy megfogalmazni. Sajnálatos módon ez a helyzet. Ez ugyanis a gyülekezési szabadságnak az egyértelmű korlátozása. A gyülekezési szabadság - ezt elmondták itt már képviselőtársaim is, de akkor én is elmondom még egyszer - nemcsak arról szól önmagában, hogy bárki bármikor közterületen összegyűlhet és elmondhatja a véleményét, hanem azt is, hogy ő mondhatja meg, hogy hol akarja ezt megtenni, azzal az egy kitételrel, hogy más alkotmányos jogot durván, aránytalanul ezzel nem sérthet. Az előterjesztésben,

sem az előterjesztés szövegében, sem az indokolásában szó nincs arról, hogy milyen jogot sért az, hogy valaki az általam felsorolt és az előterjesztésben szereplő közterületeken az itt szereplő időpontokban élni óhajt a gyülekezési törvény által garantált és az alkotmány által garantált jogával a megfelelő jogszabályi körülmények között.

Azt hozzá kell tenni, hogy mind a magyar Alkotmánybíróság ítélkezési gyakorlata - jó néhány ítélete -, mind a strasbourgi bíróság ítélkezési gyakorlata ezt a jogértelmezést támasztja alá. Magyarul: egy olyan törvényjavaslat áll előttünk, amelyik a gyülekezési szabadságot korlátozza.

Én inkább arra hívnám fel még a következőkben a figyelmet, hogy éljék bele magukat abba a szituációba, hogy mi lenne, ha önök lennének ellenzékben, vagy gondoljanak bele abba, hogy mi volt akkor, amikor önök voltak ellenzékben. Itt néhány példa már elhangzott ezzel kapcsolatban, én akkor hoznék egy újat, amikor fideszes képviselők is megélhették azt, hogy milyen az, amikor a gyülekezési szabadságukat korlátozták, elég durván.

1988-ig menjünk vissza, június 16-án volt, lett volna egy megemlékezés Nagy Imre és mártírtársai kivégzésének a 30. évfordulóján. Talán emlékeznek rá, elég nagy botrány lett ebből a megemlékezésből, konkrétan bilincsből vittek el embereket. Tamás Gáspár Miklós az örökmécsesnél körülbelül két mondatot tudott mondani, de ugyanígy járt többet között Orbán Viktor és Kósa Lajos is. Ha jól emlékszem, csak az örökmécsesnél 16 embert vertek bilincsbe.

Idéznék egy könyvből, Hodosán Róza: Szamizdat történetek című könyvéből, egyébként a Noran kiadónál jelent meg 2004-ben. Ő így emlékszik erre, amikor már bent voltak a börtönben, illetve a fogdán. „Utolsó nap Orbán Viktort hozták be a rendőrök. Egy kocsiból szállították ki, majd hátrabilincseltek kezénél kicsit megemelve belökték az ajtón. Addigra már díszes társaságunk túl volt az első izgalmon, magunkon és a rendőrökön tréfálkozva próbáltuk eltölteni az időt. Természetesen egyetlen kérdésünkre sem válaszoltak, a bilincsek levételéről azt mondták, nincs náluk a kulcs, a kollégájuk elvitte. Viktor szintén jogi magyarázatot próbált szerezni, s mint jogvégezett ember, feltette a kérdéseit. Minden megszólalása derűtséget váltott ki; például, hogy felhívhatja-e ügyvédjét. A rendőrök oda se figyeltek, rezzenéstelen arccal hallgatták, míg mi jót derültünk ezen. Ebben a helyzetben abszurdnak tűntek a teljesen jogszerű kérdések. Abban az időben a rendőrségen nem volt szokás még az egypártrendszerű jogi szabályokra sem hivatkozni. Itt mindenkinek hallgass volt a neve. Ha becsukódott az ajtó, nem tudhattad, mi történik veled.” Így éli meg az ember, amikor korlátozzák a szabadságjogait. Ez történt Orbán Viktorral, Kósa Lajossal, meg voltak többen még, mondom, nem csak fideszesek, akik így jártak.

Ugyanerről a napról idéznék egy belügyminisztériumi, akkor még szigorúan titkos III/III-as jelentést, „az 1988. június 16-ra szervezett ellenséges akcióról,

a végrehajtott operatív és nyílt intézkedésekről” így szól a jelentés: „Az ellenforradalom szervezésében aktív szerepet betöltő személyek egy csoportja - mintegy 30-40 fő - több évtizedes visszahúzóds után folyamatosan tér vissza a politikai közéletbe. Míg néhány évvel ezelőtt aktivitásuk abban merült ki, hogy egymás között interjúkat készítettek, rögzítették emlékeiket, állásfoglalásaikat, az elmúlt 3-4 esztendőben mind gyakrabban, növekvő számban részt vesznek a különböző ellenséges ellenzéki csoportok akcióiban, megjelennek rendezvényeiken, az utóbbi időben legális társadalmi rendezvényeken is. (...) Már 1986. októberében elhatározták, hogy nagyarányú megemlékezést szerveznek a kivégzések 30. évfordulójára, amelyhez nemzetközi támogatást is szerveznek. Utóbbinak leglátványosabb megnyilatkozása az emlékműavatás - a mai nap folyamán - a Per Lachaise temető kiemelt parcellájában.” Ez a párizsi keleti temető, azt hiszem, ez a hivatalos neve.

(17.30)

„1988. június 7-ei keltezéssel deklarálták az u.n. „Történelmi Igazságtétel Bizottsága” megalakítását, amely már nem csupán „56” hanem „az 1945-tel kezdődő egész történelmi korszak” újraértékelését követeli. Felhívásukban - amelyet a magyar társadalomhoz intéztek - kijelentik, hogy követeléseik teljesítése „előfeltétele minden megújulásnak, szellemi és politikai megtisztulásnak”. (...) Többezres nagyságrendben röpcédulát állítottak elő, amelyen felszólították a lakosságot a megemlékezésre, közölték a tervezett programok időpontját és helyszínét. Ezekből 1988. június 15-16-án mintegy 3.500 db. került birtokunkba. (...)” Magyarul: elcsaklították, hogy nehogy az emberekhez jusson.

Akkor még egyszerűen: tehát így néz ki, így éli meg egy demokrata, amikor a jogait korlátozzák. Nem engedik, hogy tüntessen, ha el akarja mondani a véleményét, nem engedik oda egy adott közterületre. Ráadásul itt még sokkal durvábban, egyéb más jogait is csorbították az akkori ellenzékieknek.

Ezt így gondolják meg! Tehát amikor értékelik azt, hogy hogyan akarnak szavazni erre a törvénymódosításra, ez jusson eszükbe, hogy mi történt önökkel az elmúlt 30 évben - már amelyikük részt vett ellenzéki mozgalomban, meg politizált akkor -, illetve hogy hogyan viselkednek majd akkor, amikor ellenzékbe kerülnek. Ezt most nem fellengzősen mondom, ha azt gondolják magukról, hogy demokraták, nyilván azt gondolják, hogy nem fognak mindig kormányozni, előbb-utóbb ellenzékbe fognak kerülni. Ez csak egy ilyen elméleti megközelítése a dolognak.

Most képzeljék el, hogy önök ellenzékben lesznek, és van egy ilyen törvény. Akkor hol fognak - jó napot kívánok! - tüntetni meg ünnepelni? Hová mennek? Pusztavacsra? Mert akkor persze felállhatnak majd, és követelhetik, hogy ez milyen vérlázító, és hogyha mondjuk, az akkori kormánypartok azt

mondják, hogy egy túrót, sőt még beleírnak hat teret vagy az egész várost?

Tehát ezt nagyon alaposan gondolják meg, és én azt kérném államtitkár úrtól, hogy beszéljen Gulyás Gergellyel. Ha én jól értelmeztem ugyanis, ő azt mondta, hogy attól teszi függővé az ő saját véleményét - meg gondolom, ez alapján ez majd befolyásolja az egész frakció véleményét -, hogy mi hangzik el a vitában. Akkor legyen szíves, mondja már meg neki, hogy ha ezt jól értelmeztem, minden ellenzéki képviselő itt nagyjából egyhangúlag mondta, hogy ezzel nem ért egyet, és nagyjából mindannyian ezt az elemet előhoztuk a hozzászólásunkban, hogy gondoljanak bele, hogy ez a mindenkori ellenzék jogait csorbítja. Ezt az egyet vegyék figyelembe, semmi más, ezt az egyet, és akkor tudni fogják, hogy mit kell csinálni ezzel a törvénymódosítással. Köszönöm szépen, elnök úr. *(Taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabó Szabolcs képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Mivel kétpercest nem látok, képviselői felszólalásra jelentkezőt nem látok, megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelzés.)* Jelentkezőt nem látok, ezért az általános vitát lezárom, és megkérdezem az előterjesztőt, hogy kívánja-e álláspontját ismertetni a vita végén. *(Jelzésre:)* Megadom a szót Tuzson Bence államtitkár úrnak.

TUZSON BENCE, a Miniszterelnökség államtitkára: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Röviden szeretnék csak reagálni a vitában elhangzottakra, tekintettel arra, hogy elég - hogy is mondjam - furcsa hangvételű vita egy olyan jogszabállyal kapcsolatban, aminek tényleg az elsődleges célja az, hogy egyrészt legyen egy normális nyilvántartás arra vonatkozólag, hogy milyen közterületek vannak, és a közterületek esetében milyen beadott kérelmek vannak és milyen elfogadott kérelmek is vannak. Tehát a jogszabályi alap hogyan néz ki a különböző közterület-használati engedélyekkel és a kérelmekkel kapcsolatban.

Ez a nyilvántartás szerintem egy kifejezetten fontos nyilvántartás, és ezzel mindenképpen foglalkozni kell, és egy ilyen nyilvántartásra szükség van egyébként a világos működés érdekében, azért, hogy mindenki tisztában legyen a jogaival *(Varju László: Nekünk nincs szükségünk rá!)*, beleértve az olyan személyeket is, akik szeretnék igénybe venni a közterületet, a másik részről pedig a hatóságok számára is egy ilyen informatív nyilvántartásra természetesen szükség van.

Azért az sem elvitatható tény szerintem, hogy a nemzeti ünnepeinket vagy a különböző ünnepeket méltó módon meg lehessen ünnepelni, és a hagyományoknak megfelelően, akár helyi hagyományokról beszélünk egy helyi rendezetben, akár pedig országos hagyományokról, ennek megfelelően lehessen ünnepelni az ünnepeket. Azaz hogyha van egy megszokott rendje egy állam működésének, abban a megszokott

rendben bizony lehessen működtetni egy karácsonyi vásárt is. Sajnálom, hogy Bangóné Borbély Ildikó nincsen itt, mert szerettem volna a számára idézni a jogszabály szövegét, ugyanis az advent első vasárnapja 0 órától január 6-án 24 óráig terjedő időszak, Magyarország karácsonyán csak a Kossuth térre vonatkozó rendelkezés; úgy beszélt róla, minthogyha ez az ország egészére vagy Budapest egészére kiterjedő rendelkezés lenne. Nem erről van szó, a jogszabály nem erről szól, és nem ilyen típusúak a rendelkezései.

A hozzászólások nagy része végül is lényegét tekintve ugyanarra vonatkozott. Azért egy dologra szeretném felhívni a figyelmet, mert a DK felszólalása volt e tekintetben a legmeglepőbb. Tehát nem a DK volt az, aki úgy zárta le a Kossuth teret hermetikusan, hogy annak idején *(Varju László: Nem!)*, vagy a DK elődje, a DK miniszterelnöke, Gyurcsány Ferenc, aki úgy zárta le a Kossuth teret, hogy gyakorlatilag meg se lehetett ott moccanni *(Varju László: Ez nem így volt!)*, tehát nem lehetett oda egyáltalán behatolni? És akkor ő beszél arról, hogy itt egyáltalán valamilyen jogról van szó, valami jogot szeretne érvényesíteni? *(Csárdi Antal: De láthatóan ez megtetszett! - Tordai Bence: Megtetszett a módszer? Hőbörögtek akkor!)* Ez az ő gondolkodásuknak megfelelő gondolkodás. *(Csárdi Antal: És ezt ti átvettétek!)* Itt méltó megünneplésről beszélünk.

A különböző stílusú felszólalásokra, utalok itt Jakab Péter felszólalására, amelyik elég heves vérmérsékletűre sikerült itt az Országgyűlés falai között, de mégiscsak az a lényeg, kedves képviselőtársam, hogy az mindannyiunk számára fontos, hogy egyes ünnepeket méltóan lehessen megünnepelni, és már nem tudom, melyik képviselőtársunk mondta, de azért ne keverjük össze, hogy ki nyújtja be ezt a törvényjavaslatot. A törvényjavaslatot a kormány nevében nyújtja be valaki, tehát amikor egy törvényjavaslatot az asztalon van, nem valakinek ilyen szempontból a javaslata, amikor a kormány nyújtja be. Tehát nem a kormány tagjának, hanem a kormánynak a javaslata, erre szerettem volna még utalni.

Összességében tehát elmondható erről a törvényjavaslatról, hogy ez elsősorban egy nyilvános, jól követhető nyilvántartási rendszert tartalmaz, másodszorban pedig a nemzeti ünnepeink vagy egyéb ünnepeink méltó megünneplését. Köszönöm szépen a figyelmet. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Tuzson Bence államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön, 16 óráig van lehetőségünk.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **az állami magasépítési beruházások megvalósításáról** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/3367. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető. Elsőként megadom a szót 30 perces időkeretben Fónagy János, nemzeti vagyonnal kapcsolatos parlamenti ügyekért

felelős államtitkár úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének.

DR. FÓNAGY JÁNOS, a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára, a napirendi pont előadója: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló törvényjavaslatnál a kormány célja az, hogy az állami magasépítési beruházások, pontosabban részben vagy egészben állami forrásokból is megvalósuló beruházások kivitelezései egységes rendszerben valósuljanak meg. A jelen törvényjavaslat az ehhez szükséges eszközrendszerrel és intézményi rendszerrel határozza meg.

Az állami magasépítési beruházások új rendszerbe történő előkészítéséhez és megvalósításához nemcsak az állami beruházások új koncepciójának kidolgozására van szükség, hanem egy új szervezet létrehozására is. Egy olyan szervezetre, amely képes garantálni az állami érdekek teljes körű szem előtt tartása mellett, a központi költségvetési forrásból megvalósuló, mind esztétikailag, mind funkcionálisan kiemelkedő értéket képviselő építési beruházások költséghatékony, határidőre történő megvalósítását.

A jelen törvényjavaslat arra tesz javaslatot, hogy a kormány egy meghatározott összeghatár felett központi költségvetési forrásból megvalósuló magasépítési beruházásokat új, a felelősségi köröket egyértelműen meghatározó struktúrában valósítsa meg. Legyen kijelölve egy százszázalékos állami tulajdonban álló gazdasági társaság, beruházási ügynökség, amely egy önálló költségvetési forrással rendelkezik, közreműködik a beruházások előkészítési folyamatában, és lefolytatja a beruházások kivitelezését.

(17.40)

A beruházási ügynökség feladata elsősorban a magasépítési beruházás megvalósítása a kivitelezők kiválasztásától a beruházás átadásáig. A kivitelezést racionálisan lefolytatni azonban csak kontrollált, műszaki követelményeket és a piaci körülményeket figyelembe vevő felelős tervezési, mérnöki tevékenységet követően lehet. Ezért elengedhetetlen az ügynökség részvételének biztosítása már az előkészítés során is.

A központi költségvetési támogatás felhasználásával megvalósuló önkormányzati magasépítési beruházásoknál is kiemelt cél, hogy a fejlesztések hatékonyan, a kormány részéről a beruházási ügynökség közreműködése által biztosítottan valósuljanak meg. Az ügynökség megvalósítói: építetetői szerepkörben működő szervezet, amelynek fő feladatai a megvalósítás során a beruházás lebonyolítása, a közbeszerzési szolgáltatói és építési műszaki ellenőri feladatok biztosítása, a szerződésekkel kapcsolatos menedzsment és a beruházásban részt vevők tevékenységének koordinálása.

A kormány célja, hogy a kormányzati magasépítési beruházások során a projektek megvalósításának

fedezetének biztosítása érdekében az ügynökség közvetlenül rendelkezzen a kiadási előirányzatok felett, amelynek terhére teljesíti a beruházások pénzügyi kötelezettségeit. A beruházások nyomonkövethetősége érdekében leginkább megfelelő megoldás, ha a beruházási forrásokat önálló költségvetési fejezetbe tervezzük a 2019-es átmeneti évet követően 2020-tól.

Mivel ezek a projektek jellemzően több évet érintenek, szükséges, hogy a tárgyévet követő évekre történő kötelezettségvállalási jog álljon az ügynökség rendelkezésére a kötelezettségvállalási keret meghatározásával. Az ügynökség a több évet átfogó kötelezettségvállalási keretét a kormány határozza meg, a költségvetés és az építőipari ágazat teherbíró képessége alapján. A keretet ugyanis alapvetően nem az egyedi projektek forrásigénye, hanem a gazdaság teherbíró képessége és a szakági kapacitások rendelkezésre állása szabja meg.

Tisztelt Országgyűlés! A javaslat rendelkezései garantálják, hogy a kormányzati magasépítési beruházások koordináltan, költséghatékony módon és határidőre valósuljanak meg. Ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy a T/3367. számú törvényjavaslatot megvitatni, a javaslatban megfogalmazott szabályozási szándékot megtárgyalni, majd támogatni szíveskedjenek. Köszönöm figyelmüket. Köszönöm, elnök úr. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm, Fónagy János államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelettel köszöntöm Domokos László urat, az Állami Számvevőszék elnökét, aki jelezte, hogy élni kíván a házszabály 36. § (11) bekezdésében foglalt felszólalási jogával. Ezért 15 perces időkeretben megadom a szót elnök úrnak.

DOMOKOS LÁSZLÓ, az Állami Számvevőszék elnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Az Állami Számvevőszék elnöke viszonylag ritkán él azzal a jogával, hogy hozzászólhat törvényjavaslatok parlamenti vitájában. Most azonban az Országgyűlés olyan törvényjavaslatot tárgyal, amelynek elfogadása és eredményes végrehajtása esetén lényegesen javulhat a közpénzek felhasználásának hatékonysága a közfeladat ellátásának egy kiemelt területén.

Bevallom, felszólalásra késztetett az is, hogy a törvényjavaslat benyújtásában az Állami Számvevőszék az állami beruházásokat érintő korábbi átfogó kezdeményezésének egy konkrét megvalósulását látom. Az Állami Számvevőszék számos alkalommal végezte nagyberuházások ellenőrzését. Elég csak a 4-es metró vagy az M6-os autópálya beruházásának ellenőrzését említenem. Ellenőrzéseink szinte kivétel nélkül súlyos hiányosságokat állapítottak meg a beruházások előkészítésében, de kivitelezésében is. E tapasztalatok, valamint a 31/2015. (VII. 7.) országgyűlési határozatban foglalt felkérés indította az Állami Számvevőszéket arra, hogy a nagyberuházásokkal kapcsolatos kockázatokat rendszerszerűen feltárja és

megismerje a nagyberuházások szabályozásának és ellenőrzésének nemzetközi tapasztalatait. A társzámvevőszékek bevonásával Kínától Görögországon, az Egyesült Királyságon át egészen Kanadáig és Brazíliáig összegyűjtöttük a legjobb gyakorlatokat. Ennek alapján kirajzolódott az a kép, hogy a nagyberuházások eredményes megvalósítása olyan szabályozást igényel, amely az előkészítéstől a hasznosulásig átfogja a beruházási folyamatokat, és szigorú átláthatósági és elszámoltathatósági követelményeket támaszt a beruházás megvalósítójával szemben.

Az is világossá vált, hogy a magasabb követelményeket nem tudja egy olyan szervezet teljesíteni, amely egyéb közfeladatai mellett csak 5-10 évente valósít meg egy-egy beruházást. Csak gondoljunk bele, hogy az egyetemek is ebbe a kategóriába tartoztak az elmúlt években. Ehhez ugyanis speciális szakértelemre, professzionális projektmenedzsmentre és a sokféle kockázat kezelésére alkalmas belső kontrollrendszerre van szükség. A most tárgyalandó törvényjavaslat egy ilyen professzionális rendszer kiépítését kezdeményezi a kormányzati és az önkormányzati beruházások egy fontos területén, a magasépítés esetében.

Ellenőrzési tapasztalataink azt jelzik, hogy a kórházak, egyetemek, szociális intézmények nincsenek felkészülve arra, hogy saját magasépítési beruházásaikat szakszerűen és hatékonyan valósítsák meg. Ezért ezen a területen indokolt a centralizáció, a beruházási közfeladatoknak egy professzionális szervezettel való elvégzetése. A professzionalizmus azonban csak egyike a fontos követelményeknek. A szervezet tevékenységében az átláthatóságnak is fokozott módon kell érvényesülnie. Ennek a garanciái a törvényjavaslatból kiolvashatóak.

Három ilyen garanciális elemet emelek ki. Az első, hogy a beruházási ügynökség 100 százalékos állami tulajdonban álló részvénytársaság lesz, következőképpen vonatkoznak majd rá a köztulajdonú gazdasági társaságok átlátható működésének törvényi szabályai. Második, hogy a beruházási ügynökség tevékenysége közfeladatnak minősül, következésképpen vonatkoznak rá a közfeladatot ellátó szervezetek átláthatóságának törvényi szabályai. A harmadik, hogy a beruházási ügynökség működését a központi költségvetés finanszírozza, következésképpen a kormányzati szektorba sorolt szervezetnek minősül majd, azaz a jogszabály erejénél fogva olyan belső kontrollrendszerrel kell kialakítani, amely minden tevékenységi kör esetében alkalmas az etikai értékek és az integritás érvényesítésének biztosítására.

A beruházási ügynökség átlátható, elszámoltatható, az integritási követelményeknek megfelelő működését tehát a törvényjavaslat biztosítja. Ugyanakkor e követelmények nem olvashatók ki a törvényjavaslatból azokkal a szervezetekkel szemben, amelyeket a beruházási ügynökség a törvényjavaslat 6. § (6) bekezdése alapján közreműködőként vesz igénybe, illetve amelyeket a törvényjavaslat 6. § (2) bekezdése alapján a kormány egyedi határozatban jelölhet ki

magasépítési beruházások megvalósítójának a beruházási ügynökség helyett. A bevezetni szándékozott szabályozás egységessége szempontjából célszerű lenne, ha a döntéshozók megfontolnák, ha a törvény e szervezetekre vonatkozóan is meghatározná átláthatóságot garantáló többletkövetelményeket.

Tisztelt Ház! Célszerűnek tartom, hogy a törvényjavaslat a beruházási ügynökség tevékenységét a jelentős központi költségvetési támogatásban részesülő önkormányzati magasépítési beruházásokra is kiterjessze, mivel ellenőrzési tapasztalataink szerint ezek hatékonyságát is jelentősen növelné egy professzionális szervezet bekapcsolása az előkészítés és a kivitelezés folyamatába. Ugyanakkor ebben az esetben nem tartom megkerülhetőnek, hogy az érintett önkormányzat és a beruházási ügynökség között szerződéses kapcsolat szabályozza az együttműködést. Természetesen annak nem látom akadályát, hogy a költségvetési támogatás folyósításának viszont feltétele legyen maga a szerződés megkötése.

A költségvetési folyamatok rugalmassága szempontjából igen kedvezőnek ítélem meg a törvényjavaslatnak a beruházási ügynökség által bonyolított beruházások költségvetési lebonyolítására és elszámolására vonatkozó szabályait.

(17.50)

A tartalék képzésének előírása, a többéves kötelezettségvállalás lehetőségének az általánosnál nagyobb mozgásteret adó szabályozása, valamint az egyes beruházások fel nem használt előirányzatai évközi szabad átcsoportosításának lehetősége mind azt a célt szolgálják, hogy nagyobb legyen az összhang a beruházások tényleges megvalósulása és pénzügyi finanszírozása között. Ennek révén elkerülhető lesz egyfelől a nagy összegű költségvetési maradványok keletkezése, másfelől pedig az, hogy a költségvetési finanszírozás korlátai miatt kelljen lassítani egyes beruházások megvalósítását.

Ugyanakkor kockázatosnak tartom a törvényjavaslat 11. § (10) bekezdésének a rendelkezését, miszerint a magasépítési beruházások költségvetési fejezetbe sorolt beruházások kiadási előirányzatait az egyes beruházásokhoz kapcsolódó kötelezettségvállalások teljesítése érdekében - átcsoportosítási lehetőség hiányában - a fejezetet irányító szerv javaslata alapján az államháztartásért felelős miniszter módosíthatja. Ez ugyanis a jelen megfogalmazásban elméletileg azt jelenti, hogy a teljes fejezet felülről nyitottá válik, azaz külön fedezet biztosítása nélkül is lehet többletkiadásokat eszközölni.

Ezzel szemben a szigorú költségvetési gazdálkodás követelménye azt határozná meg, hogy ha a fejezet tartalékai és átcsoportosítási lehetőségei kimerültek, de egyes beruházások megvalósítása mégis többletkiadást tesz szükségessé, akkor arra a kormány döntése alapján a többletfedezet biztosítása mellett

kerülhessen sor a költségvetési törvény éves keretei között a kialakított módon.

Külön szeretnék reagálni az expozét elmondó államtitkárnak arra az aktuális beruházási piaci helyzetre, hogy valóban, ma egy beruházási piacon lévő feszültség található. Ebben valóban, ha gondos gazda módján el tud járni az ügynökség, illetve a kormányzat, akkor egy makrogazdasági szempontból piacsabályozó megrendelői pozíciót tud az állam méreténél fogva, az egész beruházási piacon betöltött szerepénél fogva megtenni. Tehát magyarul, amikor kapacitás-többlet van a piacon, akkor új beruházásokkal jelenik meg, jól előkészített beruházásokkal, amikor viszont túlkereslet van, mint éppen most is, akkor pedig módja van lassítani, visszafogni a beruházási piacon való részvételét, ezáltal az árakat visszább tudja fogni, a minőségi követelményeket jobban tudja tartani, és a szerződéses feltételek betartása nemcsak az állam, hanem mind a piaci, mind a lakossági szereplők számára kedvezőbb piaci környezetet tud teremteni, mint amely kibontakozott az elmúlt hónapokban.

Tisztelt Országgyűlés! Végezetül a törvényjavaslat egyik felhatalmazó rendelkezését szeretném kiemelni. Azt, ami a kormányt arra hatalmazza fel, hogy rendeletben állapítsa meg az állami magasépítési beruházások kormányzati döntés-előkészítésének rendjét. Egy ilyen jogszabály megszületése ugyanis jelentősen hozzájárulhat ahhoz, hogy az állami magasépítési beruházások teljes folyamata szabályozott legyen. Ennek tapasztalatai alapján rövid időn belül létrejöhet egy olyan szabályozás is, amely minden állami beruházás előkészítése és lebonyolítása elé magas szakmai és átláthatósági sztenderdeket, követelményeket állít.

Meggyőződésem, hogy a most tárgyalt törvényjavaslat szükséges korrekciók utáni elfogadásával az Országgyűlés nagy lépést tesz ebbe az irányba, amennyiben a törvény vitáját követően a képviselők is így látják. Ennek tudatában szeretném az ÁSZ ezen véleményére, az ÁSZ ellenőrzési tapasztalatai alapján született véleményére és arra a tanulmányra felhívni a figyelmet egyúttal, amelyet önök is megkaptak a nagyberuházások integritási kockázatairól és az ezt kezelő kontrollok kialakításáról, amely alapján ezt a beszédet elmondtam, összevetve kollegáim tapasztalatai alapján a törvénytervezettel. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm, Domokos László elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor, 15-15 perces időkeretben. Elsőként megadom a szót Hadházy Sándor képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

HADHÁZY SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A mindennapi rutinból ezzel a törvénnyel talán egy kicsit kilépünk, hiszen azt szokhattuk meg, hogy általában meglévő törvényeket módosí-

tunk, csiszolgatunk, formázunk. Ez pedig egy vadonatúj törvény. Elég ritka számunkra az, hogy egy teljesen friss, új dolgot tárgyalhatunk.

Éppen ezért szeretném megköszönni mindenkinek, aki ennek az előkészítésében részt vett, és külön szeretném megköszönni az Állami Számvevőszék vezetőinek és munkatársainak az előkészítést. Megjegyzem, hogy magam is számos alkalommal frakcióülésein és más alkalmakkor szót emeltem annak érdekében, hogy a meglévő forrásokat, fejlesztési forrásokat nem kellő hatékonysággal tudjuk kihasználni, itt még nagyon sok tennivalónk van, és nagyon nagy tartalékaink vannak ebben a kérdésben.

Tisztelt Országgyűlés! Meggyőződésem, hogy ez a törvényjavaslat ebben a kérdésben a segítségünkre lehet. Az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló T/3367. számú törvényjavaslattal a kormány tehát egy új koncepció mentén kívánja kezelni az állami magasépítési beruházásokat. A kormány célul tűzte ki a törvényjavaslattal, hogy Magyarországon az állami magasépítési beruházások egységes intézményrendszeri és eszközrendszeri háttérrel rendelkezzenek. Ehhez nem csupán az állami beruházások új koncepciójának kidolgozására van szükség, hanem olyan szervezet létrehozására is, amely képes garantálni az állami érdekek teljes körű szem előtt tartása mellett a központi költségvetés forrásaira tekintettel költséghatékony, határidőre történő és mind esztétikailag, mind funkcionálisan kiemelkedő értéket képviselő építési beruházások végrehajtását.

Tisztelt Ház! A kormány tehát arra tesz javaslatot, hogy az állam egy bizonyos összeghatár felett a magasépítési beruházásokat új struktúrában valósítsa meg. Ennek lényegi eleme, hogy a pénzügyi források csak a beruházás megvalósítása költségeinek ismeretében kerüljenek meghatározásra, illetve a kivitelezés szakaszának lefolytatására kerüljön kijelölésre egy speciális jogállású jogi személy.

Fontos megemlíteni az önök előtt fekvő törvényjavaslat lényegi elemei közül a magasépítés fogalmát, amely definiálásra kerül a javaslatban. Egyébként ezt a műszaki gyakorlat már megtette, de törvényi szinten is fontos, hogy tudjuk, hogy mire vonatkozik a jogszabály. Magasépítési beruházásnak minősül a javaslat szerint minden olyan építési beruházás, amely olyan építmény létrehozására, felújítására, bővítésére vagy átalakítására irányul, amelynek a meghatározott rendeltetésétől függően a csatlakozó rendezett terepszint felett egy vagy több építményszintje létesül, és magában foglalja azon sajátos építményfajták körébe tartozó építmények létrehozását, felújítását vagy átalakítását is, amelyek a csatlakozó rendezett terepszint alatt az építmény rendeltetészerű, biztonságos használatához nélkülözhetetlenek.

A törvényjavaslat továbbá kétfelé bontja az állami beruházásokat a magasépítés terén. Kormányzati magasépítési beruházások: állami vagyoni körbe tartozó ingatlanon, a kormány irányítása alá tartozó,

központi költségvetési fejezetek költségvetési forrásaiból megvalósuló magasépítési beruházás. A központi költségvetési támogatás felhasználásával megvalósuló önkormányzati magasépítési beruházás pedig: a helyi önkormányzati vagyron, támogatási jogviszony útján biztosított központi költségvetési forrás felhasználásával létrejövő beruházás.

Tisztelt Országgyűlés! A magasépítési beruházások ellenőrzésének elősegítésében meghatározó szerv a beruházási ügynökség, amely az állam százszázalékos tulajdonában álló, részvénytársasági formában működő, közfeladatot ellátó gazdasági társaság.

(18.00)

A beruházási ügynökség által megvalósított beruházásokkal összefüggő építési, felújítási, átalakítási, bővítési, helyreállítási, korszerűsítési, bontási és egyéb beszerzési tevékenységek közfeladatnak minősülnek, illetve az általa megvalósított állami magasépítési beruházás közérdekű célú fejlesztésnek minősül, a működéséhez szükséges forrást a központi költségvetés biztosítja. A kormány célja, hogy a kormányzati magasépítési beruházások során a projektek megvalósítási fejezetének biztosítása érdekében az ügynökség közvetlenül rendelkezzen kiadási előirányzatok felett. Az ügynökségnek a több évet átfogó kötelezettségvállalási keretét a költségvetés és a kivitelezési piac teherbíró képessége alapján határozza meg a kormány. A keretet ugyanis alapvetően nem az egyedi projektek forrásigénye, hanem a gazdaság teherbíró képessége és a szakági kapacitások rendelkezésre állása szabja meg, indokolt továbbá olyan szabályozási környezet, amely további rugalmasságot ad a fejezet működtetése során.

Tisztelt Képviselőtársaim! A kormány számára fontos a hazai építőipar és a hozzá kapcsolódó megfelelő jogszabályi háttér biztosítása, amely ebben a törvényjavaslatban is megmutatkozik, ezért kérem tisztelt képviselőtársaimat, hogy támogassák a javaslatot. Köszönöm figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hadházy képviselő úr. Most megadom a szót Potocskáné Kőrösi Anitának, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának.

POTOCSKÁNÉ KÖRÖSI ANITA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló törvényjavaslat vitájában egy történeti áttekintéssel szeretném kezdeni. Menjünk vissza egészen 2006-ig, amikor is a Gyurcsány-kormány 2006. évi LIII. törvényével a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló törvényt megalkotta. Ebben a törvényben mentesültek a korlátozások alól egyes beruházások, hatósági eljárási könnyebbségek, valamint egyéb olyan eljárások kerültek rögzítésre, amivel

például a tervezett sukorói kaszinóberuházást is meg lehetett volna tenni. Ez volt 2006-ban, majd 2010-ben az Orbán-kormány nemhogy ezt megszüntette volna, módosította volna, további szankciókat vezetett volna be vagy szigorította volna ezeket a törvényjavaslatokat, nem, tovább, a saját igényük szerint alkígtatták, foltoztatták. És elérkeztünk 2018 júliusáig, amikor ugyanebben a törvényben még, tehát a 2006-os törvényben két újabb fogalmat vezettek be, a kiemelt közérdekű beruházást, valamint a kiemelt budapesti fejlesztések körét. Tehát ebből már lehetett látni, sőt ebben a javaslatban volt az, hogy majd lesz egy szerv, amely ezeket a kiemelt beruházásokat el fogja látni. És elérkeztünk mai napirendi pontunkhoz, új törvény, beruházási ügynökség.

Nekem ezzel a beruházási ügynökséggel van egy kis bajom. Van egy másik ügynökség, amely szintén az Orbán-kormány ötlete, ez a Magyar Turisztikai Ügynökség. Látjuk, hogy hogyan dolgozik, körbe kell nézni, akár csak a Balaton partján. Ha megnézzük, az is egy ügynökség, most akkor lesz még egy ügynökség, a beruházási ügynökség. Azért ez elég aggasztó számomra, hogy az önkormányzatokra is ráteszik a kezüket. Felhívnám tisztelt képviselőtársaim figyelmét, hogy az Alaptörvény 32. cikkének (1) bekezdés e) pontja azt mondja, hogy a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében a törvény keretei között gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat. Ebben a törvényjavaslatban, amennyiben központi költségvetésből valósul meg egy helyi önkormányzati beruházás, akkor a tulajdonosi jogokat is a beruházási ügynökség gyakorolja. Kérdezem én: ez így rendben van? Próbáltam az indokolásból ennek az ellenkezőjét kimazsolázni, nem találtam meg.

Bízom benne, hogy államtitkár úr meg fogja ezt erősíteni, hogy ez nem így van, tehát a tulajdonosi jogokat, amennyiben egy ilyen beruházás készül, továbbra is a helyi önkormányzat fogja gyakorolni, mert ha nem, akkor ez egészen elképesztő. Én azt látom, ami az általános indokolásban is benne van, hogy a kormányzati cél a beruházások költséghatékonyasága és a határidők betartása felé való mozdulás. Kérdezem én: akkor ez eddig nem így volt? Most bevalljuk azt, hogy eddig nem történt meg? Eddig nem voltak ezek a magasépítési beruházások költséghatékonyak? Önök ismerik be, hogy mi történt itt, hát lopták a közpénzt! Most erre egy vízfej készül: beruházási ügynökség. Még mindig nem tudok napirendre térni efelett.

Még mindig egy kicsit visszakanyarodva az önkormányzatokhoz, a törvényjavaslat azt mondja, hogy egy végrehajtási rendelet fogja meghatározni azt az értékhatárt, amely felett a beruházási ügynökség fog eljárni. Ez megköti majd az önkormányzatok kezét. Most is látjuk, menjünk csak a TOP-os pályázatokra, hogy ott mi történt. Benyújtottuk a pályázatot, majd vártunk a döntésre körülbelül másfél évet, akkor fél év, mire aláírták a szerződést. Most egy beruházási

ügynökség fog eljárni, akkor az szintén egyrészt a képviselő-testületnek nagyon meg fogja kötni a kezét, továbbá el fognak húzódni a beruházások. Mi a garancia arra, hogy folyamatos lesz a beruházások kivitelezése? Látjuk, mondom, én csak a Magyar Turisztikai Ügynökségből indulok ki, és egyszerűen felháborító, amit az tesz.

Végül, de nem utolsósorban nem tudok elmenni közgazdászként amellet, hogy a törvényjavaslat jövő év január 1-jén hatályba lép, majd ugyanúgy a törvényjavaslatban bent van, hogy 2020-tól, amit államtitkár úr is mondott, külön költségvetési törvényi fejezet lesz erre a célra. Szeretném megkérdezni, hogy ha ez a törvényjavaslat '19. január 1-jén hatályba lép, akkor ezt most milyen költségvetési fedezet fogja biztosítani a 2019. évre, ugyanis már tudjuk, hogy elfogadásra került a 2019. évi központi költségvetés. Tehát ezt szeretném megtudni, államtitkár úr, menyibe fog kerülni a magyar adófizetőknek, hogy lesz egy újabb vízfej, amely a beruházásokat, az államnak, a Fidesz-kormányának oly fontos magasépítési beruházásokat majd koordinálja. Várom érdemi válaszát. Köszönöm szépen. *(Taps a Jobbik soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Potocskané Kőrösi Anita képviselő asszony. Most megadom a szót Hiszékeny Dezső jegyző úrnak, képviselő úrnak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának.

HISZÉKENY DEZSŐ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ismét egy olyan törvényjavaslatot tárgyalunk, amikor sok ember nézett egymásra, s azt mondták egymásnak: mi van? Milyen törvényjavaslat? Miről szól ez a törvényjavaslat? Akkor, amikor én elolvastam, akkor én is elég bután néztem magam elé, ezért kisebb tanácskozást hívtunk össze jó néhány érdeklődő állampolgár és jó néhány szakember részvételével, hogy kicsit foglalkozzunk ezzel a témával, hiszen valóban úgy van, egy vadonatúj törvényjavaslatról van szó, nem arról van szó, hogy módosítgatjuk. Nehéz volt értelmezni ezt a törvényjavaslatot, mert mindjárt elsőre nekem az tűnt fel, hogy itt magasépítési beruházásokról van szó, de mi az a magasépítés? A politikával régebb óta foglalkozók mindjárt megnyugtattak engem, hogy ne legyenek illúzióim, nyilvánvalóan, ami a földből kilátszik, mindent maga alá fog gyúrni ez az új szervezet, és akkor tovább tudunk lépni, mikor világossá vált, hogy itt nyilván mindenre rá akarják tenni a kezüket, amiben bármifajta állami pénz is megjelenik.

Mindjárt az elején a törvényjavaslatban az szerepel, hogy létrehoznak egy nagy vízfejet, aminek az lesz a neve, hogy beruházási ügynökség. Ellentétben képviselőtársammal, mi nagyon találónak találtuk ezt a nevet, láttuk magunk előtt az ügynökségen dolgozó ügynököket, és sejtésünk van arról, hogy kiknek az ügynökei. *(Derültség.)* Tehát azt mondom, tökéletes a név, vagy majdnem tökéletes, hiányzik egy szó előle,

a „nemzeti”, mert utána az olyan rosszindulatú képviselők, mint amilyen én vagyok vagy kicsit kreatívabb állampolgárok még esetleg arra gondolnak, hogy ez nem nemzeti célt szolgáló szervezet, hanem valaki másnak az érdekeit szolgálja.

(18.10)

A javaslatom tehát az lenne, hogy legyen ez nemzeti beruházási ügynökség, hogy mindenki tisztában legyen azzal, hogy ez itt az állampolgárok érdekeit szolgálja. Legalábbis, aki olyan hiszékeny, mint én *(Derültség.)* - és elnézést a megjegyzésért -, vagy annyira naiv, mint amennyire az ÁSZ vezetője volt itt a hozzászólása kapcsán.

Én megéltem 62 esztendő, több rendszeren keresztül dolgoztam államigazgatási és más egyéb területeken, és azt tapasztaltam, hogy még a Kádár-rendszerben sem volt ilyen mértékű központosítás a beruházások terén. Nagy összegű állami beruházásokat költöttek el tanácsok, intézmények, minisztériumok és szervezetek, és le tudták bonyolítani ezeket a beruházásokat. Most valaki kitalálja, hogy alkalmatlan a mai szervezet, az önkormányzatok. Most hangzott el, hogy itt az kéne, hogy nagyon hozzáértő emberek keljenek. Hát mi lett azokkal az emberekkel, akik hozzáértő módon tudták levezényelni százszámra ezeket a beruházásokat? Nem érzem igazán valósnak azt, amit ezzel kapcsolatban elmondtak, hogy miért van szükség erre az ügynökségre.

De emlékszem olyan időszakra, bár akkor nagyon kicsi voltam, 6 hónapos, de akikkel beszélgettünk erről a témáról, azok emlékeztek még a Kádár előtti időkre. Azt mondták, hogy igen, ott volt ilyen. Ők ehhez hasonlítják ezt, ami abban az időszakban volt.

A javaslat olvasásakor már nagyon gyanús volt nekem az, hogy nyilvánvalóan azt fogják majd hangoztatni a javaslat indoklásakor, hogy ez mennyivel olcsóbb és mennyivel szervezettebb lesz, és nem is csalódtam. Valóban, az indoklásban az szerepel: a beruházások költséghatékonyak lesznek, és határidőre megvalósulnak. Hát, az olcsóbb és hatékonyabb szervezés még üdvözlendő is lenne, ha a valóságban így lenne. De a valóság egészen más. A valóságban az van, hogy az önkormányzatok példátlan módon pazarlóak és silány teljesítményt nyújtanak. Önöknek szinte nincs olyan beruházásuk, ami határidőre megvalósulna. A költségkeretek vagy a költségek rendszeres túllépése, illetve emelése pedig, higgyék el nekem, lassan közrohej tárgya. Én is nevetnék, de sajnos inkább sírni van kedvem. És mindezek ellenére azzal indokolják, hogy így olcsóbbá és szervezettebbé válik, miközben a napi gyakorlatuk pontosan az ellenkezőjét bizonyítja ennek. Egyetlenegy beruházásuk sem valósul meg határidőre.

Itt, azt hiszem, reggelig sorolhatnánk azokat a példákat, hogy a beruházások költségkeretei milyen módon és milyen mértékben tértek el az eredeti előirányzattól. Csak néhány ilyen példa a közelmúltból:

több mint egy év működés után is működésképtelen a kukaholding. Erről itt eleget beszéltünk, én ebbe most nem mennék bele, ehhez kevés a rendelkezésre álló 15 perc. A kukaholdingról mindenki tud sok mindent, egyben egészen biztosak lehetünk: hogy nem olcsóbb, nem hatékonyabb és nem szervezettebb, és ezt a rendszert önök szervezték. Azt gondolom egyébként, hogy a kukaholding vezetői közül elég sokan csuklanak, nyilván elég sokat emlegetik őket és a felmenőiket, különösen azok, akiknek a kuka ott áll hetek óta az ajtaja előtt.

A másik ilyen a kudarcos fővárosi közbeszerzési kft. egész működése, de az igazi klasszikus, az én megítélésem szerint az orvosi ló esete, ez a nemzeti mobilfizetési rendszer. Itt azért benne van már a nemzeti, azért, hogy tudjuk, hogy ez a mi érdekünket szolgálja, a nemzetét. Itt a nemzetinek hazudott rendszer van, hogy 25-ször drágább, mint a korábbi rendszer volt. Ez is egy új rendszer volt, bizonyára azt ígérték, hogy szervezettebb lesz és olcsóbb lesz. *(Hadházy Sándor közbeszól.)* Akkor lehet, hogy én érzékelem rosszul, de sajnos nem így van, mert pontosan jól érzékelem. Ráadásul az Unió bírósága megállapította, hogy aránytalanul és szükségtelenül korlátozta a kormány a szolgáltatásnyújtás szabadságát, és ugyanezt elmondtuk itt a parlamentben, amikor ezt a rendszert be akarták vezetni. És most a bíróság állapította meg. Egyébként azt gondolom, hogy könnyen lehet ennek a javaslatnak is ez a sorsa majd később.

Nézzük, hogy végül is miről szól ez a példátlan javaslat. Miért volt rá szükség? Az ezen a beszélgetésen részt vevők felhomályosítottak, hogy ha esetleg nem lettem volna tisztában a következővel: az uniós források várhatóan az elkövetkezendő időszakban szűkülni fognak jórészt a kormányzati korrupció és a maffiaállam működése miatt. Ez a kevesebb lehetőség nyilván kevesebb bevételt eredményez majd a kormányhoz közeli oligarcháknak, és kisebb lesz a korrupciós pénz is. Hát, és ez a javaslat arról szól, hogy kézivezérlik a közpénzes megrendeléseket, a lehető leghatékonyabban csatornázzák be a lojális oligarchákhoz. Már most megjósolható, és egyébként bárkivel itt igen nagy összegű fogadást mernék kötni arra, akár milliósat is, hogy az új rendszer nyertesei a Garancsi és a Mészáros különböző cégei lesznek. Nem tudom, van-e valaki, aki állja a fogadást velem. Én azt állítom, hogy ők lesznek. Nem látok olyat, aki ennek ellentmondana.

De mi lesz a következménye ennek? Merthogy valószínűleg a fideszes képviselőtársaim ezt gondolkodás nélkül meg fogják szavazni. Úgy gondolom, hogy túlárzott, selejtes és folyamatosan dráguló beruházások lesznek. Ha esetleg ezzel nem értenének egyet, akkor gondoljanak a városligeti projektekre, aminek sikerült a nélkül, hogy komolyan el is kezdődött volna, 50 milliárdról 250 milliárd forintra nőnie a nélkül, hogy valami bármilyen komolyabb dolog történt volna.

És gondoljuk végig azt, hogy ha az önök úgynevezett kedvenc beruházásai, a stadionok építése éveket

csúszik, akkor mi lesz azokkal a beruházásokkal, ami nem áll olyan közel a szívükhöz. Viszont azoknak a közösségeknek, önkormányzatoknak, városoknak, településeknek, akiknek fontos lesz egy beruházás, de e miatt az új szabály miatt nem érezhetik magukénak, és bizonytalanok lesznek abban, hogy ez valóban megvalósul-e akkor, amikorra szükség lenne arra, elveszik azt a lehetőséget az emberektől, a közösségektől, hogy ők maguk, saját maguk felügyeljék a saját maguk által kívánt beruházásokat.

Ezért mi elfogadhatatlannak tartjuk ezt a törvényt, és úgy gondoljuk, hogy a többi állami monopóliumhoz hasonlóan a jövőben is működésképtelenségről, átláthatatlan és szabálytalan gazdálkodásról, pénzszórásról, túlárzásról, a kivitelezési költségek és határidők elszállásáról és a korrupciógyanús ügyek soráról fogunk majd hallani. Köszönöm szépen, elnök úr, a figyelmet. *(Taps az ellenzék soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, Hiszékeny Dezső képviselő úr, jegyző úr. Most megadom a szót Varju László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Úgy tűnik, ma abban a helyzetben vagyok, hogy abban a gondolatvilágban tudom folytatni a hozzászólásomat, amelyet éppen Hiszékeny képviselő úr megkezdett, ennek biztos több oka van, de azok a tapasztalatok, amelyek az elmúlt évtizedben, évtizedekben felgyülemlettek, azok biztos, hogy azt mondatják velem is, hogy mindaz, amit Hadházy képviselő úr elmondott, abból az első mondatával lehet egyetérteni, az összes többivel pedig nem. Ez valóban egy új törvény, amit idehoztak elénk, és ez bizonyos értelemben kényelmessé teheti az önök előterjesztését, másik oldalról az alkalmazását már annál nehezebbé, míg egyébként a képviselőknek vagy azoknak, akik ezt bírálják, véleményyt formálnak, megadja azt a lehetőséget, hogy ezt a zöldmezős beruházást, amit önök itt előterjesztettek törvény formájában, államtitkár úr, hát azt mondjuk úgy, hogy ízekre lehessen szedni.

De a kérdés az, hogy érdemes-e. Mivel alapvetően nem értünk egyet abban; teljesen más az a világkép, amit egyébként ilyen szempontból beruházások tekintetében építkezések szempontjából gondolunk, ezért ezt a törvényt részleteiben, úgy gondolom, hogy nem érdemes vitatni. Önök ennek a törvénynek a beterjesztésével egyértelműsítették és egyértelművé tették, hogy kizárólag abban hisznek, amit az állam erejével önök meg tudnak csináltatni.

(18.20)

Egyébként az, hogy ebben az országban valaha léteztek önkormányzatok, amelyek sok jó dolgot csináltak, de bizonyára hibáztak is, de egyébként az adott helyi közösség erejét, magáénak érezve azt a teljesítményt

és azt az eredményt, amit ebben megcsináltak, azt önök most éppen el akarják venni. Még azt is elhiszem, hogy ezt komolyan gondolják, és hisznek abban, hogy jót tesznek. De önök nem tesznek jót. Nincs szükség erre a jótéteményre. Senkinek nincs szüksége rá ebben az országban.

A másik gondolatkörben mondok másik példát. Ott volt az uszodaépítésük. 45 milliárd forinttal kezdődött, 190-nél hagyták abba a kommunikációt. Momentán nem tudom, hol tartanak vele. Időnként még újra meg újra felbukkan egy összeg. Kedves államtitkár úr, ennek alapján van képük azt állítani, hogy költséghatékonyan képesek önök bármit megcsinálni, határidőre elvégezni? Hát a Jóisten áldja meg önöket, ennek semmi köze nincs ahhoz a valósághoz, ami egyébként történik! S mit gondol, az az Érden hasra ütve megépített futballpálya, amit azért, mert odavitték 3,5 milliárd forintot „modern városok” címen, odaépítik, majd az emberek rácsodálkoznak a világra, hogy miközben poros utakon járunk, nincs meg hozzá a csatorna sem, és ehhez képest ilyennel jönnek ide nekünk! Erre önök létrehoznak, ahogy itt el is hangzott az Állami Számvevőszék elnökétől, egy lényegében felülről nyitott alapot, öntik bele a pénzt, számatlanul költik, és mennek előre ebben a történetben. Hát mi más következtetést lehetne ebből levonni, mint azt, hogy ez a haverok finanszírozási helye? Ezen keresztül az önök közreműködésével, műszaki ellenőri feladatokkal kordában tartják vagy próbálják kordában tartani azokat, akiket majd megbíznak a kivitelezéssel, hiszen az a szövegben megfogalmazott ajánlás, amit az ügynökségük ebből a szempontból majd elmond, azt, mondjuk úgy, hogy nagyon magasra kell nézni, és egyértelmű utasításnak kell tekinteni. Önök ehhez a centralizációhoz adják a nevüket, és óriási a különbség abban, hogy mit gondolnak Magyarország teljesítőképességéről, lehetőségeiről, az emberek gondolkodásáról. Mi valóban egészen mást gondolunk, és biztosan nem tettem volna ilyen kezdeményezést.

A mellé, amit az állam mindenhatósága mellett az előbb megfogalmaztam, nyugodtan mellétehetem azt, hogy ez a maffiaállam rendszerének eszköze lesz, a vezérigazgató úr, a felügyelőbizottság meg az igazgatóság, mert részvénytársaságként működik - no, majd ők lesznek azok, akik ebben dolgoznak.

Arra most még nem is tértem ki, hogy miközben arról beszélnek, hogy a magasépítési, a kiemelt és bizonyos összeghatár feletti beruházásokról van szó, ehhez képest szép csendesen mennek bele abba, hogy minden, amit önök állami beruházásként meg akarnak csinálni, besöprik ide alá, és majd ennek alapján fogják csinálni. Nem hiszem, hogy elgondolkodnának azon, hogy ezt miként lehetne másként csinálni. Ebben már nem bízom. De azért, hogy rögzítsük, van egy másik Magyarország, van, ahol az önkormányzatoknak van demokratikus szerepük, van, ahol nem elveszik tőlük a vagyont, nem elveszik tőlük a jogostványt, hanem segítik és támogatják őket. Őszintén szólva, egy önkormányzatot nem nehéz kizsigerelni,

csak el kell tőle venni a pénzt. Meg elvették a hatáskört. Önök ezt csinálták. Most pedig úgy gondolják következő lépésként, hogy csak önök tudják megoldani a feladatokat. Hát, ez egyáltalán nem így van! Éppen arra lenne szükség, tudják, amit időnként önök is hangoztatnak: szubszidiaritás. Ott kell meghozni a döntéseket, ahol erre a legtöbb információ rendelkezésre áll.

Nézzék meg a működésüket! A KLIK-jükben vagy annak maradványában, a miniszter úr vagy az államtitkár úr tudja meghozni a legjobb döntést arról, hogy mennyi kréta kell az iskolába. Hát, meg is lett az eredménye, Újpesten úgy kellett beszögelni májusban azt az ablakot 35 fokban az iskolában, hogy a gyerekek ne dőljen rá, mert egyébként képtelen volt azt megjavítani valaki, mert nem érkezett meg hozzá az engedély. Önök ezt a rendszert akarják építeni, vagy fogják, bocsánat, mert ez nem arról szól, hogy az embereknek ez lenne az igénye, hogy az embereknek erre a szolgáltatásra szükségük lenne. Nem, tisztelt képviselő urak, erre önöknek van szükségük azért, hogy azokat a forrásokat, amelyeket el akarnak költeni, olyan korlátozott vagy kordában tartott körülmények között tudják megcsinálni, nem keretei között, mert ahogy ön is látja, felülről nyitott forrás, amennyi pénz kell, majd annyit csinálunk, és akkor lesznek a 45 milliárdból 190 milliárdos beruházásaik, amelyek majd így érnek véget. Ennek alapján természetesen jön a következő olyan állítás, hogy figyelmen kívül hagyják azokat a lehetőségeket, amelyekkel helyi közösség integrálásával a társadalmi, települési, térségi felzárkóztatásban való közreműködést, részvételt ezzel gyakorlatilag kizárják. Odaviszik a haverjaikat építeni, betonozni, de hogy ezt ők hogyan élik meg... Pedig azt hiszem, államtitkár úr emlékeiből biztosan visszajöhet, hogy mennyire szükséges az, hogy azokat az épületeket, amelyek akár száz évig is itt lesznek velünk, mennyire fontos, hogy a helyi közösség a magáénak érezze és annak tudja.

Én sokkal nagyobb lehetőséget látok abban, ha már a kukaholdingot itt megemlétték, most éppen az egyik ilyen területen, ott, ahol települések összefogásával működőképes volt, azt szétverték, és ott most a vezetőiket is elüldözik vagy lemondatták. Ehelyett jönnek önök a felülről irányított megoldásukkal ahelyett, hogy hagynák vagy inkább támogatnák normálisan működni, segíteni az önkormányzatokat, és az önkormányzatiság lehetőségét erősítve végeznék ezt.

Összességében véve tehát teljesen világos, hogy bármely területét nézzük az életnek, itt is visszaköszön az, hogy önök csak az állam mindenhatóságában hisznek. Ide már lassan beleérthetjük az országos tervehivatalt is, még egy lépés, és akkor még önök a KGST-t is elő fogják itt terjeszteni nekünk. Azt gondolom, ez a törvény nem alkalmas arra, hogy támogassuk, ezért önök is a legjobban tennék, ha visszavonnák, és az emberek számára igazi lehetőséget másként teremtenének. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps az ellenzéki oldalon.)*

ELNÖK: Köszönöm, Varju László képviselő úr. Most megadom a szót Csárdi Antal képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

CSÁRDI ANTAL, az LMP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Ház! E törvényjavaslat olvasása közben az egyik szemem sírt, a másik nevetett. Elsőre tényleg jó hírnek tűnt, hogy a kormány elkötelezni látszik magát az állami magasépítési beruházások összehangolt megvalósítása mellett, s ennek érdekében tűzte ki célul az állami magasépítési beruházások kivitelezésének egységes rendszerét. A törvényjavaslat az e célból szükséges eszközrendszert és intézményi rendszert határozza meg. Higgyék el nekem, aki láttam pár beruházást az elmúlt évben, elsőre nekem ez egy szimpatikus gondolat volt.

De nézzünk szembe a valósággal, kedves képviselőtársaim! Egyrészt pontosan tudjuk, függetlenül Domokos úr optimizmusától, hogy ez a törvény pontosan annyit ér, amennyit meg lehet belőle valósítani, tehát annyit ér az én megítélésem szerint, mint amennyit a közbeszerzési törvény ér a korrupció felszámolásának az érdekében. Pontosán lehet tudni, hogy ez nem gátolni fogja az egyébként korrupciógyanús ügyletek és döntések sokaságát, hanem támogatni fogja, és ez vele a legnagyobb baj.

(18.30)

Ami azonban elsőre óvatosságra intett, az rögtön a javaslat elején szemet szúrt. A 2. §: e törvény hatálya az állami magasépítési beruházásokra terjed ki, ide nem értve a kormány e törvény végrehajtására kiadott rendeletében meghatározott magasépítési beruházások kivételzett körét.

Tisztelt Ház! Tehát már a 2. §-ban, nem kellett hosszan bogarászni a törvényjavaslatban, kinyitják a kiskaput. De ha őszintén akarok fogalmazni, akkor kitérnek egy nagy széles kaput annak érdekében, hogy a kormány az eddigi gyakorlatnak megfelelően kivételeket szabjon annak érdekében, hogy mely beruházásoknak nem kell megfelelnie ennek a törvénynek. Azt gondolom, ez a paragrafus az, ami egyértelműen cáfolja Domokos László állami számvevőszéki elnök úrnak az optimizmusát, ami teljes mértékben megalapozatlan. Olyan ez, mint amikor a kormány mindenki mást félretéve saját kezébe veszi az állami beruházások lebonyolítását, közben még a saját rendszerében sem hisz, vagy nem akarja, hogy következetesen átlátható, egy felelősségi körbe tartozó beruházásokra kerüljön sor. Így máris arról dönt a 2. §-ban, hogy kormányrendeletben bármikor dönthet kivételekről a kormány. Kérem szépen, mi ez, ha nem önmaguk megcsúfolása? Ez a törvényjavaslat megcsúfolja a kormányt, kérem tisztelettel. Nagyon örülnék, ha kifejeztem erre a 2. §-ra, erre a kitételre államtitkár úr válaszolna valamit, bármit tényleg, mert azt gondolom, hogy itt van a döglött kutya elásva.

Ami régóta borítékolható és talán kevésbé jó hír, hogy a kormány nagyon ambiciózus az általa kedvelt beruházások keresztülvitelében. Nem kérdés, hogy a tervezett beruházás, e beruházások összessége végül is kinek hasznos. Pontosán tudjuk, hogy a fideszes grémiumnak, a NER szakértelőinknek kell nyerteseknek lenni. Ez a törvényjavaslat tökéletesen alkalmas arra, hogy megágyazzon ennek a környezetnek, megágyazzon a NER-szakértelőinknek, a mindannyiunk által ismert beruházókkal, rokonokkal. Azt gondolom, hogy ez a törvény ezt segíti elő.

A hazai független tényfeltáró kutatások és az Európai Unió OLAF-vizsgálatai tele vannak azokkal a megállapításokkal, tisztelt képviselőtársaim, amelyek egyes kormányzati projektek porhintő beharangozásairól szólnak. Ilyen például a Dagály fürdő esete, amit egyik vezérszónoktársam már megemlíttet. Kérem tisztelettel, tényleg azt gondolják, egy ilyen törvény majd meg fogja oldani, hogy egy eredetileg olyan 50 milliárdosra tervezett beruházásból ne legyen 150 milliárdos? És én most a pontos számoktól eltekintek, mert tényleg annyiszor és annyiféleképpen változott az az összeg, hogy én bár fővárosi képviselőként igyekeztem végigkövetni ezeknek a számoknak a változásait, már én magam sem tudom forint-fillérre megmondani. *(Hadházy Sándorhoz:)* De tudja, tisztelt képviselőtársam, valószínűleg nincs ebben az országban olyan ember, aki idejönne, és anélkül, hogy utánanézne, meg tudná mondani, hogy mik a valós számok.

A vizes vb csodálatosan megmutatta azt, hogy azok a beruházások, amiknek önök most megágyazni próbálnak, már most sem felelnek meg, és ettől a törvénytől sem fognak megfelelni. Ráadásul, ha kellemetlenné válik a helyzet, forróvá válik a talaj, kérem tisztelettel, akkor a 2. § még lehetővé teszi, hogy kivételként kormányrendelet kivegye a törvény hatálya alól.

De így jártunk a Hajós Alfréd uszodával is, ahol 103 millió forintból kellett utólag cserélni az egyébként közel 3 milliárd forintból felújított létesítmény teljes légszűrő berendezését. Kifelejtették. Örülök, hogy a medencéket nem felejtették ki. Tényleg, csak dicsérni tudom a beruházót, hogy a medencék nem maradtak ki a Hajós Alfréd uszodából. Azt elfogadom, hogy siettünk, sürgős volt, és a légszűrő berendezés kimaradt. Van ilyen, tisztelt képviselőtársaim.

Szóval, ilyen szempontból épp itt volna az ideje valóban rendet tenni, és mindig szeretném elhinni azt, hogy van erre valós szándék. De azért lássuk be, és még sokszor vissza fogok térni beszédem során a 2. §-ra, mert hiába akarok hinni, hiába vagyok jóindulattal, konstruktív hozzáállással, a 2. §, mint amikor ki van írva a tévéképernyő egyik sarkába, hogy 18 éven felülieknek, itt is villog a vészjelző, hogy kérem tisztelettel, nem baj, mert majd jönnek a kivételek. Itt valóban jó lenne, ha a kormány értelmes beruházásokra és nagyobb költséghatékonyossággal előre is átláthatóságra törekedne, de mondom, ennek a kockázata, értsék jól, sajnos nem áll fenn.

De a törvényből sem a sorokban, sem a sorok között, mögött nem ez a szándék látszik dominálizálni, sokkal inkább a szabályokon felülkerekedés gyakorlati megvalósítása. Erről szól az 5. § - még mindig nem vagyunk mélyen benne a törvénytervezetben -, miszerint a beruházási ügynökség az állami magasépítési beruházással összefüggésben bármely érintett hatóságtól, közigazgatási szervtől, közműszolgáltató, közműnyilvántartó és energiaszolgáltató társaságtól, a beruházás előkészítőjétől, egyéb, állami tulajdonban álló társaságtól, az érintett állami magasépítési beruházás megvalósításában közreműködő bármely szervezettől tájékoztatást kérhet, és az érintett szerv részére intézkedés megtételét javasolhatja.

Kérem tisztelettel, önök zseniálisak! Sikerült leírni egy törvénybe azt, ami eddig már régóta működött, hogy le lehet szólni például egy környezetvédelmi hatósághoz, hogy Klárka, beszéltem a miniszter úrral, ugye tudja, hogy hogyan kell dönteni. Érti ugye? És kérem tisztelettel, ez most le van írva egy törvényben. *(Hadházy Sándor: Nem ez van leírva.)* Csak mondom, mert tudom, hogy föl van háborodva Hadházy képviselőtársam, és meg is értem önt. Csak tudja, például az Albertirsa-Kecskemét 400 kilovolts magasfeszültségű vezeték nyomvonala, annak megvalósítása szintén egy nemzetgazdaságilag kiemelt beruházás, és ott ez megtörtént. Lent voltam azon a peren, ami az érintettek és a kormányhivatal között volt, ahol a felperesek az érintettek. És amikor a bírónő félve nézett rá az ügyvédre, aki a kormányhivatalt képviselte, az ügyvédi irodát véletlenül Trócsányi és Társai Ügyvédi Irodának hívták, ezt azért csöndesen hozzáteszem, és félve nézett az alperesre, aztán persze nem kell sokat magyarázkodnom, és nem kell nagyon részleteiben elmesélnem, hogy mi lett a bírósági döntés vége. Igen, kérem szépen, és ez most itt van leírva a törvényjavaslattal.

Akkor, amikor az önkormányzatokkal és a lakossággal többnyire nem vagy viharos tiltakozás formájában, a végeredményt tekintve pedig sokszor erőből vagy kiszolgáltatottságuk, forráshiányuk kihasználásából történik az egyeztetés, különös bájta kap a tervezet azon része, hogy az ügynökség majd az érintett szerv részére intézkedés megtételét javasolja. Igen, kérem tisztelettel, amiről az előbb beszéltem, hogy itt az érintetteknek egy olyan köre kerül még kiszolgáltatottabb helyzetbe, amelyik már eddig is abban volt, csak most van egy törvényi passzus arra vonatkozóan, hogy nyugodtan le lehet szólni a hivatalnak.

De van ennek a folyamatnak egy még jobban kidomborodó, szinte evolúciós íve. A nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások intézményének bevezetése, ami révén például a Városliget sorsára, fejlesztésére a kormányon kívül senkinek nem volt érdemi ráhatása. Semmilyen társadalmi, valós társadalmi egyeztetés nem történt a Városliget szétrombolása kapcsán, semmilyen érvet nem hallottak meg. Ott valaki álmodott egy nagyot. Egyik képviselőtársam mondta, hogy honnan indult, én erre nem emlékszem

már, most 250 milliárdnál tart. Úgy, hogy egyébként tegyük hozzá, ha kimegy a Városligetbe, ami Budapest legnagyobb zöldterülete, Budapest tüdeje, akkor ott még nem épült semmi. Kordonok, korlátok vannak, de nem épült még semmi. Bontás történt, de építés még nem. De már 250 milliárdnál tartanak a tervezett költségek.

(18.40)

Folytathatjuk az idei nyár egyik csúcstörvényével, amelyik érdekes címként a következőt viselte: 2018. évi törvény a Budapest és az agglomeráció fejlesztésével összefüggő állami feladatokról, valamint egyes fejlesztések módosításáról, továbbá egyes törvényeknek a Magyarország filmszakmai támogatási programjáról szóló SA 50768. számú európai bizottsági határozattal összefüggő módosításáról. Nos, ez a törvénygyár már sok mindent lezsírozott egyes kiemelt budapesti fejlesztésekre vonatkozóan, azaz kormányzati sugallatra építeni, bontani, kisajátítani települési terveket, környezeti és egyéb erőforrásokat sutba dobva is lehet. Csak szeretném jelezni, hogy ugyanúgy ebben a ciklusban, pedig még nem sok telt el ebből a ciklusból, volt a döntés például a Várnegyednek, mondjuk úgy, hogy a teljes kiszolgáltatottságáról, de erről fogok még beszélni.

A Csepelen tervezett Budapest diákváros-Déli városkapu - lehetett volna azt a címet is adni neki, hogy „csak azért is olimpia” beruházás - előkészítését szolgáló hivatott ügynevezett fejlesztési programra vonatkozóan a törvény szerint az ingatlanokon létesítendő épületre vonatkozó építési engedély kiadása során árvízvédelmi szempontokat nem kell figyelembe venni - ez a Csepel-sziget északi csücske, ami nem is tudom, hát, ezeröttszáz éve árvízveszélyes terület -, és az építési engedély kiadása árvízvédelemmel összefüggő ok miatt nem tagadható meg, azaz az árvíz meg a vizesek majd igazodnak a kormányzati álmokhoz. Kérem tisztelettel, a kétharmad meglepte a lehetetlent, amiről mi, buta ellenzéki képviselők azt hittük, hogy lehetetlen, a kétharmad most már az időjárás is tudja befolyásolni, vagy - ez a rosszabbik eset - nem érdekli őket az emberek biztonsága. Szóval, ez minden, csak nem jogkövető, racionális magatartás.

De ugyanez jelenik meg a kormány budai palotanegyedre vonatkozó instrukciójában is, ugyanez a törvény 15. §: a kormány biztosítja az egységes településképi és építészeti követelmények érvényesítését, amely érdekében a kormány rendeletben állapíthatja meg az egyedi településképi és építészeti követelményeket, valamint az ezekkel összefüggő sajátos beépítési és örökségvédelmi szabályokat. Szeretném jelezni, hogy az országban ez az I. kerület kivételével - ugye, ez a választókerületem, ezért vagyok ilyen rendkívül érintett érzelmileg - mindenhol önkormányzati hatáskör, kivéve a budai Várban. A kormány rendeletben határozza meg a budai palotanegyed területe tekintetében a közterületek használati rendjét, a vonatkozó közterület-

használati szabályokat, a forgalomszabályozásra vonatkozó sajátos előírásokat, továbbá a közterület-használati díjakat és az ellenőrzés rendjét.

Kérem tisztelettel, tisztelt Ház, tisztelt képviselőtársaim, ez történik akkor, amikor a kormány egy magas beruházásba kezd, és azt gondolom, hogy e mellett a történeti áttekintés mellett nem kell sokat magyaráznom azt az okot, amiért az LMP szerint ez teljes mértékben elfogadhatatlan, és amiért mi ezt nem is fogjuk támogatni. *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)*

Egy félmondatot engedjen még meg, elnök úr, a beruházási ügynökség és a Turisztikai Ügynökség közötti párhuzam kapcsán, amit már jobbikos képviselőtársnóm pedzegetett. Nagyon remélem, hogy a beruházási ügynökség nem arról lesz híres, mint a Turisztikai Ügynökség, hogy minden hónapban gyakorlatilag a teljes munkaerő egy az egyben le van cserélve. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, Csárdi Antal képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Tordai Bence képviselő úr jelezte, hogy nem kíván élni a vezérszónoki felszólalással. *(Jelzésre:)* De ha igen, akkor megadom a szót most. Tehát következik Tordai Bence képviselő úr, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónoka.

TORDAI BENEC, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm elnök úr rugalmasságát. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Képviselőtársaim! Kedves Polgártársak! Amikor Orbán Viktornak feltettem a kétbillió forintos kérdést, akkor sokan arra figyeltek, hogy én őt pártelnöknek és nem miniszterelnöknek szólítom, és talán elsikkadt a lényeg. Én értem egyébként, hogy Fidesz-elnöknek lenni rettentően kínos, tehát ha ezzel vádolnának engem, én is felháborodnék. De itt arról volt szó, hogy az a kétbillió forint, azaz 2000 milliárd forint, amivel kevesebb pénzt fogunk kapni az Unióból fejlesztésekre a 2020-27-es ciklusban, mint az azt megelőző hétéves költségvetési időszakban, nagyon fog hiányozni Magyarországról. Azt kérdeztem a Fidesz elnökétől, hogy vajon vállalja-e a felelősséget azért, hogy ennyivel kevesebb uniós támogatás érkezik Magyarországra.

Természetesen a felelősséget nem vállalta, nem szokása, de most látjuk, hogy van azért a kormánypártok oldaláról egy reakció arra, hogy szűkülnek a pénzforrások, hogy kicsit el fogják zárni a pénzcapot, és amikor szűkül egy piac, akkor elkezd egyre élesebbé, öldöklőbbé válni ott a verseny. Csak ez a verseny Magyarországon nem egy valódi piaci verseny, hanem a politikai döntéshozók kegyéért folytatott verseny, fideszes oligarchák közötti verseny, ahol vannak nagypályás játékosok, akiknek bejárása van Orbán Viktorhoz, a Garancsi, a Mészáros, a Tiborcz meg az ehhez hasonló, és vannak azok a kispályás helyi érdekű, kisebb jelentőségű oligarchák, akik az önkormányzati beszerzések, az önkormányzatok által felügyelt pályázatok, adott esetben építési beruházások környékén

sertepertélnek, és onnan tesznek szert elképesztő extorprofitra. Tudjuk a különböző korrupciós kutatócégek jelentéseiből, hogy olyan 25-30 százalékos átlagosan Magyarországon a túlárazás, tehát hogy ekkora részét lopják el a magyar és uniós adófizetők pénzének az ilyen uniós forrásból támogatott állami, önkormányzati beruházások esetén.

Tehát ez a piac fog 2020 után radikálisan átalakulni, és úgy tűnik, hogy erre a válasz, mint általában az Orbán-rendszerben mindig, a központosítás. Minél szűkebb a piac, annál nagyobb kontrollt akarnak gyakorolni, hogy nehogy a leeső morzsák esetleg rossz helyre jussanak, nehogy esetleg független cégek is részesülhessenek ezekből a megbízásokból, vagy ha igen, akkor csak a sokadik alvállalkozóként úgy, hogy a nagy profitot már a Fidesz-közeli oligarchák lefölezték belőle.

Nézzük meg, hogy mennyire sikerültek jól eddig a központosítások! Képviselőtársaim már nagyon sok példát említettek, úgyhogy én tényleg csak felsorolászerűen mennék végig rajta. Az oktatást sikerült központosítani, a KLIK rendszere megbukott, tovább zuhan a magyar közoktatás színvonala, és ebből hiába próbálnak visszatáncolni, már nem nagyon működik, úgyhogy itt a csúszós lejtőn megyünk lefelé tovább.

Vagy ami viszonylagos siker, politikai sikerként mindenképp értékelhető, az a Rogán-féle propagandaminisztérium által központosított állami kommunikációs költségek története. Nyilván itt örülnek, ha tényleg azzal zsarolhatják az összes médiát, hogy nem viszünk hozzájuk állami pénzt, és miután Magyarországon az állam a legnagyobb hirdető, sőt az állami cégek is be vannak terelve ide, és nemcsak a piaci költségek, a reklámköltségek, hanem, ami az előző törvényjavaslatban egy érintett dolog volt, a szponzorációs költségek is ebbe az eljárásba tartoznak, tehát ott is csak ilyen civil szervezet támogatására nem kizárólag a CÖF jogosult, hanem Rogán Antal egy személyben is 12 milliárd forintot dönthet el éves szinten vagy hagyhat jóvá, hogy hova megy. Tehát ez politikai értelemben önöknek biztos egy sikertörténet. Az, hogy a magyar civil szektort, illetve a magyar független médiát ezzel kicsinálták, mondhatnám, hogy kellemetlen mellékkörülmény, de nem, igazából a Fidesz-kormánynak ez ugyanúgy feltett szándéka volt. Tehát több legyet ütöttek egy csapásra. Itt van akkor egy, az önök szempontjából legalább sikeres sztori.

Itt van a kukaholding, és nem akarom nagyon habosítani a történetet, csak egy személyes példa, a mi szelektív kukáink öt napja állnak a ház előtt arra várva, hogy végre valaki elvigye őket. Nem viszi el senki, és nem vagyunk így egyedül, százezernyi és milliárdnyi háztartás ebben az országban azt tapasztalja, hogy bizony ez a csodálatos fideszes központosító akció megbukott. Bár politikailag megint csak lehet sikerként értelmezni, hiszen lám-lám, Gémesi Györgyöt, illetve a néhány független önkormányzati társulást által üzemeltetett Zöld Hidat milyen szépen kicsinálták, és majd azt is átadják valami, a rendszerhez lojális vállalkozásnak.

Vagy akkor ott van Paks II., ami önmagában a centralizmus, bár az energiapolitikában való centralizációnak a legcsodálatosabb példája. Azért az sem egy sikertörténet. Tehát ha ez a törvény azt mondja, hogy itt a központilag felügyelt beruházások majd annyira jól fognak menni, akkor nézzük meg, hogy Paks II.-re az eredeti átadási időpont 2026-ra volt tervezve, néhány év alatt 2032-nél járunk, és még messze a vége. A legnagyobb szerencsénkre, tegyük hozzá, tehát minél később épül fel, annál jobb nekünk, és az a legjobb Magyarországnak, ha fel sem épül. A Párbeszéd elég keményen dolgozik ezen, de szerencsére az oroszok is elég keményen dolgoznak ezen, amikor olyan atomerőművet akarnak felépíteni, aminek nincsenek kétszen a tervei, és ezért sem Finnországban, sem Magyarországon nem tud megkezdődni az építkezés. Ennyit a profi beruházásvezérlésről, amit itt a Fidesz-központ meg tud valósítani.

(18.50)

De nézzük meg azokat a nagyberuházásokat, hiszen lesz egy értékhatár, ami fölött magukhoz vonják ezeket a beruházásokat, nézzük meg a legnagyobb ikonikus beruházásokat, hogy hogyan alakultak a költségeiket tekintve, hányszorosára drágultak az eredetileg meghirdetett árhoz képest. A vizes vb 4,6-szorosára drágult, a Puskás stadion ötszörösére, a Várkert Bazár megállt kétszeres drágulásnál, az esztergomi vasútvonal felújítása hatszorosába került a végén, mint ahogy tervezték, a Városliget tönkretételéért pedig nyolcszor annyi pénzt fognak elkölteni a mi adóforintjainkból, mint amit először bementek. Úgyhogy ez a példátlan hatékonyság, amire hivatkoznak a központilag felügyelt nagyberuházások kapcsán, az legalábbis megkérdőjelezhető.

Az egészről tényleg egy dolog az, ami egy picit is reményt keltő. Az a reménykeltő, hogy úgy látszik, a rendszer érzi, hogy baj van, és már lehajolnak a legkisebb morzsáért. Elkezdődött tényleg, ha még nem is a túlélésért, de a hatalmas extraprofitok fenntartásáért vívott küzdelem. Ebben a küzdelemben biztos, hogy el fognak vérezni a végvári vitézek, el fognak vérezni a helyi fideszes kijáróemberek kis házi oligarchái. Tehát ha úgy tekintjük, hogy ez a rendszer gyengülésének, az anyagi források elapadásának a beismerése, és egy arra adott meglehetősen pánikszerű reakció, akkor azt mondhatjuk, hogy hosszú távon legalábbis ez egy reménykeltő törvényjavaslat. Bár nagyon sok kárt fog okozni, de ha hozzájárul ahhoz, legalábbis indikátorként, előrejelzőjeként működik a Fidesz-rezsim összeomlásának, akkor tulajdonképpen mi ezt üdvözölni tudjuk. Megszavazni természetesen a Párbeszéd nem fogja ezt a végtelenül kártékony törvényjavaslatot. Köszönöm szépen. *(Taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Tordai Bence képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk.

Kétperces hozzászólásra jelentkező nincs, akkor a további képviselői felszólalások következnek. Elsőként megadom a szót Z. Kárpát Dániel képviselő úrnak, Jobbik-képviselőcsoport.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Végtelenül kiábrándító gyakorlatilag a harmadik nap végén az egymás után sorjázó fideszes erőszakos előterjesztésekkel érdemben foglalkozni, megpróbálni komolyan venni azt, amit a szakmaiság köntösébe próbálnak bújtatni. Államtitkár úrral mélyen együttérzek, hiszen a szakmai felkészültségét őszintén tiszteltem. Úgy gondolom, a héten már másodszer hozzák olyan méltatlan helyzetbe önt, hogy védeni kell a védhetlent. Egyszer az azonnali kérdések vagy talán interpellációk óráján, de nyilván ez véleményem, és engedje meg, hogy ez legyen a véleményem önről; most viszont egyértelműen szakmai köntösbe próbálnak bújtatni egy olyan javaslatot, amely egész egyszerűen más korszakokat idéz, olyan korszakokat, amely az én családomat személyesen is meghurcolta. Én nem akarok kommunizmust többé, és bolsevik hozzáállású javaslatokat sem kívánok mélyen tárgyalni. Egész egyszerűen közgazdászként elképesztőnek tartom azt az ocsmonda versenytörzítést, amivel a Fidesz-KDNP Magyarországon most már nem az első iparágban foglalkozik, és patrióta magyarként, akihez egyébként a protekcionista gazdaságpolitika abszolút közel áll, is elfogadhatatlannak tartom azt, ami itt történik, meg is mondom, hogy miért. Mert egy tipikus magyar mikro-, kis és közepes méretű vállalkozást menedzselő magyar embert ez a csomag, ez a paksaméta még mélyebben kizár, kilök, ledózerol, az árok szélére lök, és kizár abból a körből, ahol bármiféle hozzájárása lehetne komolyabb beruházások akár csak beszállító, akár csak kivitelező munkálataihoz. Tehát kimondottan egy magyarelles javaslatról beszélünk, amely tipikus magyar élethelyzetekben dolgozó mikro-, kis, közepes méretű vállalkozást menedzselő magyar emberek ellen hat.

Egyáltalán nem véletlen a szakértők, szakemberek azon véleménye, amely szerint ezzel az átalakítással a nagyobb magyar háttérű vállalatok kerülhetnek az eddiginél is kedvezőbb helyzetbe. Én egyébként örülök, hogy nem külföldi és nem multinacionális közületek. E tekintetben biztos, hogy van egyetértés közöttünk. De hogy egy nagyon szűk, oligarchákból álló kör tud mindenféle pozíciót megszerezni Magyarországon, nemcsak most kontraproduktív. Egyikük sem gondolhatja komolyan, hogy ez így marad. Nem gondolhatják komolyan, hogy 2030-ig, 2040-ig mindig Fidesz-KDNP-kormány lesz, és következmények nélkül megúszhatják ezt az örületet! Ez egész egyszerűen elképzelhetetlen! Úgy viselkednek, mintha nem lenne jövő. Úgy viselkednek, mintha ennek az egésznek, ami most zajlik, nem lenne vége egyszer, márpedig a világban minden ciklikus módon történik, és így is működik. A politikai életre ugyanez igaz. Én sem vésem kőbe, hogy örök életben a magyar parlamentben

szólalhatok fel, hanem megtiszteltetésnek veszem nap mint nap, aztán meglátjuk, hogy meddig tart ez a csodálatos kirándulás.

De visszatérve a javaslatához, az, hogy a tervezéstől a minőség-ellenőrzésig lényegében mindenfajta funkciót megpróbál Magyarország Kormánya átvenni, ez nem csak versenytorzító, ez az esetek többségében és egyébként a nemzetközi piacon is az esetek döntő többségében, szinte minden esetben az árak emelkedéséhez vezetett. Nem akarom még egyszer felemlgetni a szemétdíjbeszedést, relatíve késői órán vagyunk a vitanap kezdetéhez és az egész héthez képest, de azt tényleg nem lehet nem látni, hogy egyszerűen nem engedik, hogy a NER-en kívülre guruljon akár csak az aprópénz is. Ha végignézzük, mondjuk, a 2020-2026-ig tervezett nagy projekteket, amelyek itt előttem fekszenek, akkor nemcsak a Liget Budapestet látjuk, hanem az új Nemzeti Galériát, a Városligeti Színház és a régi Közlekedési Múzeum épületének rekonstrukcióját, a Pénzügyminisztérium régi-új épületének kialakítását, a Hungexpo-fejlesztést és még egy 20 ezer férőhelyes arénát - sportoló emberként is vannak fenntartásaim ezen arénával szemben -, a Kvassay-zsilipnél az új atlétikai stadiont, és folytathatnánk a sort a déli városkapu beruházásával és egyébekkel.

Tökéletesen látom, hogy szűkíteni akarják a kört, és azt is látjuk, hogy kezdődő vagy fejlődő diktatúrákban mi szokott a következő lépésként előfordulni, hogy a körön belül lévő oligarchák elkezdik egymást gyilkolni a falatokért. Tehát a történelem ismétli önmagát. Önök sem tudják kivonni magukat ez alól, de nem kéne hogy ez erre menjen. Az önök kormányának megvan a felhatalmazása ahhoz, hogy a nemzet javára szolgáló javaslatokat vigyenek keresztül. Hogy konkrét kérdésekkel is gazdagítsuk ezt a vitát, adódik az, hogy mennyi forrást kívánnak elkülöníteni erre a célra, tehát az úgynevezett ügynökségük felállítására. Engem az egy kicsit megnyugtat, hogy a mélyépítési beruházásokat egyelőre kifelejtették ebből a javaslatból, bár nyilván lesz vagy lehet ennek egy párja, így metró-, mélygarázs-, alagút- és egyéb beruházások tekintetében vélhetően hasonló módszertan fog keresztülmenni.

Államtitkár úr, egy szakmai kérdés is legyen a végén: ezt a nagyon erős beruházási központot vajon ki fogja felügyelni? Mert ha azt mondjuk, hogy ön, akkor ön szakmailag bírja a bizalmamat, viszont politikailag egy olyan pártcsalád része, amely már nem tudja ezt a bizalmat kivívni magának, ily módon adódik a kérdés, hogy ki lesz az, aki a felügyeleti jogokat gyakorolja, és mennyiben bízhatunk mi abban, hogy ez a felügyelet valódi, erélyes és erőteljes lesz.

Azt is látnunk kell, hogy a magyar kis- és közepes méretű vállalkozások helyét meg kell találni, ezért én azt a konkrét kérdést szeretném önöknek szegezni, hogy mondják meg, hogy a beszállítói láncban belül hogy tud értékesebb helyre kerülni egy tipikus magyar élethelyzetben lévő magyar kisvállalkozás.

Köszönöm a lehetőséget. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A következő hozzászóló Hadházy Sándor képviselő úr, Fidesz.

HADHÁZY SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások nagyon sok kérdést érintettek, tulajdonképpen a politika teljes vertikumát. De az a gondolat mindenképpen szöveget ütött a fejembe, hogy önök mindig a korrupcióra gondolnak. *(Derültség a Jobbik és a Párbeszéd soraiból. - Z. Kárpát Dániel: Nehéz mást gondolni!)* Lehet, hogy ez valami betegség *(Z. Kárpát Dániel: Nem kellene lopni!)*, vagy valami olyan tulajdonság, ami nagyon mélyen gyökerezik.

Nos, a törvényalkotás legfőbb célja tulajdonképpen már elhangzott. Ha visszatekintünk az elmúlt időszakra, akkor megállapítható az, hogy a rendszerváltás utáni első években a beruházási jellegű források szinte nullán voltak. Egy-kettő ilyen jelentősebb beruházás volt, annak idején talán az M0-s építése, az M7-es építése és hasonló jellegű kiemelt nagyberuházások. Aztán ahogy erősödött a gazdaság és ahogy jelentkeztek az uniós források, ezek új lehetőséget teremtettek a magyar gazdaság számára. Az volt tapasztalható, hogy nagyon sok olyan szervezet pályázott sikeresen forrásokra, amelyek annak a szakszerű felhasználásával nem rendelkeztek a megfelelő tudással, és igazából elmondható az, hogy már a beruházások, a fejlesztések előkészítése során nem végezték el azt a feladatot, amely a korrekt megvalósításhoz és később az üzemeltetéshez feltétlenül szükséges.

(19.00)

A beruházásoknál van ilyen ökölszabály, hogy egy beruházás előkészítése, mondjuk, öt évig tart, a megvalósítása legfeljebb két évig. Itt az elmúlt időszakban ezen a területen rendkívül nagy káosz alakult ki, azt hiszem, hogy ezt a kérdést nem lehet vitatni. Nagyon sok olyan pályázat volt, hogy volt egy remek ötlet. Hú, csináljuk meg! Akár önkormányzati szinten, akár más szinten. Egyébként a vállalkozások sem kivételek ez alól, mert ott is voltak ilyen ötletek. Megkapták a támogatást, és utána annak a felhasználásával és majd később az elszámolásával bizony gondok voltak.

Én úgy gondolom, hogy ez egyértelműen azt bizonyítja, hogy a rendelkezésre álló és egyre bővülő források felhasználása nem a korrupció miatt vagy nemcsak a korrupció miatt, hanem nagyon súlyos szakmai hiányosságok miatt nem volt elég hatékony. Azt gondolom, hogy ebben megállapodhatunk, mert ez egy rendkívül fontos kérdés. Nem kell mindig mindenütt korrupciót keresni, mert nagyon sok helyen nincsen korrupció. *(Potocskané Kőrösi Anita: De*

van, ahol van!) De van hozzá nem értés, van jó szándék, és van egy olyan előkészítettség-hiány, ami az egész beruházást, az egész fejlesztést rossz vágányra tereli.

Szeretnénk ezeket a lehetőségeket csökkenteni, kizárni teljességgel nem tudjuk, mert itt is egyébként a törvényjavaslat egy bizonyos összeghatár fölötti beruházásokra vonatkozik. A beruházások számszerűen nagyobb része összeghatár alatti lesz, és azt gondolom, hogy az önkormányzati világ és a vállalkozói világ ezeket a forrásokat fogja majd lehetőség szerint jó hatékonysággal felhasználni. De nagy beruházásnál könnyű nagyot tévedni. *(Potocskáné Kőrösi Anita: Ezt már ismerjük!)* Említettek önök példákat, nézzünk meg egy-kettőt! Például a vizes világ bajnokság előkészítésére visszaemlékezve: hány hónap állt rendelkezésre? Mint elmondtam, egy ilyen típusú projekt előkészítése éveket igényel. *(Varju László: Előre kell tervezni!)* Elvállalta a magyar parlament, melléállt, és utána ez a projekt elindult egy műszaki tartalommal, és utána ez a műszaki tartalom folyamatosan bővült és bővült és bővült. Jelentkeztek önkormányzati igények, kerületi igények, hozzákapcsolódtak egyéb lehetőségek, és ezekkel kiegészülve valósult meg a program. Azt érdemes egyébként megnézni, és meg is kell, és ez a parlamentnek a kötelessége, hogy ellenőrizze, hogy azok a források megfelelően hasznosultak-e. Ez a parlamentnek a dolga, az egyik dolga.

Tehát én azt mondom, hogy igenis, szükséges egy olyan szervezetnek a létrehozása, amely ezeket a nagyobb beruházásokat megfelelően előkészíti, az engedélyeztetési eljárást korrekt módon lefolytatja, a közbeszerzési eljárásokat megfelelően lefolytatja, a beruházás megvalósítása során a műszaki ellenőrzési feladatokat ellátja, a beruházás lezárásával az aktiválási feladatokat ellátja vagy előkészíti ezeket a munkarészeket, és átadja az üzemeltetőnek.

És akkor itt egy következő kérdést említek: a beruházások előkészítését. Rendkívül sok esetben - nagyberuházásról beszélek - nem volt világos az, hogy ki fogja üzemeltetni majd a végén, mert a beruházás előkészítésénél nemcsak a terveket kell elkészíteni, hanem a várható vagy a kijelölt üzemeltetőt be kell vonni az előkészítésbe, hiszen neki van egy műszaki felkészültsége, van egy tudása, és hogyha attól eltérő műszaki tartalom valósul meg, akkor igazából az a szinergia nem fog megvalósulni. Ez egy bonyolult feladat, és azért vannak itt közöttünk idősebb kollégák, politikusok, akik visszaemlékeznek arra, hogy az antivilágban, '90 előtt volt egy vízügyi beruházó vállalat, volt egy Erőber, volt egy Utiber, voltak olyan beruházásra specializálódott állami vállalatok, akiknek pontosan ez volt a feladata. Ők egyébiránt a beruházás költségvetésében egy külön sorban szerepeltek, annak a finanszírozási igénye, és ott nem volt olyan káosz, mint az elmúlt időszakban ez tapasztalható, ezt azért ki kell mondani. Tehát nagy fejetlenség volt, és nagyon sok forrás nem megfelelő hatékonysággal került felhasználásra. A kormányknak az a célja, hogy ezt

az utat zárjuk le, és azt gondolom, hogy ez rendkívül fontos, becsülendő és támogatandó.

Önöknek... Nem is tudom, hogy milyen szót használjak *(Z. Kárpát Dániel: Népellenes! - Szabó Szabolcs: Soros-bérenc!)*, talán máshogy kezdem a mondatot. Önök mindig a korrupció körül gondolkodnak. *(Z. Kárpát Dániel: Mert ismerünk titeket!)* Jogos egyébként, mindenütt van korrupció, itt Magyarországon is van korrupció. Üldözni kell. De csak úgy, olyan formában, hogyha megfelelő bizonyíték is van, úgy idemutogatva, akár megszemélyesítve, akár általánosítva, ezt kikérjük magunknak. Ha önöknek bármely képviselővel, bármelyik politikussal vagy bárkivel *(Tordai Bence: Tegyük feljelentést!)* személyes problémája van, tegye meg a szükséges lépéseket. *(Tordai Bence: És aztán Pólt Péter majd eldönti!)* De így ebből kiindulva döntéseket hozni, azt gondolom, e tárgyban nem célszerű. *(Z. Kárpát Dániel: Jézus Mária!)*

A másik kérdés az, hogy nagyon fontos gondolat hangzott el, már nem tudom, hogy melyikük részéről, talán többen is felvetették, hogy ezzel a módszerrel a hazai kis- és közepes vállalkozásokat kirekesztjük ebből az egész folyamatból. Nem rekesztjük ki ebből a folyamatból, szeretném elmondani, mert aki olyan képességgel rendelkezik, hogy ezeken a közbeszerzési eljárásokon részt tud venni, az a jövőben is részt tud venni, és azokkal a beruházásokkal pedig, amelyek kis volumenűek és helyben fontosak, igenis, a helyi kis- és közepes vállalkozások termőterülete lesz. Úgy gondolom, hogy ez megint egy rendkívül fontos dolog.

2026-ig fel lett sorolva, talán Z. Kárpát Dániel sorolta fel, hogy milyen kiemelt nagyberuházások lesznek. Igen, ott is rendet kell teremteni. *(Z. Kárpát Dániel: Kellene!)* Nagyon fontos az, hogy ezek a kiemelt beruházások megfelelőképpen be legyenek csatornázva egy olyan rendszerbe, amely rendszer most fog kiépülni, mert hogyha továbbra is ez megy, akkor nem lesznek előkészítve megfelelően a programok, a projektek, és akkor különféle kérdések fognak felmerülni, akár a 4-es metró kapcsán, akár más területen.

A hulladékiszállítás kérdésében: jó néhány volt polgármester van közöttünk. Talán visszaemlékeznek még arra, hogy a polgármesterek soha nem voltak tisztában azzal az alapvető kérdéssel, hogy mennyi a szemét, mennyi, mert ezt a különféle szolgáltatók üzleti titokként kezelték, és nem voltak hajlandók elárulni, csak azt tudták megmondani egy versenytárgyalás keretében, hogy iksz forintért fogjuk elvinni a hulladékot.

Éppen ezért nagyon fontos volt, hogy ebben a kérdésben tisztán lássunk, nemcsak a szemét mennyisége, hanem keletkezési helye és összetétele tekintetében is, mert csak így lehet egy normális hulladékgazdálkodást megvalósítani. Lehet, hogy az elején lesznek problémák, ezzel tisztában voltunk, lettek is, de részben politikai indíttatású problémák, részben gazdasági természetű problémák. De azt gondolom, hogy ezen túl fogunk jutni, és a kitűzött cél egyértelműen teljesülni fog:

egyrészt környezetvédelmileg rendben leszünk - tudjuk azt, hogy mi kerül, hova, mennyi -, másrészt pedig tudjuk azt, hogy a költségek nem fognak elszabadulni, hanem megfelelő keretek között lehet tartani azokat, ami egy kitűzött és rendkívül fontos cél a rezsicsökkenés keretében. Köszönöm figyelmüket.

(19.10)

ELNÖK: Köszönöm szépen, Hadházy képviselő úr. A következő hozzászóló Hajdu László képviselő úr, DK.

HAJDU LÁSZLÓ (DK): *(Miközben felhelyezi a mikrofonját:)* Nem gondoltam, hogy ilyen gyorsan megkapom a szót.

Elnök Úr! Tisztelt Államtitkár Úr! A mai napon olyan törvénytervezeteket tárgyaltunk, amikben azt vélem felfedezni, hogy összefüggések vannak ezzel, és egy lánc jelenik itt meg. Ilyen például az építészeti alkotásokra vonatkozó, ahol lényegét tekintve - az a tartalma - államosítottuk az eddig elkészült, de meg nem valósított tervek jogát, és látom, hogy ez ezzel szoros összefüggésben van.

A másik a közbeszerzésekről szóló törvény, ahol pedig a 68 millió forint alanyi jogon járó, illetve a 300 millió forint beruházásjellegű - a szerzési a 68 millió -, az is azt fogja jelenteni, hogy az a bizonyos ügynökség, amiről viszont most tárgyalunk, valószínűleg, mivel 68 milliót fog kapni szerzésre vagy 300 milliót beruházásra; igen, de ehhez kell az ügynökség, amely majd ezt fogja bonyolítani, tehát ez az ügynökség fogja azokat a pénzeket lebonyolítani, és tartok tőle, hogy ez elkezd... Korábban, a sokat szidott előző kormányoknál cél- és címzett támogatás formájában, kiszámítható módon, több évre előre tudtuk a pályázatokból, hogy mikor kerül rá a sor, elő lehetett készíteni a beruházást, és normatív módon, nem politikai alapon - nem is tudta a pályázatot elbíráló, hogy mondjuk, milyen irányultságú a polgármester. Én emlékszem számos olyan esetre, amikor még tiltakozó leveleket is kaptunk, hogy Debrecen kapta a legnagyobb cél- és címzett támogatást, aminek Kósa úr volt a polgármestere. De annak normatív módon való odaítélése volt.

Most ez a ma tárgyalandó törvényjavaslatban, ha az úgy igaz, hogy kötelező, például az önkormányzatokat vegyük, igen nagy falat, és az önkormányzatoknál említettem ezt a 300 millió forintos, közbeszerzést nem igénylő beruházásmegvalósítást; a közbeszerzést nem igényli, de igényli, hogy az ügynökséggel kell szerződést kötni, amely ügynökség eleve meg fogja mondani ugyanazt, amit a közbeszerzés megmondott eddig, hogy ki a tervező, ki a kivitelező, és hogyan kell ezt az egész ügyet lerendezni. Nagyon erős összefüggés van közöttük, úgy érzem, legalábbis a mostani állapot szerint és a vita állása szerint.

Fölmerül az emberben az a kérdés: amikor a multicégeknek adunk 1 milliárd, 2 milliárd, 5 milliárd,

10 milliárd forintos állami pénzt segíteni, támogatni, abban az esetben a multicégeknek kötelező az ügynökségen keresztül ezt a közpénzt lebonyolítani? Vagy hogyan fog zajlani? Tehát igaz lesz magyar cégre, önkormányzatra, de a multicégnél, amely kapja a támogatást, ott a közpénz e törvény szerint hogyan fog majd működni? Ez egy kérdés is lényegében, hogy ez hogy is fog zajlani, amikor valaki kap 5 milliárdos vagy 10 milliárdos vissza nem térítendő támogatást, azt fölhasználja, bizonyos célra kapja. Annál nem akar ott lenni az állam? Hiszen vissza nem térítendőben kapják az önkormányzatok is, nekik viszont, az ÁSZ elnöke is elmondta, kötelező szerződés kötni, azt javasolja, hogy kötelező legyen szerződést kötni az önkormányzatnak ezzel az ügynökséggel.

Azt lehetne mondani, hogy az igaz, ami elővezetésre került a szóbeliben, és talán teljesen el lehetne fogadni, hogy egy kórházberuházásnál nem várható el a kórházmenedzsmenttől, hogy egy többmilliárdos beruházást lebonyolítson, de azt gondolom, hogy eddig sem volt ez így, ugyanez van az oktatási intézménynél, felsőoktatási vagy bármely oktatási formánál, a KLIK vagy a kulturális minisztérium nem tudja ezt lebonyolítani, ezzel egyetértek én is, és sok minden egyéb van intézményrendszerben is, aki ezt nem képes megoldani, tehát ahhoz kell valamilyen intézmény.

De ha ennek a törvényjavaslatnak a tartalmát kicsit jobban végignézzük, akkor gyakorlatilag egy XXI. századi tervhivatal ez a valami. Mi államtitkár úrral megéltük azt az időszakot, amikor a Tervhivatal - én is egy nagyvállalatnál dolgoztam, nem akkora nagyánál, mint az államtitkár úr, de nagyvállalatnál, tudtuk, hogy a Tervhivatalnál be vagyunk ütemezve, hogy öt év múlva lesz ennek a fejlesztése, elő voltunk készítelve, öt év múlva az úgy jött, ahogy meg volt beszélve. A Tervhivatal olyasmi volt, mint ez az ügynökség, az aztán rajta tartotta minden papíron, mindenben a kezét, a pénzfianzírozás is garantálva volt, és ment, mint a karikacsapás. Az akkor ott tervutasításos rendszer volt, az a világ zajlott.

Azt gondolom, hogy ha most ez az ügynökség föl fog állni, ennek lesznek budapesti, megyei, regionális, járási vagy milyen ügynökségei, hatalmas humán erőforrásnak kell mögötte állni, mert ma ilyen szakember, legalábbis az önkormányzatoknál ismerem, egész felárral van; a beruházási osztályon, ami 3-5 fős egy nagyobb önkormányzatnál, azokkal az emberekkel úgy kell bánni, mint a hímes tojással, hogy ne vigyék el a cégek tőlük. Egy ilyen ügynökségnél vagy hatalmas fizetést kell adni az ügynököknek, vagy pedig kiűritik az önkormányzatokat és az összes céget, mert olyan nagy pénz lesz ebben az ügynökségben a fizetés, a járandóság, hogy elviszik a humán erőforrást.

De lehet az a megoldás is - attól félek, hogy ez lesz -, ami meg úgy szól, hogy majd privát cégekbe mennek át ezek az emberek, és ezek a privát cégek lesznek az ügynökségnek a nem közalkalmazott, nem köztisztviselő, hanem szerződéses viszonyban egy-

egy projektre megkötött vállalkozói. Mivel megbízhatóbbak azok a külső vállalkozók, mint egy eskü alatt a köztisztviselői munkáját végző, ilyen bonyolító ügynök vagy beruházási ellenőr, vagy nem tudom, mik lesznek ők?

Tehát tartok tőle, hogy sem humánpolitikai oldalról, sem a gyorsítás oldaláról, sem a költség oldaláról nem csinálunk túl jó dolgot, egy hatalmas rendszert építünk föl. Ennek egy pandanját az Európai Unióba való belépéskor kitalálták - ez uniós ajánlás volt egyébként, de utána az Unió ettől elállt -, hogy európai uniós pénzt úgy lehetett kapni, hogy projektet kellett létrehozni. Én is polgármester voltam, meg lettem az előbb szólítva. Nekünk is egy projektet kellett létrehozni, közben volt egy beruházási osztályunk is - mi nagy önkormányzat voltunk, több száz fős apparátussal -, de az nem bonyolítható, hanem a projektnek kellett bonyolítani. De végül is ki tudta csinálni a projektet? Találtunk valami 3-4 embert, az volt a projekt, de a saját beruházási osztályunk csinálta az egész ügyet, mert azok értettek hozzá. Helyismeretük sem volt a projektbe érkezett embereknek. Végül az történt, hogy föladták ezt a projekt-históriát, és ma az általunk beadott pályázatra elnyert pénz bonyolítását az önkormányzat, ugyanúgy, ahogy az önkormányzati adóforintokat tudja beruházásra fordítani, fordíthatja az európai uniós forrásokat is, és fordíthatja eddig az államtól elnyert forrásokat is. A jövőben ennek van vége, úgy gondolom. Nem nagyon lehet egyetérteni, vagy ez az indok kevés ahhoz, hogy egyetértünk egy ilyen javaslattal. Köszönöm szépen. *(Szórványos taps az ellenzéki pártok soraiban.)*

(19.20)

ELNÖK: Köszönöm, Hajdu képviselő úr. Megadom a szót Csárdi Antal képviselő úrnak, LMP.

CSÁRDI ANTAL (LMP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Hadházy Képviselő Úr! Először is engedje meg, hogy megköszönjem, hogy ennek a törvénynek valódi vitája lett, és ezt csak önnek köszönhetjük.

Azt mondja, hogy tele vagyunk jó ötlettel, de az előkészítéssel baj van. Engedje meg, hogy ezzel kapcsolatban néhány gondolatot megengedjek magamnak. Jó ötlet: vizes vb. Jó ötlet: Városliget. Jó ötlet: budapesti olimpia. Jó ötlet: 3-as metró szerelvénycsere.

A kérdés az az, hogy ez a törvény melyik pontjában nyújt garanciát arra vonatkozóan, hogy nem történnek olyan döntések, olyan háttér-megállapodások, amelyek például azt eredményezik, hogy új szerelvények helyett a budapestiek elavult orosz szerelvényeket kell hogy használjanak, mert nem felújítva lett; és ez ma már bizonyított tényszerűen, hogy nem felújítva lettek a szerelvények, hanem idehozta a Metrovagonnas az egyébként nem használt, de rendkívüli módon elavult szerelvényeit.

Milyen garancia van arra vonatkozóan, hogy egy olyan beruházásnál - és most hadd tekintsek csak beruházásként a budapesti olimpia ötletére - annak a vesztes pozíciójából nem fogják ugyanazokat a beruházásokat megvalósítani, mint például az olimpiai falu a Csepel-sziget északi csücskében, ami most is zajlik, vagy hogy a Városliget, tehát a múzeumnegyed olyan társadalmi egyeztetésen menjen keresztül, amit megérdemelt volna mind szakmai oldalról, mind társadalmi oldalról?

De ön a vizes vb-t mondta példának. Hadd mondjam azt, hogy ott téved képviselőtársam, el tudom képzelni azt, hogy nem volt kellően előkészítve. Én egy jóhiszemű ember vagyok, ráadásul ott voltam a Fővárosi Közgyűlésben, amikor ez a folyamat zajlott, de a különbség nagyságrendje kizárja, hogy ez erről szólt volna. És az a probléma, hogy azt mondja ennek a gondolatnak a felütéseképpen, hogy az ellenzék ne lásson mindenhol korrupciót. Mert ha korrupciót látunk, akkor forduljunk a megfelelő hatóságokhoz.

Én értem, amit mond, képviselő úr, csak szeretném, ha ön is nyitott szemmel tapasztalná meg, ami ebben az országban történik, és erre a felvetésre egy szóban tudok válaszolni: Polt Péter legfőbb ügyész. És az a probléma, hogy példákat tudok felsorolni azzal kapcsolatban, korrupciógyanús ügyek esetén a sajtónyilatkozat kiment, hogy elindult a nyomozás, de utóbb kiderült, hogy semmilyen nyomozati cselekmény nem történt. Tudok arra példát mondani, hogy nem történt meg a nyomozati cselekmény úgy, hogy az Európai Unió csalás elleni hatósága, az OLAF gyakorlatilag egy kidolgozott feljelentést tett le a magyar ügyészség asztalára. És nem történt semmi! Igaz, igaz, azt tegyük hozzá, hogy Demeter Márta ügyében már nyomoz az ügyészség, csak az a baj, hogy szerintem akkor szereptévesztésben van főügyész úr.

Van ezzel kapcsolatban egyébként több probléma is. Azt mondta, hogy nagyberuházási fősztályok voltak az előző rendszerben. Remélem, és tényleg csak remélni tudom, hogy nem azt a Tervhivatalt szeretnék visszahozni, amiről képviselőtársam beszélt, és amikor erről beszélt, akkor államtitkár úr nagyon bőszen bólogatott. Mert szeretném mondani, hogy az a rendszer nem csak politikai okokból bukott meg, annak a gazdasági fenntarthatósága is nulla volt. Úgyhogy azt gondolom, hogy érdemes volna ezt a kezdeményezést újragondolni.

És mondok egy másik példát ugyanennek a gondolati ívnek a folytatásként: centralizáció. Pontosan tudjuk, hogy mit jelent a centralizáció. A centralizáció gyakorlatilag a döntéshozatalt egy indokolatlan távolságba viszi el a megvalósítástól. Ezt látjuk a KLIK-nél.

Valamelyik vezérszónok képviselőtársam elmondta, hogy talán egy újpesti iskolában be kellett szögelni az ablakot, mert a döntéshozatal, a KLIK-közponn annyira messze volt a probléma felmerülésétől, hogy gyakorlatilag ennek a megvalósítása indokolatlanul sokáig tartott, indokolatlanul sokba került, és

legyünk őszinték: nagyon erős a kockázata annak, hogy nemhogy fölgyorsuljanak a beruházások, hanem lehet, hogy még le is fognak lassulni.

A kkv-k kizáródása ebből a rendszerből pedig, azt gondolom, megint úgy érzem, hogy nincs igaza képviselő úrnak. Értem én, hogy a jó kkv-k majd szerephez jutnak, meg a minőségi munkát végző kkv-k szerephez jutnak, de ha ön látott kkv-t közelről, működésközelből, akkor pontosan tudja, hogy ezeknek a rendkívül jó szakembereknek és egyébként nagyon sokan ezért mentek ki külföldre és végzik ma ugyanazt a tevékenységet, amit 8 évvel ezelőtt még itthon végeztek, mert nincs hozzáférésük a rendszerhez. És azt mondta akkor is az előterjesztő, amikor a közbeszerzési törvény vitájára készült még nem ez a parlament, hanem valamelyik előző, hogy ez most meg fogja nyitni a kaput a kkv-k előtt. El tudom képzelni, hogy megnyissa a kaput a kkv-k előtt, természetesen úgy, hogy Mészáros Lőrinc és nevezett társai alvállalkozói lehetnek. Tehát a valós munkát ők fogják elvégezni, a sápot meg majd leszedik azok, akik eddig is leszedték.

És én értem, hogy nem kell mindig korrupciót kiáltani, de mit csináljunk, ha van? Tényleg én volnék a legboldogabb; és ráadásul ha megnézzük, valóban van egy íve, amit megint csak képviselőtársam mondott, ezeknek a törvényjavaslatoknak, amiket ma tárgyalunk, ahol a terveket államosítjuk, ahol létrehozuk a beruházási ügynökséget, és aminek többek között lehet, hogy folytatása az a Tarlós-Orbán-paktum, ami szombaton kerül majd bejelentésre, és akkor ismerjük meg a részleteit. Olyan régi terveket kellene elővenni, amiket a főváros réges-rég elkészített az 5-ös metró kapcsán, de most akkor újra készíttessük elő? Higgyék el nekem, újra elő lesz készítve úgy, hogy egyébként az államosítása a régi terveknek arra lesz jó, hogy egy jó kiindulási pont ahhoz képest, hogy még lehet, hogy soha nem csinált ilyet a beruházó, aki majd megnyeri akkor a megfelelő időben a közbeszerzést.

Láttunk ilyet, mielőtt azt gondolnák, hogy a levegőbe beszélek. A III. kerületi római-parti gát tervezését egy olyan szolnoki cégre bízták rá, aki még életében nem látott ilyen műtárgyat. És igen, igen, én azt mondom, hogy el tudom képzelni azt, hogy képviselőtársamnak igaza volt, és hogy ez az egész egy nagy ívet zár le.

Csöndesen jegyzem meg, hogy nem utolsó kockázat az sem, hogy gyakorlatilag ha minden állami beruházás, beleértve az önkormányzati beruházásokat is, egy kézben centralizálódik, az egy olyan összeg fölötti döntést tesz lehetővé, hogy gyakorlatilag lesz a parlamenten, a miniszterelnökön kívül egy újabb kiskirály ebben az országban, mint volt a rendszerváltás után az ÁPV Zrt. mindenkori elnöke.

Igen, kérem szépen, azt gondolom, hogy ezek a kockázatok fennállnak, és nem az a bajom, hogy ezek fennállnak, hanem hogy nincsenek még kísérletképpen sem garanciális elemek beépítve ebbe a törvénybe, hogy ezek ne fordulhassanak elő. Ne fordulhasson elő egy M3-jármű kapcsán már megtapasztalt

döntési mechanizmus, hogy ne fordulhasson elő vagy minél kisebb valószínűséggel fordulhasson elő korrupciós esemény, vagy hogy a döntések ne fényévnyi távolságban szülessenek meg a probléma felmerülésétől.

Azt gondolom, az a legnagyobb szívfájdalmam, valahogy úgy fogalmazott képviselőtársam, hogy a parlament ellenőrzési funkciója a nagyberuházások kapcsán az egyik nagy feladatunk. Tud-e egyetlen példát mondani arra vonatkozóan, amikor az ellenőrzési funkciót a magyar parlament be tudta tölteni? Be tudta-e tölteni a 4-es metró beruházása esetén, be tudta-e tölteni bármelyik 2010 utáni - és itt olyan hosszú felsorolást kellene tennem, ami azt gondolom, elvinné a fókusz -beruházások kapcsán, ahol egyébként, mint ahogy az Elios-ügynél is, gyakorlatilag nemzetközi, uniós hatóságok mondták ki, hogy márpediglen ebben a beruházásban volt korrupció?

(19.30)

Milyen ellenőrzési funkciót tudott betölteni az elmúlt, mondhatnám most, hogy 28 évben, de csak az elmúlt nyolc és felet mondom, milyen ellenőrzési funkciót tudott betölteni a magyar parlament? Egyetlen példát legyen szíves mondani, mert lehet, hogy az én figyelmemet kerülte el, de nem emlékszem egyetlenegyre sem.

Úgyhogy nagyon nagy tisztelettel kérem, hogy mielőtt döntésre kerül ez a törvényjavaslat, egyeztessen a frakciótársaival, és vagy vonják vissza, vagy olyan garanciális elemeket építsenek bele, amelyek itt a vezérszónoki felszólalások során nemcsak tőlem, nagyon sok képviselőtársamtól is fölmerültek, mert azt gondolom, hogy a garanciális elemek megvalósulása lehet az a pont, ahol az ellenzék támogatása eldőlt A vagy B irányba. Nagyon szépen köszönöm a szót, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm, Csárdi Antal képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Kétperces hozzászólások következnek. Elsőként Z. Kárpát Dániel jobbkios képviselő urat illeti a szó.

Z. KÁRPÁT DÁNIEL (Jobbik): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Ház! Amikor számonkérlek ellenzéki képviselőknél, hogy miért látnak mindenhol korrupciós folyamatokat, hadd emlegessek szűkebb élőhelyemről egy példát. Nemcsak az óbudai római-parti mobilgát esetében merülnek fel igen kemény érdekességek; én egyébként ellenzem ezt az örült projektet, és mindent meg fogok tenni azért, hogy ilyen formában ne jöhessen létre, de bizony ebben a régióban történt meg az, hogy gyakorlatilag változtatási tilalmat rendeltek el, aztán ezt a tilalmat valaki feloldotta. Egyetlenegy lakóparképítő cég építkezési engedélyt kapott, feltételezhetően Garanciális úrhoz köthető érdekeltiségről van szó. Majd amikor ezt az engedélyt kiadták, újra elrendelték a változtatási tilalmat. Azt hiszem, hogy

egy ilyen történet egyetlen kerületből mindent elmond a magyarországi közállapotokról.

Nem azt mondom, hogy minden egyes beruházás minden egyes szegmense korrupciótól átitatott, de azt mondom, hogy brutálisan nagy bajok vannak a magyar közállapotokkal. Egyébként a társadalmi viszonyokkal is, ha ez következmények nélkül keresztülmegy akár a társadalmon, tehát ennyiben hadd legyek önkritikus is. De amennyiben egy ilyen kommunista típusú szerveződés létrehozása helyett önök elmeletnének, tehát hogy hol van az a határ, álláspontom szerint német mintára létrehozhatnának egy olyan építésügyi hatóságot, amely nem tulajdonosként, nem kivitelezőként, nem tervezőként, hanem hatóságként beavatkozhatna olyan eseményekben, amikor mondjuk, tudatosan fagyasztanak be egy projektet, amin már magyar kisvállalkozók dolgoztak, de elfelejtették őket kifizetni. Ilyen esetben ez a hatóság kiszállhatna, és azt mondaná, hogy adott esetben le is tudok állítani egy tervezetet. Nem az a céлом, hogy leálljanak projektek Magyarországon, hanem az, hogy a szankciótól való félelem erejénél fogva elérjük azt az állapotot, hogy magyar bedolgozók, kisvállalkozók ne lehessenek kismizve.

Tudnánk szakmai vitákat folytatni egy hasonló szerveződésről, de semmiképpen nem arról, ami előttünk fekszik. Amíg pedig ilyen viszonyok jellemeznek bennünket, pontosabban az önök viselkedését, addig engedtessek meg, hogy a korrupciós viszonyokra rendre felhívjuk a figyelmet.

Köszönöm a lehetőséget. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Kettő percre megadom a szót Szabó Szabolcs független képviselő úrnak.

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm szépen. Egy apró megjegyzést engedjenek meg nekem. Hadházy képviselő úr szóba hozta a települési kommunális hulladék elszállításának az ügyét. Csak annyit jegyeznek meg, hogy én mint egyszerű csepeli lakos annyit várnék el, hogy ha befizetem a csekket, amit nekem a szolgáltató küld, akkor vigye el a hulladékot.

Két dolog nem történik meg jelenleg: nem küld csekket, utoljára, ha jól emlékszem, a júniusit fizettem ki, és november van, tehát én fizetnék, van pénzem, csak nem küldenek. Miért? Másrészt meg cserébe viszont nem is viszik el a szelektív hulladékot. Ott állnak az utcán a kukák. És ez nem egy kezdeti induló probléma. Lehet, hogy én emlékszem rosszul, de mintha 2016-ban jött volna létre a kukaholding, jól emlékszem, ugye? Kettő éve. Ez nem egy kezdeti probléma. Volt egy működő rendszer, amit sikeresen szétverték.

Adatokat lehetett volna nyerni másféle szabályozással, most meg azért nincs adat, mert nem viszik el. Majd szerezzenek adatot akkor a kukaholdingtól,

hogy mennyi áll az utcán, és akkor majd tapsolunk neki. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. A következő kétperces hozzászóló Hiszékeny Dezső képviselő úr, MSZP.

HISZÉKENY DEZSŐ (MSZP): Köszönöm a szót, elnök úr. Sokan elmondták már a véleményüket, és ez alapján azért lassan kikristályosodik, legalábbis bennem valami erről az egész történetről.

Azt látom, hogy államtitkár úr is és a vitát felvállaló Hadházy képviselő úr is őszinte, de mindenképpen őszintének tűnő lelkesedéssel védik ezt az előterjesztést, és emellé érveket is felsorakoztatnak. *(Dr. Fónagy János: Meg sem szólaltam.)* De egy probléma van, hogy azt, amit önök ezzel kapcsolatban mondanak, mi nem hiszük el, de az egész ellenzék nem hiszi el. Ennek pedig az az oka, hogy az önök mindennapi gyakorlata ellentmond annak, mint amit most itt elmondanak. A vita során Hadházy képviselőtársam elmondta, hogy nagyon fontos szerepe lenne ennek az ügynökségnek majd, hogy a tervezés során előtérbe kerül majd az, hogy ide olyan beruházások kerüljenek majd, amelyek fenntarthatósága biztosított lesz. És ezt úgy mondta, mintha ez valami új felfedezés lenne.

Azok a beruházások, amelyeket az elmúlt esztendőben csináltak, gyakorlatilag egyik sem fenntartható. Gondoljon a Dagály uszodára! Fenntartható? Lasszóval kergetik azokat, hogy ki legyen az, aki az üzembentartója legyen, és nem találnak. Debreceni stadion, zalaegerszegi stadion, szombathelyi stadion - de most leállok, mert gyakorlatilag sorolhatnám végelethetetlenül. Tehát az, amit ön elképzelt és egy ideális rendszernek képzelt el, az lehet, hogy egy jól működő rendszer lehetne, de a napi gyakorlat az, hogy nem hiszük el, hogy önök képesek arra, hogy ezt megtegyék. Ezt alá tudjuk támasztani az elmúlt év számos példájával.

Tehát a vita akörül van, hogy önök valamit gondolnak, hogy az nagyon jó lenne, mi meg ezt nem vagyunk hajlandóak elhinni, mert a mindennapi gyakorlat ennek az ellenkezőjét bizonyítja.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Kettő percre Tordai Bence képviselő urat illeti a szó.

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm a szót, elnök úr. Úgy látszik, hogy fideszes képviselőtársunk magára borította a tele bilit. Azt kérdezi, hogy miért látunk mindenhol korrupciót. Azért, mert mindenhol korrupció van az önök országában, az önök által leuralt Magyarországon. De nemcsak mi látjuk ezt, az ellenzék, akinek az a dolga, hogy a káán is csomót keressen, hanem amikor megnézzük, hogy az Európai Csalás Ellenes Hivatal melyik országtól mennyi pénzt követel vissza az uniós támogatásokból, akkor azt látjuk, hogy Magyarország esetében kétszer akkora ez

az arány, mint a második legkorruptabb Szlovákia esetében. Tőlünk 4 százalékot, tőlük 2 százalékot, átlagosan meg 1 százalék körüli összeget követelnek vissza. Itt az arányok a fontosak, az egymáshoz viszonyított arányok, nem az, hogy ennyit lopnának csak el ezekből az uniós pénzekből, hanem hogy kétszer olyan korrupt a magyar kormány, mint a szlovák kormány, ami meg kétszer olyan korrupt, mint egy átlag uniós kormány. Ez a problémánk.

Amikor azt mondja, hogy tegyünk feljelentést, ha problémát látunk, akkor most nem tudom, hogy tényleg kizárólag a kormánypárti propagandamédiát olvassa, azért ezt kétkeltem, de ha igen, akkor nem tud szerintem jó lelkiismerettel elszámolni a választóinak, ha viszont nem, akkor végtelenül cinikus.

Csak hogy a legfrissebb ügyeket említsem, talán emlékszik, ott ült a legfőbb ügyész, amikor vittem neki egy bohócorrot, merthogy azokban az ügyekben, amelyekben kész feljelentést kaptak gyakorlatilag, a Kiss Szilárd-ügyben, amikor a tényfeltáró újságírók, az oknyomozó újságírók végezték el az ügyészség munkáját, és nem sikerült vádiratot összekendácsolni ebből; vagy Orbán Viktor vejének, Tiborcznak az Elios nevű cégével kapcsolatban, amikor az Európai Csalás Ellenes Hivatal végezte el a magyar ügyészség és nyomozati szervek munkáját, akkor sem sikerült eljutni a vádemelésig.

Tehát mi teszünk feljelentéseket, én személyesen is, sőt most már a legfőbb ügyészt és csapatát jelentem fel azért, mert bűnpártolást és hivatali visszaélést követ el. Úgyhogy ezek után ne tegyen ilyen típusú szemrehányást, hogy nem teszünk elég feljelentést! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Kettő percre Hadházy Sándor képviselő urat illeti a szó.

HADHÁZY SÁNDOR (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Pontosan az a szándék, hogy az egész folyamat átlátható legyen és ellenőrizhető legyen. Mert ha továbbra is ez a rendszer marad, akkor igazából sehol nem tudják sem önök, sem mi megfogni a dolgok lényegét. Ha létrejön ez az új struktúra, ez a beruházási ügynökség, akkor nyilvánvaló, ne haragudjon, nem tudom megmondani, hogy ki alá fog tartozni, de valószínű, hogy minden bizonnyal egy minisztérium alá fog tartozni, és az a minisztérium a bizottságok számára meghallgatható, itt a parlamentben pedig kérdések és interpellációk feltehetőek az ügyben.

(19.40)

Tehát ilyen értelemben sokkal jobb lesz a helyzet, és ez mindenképpen fontos számomra. Tehát a struktúra legyen világos és átlátható.

Az olimpia kérdésében, tisztelt képviselő úr, az a helyzet, hogy talán ön is tudja, hogy az olimpiaberuházás két nagy csomagból áll össze. Az egyik csomag

olyan csomag, ami a verseny megrendezéséhez szükséges, ilyenek jellemzően a sportlétesítmények, és vannak a kapcsolódó, kiegészítő létesítmények, ilyen például a közlekedési létesítmények, utak, vasutak, hidak, egyebek és egyéb fejlesztések. Nyilvánvaló, ha ezek közül megvalósul néhány elem, azt csak üdvözölni lehet, és nem arról kell beszélni, hogy az olimpiát mégiscsak szépen-lassan a kormány visszacsempészi.

Sajnos a kétperces lehetőségem kimerült. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Csárdi Antal képviselő úrnak adom meg két percre a szót.

CSÁRDI ANTAL (LMP): Köszönöm szépen. Bence, bocsánat! Tordai Bence képviselőtársamat arra kérném, hogy tényleg kialakult egy parlamenttől elvárható stílusú vita, nem érdemes szétverni ezt ezzel a stílussal, hidd el nekem! Tudom és értem, hogy sok mindenben igazad van, de hidd el nekem!

De bocsánat, hogy a témánál maradjak, szeretném fölhívni a kormánypárt figyelmét az ügynökség és a budapesti Közbeszerzési Kft. közötti szemet kiverő párhuzamra. Mi történt? A budapesti Közbeszerzési Kft. szinte szó szerint hasonló érveléssel jött a Fővárosi Közgyűlés elé, majd aztán kiderült, hogy ez a centralizált közbeszerzési kft. alkalmatlan arra, hogy elvégezze a munkáját. Utána jött öt vagy hat módosítás, és egyébként a főpolgármester úr azt is elmondta, hogy ha a szívére hallgatna, akkor ő ezt megszüntetné nagyon rövid úton. Úgyhogy higgye el nekem, képviselőtársam, ez nem egy ellenzéki vekengés, itt van ennek a centralizált technikának egy nagyon súlyos korlátja, és szerintem ezen túlmutat az a kezdeményezés.

Azt a választ pedig, engedje meg, hogy egy rövid mondattal zárjam le, hogy nekünk lehetőségünk van kérdések és interpellációk eszközével ellenőrzési funkciót megvalósítani, és erre azt tudom válaszolni, fogja érteni, nem önnek szól, de fogja érteni: boldog karácsonyt!

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs jelentkező.)* Jelelntkezőt nem látok. Az általános vitát lezárom, és megadom a szót az előterjesztőnek, Fónagy János államtitkár úrnak, a nemzeti vagyonnal kapcsolatos parlamenti ügyekért felelős államtitkár úrnak.

DR. FÓNAGY JÁNOS, a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Először is köszönetet mondok a hosszú és hasznos vitáért, és egyben kérek mindenkit, hogy akinek javaslata, jobbitó észrevétele van, az nyújtson be módosító javaslatot. Engedjék meg, hogy a szakmai kérdésekre válaszoljak elsősorban.

Z. Kárpát Dániel képviselőtársamnak kérem átadni, hogy az állami vagyonért felelős tárca nélküli

miniszter asszony fogja a felügyeletet gyakorolni, mert kérdezte, hogy ki fogja: jelenlegi ismereteim szerint ő. A másik pedig, hogy a mikro-, kis- és középvállalkozások számára ugyanúgy nyitva vannak a közbeszerzési eljárások, tehát meggyőződésem szerint ebben ez a törvénytervezet az égvilágon semmilyen változást nem hoz.

Ami az ön előjáróban feltett kérdésével illeti, ha visszaemlékszik rá, a tulajdonlás kérdésével kapcsolatban szeretném felhívni a figyelmét a tervezet 9. § (2) bekezdésére, mely azt mondja, hogy a beruházási ügynökség tulajdonosijog-gyakorlásába kell adni a kormányzati magasépítési beruházások megvalósításához szükséges állami tulajdonú ingatlanokat. Tehát az önkormányzati vagyonok maradnak az önkormányzatnál, ahhoz ez a jogszabály nem nyúl hozzá, tehát semmilyen tulajdonosijog-gyakorlási változás ott nem lesz.

Varju képviselő úrnak egyetlen megjegyzésem van az önkormányzati önállósággal meg azok csorbításával kapcsolatban, hogy azért én arra is visszaemlékszem, hogy 2010-ben az önkormányzatoknak mintegy 1300 milliárd forint adóssága volt. Én úgy gondolom, valamilyen mértékben azért az is korlátozta a mozgásszabadságukat és nem csak a mi tevékenységünk, és azért annak a sara nem a miénk.

Hiszékeny Dezső képviselőtársam, és itt már valaki rosszállóan a szemünkre vetette, Hajdu képviselő úr és Hiszékeny képviselő úr is az én fejemre szórta, hogy itt bólogattunk korunkból eredő visszaemlékezésekre. Valóban azt kell mondjam, hogy annak idején volt egy beruházási kódex, amelyik nagyon szigorúan fogta, és volt egy Építési és Városfejlesztési Minisztérium, ami egyébként egy igen tehetséges vezetővel, Somogyi miniszterrel az élén kőkeményen fogta az állami beruházásokat. Ez nem nosztalgia, hanem ha már az utókor történelmi oktatását itt már kényesülésből magunkra vállaljuk, akkor ezt azért a történethez el kell mondani.

Egyébként Hiszékeny képviselő úrnak mondom, merthogy nem érti ezt a jogszabályt, hogy én őt nem is kérem, hogy fogadja el ezt a jogszabályt. Ez nem az ön érdekeit képviseli, ne fogadja el, kérem, hogy ne szavazza meg. *(Derültség.)*

Tordai képviselő úrnak: félreértés, és nem akarom én se félrevinni a vitát, mert késő van, csak itt képviselő kollégáim mindent idehozta, többek között a kukaholdíngot, aminek tényleg számos dolgán kell javítani, de azért, kedves Tordai képviselő úr, kívánom mindkettőnknek, hogy soha nagyobb bajunk ne legyen, mint hogy öt napig nem viszik el a szelektív kukát a ház elől. Ezt bevállalom. *(Tordai Bence: Lesz. Van.)*

Végezetül, de nem utolsósorban, kedves Csárdi kolléga, azért nevezem így, mert én magam is képesített könyvelő, vállalati tervező és statisztikusként indultam. Én tisztelen az ön bátorságát, és ha végigkísér engem, nagyon szívesen végigmegegyek önrel azo-

kon az eredményeken, fejlesztéseken, sikereken, amiket ön produkált. De hogy honnan veszi magának a bátorságot, hogy sok ezer ember munkáját legyalazza a tervezőtől, kivitelezőtől alkotóig, csak azért, mert ebben a nagyon díszes, szép teremben el van ragadtatva a saját maga hangjától, ezt egyszerűen emberileg nem értem! Csodálom az ön bátorságát, de nem értem.

Ennek jegyében ismételten kérem képviselőtársaimat, hogy ha van módosító javaslatuk, adják be, ha meg egyetértenek a javaslattal, azt fogadják el. Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm, Fónagy János államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőségük.

Tisztelt Országgyűlés! Most soron következik **az állami vagyongazdálkodással és a nemzeti pénzügyi szolgáltatásokkal összefüggő egyes törvények módosításáról, valamint egyes önkormányzati vagyont érintő rendelkezésekről** szóló törvényjavaslat általános vitája a lezárásig. A kormány-előterjesztés T/3369. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Fónagy János államtitkár úrnak, a nemzeti vagyonnal kapcsolatos parlamenti ügyekért felelős államtitkár úrnak, a napirendi pont előterjesztőjének.

(19.50)

DR. FÓNAGY JÁNOS, a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselőtársaim! Az önök előtt fekvő törvényjavaslat több, a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter felelősségi körébe tartozó szakterület szabályozási tárgykörét érinti, és tükrözi a gazdasági életviszonyokban tapasztalt változásokat és az azok kezelésére adható válaszokat.

A törvényjavaslat egyik legfőbb célkitűzése a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. fejlesztési banki tevékenységi kereteinek kiszélesítése annak érdekében, hogy hatékonyabban láthassa el a hazai fejlesztési források biztosításához kapcsolódó feladatait. Az MFB Zrt.-nek szűk körben lehetősége nyílik részt venni a vissza nem térítendő európai uniós források nyújtásában is, ami elősegíti az uniós források felhasználásának jobb kihasználását, hozzájárulva ezzel az ország gazdasági növekedéséhez és versenyképességéhez.

A sikeres fejlesztési banki tevékenység érdekében a törvényjavaslat megteremti a szélesebb körű és ezáltal nagyobb garanciát jelentő biztosítéki kör igénybevitelének lehetőségét az MFB Zrt. számára. Mindez előmozdítja az MFB Zrt. törvényi feladatai elvégzése körében végzett pénzügyi szolgáltatási tevékenységek hatékonyságát és az ügyletek minél eredményesebb megvalósítását.

Tisztelt Ház! A törvényjavaslat nemzeti vagyont érintő rendelkezései az állami vagyonról szóló törvény, a nemzeti vagyonról szóló törvény, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény, valamint az úgynevezett rakparttörvény módosítására tesznek javaslatot.

Az állami vagyonról szóló törvény módosítása két tárgykört érint, egyfelől a miniszteri rendelettel kijelölt tulajdonosjog-gyakorlók jogosítványai kerülnek egyértelmű meghatározásra, másfelől a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. gazdálkodására vonatkozó szabályokat teszi egyértelművé és illeszti be az államháztartás hatályos jogi szabályozási rendszerébe.

A vagyonszabályozás másik nagy halmazát az önkormányzati vagyongazdálkodást érintő módosító rendelkezések alkotják. A szabályozás irányát az állami vagyongazdálkodással való összhang határozza meg, vagyis hogy az önkormányzatoknak is lehetőségük legyen a vagyonukat térítésmentesen átruházni közfeladatok ellátását segítő célból úgy, hogy közben kötelező önkormányzati feladat ellátása ne sérüljön. A módosítás megállapítja azokat az eseteket, amikor az átvállalt állami vagy önkormányzati közfeladat ellátásának segítése érdekében az önkormányzat képviselő-testülete minősített többséggel meghozott határozatában dönthet az önkormányzat tulajdonában álló vagyonelemek térítésmentes átruházásáról. Az önkormányzati ingyenes vagyonjuttatás kedvezményezettjeinek körében - széles körű közfeladat-ellátási tevékenységükre tekintettel - az egyházak, az egyházi intézmények mellett a köztisztviselők és a közhasznú civil szervezetek is felvételre kerülnek.

A javaslat harmadik nagyobb szabályozási tárgyköre a nemzeti vagyonról szóló törvény módosítása. A módosító rendelkezések lehetőséget teremtenek arra, hogy az állam és az önkormányzat közös tulajdonában álló vagyontárgyak tulajdoni hányadát a közös tulajdon megszüntetése érdekében a tulajdonos állam, illetve az önkormányzat egymás javára ingyenesen átruházza.

A módosító rendelkezések közül kiemelhető még a köztulajdonban álló gazdasági társaságokra vonatkozó szabályok kiegészítése. A közvagyon védelmét olyan előírások biztosítják a jövőben, amelyek korlátozást állapítanak meg a létesítő okiratok tartalmának meghatározására.

A módosító rendelkezések között említést kell tennem a rakparttörvény módosító rendelkezéséről. A módosítás a Fővárosi Önkormányzat vagyonkezelésébe adott állami tulajdonú rakparti ingatlanok körét bővíti egy olyan ingatlannal, amely a Duna mederszabályozása révén lett szárazföld, s így rakparti ingatlan vált belőle.

Tisztelt Ház! Az önök előtt lévő törvényjavaslat a szövetkezeti hitelintézeti integráció egységes üzleti működésének továbbfejlesztését is szolgálja. Az integráción belüli egységes üzletpolitika megvalósítása a szövetkezeti hitelintézetek központi bankjának fel-

adata. A központi bank a törvényjavaslat alapján jogosulttá válik az egyes szolgáltatások általános szerződési feltételeinek, illetőleg üzletszabályzatainak meghatározására, és kötelező alkalmazásukat előírhatja a szövetkezeti hitelintézetek számára. Ehhez kapcsolódóan szükségessé válhat az ügyfelekkel kötött szerződések egyes elemeinek módosítása, amire a törvényjavaslat szűk körben lehetőséget biztosít.

Az egységes üzleti működést erősíti az a módosítás, amely egyértelművé teszi az integráció tagjai közötti információk átadásának, felhasználásának és módosításának a jogszerűségét. A törvényjavaslat az egységes banki működés részeként lehetővé teszi e körben, hogy az integráció egyetemleges felelősség mellett működő tagjainak ellenőrző befolyása alatt álló kapcsolt vállalkozások a tevékenységük ellátása érdekében az egységes informatikai rendszerhez hozzáférjenek.

A törvényjavaslat további célja, hogy a szövetkezeti hitelintézetek integrációs szervezete hatékonyabban láthassa el intézményvédelmi feladatait az integráció tagjainak kapcsolt vállalkozásai tekintetében, ezért a törvényjavaslat az integrációs szervezet részére biztosítja a kapcsolt vállalkozásokra vonatkozóan is az irányelvi szabályozói kompetenciát.

A törvényjavaslat biztosítja továbbá, hogy a szövetkezeti hitelintézet csak olyan kapcsolt vállalkozásban rendelkezzen tulajdonosi részesedéssel, amely megfelel az integrációs szervezet által a működésre, átláthatóságra és a kockázatvállalásra vonatkozó irányelveknek. A hatékonyabb és gyorsabb beavatkozás biztosítása érdekében az integrációs szervezet jogköre bővül, és a folyamatos ellenőrzés mellett folyamatos felügyelés keretében is megteheti a szükséges intézkedéseket az integráción belül tapasztalt nem megfelelő működés észlelése esetén.

Tisztelt Országgyűlés! A módosító rendelkezések mellett a törvényjavaslat tartalmaz egy önálló törvényi rendelkezést is az önkormányzati tulajdonban álló csornai 1431 helyrajzi számú ingatlan, közismertebb nevén a Premontrei park egyházi tulajdonba adása érdekében. A javaslat felhatalmazza Csorna város önkormányzatának képviselő-testületét arra, hogy a vonatkozó sarkalatos rendelkezésektől eltérve, az önkormányzati parkingatlanokat terhelő elidegenítési tilalom ellenére döntsön az ingatlan egykori tulajdonosának, a csornai Premontrei Prépostság javára történő ingyenes tulajdonba adásáról, gyakorlatilag visszaadásáról. A parkingatlan az államosítás előtt a ma már ismét egyházi tulajdonban álló templomhoz, apátságához tartozott. A park jelenleg is a prépostság vagyonkezelésében áll, akinek felügyeletével a területen ökoturisztikai fejlesztés zajlik. A tulajdonba adás az egykori egyházi ingatlanok helyzetének egyébként egységes rendezését szolgálhatja.

A nemzeti vagyonra vonatkozó szabályok módosításának, kiegészítésének, pontosításának eredménye, hogy a vagyongazdálkodási jogviszonyok alanyai

hatékonyabban működhetnek közre a nemzeti vagyonnak a közérdek és a közösségi szükségletek céljára történő hasznosításában, hasznosulásában.

(20.00)

Tisztelt Ház! Összegezeként elmondható, hogy a törvénymódosítási javaslat elfogadásával a közfeladat-ellátás hatékonysága növekszik, a tulajdonosi-jog-gyakorlók számára a mindennapi jogalkalmazás során alkalmazható egyértelmű szabályok megfogalmazásával biztosítható az eredményes vagyongazdálkodás. A törvényjavaslat emellett a fejlesztési banki tevékenység keretének kiszélesítésével hozzájárul a hazai gazdasági együttműködési lehetőségek bővítéséhez, a takarékszövetkezeti szektoron belül pedig az egységes üzleti működés biztosításához, ezáltal a szektor versenyképességének további növeléséhez.

Minderre tekintettel kérem a tisztelt Országgyűlést és tisztelt képviselőtársaimat, hogy az elmondottak megfontolása mellett a T/3369. számú törvényjavaslatot megvitatni és a törvényjavaslatban megfogalmazott szabályozási szándékot támogatni szíveskedjenek. Képviselőtársaim, köszönöm a figyelmüket, elnök úr, önnek a lehetőséget. Köszönöm szépen. *(Hadházy Sándor tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! Most a vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Elsőként megadom a szót Hadházy Sándor képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

HADHÁZY SÁNDOR, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Az állami vagyongazdálkodással kapcsolatos feladatokat az Országgyűlés által meghatározott törvényi keretek között a kormány, a kormánytagjai, valamint a kormány tagjainak irányítása alá tartozó költségvetési szervek és a kormány tagjainak tulajdonosi-jog-gyakorlása alá tartozó szervezetek látják el. Az önök előtt fekvő törvényjavaslatban foglaltak is az említett szervek hatáskörébe tartoznak.

Az állami vagyongazdálkodással és a nemzeti pénzügyi szolgáltatásokkal összefüggő egyes törvények módosításáról, valamint egyes önkormányzati vagyont érintő rendelkezésekről szóló T/3369. számú törvényjavaslat több lényeges módosítást tartalmaz. Vezérszónoki felszólalásomban szeretnék néhány fontos pontot kiemelni a törvényjavaslatból, és szeretném ismertetni a javaslat főbb célkitűzéseit.

Tisztelt Ház! A törvényjavaslat egyik alapvető célja a Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság fejlesztési banki tevékenységi kereteinek kiszélesítése annak érdekében, hogy az MFB Zrt. hatékonyabban láthassa el a kormány közép- és hosszú távú gazdaságstratégiája által meghatározott gazdaságfejlesztési célok megvalósításához szükséges fejlesztési források biztosítását.

Az indítvány a nemzeti vagyonnal és a nemzeti vagyongazdálkodással kapcsolatos módosításokat tartalmaz, amelyek célja az egységes jogértelmezés érdekében szükséges módosító rendelkezések megalkotása, valamint az elmúlt időszakban a nemzeti vagyont, a vagyongazdálkodás szereplőit érintő, bekövetkezett változások jogszabályi átvezetése.

A törvényjavaslatban kiegészítésre, pontosításra kerül a postai tevékenységet végzők és a postai szolgáltatók adatszolgáltatási kötelezettsége. Az indítvány alapján a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. számú törvény kiegészül a határokon átnyúló csomagkézbesítési szolgáltatásokról szóló 2018. április 18-i 2018/644. számú európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglaltak végrehajtásához szükséges rendelkezésekkel.

Az egyházak az oktatás, szociális ellátás, család-, gyermek- és ifjúságvédelem, valamint a kultúra közvetítése terén biztosítják az állam és az önkormányzatok részére előírt feladatok ellátását és az ehhez szükséges erőforrásokat. Az önkormányzati gazdálkodásra vonatkozó szabályok kiegészítése az állami és önkormányzati vagyon ingyenes juttatására vonatkozó szabályozás egységesítését szolgálják.

Tisztelt Országgyűlés! A javaslat további célja, hogy a szövetkezeti hitelintézetek integrációs feladatait hatékonyabban láthassa el a szövetkezeti hitelintézeti integráció tagjainak ellenőrző befolyása alatt álló szervezetek tekintetében is, így a javaslat biztosítja az integrációs szervezet részére a kapcsolt vállalkozásokra vonatkozóan is az irányelvi szabályozói kompetenciát a prudens működés biztosítása érdekében.

Az indítvánnyal az állami vagyonról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. §-a új bekezdéssel egészül ki, amely a miniszteri rendelettel kijelölt tulajdonosi-joggyakorlók jogosítványát pontosítja. Ennek értelmében a társasági részesedés tulajdonosi-joggyakorlója nevében és helyett más személy megbízáson alapuló meghatalmazással járhat el a tulajdonosi jogok egészének vagy meghatározott részének gyakorlása során. A rendelkezés azt a célt szolgálja, hogy egyértelműen kimondásra kerüljön, a miniszteri rendelettel kijelölt tulajdonosi-joggyakorló a tulajdonosi-joggyakorlása alatt álló társasági részesedés tekintetében más személy részére a tulajdonosi jogok egészének vagy meghatározott részének gyakorlására meghatalmazást nem adhat.

A helyi önkormányzatokat érintően a magyarországi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény módosítása az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás önkormányzati vagyon ingyenes átruházására vonatkozó szabályait egészíti ki. A módosítás bővíti az ingyenes vagyonátruházás kedvezményezettjeinek körét az egyházzal, egyházi jogi személlyel, a Magyar Tudományos Akadémiával, a Magyar Művészeti Akadémiával, továbbá a közhasznú szervezetekkel az állami vagyon ingyenes átruházására vonatkozó szabályokkal összhangban. A módosító rendelkezések a fentiek mellett azt is tartalmazzák, hogy az

önkormányzati vagyon ingyenes átruházására vonatkozó döntés a képviselő-testület kizárólagos hatáskörébe tartozik, és a képviselő-testület e tárgyban döntését minősített többséggel hozza meg.

A javaslat a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. törvényt kiegészíti az állam és az önkormányzat közös tulajdonában álló, azonban funkcióját tekintve kizárólagos állami vagy önkormányzati tulajdonú vagyonelemek tulajdonjogi helyzetének rendezését a közös tulajdon megszüntetését elősegítő rendelkezéssel. A közös tulajdon megszüntetésére kizárólag úgy kerülhet sor, ha az állam vagy az önkormányzat a másik tulajdonostárs javára tulajdoni hányadát ingyen átruházza az Nvtv. fogalomrendszere szerinti kizárólagos állami vagy önkormányzati tulajdonú vagyonelem tekintetében. Általános feltételként az is előírásra kerül, hogy az ilyen vagyonátadás az állami vagy önkormányzati feladatok ellátását nem veszélyeztetheti.

Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország Alaptörvénye szerint az állam és a helyi önkormányzatok tulajdona nemzeti vagyon. Az Alaptörvény mindemellett rendelkezik a nemzeti vagyon megőrzéséről, kezeléséről, valamint az azzal való gazdálkodás főbb szabályairól és követelményeiről is. Az Alaptörvény a nemzeti vagyon kezelésére és védelmére vonatkozóan kiemeli, hogy annak célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megővése, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele.

A nemzeti vagyon megőrzésének, védelmének és a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodásnak a követelményeit sarkalatos törvény határozza meg. A közpénzeket és a nemzeti vagyont az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve szerint kell kezelni. Nemzeti vagyon átruházására vagy hasznosítására vonatkozó szerződés csak olyan szervezettel köthető, amelynek tulajdonosi szerkezete, felépítése, valamint az átruházott vagy hasznosításra átengedett nemzeti vagyon kezelésére vonatkozó tevékenysége átlátható.

Tisztelt Országgyűlés! A kormány ezen törvényjavaslattal hatékonyabbá teszi a vagyongazdálkodást és a nemzeti pénzügyi szolgáltatások egyes részeit, illetve szabályozásokat tartalmaz az önkormányzati és nemzeti vagyon kezelésében. Köszönöm figyelmüket. *(Dr. Fónagy János tapsol.)*

(20.10)

ELNÖK: Köszönöm, Hadházy képviselő úr. Most megadom a szót Potocskáné Kőrösi Anitának, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Öné a szó, képviselő asszony.

POTOCSKÁNÉ KŐRÖSI ANITA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Jelen tör-

vénnyavaslat egy salátatörvény, amely több olyan jogszabályt módosít, amely az állami vagyonnal és az önkormányzati vagyonnal van összefüggésben. Úgy gondoltam, amikor áttekintettem ezt a törvényjavaslatot, hogy három kiemelt módosításra szeretném felhívni a figyelmet, illetve kérdéseket szeretnék feltenni.

Az egyik, az állami vagyonról szóló törvény módosításánál egy új 22. § kerül bevezetésre, és ezzel gyakorlatilag törlik az állam helytállását abban az esetben, hogyha az MNV Zrt. kártérítési, megtérítési, rábizott vagyon hasznosításával összefüggő kötelezettség tárgyévi bevétele vagy kiadási előirányzata nem nyújt fedezetet ezek megvalósítására. Eddig a 22. § az állami helytállást biztosította. Én az új 22. §-ban ezt nem látom, és én ezt aggályosnak tartom, hiszen az államnak az MNV Zrt. tekintetében a helytállást biztosítania kellene.

A másik: a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvény vonatkozásában, ahogy az államtitkári expozéban is a fideszes vezérszónoknál Hadházy képviselőtársam is elmondta, az ingyenes átruházást a képviselő-testület kizárólagos minősített többségű hozzájárulásához köti, és kiterjeszti ezt a lehetőséget az önkormányzati vagyon egyházi, valamint civil szervezetek, közhasznú civil szervezetek számára történő átadására. Ezek a vagyontárgyak, én úgy képzelem el, és ez probléma is volt, hogy eddig más helyi önkormányzatnak vagy az államnak biztosíthatta az ingyenes vagyonátadást a helyi önkormányzat, és ezzel voltak is problémák, hiszen ha például lecserélte az önkormányzat a számítógépet, és szerette volna ezeket a még használható számítógépeket, mondjuk, egy iskolai alapítványnak átadni, eddig erre ingyenesen a jogszabály nem biztosított lehetőséget. Ez egy előremozdulás. De a nemzeti vagyonról szóló jogszabály szerint nemcsak ezekről a dolgokról van szó, hanem például társasági részesedések is a nemzeti vagyon részei. Vagy például olyan nagy értékű ingatlanok is lehetnek az önkormányzat vagyonában, amelyeket ezzel a jogszabállyal, tudom, hogy minősített többség kell hozzá, de lássuk be, hogy vannak olyan önkormányzatok, ahol ezeket egy tollvonással meg lehet oldani.

Bennem ezek a társasági részesedések fogalmazódtak meg gondolatként. Ha hozhatok egy siófoki példát, a Balatoni Hajózási Zrt. jelenleg teljes mértékben önkormányzati tulajdonban van, sok milliárdos tulajdonosi részesedése, közel kétmilliárdos vagyona van ebben Siófoknak. Tehát jelen felhatalmazás alapján akár előfordulhatna az is, hogy ezt a tulajdonosi részesedést adják...

Tudom, államtitkár úr is azt mondta, hogy természetesen az önkormányzatnak a feladatai nem csorbulhatnak, de kérdezem én, hogy mikor... Tehát bennem egy nagy kérdőjelet tesz ez a társasági részesedéseknek az esetleges megnyitása, hiszen ezeket is át lehetne adni akár egyháznak, akár közhasznú civil szervezetnek.

Ezen túlmenően a nemzeti vagyonról szóló törvény módosítása, és nem is emlékszem, hogy akár államtitkár úr vagy Hadházy képviselőtársam kitért volna rá, hogy a törvénynek még a hatálybalépésekor egy egyéves haladékot fogalmaztak meg pont az átláthatóság biztosítása érdekében, hogy 2012. január 1-jén fennálló szerződések esetében ezt az átláthatóságot biztosítani kell. És ott az eredeti, tehát a jelenleg még hatályban lévő törvényben ezt úgy fogalmazták meg, hogy jogkövetkezményeket kell majd alkalmazni. A kérdésem az, hogy eddig ez bent volt, hogy jogkövetkezményeket kell alkalmazni, és akkor ezt eddig nem tették meg, vagy ezzel mi történt, vagy melyik jogszabály határozta meg, hogy milyen jogkövetkezmények lesznek alkalmazandóak. Mert most azért bennem van egy nagy kérdőjel, hogy ezek után, tudom, hogy 2019. július 1-jéig adnának egy fél éves haladékot ennek az átláthatóságnak a biztosítására, és amennyiben ez nem történik meg, akkor azonnali felmondás és mindenféle kártalanítás nélküli felmondás... De eltelt hat év, akkor eddig nem történtek meg ezeknek az ellenőrzései? Miért nem történtek meg? Miért hagyták, hogy ez eddig elhúzódjon? És ha ezek így bekövetkeznek, akkor számoltak-e ezekkel a következményekkel, hogy esetleg olyan szerződéseket mondanak fel, amelyek ebben az elmúlt hat évben sem voltak teljesen jogszerűek?

Én erre szeretném kérni államtitkár úr válaszát. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő asszony. Most megadom a szót Varju László képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának.

VARJU LÁSZLÓ, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen. Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! Az előbb úgy hallottuk, hogy kérdőjelek vannak bennünk, akkor én most a kérdések helyett inkább az állításokat szeretném megfogalmazni, még ha abban némi provokáció is lesz, de őszintén szólva úgy érzem, hogy az, amit most önök itt előterjesztettek, ez lényegében nem összeilleszthető a kapuzárás hangulatával, a politikában talán ez úgy jöhet elő, hogy most, hogy itt az év vagy ennek a politikai ciklusnak az elején vannak, ezért úgy gondolják, hogy bármit megtehetnek.

Itt egy salátatörvény keretében benyújtottak ide mindent, hogy itt a nagy állami vagyonrablás most megtörténik. Ezt önök most lehetővé teszik. Eddig az volt, legalábbis azt gondoltuk, hogy ami le van betonozva, azt nem lehet elvinni - na, most akkor ez is meglesz. Tehát ez elfogadhatatlan, amit önök most itt előterjesztettek. Ez lehetőséget biztosít arra, és akkor most itt hadd utaljak arra vissza, amit Hajdu László képviselőtársam mondott, hogy akkor itt az íve lassan kialakul ennek az egész történetnek. Egyszerre benyújtva ebben az ülészakban most itt mindjárt az elején elrendezni mindent, mert itt, úgy gondolják, hogy politikailag minden botrányt kibírnak, ezt el tudják viselni, és ez beleférhet ebbe a történetbe.

Én továbbra is hangsúlyozom, hogy bizalmatlan vagyok azzal, ami történik, és a későbbiekben szeretném ezt alátámasztani is. Már csak azért is, mert itt vissza kell utalnunk az előző napirendre már több vonatkozásban is, az önkormányzatok ingyenes vagyonátadási szabályai mellett én attól tartok, hogy itt az önkormányzatok ismét csak hátrányt szenvednek majd ebben a történetben. Ők vesztesei lesznek ennek a dolognak, nem pedig nyertesei, bármennyire is szeretnék ezt úgy bemutatni, hogy ebből az is lehetséges.

Például azzal, hogy önök egyébként korábban az iskolarendszer államosítása keretében azokat az épületeket elvették, most akkor megteremtik annak a lehetőségét, hogy ezt valakinek oda is adják. Ezt az egészet. És már ön által is szóba hozott módon, ha jól értem, de inkább kérdezem, hogy az egyházi iskolarendszer kiépítésének, bővítésének teljeskörűségét is beleláthatjuk ebbe a történetbe, és akkor ennek a vagyonátadásra sor is kerülhet. De ugye, mivel ez a mai nap egészét belengi, itt most még egy lépéssel továbbmennek. Na, akkor, aki azt vállalja, hogy mostantól kezdve ő rendes buszközlekedést fog szervezni a nem létező helyett, akkor az ingyenes vagyonátadásra most akkor sor kerülhet. Ezek a barátok, akik most sorban állnak azért, hogy ezt a vagyont önöktől megkaphassák, igen, majd lesznek olyan szervezetek, akik majd névleg a közhasznúságukat igazolni fogják, önök majd az önkormányzatokon keresztül biztosítani fogják azt, hogy ezek a közhasznú szerződések rendelkezésre álljanak, és akkor ez így meg is történik.

A végeredmény a lényeg, hogy ez a megoldás az önkormányzati vagyonvesztéssel fog együtt járni, illeszkedik ahhoz a centralizációhoz, amiről korábban beszéltem, és tulajdonképpen jelentősen hozzájárul egyébként ahhoz az önök fogalmai szerint - ugye, abban, amit önök úgy jellemeznek, hogy illiberális állam -, ehhez kapcsolódóan jelentős hatalmi átrendeződést visznek végbe ezzel, elsősorban az önkormányzati rendszer kárára. Tulajdonuktól megfoszthatják, megfosztják, és ez a kialakított modell már nem tekinthető lassan önkormányzatinak, vagy már bocsánat, akár mondhatom, hogy már most sem tekinthető annak. Éppen ezért is elfogadhatatlan.

(20.20)

A második kérdéskörben azt szeretném önnek bizonyítani, hogy hatékonyabb működésre, és hogy a közérdek jobban érvényesül ebben az új felfogásban, erre mondom önnek 3-4 olyan példát, amit önök állítottak elő. Sajnálom, hogy az Állami Számvevőszék elnöke csak korábbi napirendi pontnál gondolta, hogy jelen lenne. Én most egy utalást teszek arra, hogy mi volna, ha esetleg elgondolkoznánk azon, amit egyébként most előterjesztettek. Csak az elmúlt egy-másfél évből egy néhány évvel ezelőtti időszak mostani állami számvevőszéki, tehát Domokos úr által vezetett állami számvevőszéki vizsgálatok megállapításait fogom önöknek mondani.

Nemzeti erőforrás minisztérium (*sic!*) - és ez összefüggő akár az előző napirenddel is: „A múzeumigazgató által kialakított belső irányítási rendszer nem biztosította a szabályszerű, átlátható, elszámolható közpénzfelhasználást.”

Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság. Az állami számvetőségi jelentés megállapításait idézem itt fel: „A vagyongazdálkodás feltételeinek kialakítása és a vagyonelemek hasznosítására kötött szerződések nem feleltek meg a jogszabályi előírásoknak.” Mondom tovább. Ugyanez a Nemzeti Sportközpont építésénél. De ami az igazán szép ebben a történetben... - ja, vonatkozik ez, bocsánat, a Magyar Állami Operaházra is, ahol „a belső kontrollrendszer nem biztosította a közpénzekkel és a nemzeti vagyonnal való átlátható, szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás feltételeit”. Ezek mind az önök működése alatt szerzett megállapítások, de ebből lehet válogatni és csemegéztetni bőven, sok van belőle.

De most a legutolsó, mivel a Költségvetési bizottság elnökeként figyelemmel követem, hogy az Állami Számvetősék milyen jelentéseket készít, legutóbb október 29-én kaptam tőle, ahol az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról van szó, „belső kontrollrendszerének kialakítása, működtetése nem biztosította a szabályszerű, átlátható, elszámolható közpénzfelhasználás feltételeit”.

Tisztelt Államtitkár Úr! Ezek után azt állítani, hogy önök egyébként az előterjesztésben leírt felelős vagyongazdálkodást végeznek, aminek célja a hatékonyabb működés, és hogy a közérdek jobban érvényesüljön. Hogyan állíthatják azt, hogy ez ilyen keretek között zajlik? Számtalan példánk van arra, képviselő úr, igazolva, még nem is az ellenzék politikai állítása, szakmai ellenőrzések bizonyítják azt, hogy önök ezt rosszul csinálják. Akkor ilyen előterjesztésekkel - most újabb idézetekkel már nem akarom itt traktálni ilyenkor este, de sora van ennek a történetnek.

És hogy egy önkormányzati kérdéskörre is visszatérjünk. Az elmúlt időszakban született olyan bírósági döntés, ahol önkormányzati képviselő-testületet ítélték el ilyen döntésért, mert egyébként vagyonátadásra került sor. Én persze azt állítom, hogy egyébként az egy tisztán politikai per volt. Már csak azért is, mert olyan képviselőt helyeztek vád alá, aki egyébként ott sem volt a döntéshozatalnál, és fideszes képviselőt nem gyanúsítottak meg, aki ott volt és megszavazta az előterjesztést.

Tehát ilyen körülmények között ilyen döntést meghozni és lehetőséget biztosítani, önkormányzati képviselőket hozhat olyan helyzetbe, ami elképesztő, mert egyetérték azzal, hogy a döntéshozatali mechanizmusban kisebb vagy nagyobb testületek, mondjuk úgy, hogy meghozhatják könnyen azt a döntést akár presszió hatására, amivel egyébként pillanatnyilag azt gondolják, hogy jó döntést hoztak, majd egyébként a következő testület, akár ellenlábasok, akár szervezetten vagy anélkül, azt gondolják, hogy egyébként ez effektív konkrétan vagyonszerzéshez vezethet, és ez

alapján egyébként büntető feljelentéssel élhetnek. Önök erre már teremtettek precedenst, mint ahogy az előbb említettem. Ott is vitatott, hogy önök mit tesznek, és egyáltalán a bíróság a függetlenségét is megkérdőjelezve hogyan teszi a dolgát, de önök itt egy olyan kaput nyitnak ki, ami óriási problémákat okozhat itt a közeljövőben. Ezért azt gondolom, hogy ezt fontolják meg. Nem hiszem, hogy vissza akarnak vonni, de ezt a törvényt biztosan nem szabad megszávozni. Köszönöm szépen. (*Taps az ellenzéki pártok soraiban.*)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Megadom a szót Csárdi Antal képviselő úrnak, az LMP képviselőcsoportja vezérszónokának.

CSÁRDI ANTAL, az LMP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Ez egy újabb törvénymódosító javaslat, egy újabb salátatörvényben a már megszokott módon, amelynek célját ismerjük: még jobban kisajátítani a nemzeti vagyont, mindenre rátelepedni, mindent megszerezni, igazi fideszes módi szerint. Ez a javaslat is több vállalhatatlan módosítást tartalmaz, ezért az LMP számára értelemszerűen elfogadhatatlan.

Kezdeném azzal, hogy a javaslat előadójaként Bártfai-Mager Andrea van megjelölve, aki az áprilisi választás után került kinevezésre nemzeti vagyonért felelős miniszternek, amivel önmagában persze nem lenne gond, hiszen az állami vagyona figyelnit kell, illetve odafigyeléssel kell azt kezelni, de a 2010 óta eltelt időszak ezt egyáltalán nem támasztja alá. Azt látjuk, hogy a kormány és a kormánypártok a nemzeti vagyont úgy kezelik, mint ha az a sajátjuk lenne, és minden erejükkel azon vannak, hogy ebből ők kiemelten jól profitáljanak. Tehát amit a miniszter asszony a május 11-ei gazdasági bizottsági meghallgatáson elmondott, hogy szeretné folytatni a 2010-ben elkezdett vagyonpolitikát, az nem jó út. Higgyék el, az nem jó út, mert ha azt az utat folytatja, akkor csak egy kiszolgálója lesz a már bejáratott folyamatoknak, és előreláthatólag újabb állami lenyúlásokat fog eredményezni ez a munka. Ezt önök hívhatják észszerű vagyongyarapításnak, ahogy a bizottsági meghallgatáson is elhangzott, és mondhatják, hogy a polgárok életminőségének javítása érdekében hozzák ezeket a döntéseket, de ezek az állítások tényszerűen nem igazak.

Itt arról van szó, hogy önök kinéznek egy piaci szektort, amelyben úgy gondolják, hogy jó magas a profit, és visszaélve a kétharmados hatalmukkal, úgy módosítják a környezetet, hogy ez önöknek és a közvetlen környezetüknek kedvezzen. Miniszter asszony gazdasági bizottsági expozéjában kihangsúlyozta, hogy 2010 után a kormány megerősítette a köztulajdon szerepét. Itt elsősorban a Magyar Fejlesztési Bankról, a takarékszövetkezetekről, a Posta átalakításáról és a Nemzeti Közművekről beszélt. Ezeknek a módosítása, átalakítása folyamatosan zajlik, ezért történhet meg az is, hogy az itt fekvő javaslat az említett

állami tulajdonú cégekhez újabb módosításokkal tervez.

A javaslat első körben a Magyar Fejlesztési Bankról szóló törvényt egészíti ki új paragrafussal, amelyben a tevékenységi köreit kiszélesíti. Természetesen ezt is hangzatosan magyarázzák, miszerint ez a kormány közép- és hosszú távú gazdaságfejlesztési céljainak eléréséhez szükséges. Akkor itt felteszem a kérdést nagy tisztelettel, hogy a személyeskedés helyett hátha kapunk egyszer érdemi választ is, államtitkár úr. Tehát felteszem a kérdést, hogy az is stratégiai elem-e, hogy Mészáros Lőrinc szállodát tudjon vásárolni a Magyar Fejlesztési Bank ingyenhiteléből. Ez milyen nemzeti stratégia, kérdezem tisztelettel. De ez csak az egyik legszembetűnőbb probléma az elmúlt években, amit az MFB körül tapasztaltunk, de lehetne még sorolni, hogy kaptak kormányközeli emberek kedvező hiteleket vagy támogatásokat a Magyar Fejlesztési Banktól.

(20.30)

Véleményem szerint az MFB - ugyanúgy, ahogy más állami tulajdonban lévő pénzügyi intézmény - nem megfelelően működik, és ugyanúgy érvényes rá a kifejezés, hogy egy foglyul ejtett pénzügyi intézmény.

Tisztelt Képviselőtársaim! Ezek mind az állami vagyon rossz felhasználásának a példái. Önöknek az lenne a feladatuk, hogy olyan kedvező hiteleket és támogatásokat nyújtsanak a kis- és középvállalkozásoknak, melyek tényleg elérhetőek, és amelyek valós segítséget nyújtanak, merthogy megkapják őket a kisvállalkozások.

Mindig felteszem a kérdést magamban, hogy miért nincs egy olyan valós lehetőség, ami tényleg a kicsiket, az egyéni vállalkozókat segíti. Tudom, erre jön a szokásos kormányzati válasz, hogy de hát ezt mi csináljuk, merthogy pályázatot írtunk ki. Csak szeretném jelezni, hogy én - és akkor ezzel válaszolok is egyébként az előző törvény vitájának záró hozzászólásában államtitkár úrnak - egész életemben a kisvállalkozások között dolgoztam kisvállalkozóként, és pontosan tudom, hogy semmilyen segítséget, támogatást nem kaptak. Ha néha egyik-egyik kap is, arról is pontosan lehet tudni, hogy rendelkezik azzal a kapcsolatrendszerrel, amivel indokolni lehet, hogy miért is ő kapta meg azt a támogatást, amit kapott.

Nem volt ez mindig így, kedves képviselőtársaim, mert az első Orbán-kormány idején még valóban nyújtottak támogatásokat a kisvállalkozásoknak, csak azóta egy jelentős politikai fordulatot hajtottak önök végre, és érdemes volna ezzel önöknek szembenézni.

Azt tudjuk, hogy felgyorsították az európai uniós kifizetéseket, de azt is tudjuk, hogy lehetősége lenne a Magyar Nemzeti Banknak 400 milliárd forint hitelt nyújtani azoknak a kisvállalkozásoknak, akik kereskedelmi bankoktól nem kapnának hitelt. Ezek mind jó lehetőségek lennének a kisvállalkozásoknak, de

kedves képviselőtársaim, hol találjuk ezeket a javaslatokat?

Ezeket sehol nem találjuk. Ezeket kellene olvasnunk egy-egy ilyen vagyonnal és vagyongazdálkodással kapcsolatos előterjesztésben.

A következő botrányos pontja a javaslatnak az önkormányzatokat érintő újabb módosítás. Az elfogadásra benyújtott törvényjavaslat, beleértve annak indoklását is, szokás szerint ismét több homályos paragrafust rejt, az olvasó képzelőerejére bízva, mi is volt a valódi szándék, és mi következhet valójában ebből a módosításból. Magyarország Alaptörvénye egyértelműen rögzíti, hogy az állam és a helyi önkormányzat tulajdona nemzeti vagyon. Ezért az Országgyűlés a nemzeti vagyonnak a közérdek és a közösségi szükségletek céljára történő hasznosítása, a természeti erőforrások megővése, a nemzeti értékek megőrzése és védelme és a jövő nemzedékek szükségleteinek biztosítása szándékával a nemzeti vagyonnal való átlátható és felelős gazdálkodás követelményeinek hosszú távú meghatározása érdekében alkotta meg a nemzeti vagyonról szóló 2011. évi törvényt.

Ezzel szemben a törvénytervezet 16. §-a a nemzeti vagyonról szóló törvény 6. §-át a következő (3a) bekezdéssel egészíti ki: „Az állam és a helyi önkormányzat közös tulajdonában álló, az 1. mellékletben meghatározott” - erre még vissza fogok térni, ez nagyon fontos - „csatornák, tározók, árvízvédelmi fővédvonalak és egyéb vízi létesítmények és vízi közművek, valamint terrek és parkok tulajdonközössége közöstudajdon-megszüntetés jogcímén megszüntethető. A közös tulajdon megszüntetésére kizárólag az egyik tulajdonostárs tulajdoni hányadának ingyenesen, nyilvántartási értéken a másik tulajdonostárs részére történő átruházásával kerülhet sor, feltéve, ha a tulajdon átruházása a közfeladat ellátását nem veszélyezteti.”

Én azért csöndesen megjegyzem, hogy akár friss ez a módosítás, akár nem, én nem egy olyan döntésnek voltam tanúja a Fővárosi Közgyűlésben, ahol márpedig ezek a vagyontárgyak ingyen cseréltek gazdát, és minden egyes alkalommal az volt a válasz, hogy az önkormányzat vagyonvesztése nem merülhet fel, hiszen az állami vagyon is állami vagyon, meg azért ha belegondolunk, az önkormányzati vagyon is állami vagyon. Ugyanakkor pontosan tudjuk, hogy egy önálló gazdálkodási szervezet, és azt is tudjuk, hogy minden önkormányzati képviselő egyenként és közösségileg is felelős a rábízott vagyontárgyakért.

A nemzeti vagyonelemek egységes tulajdonosi szerkezetének kialakítása önmagában még nem is volna helytelen, hiszen bölcs és gondos vagyongazdálkodás révén az értékek megőrizhetőek volnának. A kölcsönösség is méltányos lehet, vagyis hogy az állam indokolt esetben az önkormányzatok tulajdonába ad egyes nemzeti vagyonelemeket, vagy fordítva. Az már azonban elgondolkodtató, hogy az utóbbi 9 évben leginkább annak tehetünk tanúi, hogy az állam és az önkormányzatok viszonyában főként az önkormányzatok húzták a rövidebbet és ebből következően az ott

élő állampolgárok. Az államivá vált oktatás vagy a hulladékgazdálkodás - úgy látom, hogy ez egy olyan elrontott irány volt, hogy minden törvény kapcsán visszajön, nem ok nélkül, teszem hozzá, államtitkár úr - egyaránt a tönk szélére juttatta ezeket a szolgáltatásokat. Pontosan tudjuk, hogy a KLIK-en keresztül az iskolaüzemeltetés és a KLIK-en keresztül az oktatásnak a színvonala, valamint a hulladékgazdálkodás jelenlegi színvonala is, több mint nagyon finoman fogalmazok, ha azt mondom, hogy hagy kivétlenül maga után.

Ebben az esetben miért is lenne ez másképp, és valóban, egyetlenegy példát mondjon, tisztelt államtitkár úr, megint csak kérem, amikor egy átvett feladat jobbá vált. Például elmondhatja azt, hogy amikor az egészségügyet állami felügyelet alá vonták - ami szerintem egyébként nem volt hibás döntés, teszem hozzá zárójelben -, akkor csökkentek-e a várólisták. Ja, nem. Bocsnát.

Az is különlegessége a módosító javaslatnak, hogy a tervezetben hivatkozott 1. melléklet, amire az előbb már utaltam, egyáltalán nem egyezik meg a módosításban említett vagyonelem-felsorolással, mert már most is csak az állam kizárólagos tulajdonában lévő dolgokat tartalmazza. A hivatkozott terek, parkok közül ott egyik sem szerepel. Vagyis a módosítás olyan kategóriákra hivatkozik, amelyeket a hatályos törvény nem is tartalmaz.

Az 1. melléklet címeiben állami és önkormányzati vegyes tulajdonú elemek nem szerepelnek. Felmerül tehát a kérdés, hogy a jogalkotó nem tudta értelmesen és pontosan megfogalmazni, hogy mit akar, vagy ami még rosszabb: a módosításról döntőket kívánta összezavarni, és szándékosan teremt tisztázatlan jogi és vagyoni helyzetet, amelyben az állam - visszaélve az erőfölényével - nyugodtan halászhat a zavarosban, és lenyúlhatja az önkormányzati vagyonszintet tetszőleges elemét.

Ennek is voltunk tanúi, teszem hozzá, hiszen amikor a közoktatás kikerült az önkormányzati hatáskörből, akkor egyébként az üzemeltetéshez, működtetéshez kapcsolódó eszközöket egy az egyben elvitte az állami apparátus, ahelyett, hogy egyébként saját forrásból, friss és modern eszközökkel látta volna el a közoktatási intézményeket. De ez csak az én személyes megjegyzésem.

Tehát ebből még minden lehet, parkokból sportcsarnok, parkokból múzeum - ugye, pontosan tudjuk, hogy miről beszélünk a Városliget kapcsán -, államivá váló szennyvíztisztítók, ivóvízhálózatok és csak kérdés, hogy milyen következő módosítás teremti meg így két lépésben a privatizációjukat, kedvezvén a fideszes haveroknak. Na, ennek aztán tényleg a végén már semmi köze nincs a törvény eredeti céljához, leginkább az Alaptörvényben foglalt elvekhez és jogokhoz.

Ami még fontos, hogy a szövetkezetekről szóló törvényt is több helyen módosítja, amelyben sok a technikai, de ami fontos, a takarékszövetkezetek felett

álló központi bank. Eszerint a szövetkezeteknek egyéges üzleti modell szerint kell működniük, és a központ által leírt egységes termékszabályozás szerint kell tevékenykedniük. De ami az önök számára a legfontosabb, hogy az összes tag portfóliójára rálátanak, információjuk van az ügyfelekről, és önöknek valószínűleg ez a lényeg.

Az LMP álláspontja azonban az, hogy a takarékszövetkezetek átalakítása csak a kormány bankrendszer-átalakításának és átvételének egyik része. A takarékszövetkezetek integrációja csak arról szólt, hogy legyen egy, a takarékszövetkezeteket összefogó központi bank, amit az állam irányít. Ez alapvetően áll ellentétben a takarékszövetkezetek lényegével, ami az alulról szerveződésen és a kölcsönös helyi finanszírozáson kellene hogy nyugodjék. Ez volna a lényege a takarékszövetkezeteknek.

Az átalakítás korábban arra is irányult, bár azóta megváltoztak a személyi kapcsolati viszonyok, hogy az egész szektort Lázár János barátjának, Spéder Zoltán FHB-tulajdonosnak a kezére játsszák.

(20.40)

Szóval, ebben az esetben is az átláthatóság és a sikeresebb működés ürügyén sajátítottak ki takarékszövetkezeteket. Ez ugyanúgy terv volt az előző ciklusban, mint az MKB, az Eximbank, az MFB teljes körű ellenőrzése.

Ami még szorosan összefügg a nemzeti vagyonnal és a polgárok életminőségének a javításával, az az, hogy a lakosság még mindig nem piaci áron jut hozzá a gázhoz. Azt gondolom, ez ugyanúgy ennek a törvénynek az egyik nagyon fontos eleme, pedig a kormány egyik lehangosabb mondandója az volt az elmúlt években, hogy rezsicsökkentés. De mit is tapasztaltunk? Itthon csökkent a gáz ára, de sokkal nagyobb mértékben csökkent a gáz világpiaci ára, és nagy tisztelettel kérdezem, hogy hova lett a különbség. Mondja meg nekem valaki, hogy hova lett a különbség, kinél csapódik le az a nyereséghányad, amit önök extraprofitként jelentettek meg a külföldi szolgáltatóknál, amikor megjelent. Nem az történt, hogy ezt az extraprofitot önök visszaadták volna a társadalomnak, hanem az történt, hogy zsebre tették. Úgyhogy én nagy tisztelettel fenntartom a kérdést, hogy hol van a világpiaci ár (Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az idő leteltét.) és az emberek által fizetett gázár közötti különbség. Köszönöm szépen. (Taps a DK soraiból.)

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Most megadom a szót Tordai Bence képviselő úrnak, a Párbeszéd képviselőcsoportja vezérszónokának.

TORDAI BENEC, a Párbeszéd képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Kedves Polgártársak! Ennek a törvény-

nek most csak egyetlen pontjára fogok összpontosítani, mert ez az, ami a leginkább felháborító, minden bizonnyal alaptörvény-ellenes, és egy végtelenül káros stratégiába illeszkedik. Ez pedig a 13. §, amely azt mondja, hogy az önkormányzati vagyont - úgy is, mint a nemzeti vagyon részét - térítésmentesen át lehet adni egyrészt egyház és egyházi jogi személy részére, másrészt közhasznú szervezetek javára, hogy ily módon segítsék elő a hitéleti feladataik gyakorlását vagy adott esetben átvállalt állami, önkormányzati feladataik ellátását. Na most, ha ezt vagy ehhez hasonló törvényt benyújtottak volna tíz évvel ezelőtt, akkor biztos vagyok benne, hogy a Fidesz-KDNP-s képviselők hóbörögtek volna a leginkább, hogy micsoda vagyonvesztés van itt, hogy ez a nemzeti vagyon elherdálása, hogy kézen-közön kijátsszák haveroknak a mindenféle közhasznúnak becézett szervezeteikbe a szent nemzeti vagyont - ehhez képest most gond nélkül ezt teszik.

Teszem hozzá, én nemcsak ezért látom ezt problematikusnak, hanem azért is, mert magukat az állami funkciókat szervezi ki egyre inkább az állam az önkormányzatok hatóköréből. Ezt teszik a felsőoktatásban, ahol bevallották, hogy a Corvinus-modell követendő lesz minden magyar egyetem számára, ahol egyszerűen kivonják az állami tulajdon és a demokratikus ellenőrzés alól az egyetemeket, és átadják mindenféle alapítványoknak, és céges felügyelet alá, céges gyámság alá helyezik őket gyakorlatilag. De úgy látszik, ezt teszik nagyon sok más állami és önkormányzati feladattal is, ehhez pedig megteremtik a háttérrel is. Olyan, mondjuk így, a mai kormánypártoktól nem távol álló körök kezébe adják át az állami, önkormányzati feladatok elvégzésének a feladatát és az ezzel járó finanszírozást, illetve ingatlan és egyéb vagyont, ami egyszerűen elfogadhatatlan, ha azt gondoljuk, hogy az állam azért van, hogy kielégítse a társadalom igényeit, és azokat a közfunkciókat betöltse, amelyeknek az ellátására egyáltalán létrehozták. Maguk most az állam létjogosultságát számolják fel gyakorlatilag ezzel a tendenciával.

Tehát a Párbeszéd számára biztos, hogy ez már önmagában is egészen elfogadhatatlan és felháborító. De az a helyzet, hogy ez a maguk által kendácsoló Alaptörvénnyel is ellentétes. Azt mondja ugyanis az Alaptörvény 38. cikke, hogy a nemzeti vagyon kezelésének és védelmének célja a közérdek szolgálata, a közös szükségletek kielégítése és a természeti erőforrások megóvása, valamint a jövő nemzedékek szükségleteinek figyelembevétele.

Az egyház, egyházi jogi személy hitéleti feladatainak az elősegítése biztos, hogy nem a közérdek szolgálata és a közös szükségletek kielégítése, mert valóban vannak olyanok a közösségünkben, a nemzeti közösségben ebben a társadalomban, akik az egyház tanítását követik, és érdekükben áll az, hogy ennek a kielégítése minél jobb, nem is tudom, anyagi viszonyok közepette történjen meg, de ez a társadalom 10-13 százaléka. Tehát jó lenne, ha azt a 85-90 százalékot is

figyelembe vennék, amikor a nemzeti vagyon egyházaknak hitéleti célra való átjátszását éppen megpróbálják lepapírozni. Egészen biztos vagyok benne, hogy ez alaptörvény-ellenes, úgyhogy a Párbeszéd a maga részéről meg fogja tenni a megfelelő jogi lépéseket is ebben az ügyben.

Sőt, az a helyzet, hogy lehet, hogy azt hiszik, hogy maguk használnak most az egyházaknak, de hadd hozzak egy történelmi párhuzamot: az államszocialista rendszer és a szakszervezetek története és kapcsolata. Gyakorlatilag hasonlót játszottak el: erre a jól szervezett hálózatra, intézményrendszerre rátelepedett az állami hatalom, ami egy más ideológiát felvállaló, de ugyanolyan pártállami logika szerint működött, mint az önök által most kiépített rendszer. Az a helyzet, hogy hosszú távon nem árthatott volna többet az államszocializmus a szakszervezeti mozgalomnak. Láttuk a rendszerváltás után, hogy milyen hitelvesztésen mentek keresztül a szakszervezetek is. Azóta is ennek a kárát nyögik. Ha maguk most az egyházakat ugyanúgy fogják használni, mint az előző vagy az állampárti rendszer a szakszervezeteket, akkor ugyanolyan durva hitelvesztésen fognak átmenni. Ha én valamely egyház tagja lennék, amelyeket önök most kifafizálnak, és nemcsak ezzel, hanem mindjárt rátérek, hogy még milyen lépésekkel, akkor bizony szégyellném magam, és megkérdőjelezném az egyházi vezetők tisztességét, és akkor nem beszélek most arról a 85-90 százalékról, aki pedig nem tagja az egyházaknak, és felháborodással látja, hogy maguk a nemzeti vagyont ennek az intézményrendszernek akarják átjátszani.

Hogy tényleg ne menjünk messzire, nem csak ingatlan és földvagyonnal stafizozzák ki az egyházakat. Ma volt a Ház előtt az a törvényjavaslat, amely a közbeszerzési törvény hatálya alól kivonná az egyházakat. Miért? Hogyan? Mire fel? Ezek azok az egyházak, amelyeknek valahogy az év végi pénzosztásban mindig sikerül jó helyen lenniük. 2017. év végén 80 milliárd forintot osztottak szét teljesen ellenőrizetlenül és bemondásra, tehát nem törvényben meghatározott vagy szerződésben rögzített célokra, 2016. év végén pedig 118 milliárdot osztottak szét megint csak egyházak, egyházi intézmények között hasraütésszerűen. Én értem, hogy nagyon lojálisak, legalábbis megpróbálja a hatalom megvásárolni ezeknek az egyházaknak a lojalitását, de az a helyzet, hogy ezek bizony adófizetői pénzek, ezeknek a felhasználásáért nemcsak az egyházi vezetők felé tartoznak önök elszámolással, hanem az adófizetők felé is.

Az is a helyzet, hogy maguk úgy használják az egyházakat sokszor, mint a Fidesz feketekasszáját, és ez számukra is rettentően megalázó. Tehát mielőtt azzal jönnek, hogy én itt az egyházakat támadnám, elmondom, hogy önök ártnak a legtöbbször ezekkel a gyakorlatokkal az egyházak hitelességének, azzal, hogy kivonják őket mindenféle jogszabály alól, mentességet kapnak az átlátható gazdálkodás szabályai alól, és számolatlanul öntik beléjük a közpénzeket. Ez

végtelenül káros az egyházakra nézve, az egyház tanítása szerint vallásos emberek és a nem egyház tanítása szerint vallásos emberek kapcsolatára és így a társadalmi békére és harmóniára nézve is. Úgyhogy nagyon szépen kérem önöket, hogy legalább ezt a paragrafust vegyék ki ebből a törvényjavaslatból. Köszönöm szépen. *(Taps a DK soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Megkérdezem, hogy kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével, jogával. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok. Tisztelt Országgyűlés! Az általános vitát lezárom.

Megadom a szót az előterjesztőnek, Fónagy János államtitkár úrnak, a nemzeti vagyonnal kapcsolatos parlamenti ügyekért felelős államtitkár úrnak.

DR. FÓNAGY JÁNOS, a Miniszterelnöki Kormányiroda államtitkára: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm az ennél a törvényjavaslatnál elhangzott szakmai vitát, és engedjék meg, hogy az elhangzottakra elkezdjek válaszolni. Igyekszem sorrendben mondani.

Az állam helytállási kötelezettsége nem szűnik meg. Az MNV Zrt. működéséhez szükséges forrásokat továbbra is biztosítja a központi költségvetés, így a szerződéses kötelezettségek teljesítéséhez szükséges forrásokat is az államháztartás központi alrendszerére vonatkozó szabályoknak megfelelően.

(20.50)

Ez a szabályozás nem változott, tehát az állam helytállási kötelezettsége megmaradt.

Felmerült - már nem tudom, talán Varju képviselőtársunk említette - a Balatoni Hajózási Zrt., a Bahart ügy. A Bahart az önkormányzat korlátozottan forgalomképes törzsvagyona, így a törvényben vagy a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint lehet vele rendelkezni, kizárólag állam vagy másik helyi önkormányzat javára idegeníthető el, vagy ezeknek 100 százalékos gazdasági társaságába apportálható. Egyébként a nagy értékű ingatlanok jellemzően az önkormányzatok törzsvagyonába tartoznak, így nem idegeníthetők el, nem terhelhetők meg.

Az önkormányzatok vagyonával, egyáltalán az önkormányzatok vagyonvesztésével kapcsolatos aggályokkal kapcsolatban, engedjék meg, hogy én is visszahivatkozzam az előbbi napirendi pontra, ahol éppen arról volt szó, hogy az önkormányzatok önállóságát csorbítjuk. Most meg képviselőtársaim azon aggodnak, hogy az önkormányzatok képtelenek jól dönteni a saját vagyonuk tekintetében. Kétségtelenül felelősséggel járnak ezek a döntések, s kétségtelenül az önkormányzatok tagjait is felelősség terheli ezekben a döntésekben. A magam részéről nagyon remélem,

hogy akik ilyen horderejű döntéseket meghoznak a helyi önkormányzatokban, ezekkel tisztában vannak.

Ugyancsak Varju képviselő úr említette föl - ránk olvasva - az Állami Számvevőszék vizsgálatainak megállapításait. Én ezt, bevallom, érdemként fogom fel, hogy van egy Állami Számvevőszék, ami egy ilyen nagy rendszerben tapasztalt hibákat feltárja, leírja és számonkéri azok kijavítását. Ez az Állami Számvevőszék dolga, teszi. Én ezt nem írom a rendszer hátrányára.

Csárdi képviselő úr feltette a kérdést, hogy az MFB mit és hogyan finanszíroz. Kérem szépen, a nevtől függetlenül a Magyar Fejlesztési Bank tevékenységeket finanszíroz, az általa feltett kérdésben az idegenforgalmat finanszírozta, és nem X. Y.-t vagy Z.-t. Ezek a stratégiai célok.

Egyébként sajnálom, hogy elment, mert ha megengedik, fél perce kalapot váltok, és nem országgyűlési képviselőként és államtitkárként, hanem a magyar Vállalkozói Inkubátorok Szövetsége alapító elnökeként és örökös elnökeként mondom, 1986-tól ezen a területen dolgozva, hogy a mikro-, kis- és középvállalkozásokat sehol a világon nem lehet banki feltételek mellett finanszírozni. A mikro-, kis- és középvállalkozásokat a világ minden fejlett gazdaságában, így egyébként Magyarországon is erre a célra létrehozott pénzeszközökből egy erre a célra létrehozott intézményrendszer finanszírozza, nem mi hoztuk létre, 1991-ben hozták létre a Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítványt, és azoknak a pénzeszközeiből, elsősorban annak a mikrohitelzési rendszeréből történik ezeknek a finanszírozása, egyébként a fővárosban is.

Tordai képviselő úrnak a felvetésére: kérem, engedjen meg egyetlen reagálást. Én sem vagyok egyébként, hogy mondjam, egyetlen hitközségnek, felekezetnek, ennek-annak, templomkörzetnek a tagja, és én is ismerem ezt a számot, ami azt mondja, hogy Magyarországon 13-15 százalék a hívő lakosság aránya, tehát aki kvázi hitéleti tevékenységet folytat. De kérem, képviselő úr, amint ön bizonyára pontosan tudja, ezek az egyházi szervezetek azért messze nemcsak hitéleti tevékenységet végeznek, hanem oktatási, szociális, egyéb feladatokat is ellátnak. Nyilvánvaló, hogy hitéleti feladatokra is esetenként igényelnek vagyionrészeket vagy ingatlanokat, de az elmúlt nyolc évben fejlesztési minisztériumban, jelenleg is egy ilyen tevékenységet végző szervezetben dolgozva, saját tapasztalatom alapján felelősséggel állítom, hogy ezek az intézmények túlnyomórészt például ingatlanokat oktatási célra vagy szociális tevékenységre igényeltek és igényelnek, márpedig ezeket a tevékenységeket messze nem csak ez a 13 százalék igényli. Ha képviselőtársam megnézi, hogy hányan állnak sorban, mondjuk, egy egyház által működtetett szociális intézetben, és hányan az egyébként esetenként valóban joggal kifogással illehető állami ilyen rendszerekben, akkor én úgy gondolom, hogy ha ilyen célokra megy a vagyon, akkor menjen.

S végezetül, ha már ezt felhoztam, engedjék meg, hogy ennek a törvénytervezetnek az indokolását elmondjam. Az elmúlt évek során túlnyomórészt nem az állam kért az önkormányzatoktól vagyონrészt vagy ingatlant, hanem az önkormányzatok kértek az államtól, például MÁV-ingatlanokat, az egyéb nagy, volt állami szervezetek rendeltetésszerű működéséhez átmenetileg vagy véglegesen nem használt ingatlanait, de ideértem például a nagyvárosokban a MÁV volt oktatási céljait szolgáló épületeit, azokat mind-mind önkormányzatok kérték és kapták meg helyi önkormányzati oktatási célokra és hasonló feladatokra. Úgyhogy kérem, hogy ennek a törvénytervezetnek a megítélésénél és elfogadásának, támogatásának mérlegelésénél ezt a gyakorlatot és ezt a tapasztalati ismeretet is figyelembe venni szíveskedjenek.

Ezek elmondása után kérem, hogy akinek van az elmondottakkal kapcsolatban módosítója, azt nyújtsa be, és amennyiben azok befogadásra kerülnek, kérem, hogy támogassák a javaslatunkat. Köszönöm, elnök úr, a lehetőséget. *(Szórványos taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Fónagy János államtitkár úr. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására csütörtökön 16 óráig van lehetőségünk.

Tisztelt Országgyűlés! Mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk.

(21.00)

Most a **napirend utáni felszólalás** következik. Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Szabó Szabolcs független képviselő úr: „Teljes káoszba taszította a kormány a felsőoktatást” címmel. Őné a szó, képviselő úr, öt percben.

SZABÓ SZABOLCS (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Mint ahogy a hozzászólásom címében is jeleztem, határozottan azt gondolom, hogy a kormány tevékenysége káoszba taszította a felsőoktatást.

Eleve rossz a kiinduló helyzet. Van egy általános pénzhiány, ezt, akik ismerik a felsőoktatást, és onnan jövünk, pontosan tudjuk: nincsenek meg az oktatás-kutatás alapvető feltételei. Tudni kell azt, hogy óriási probléma van a bérekkel, és tudni kell azt is, hogy a CEU elleni teljesen értelmetlen és felesleges harc nagyon komoly presztízavesztést okozott a hazai felsőoktatásnak.

Erre tesz még rá egy lapáttal az, amit a kormány tervez. Láthattuk már azt a CEU vagy a Corvinus kapcsán, hogy a hazai felsőoktatás rendszeréből teljes mértékben kiragadva egy alapítványba próbálja átszervezni a Corvinust. Az összes többi egyetem kapcsán pedig mindenféle ötletek hangoznak el. Ha jól értem, akkor szabadon választható gazdasági társaságokba próbálják meg valahogy megszervezni őket. Magyarul nem egységes koncepcióban gondolkodnak.

Ez egy nagyon komoly bizonytalanságot okoz, ami még inkább növelni fogja az oktatók elvándorlását, és még inkább gyorsítja azt a folyamatot, hogy a hallgatók száma csökken.

Nézzünk akkor meg néhány tényt részletesen! Először is, azt tudni kell, hogy miért fontos arról beszélni, hogy gond van a felsőoktatással. Tudni kell azt, hogy nagyon alacsony Magyarországon a felsőfokú végzettségűek aránya. Az Európa 2020 célkitűzéseiben - ezt Európa államfői és miniszterelnökei határozták meg az Európai Unió 2010-20-as időszaka - az szerepel, hogy a 30 és 44 év közöttiek esetében 40 százaléknak kellene rendelkezni felsőfokú diplomával. Nálunk ez 32 százalék, és csökkenő ütemű. Tehát nemhogy felzárkóznánk, lemaradunk.

Sajnálatos módon megállapítható az, hogy a hazai felsőoktatási intézmények a nemzetközi ranglistán lefelé csúszkálnak. Ma már nagytöbbség lehet találni az 500-as listán belül magyar egyetemet, miközben szlovén, cseh, lengyel, román egyetemek ott vannak.

Sajnálatos módon 100 ezer fővel csökkent tíz év alatt a felsőoktatásban tanuló hallgatók száma. Erre a kormány mindig azt mondja, hogy ennek demográfiai okai vannak. Ez nem így van. Az MTA Kulturális bizottság előtt fekvő anyagából idéznék: a magyar felsőoktatási intézményekben tanulók száma az elmúlt években a demográfiai hatást meghaladóan csökkent, a tehetséges fiatalok itthon tartása már a gimnáziumok felső évfolyamain is kihívást jelent - ezt a Magyar Tudományos Akadémia állítja, nem én. És én ráadásul azt látom, hogy ezt helyesen állítják, mert ez így van.

Tehát van egy rossz kiinduló helyzet, és akkor ehhez képest most azt látjuk, hogy fogja a kormány a Corvinust, kiemeli, valamiféle alapítványba átszervezi, amit kistafíroz 300-400 milliárd forinttal, miközben semmiféle garanciális elvárást nem fogalmaz meg, hogy például hány hallgatót kéne ösztöndíjas-ként felvennie. Annyit mondott eddig a Corvinus, hogy ők azt tervezik, hogy a mostani ösztöndíjasok arányát a hallgatóik között, ami 60 százalék, ő 40 százalékra akarja csökkenteni, és 60 százalékra akarja növelni a tandíjas hallgatói arányát.

Ez azt fogja eredményezni, hogy ki fognak szorulni a Corvinusról az egyébként tehetséges és rátermett, de szegény családból származó gyerekek, ugyanis magas pontszámokat a felvételin azok tudnak elérni és azok fogják megkapni ezeket az ösztöndíjakat, akiknek a szülei a gimnáziumi tanulmányok során ki tudják fizetni a különórakat. Szegény családok gyerekei ezt nem tudják megkapni, ezért ők nem fognak bejutni. A tandíjas képzésre meg értelemszerűen a jómódú családok gyerekei fognak bejutni.

Az összes többi egyetemről pedig semmiféle elképzelésük nincs, bedobták az állóvízbe, hogy át lehet majd alakulni mindenféle gazdasági társasággá, és teljesen abszurd, hogy még azt sem tudják megmondani egységesen, hogy milyen gazdasági társasággá. Szabadon választhatóan, hogy ki hogy alakul át zrt.-vé, bt.-vé, kft.-vé, teljesen kaotikus és átgondolatlan.

Nincs is mögötte valós elképzelés. Ez okoz egy hihetetlen nagy bizonytalanságot a felsőoktatásban.

Úgyhogy mindig azt szoktam mondani, hogy a felsőoktatásnak egy dologra van szüksége, arra, hogy hagyják békén. Ma már ezen túl kell lépni. Nemcsak hogy békén kell hagyni, pénzt kell nekik adni, az autonómiájukat vissza kell adni, és párbeszédet kellene velük kezdeni, és nem a fejük fölött dönteni arról, hogy mi lesz a sorsuk. Köszönöm, hogy meghallgattak. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, Szabó Szabolcs képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! A napirend utáni felszólalás végére értünk. Megköszönöm munkájukat; az Országgyűlés reggel 8 órakor folytatja ülését.

Nyugodalmat kívánok jó éjszakát kívánok. Az **ülénapot bezárom**.

(Az ülésnap 21 óra 03 perckor ért véget.)

Arató Gergely s. k.
jegyző

Földi László s. k.
jegyző

Szávay István s. k.
jegyző

Dr. Tiba István s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv
Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója
Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,
Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda
Budapest, V. Kossuth tér 1-3.
Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4
Telefon: 441-4222
Telefax: 441-4599
Nyomda: EUROTRONIK Zrt.
MINDEN JOG FENNTARTVA!
ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)
ISSN: 2064-8367 (Online)